

WIJ **W12.11.0479/III**
BEATRIX, BIJ DE GRATIE GODS,
KONINGIN DER NEDERLANDEN,
PRINSES VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

Voorstel van wet

houdende wijziging van de wetgeving op het beleidsterrein van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid in het kader van de harmonisatie en aanscherping van de sanctie mogelijkheden ter versterking van de naleving en handhaving en bestrijding van misbruik en fraude (Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving)

Allen die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het gewenst is in het kader van de harmonisatie en aanscherping van de sanctiemogelijkheden ter versterking van de naleving en handhaving en de bestrijding van misbruik en fraude de wetgeving op het beleidsterrein van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid te wijzigen;

Zo is het dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Hoofdstuk I Werknemersverzekeringen

Artikel I

De Toeslagenwet wordt als volgt gewijzigd:

A

Na artikel 4b wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 4c

1. De persoon, bedoeld in artikel 2, heeft gedurende een tijdvak van vijf jaar geen recht op toeslag indien:
 - a. hem, zijn echtgenoot, of zijn wettelijke vertegenwoordiger wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 12, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan toeslag is verleend, een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, en
 - b. hem, zijn echtgenoot, of zijn wettelijke vertegenwoordiger binnen een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag dat wegens de onder a bedoelde gedraging een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, wegens eenzelfde gedraging reeds een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd.
2. Onder eenzelfde gedraging als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, wordt verstaan het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in de artikelen 12 van deze wet, 25 van de Werkloosheidswet, 70, eerste en tweede lid, van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen, 12, eerste lid, van de Wet inkomensvoorziening oudere werklozen, 80 van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, 2:7, eerste lid, of 3:74 van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten, 27, eerste lid, van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen, 31, eerste lid, of 49 van de Ziektewet, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan uitkering, inkomensvoorziening, ziekengeld of toeslag is verleend.
3. In afwijking van het eerste lid, onderdeel b, is het in dat onderdeel genoemde tijdvak van vijf jaar, tien jaar indien wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichtingen, bedoeld in het tweede lid, degene die aanspraak maakt op een toeslag, zijn echtgenoot, of zijn wettelijke vertegenwoordiger wegens de eerste gedraging, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, is gestraft met een onvoorwaardelijke gevangenisstraf.
4. Het tijdvak, bedoeld in het eerste lid, aanhef, vangt aan met ingang van het tijdstip waarop de bestuurlijke boete of strafrechtelijke sanctie, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, is opgelegd.
5. Het tijdvak waarin de persoon, bedoeld in artikel 2, geen recht heeft op toeslag op grond van het

eerste lid, wordt verkort naar de mate waarin te veel aan toeslag is ontvangen. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld.

6. De persoon, bedoeld in artikel 2, wordt door het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen schriftelijk in kennis gesteld van de ingangsdatum en het tijdvak waarin het recht op toeslag is uitgesloten.

7. In afwijking van het eerste lid kan het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen besluiten dat de persoon, bedoeld in artikel 2, recht op toeslag heeft indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn.

8. Het recht op toeslag wordt geacht niet te zijn uitgesloten op grond van het eerste lid indien:

a. een besluit waarbij een bestuurlijke boete als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a of b, is opgelegd, door het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen wordt ingetrokken of wordt vervangen door een besluit waarbij de boete op nihil wordt gesteld, of

b. een beslissing op bezwaar tegen een besluit als bedoeld in onderdeel a in rechte wordt vernietigd en met toepassing van artikel 8:72a van de Algemene wet bestuursrecht de bestuurlijke boete op nihil wordt gesteld, of

c. een strafrechtelijke sanctie als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a of b, in rechte wordt vernietigd of een strafbeschikking wordt ingetrokken.

B

In artikel 5, tweede lid, wordt "Geen recht op toeslag bestaat," vervangen door: Onverminderd artikel 4c, bestaat geen recht op toeslag.

C

Artikel 14a komt te luiden:

Artikel 14a

1. Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen legt een bestuurlijke boete op van ten hoogste het benadelingsbedrag wegens het niet of niet behoorlijk nakomen door degene die aanspraak maakt op een toeslag, zijn echtgenoot, of zijn wettelijke vertegenwoordiger van de verplichting, bedoeld in artikel 12. De bestuurlijke boete is niet lager dan de boete die op grond van het derde lid zou worden opgelegd indien er geen sprake was van een benadelingsbedrag.

2. Onder het benadelingsbedrag, bedoeld in het eerste lid, wordt verstaan het brutobedrag dat als gevolg van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 12, ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan toeslag is ontvangen.

3. Indien het niet of niet behoorlijk nakomen door degene die aanspraak maakt op een toeslag, zijn echtgenoot, of zijn wettelijke vertegenwoordiger van de verplichting, bedoeld in artikel 12, niet heeft geleid tot een benadelingsbedrag, legt het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen een bestuurlijke boete op van ten hoogste het bedrag van de tweede categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.

4. Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen kan afzien van het opleggen van een bestuurlijke boete als bedoeld in het derde lid en volstaan met het geven van een schriftelijke waarschuwing wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 12, tenzij het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting plaatsvindt binnen een periode van twee jaar te rekenen vanaf de datum waarop eerder aan degene die aanspraak maakt op een toeslag, zijn echtgenoot, of zijn wettelijke vertegenwoordiger een zodanige waarschuwing is gegeven.

5. Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen kan:

a. de bestuurlijke boete verlagen indien sprake is van verminderde verwijtbaarheid;

b. afzien van het opleggen van een bestuurlijke boete indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn.

6. Degene aan wie een bestuurlijke boete is opgelegd, is verplicht desgevraagd aan het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen de inlichtingen te verstrekken die voor de tenuitvoerlegging van de boete van belang zijn.

7. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over de hoogte van de bestuurlijke boete.

8. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld met betrekking tot de wijze van tenuitvoerlegging van de beschikking waarbij de bestuurlijke boete is opgelegd.

9. In afwijking van artikel 8:69 van de Algemene wet bestuursrecht kan de rechter in beroep of hoger beroep het bedrag waarop de bestuurlijke boete is vastgesteld ook ten nadele van de degene die aanspraak maakt op een toeslag, zijn echtgenoot, of zijn wettelijke vertegenwoordiger wijzigen.

D

Na artikel 14a wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 14b

Indien ten aanzien van degene die aanspraak maakt op een toeslag, zijn echtgenoot, of zijn wettelijke vertegenwoordiger:

- a. een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd wegens het niet of niet behoorlijk naleven van de verplichting, bedoeld in artikel 12, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan toeslag is verleend, en
- b. hem niet eerder in een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag dat wegens de onder a bedoeld gedraging een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, wegens eenzelfde gedraging als bedoeld in artikel 4c, tweede lid, reeds een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd,

waarschuwt het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen degene die aanspraak maakt op een toeslag, zijn echtgenoot, of zijn wettelijke vertegenwoordiger dat hij zich onthoudt van het opnieuw overtreden van voornoemde verplichting en de overige verplichtingen, bedoeld in artikel 4c, tweede lid, en wordt hij hierbij in kennis gesteld dat wanneer de waarschuwing niet wordt opgevolgd, geen recht op uitkering, inkomensvoorziening, ziekgeld of toeslag meer bestaat op grond van de artikelen 4c van deze wet, 19a van de Werkloosheidswet, 7d van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen, 6a van de Wet inkomensvoorziening oudere werklozen, 19c van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, 2:46a, of 3:5b, van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten, 43a van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen, en 19d van de Ziektewet.

E

De artikelen 14c en 14f vervallen.

F

In artikel 14g, vierde lid, aanhef, wordt "vierde lid" vervangen door: zesde lid.

G

In artikel 20 wordt na het tweede lid, onder vernummering van het derde tot en met zesde lid tot vierde tot en met zevende lid, een lid ingevoegd luidende:

3. De in het tweede lid, onderdelen a, b en c, genoemde termijn is tien jaar indien de terugvordering het gevolg is van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 12.

Artikel II

De Werkloosheidswet wordt als volgt gewijzigd:

A

Na artikel 19 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 19a

1. De werknemer heeft gedurende een tijdvak van vijf jaar geen recht op uitkering indien:

- a. hem wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 25, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan uitkering is verleend, een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, en
- b. hem binnen een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag dat wegens de onder a bedoelde gedraging een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, wegens eenzelfde gedraging reeds een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd.

2. Onder eenzelfde gedraging als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, wordt verstaan het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in de artikelen 25 van deze wet, 12 van de Toeslagenwet, 12, eerste lid, van de Wet inkomensvoorziening oudere werklozen, 80 van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, 27, eerste lid, van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen, 31, eerste lid, of 49 van de Ziektewet, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan uitkering, ziekgeld of toeslag is verleend.

3. In afwijking van het eerste lid, onderdeel b, is het in dat onderdeel genoemde tijdvak van vijf jaar tien jaar indien wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichtingen, bedoeld in het tweede lid, de werknemer wegens de eerste gedraging, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, is gestraft met een onvoorwaardelijke gevangenisstraf.

4. Het tijdvak, bedoeld in het eerste lid, aanhef, vangt aan met ingang van het tijdstip waarop de

- bestuurlijke boete of strafrechtelijke sanctie, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, is opgelegd.
5. Het tijdvak waarin de werknemer geen recht heeft op uitkering op grond van het eerste lid, wordt verkort naar de mate waarin te veel aan uitkering is ontvangen. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld.
6. De werknemer heeft voorts geen recht op uitkering gedurende het tijdvak waarin als gevolg van herhaalde overtreding van de inlichtingenplicht geen recht bestaat op uitkering, ziekengeld of toeslag op grond van de artikelen 4c van de Toeslagenwet, 6a van de Wet inkomensvoorziening oudere werklozen, 19c van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, 43a van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen of 19d van de Ziektewet.
7. De werknemer wordt door het UWV schriftelijk in kennis gesteld van de ingangsdatum en het tijdvak waarin het recht op uitkering is uitgesloten.
8. In afwijking van het eerste en zesde lid kan het UWV besluiten dat de werknemer recht op uitkering heeft indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn.
9. Het recht op uitkering wordt geacht niet te zijn uitgesloten op grond van het eerste lid indien:
- een besluit waarbij een bestuurlijke boete als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a of b, is opgelegd, door het UWV wordt ingetrokken of wordt vervangen door een besluit waarbij de boete op nihil wordt gesteld, of
 - een beslissing op bezwaar tegen een besluit als bedoeld in onderdeel a in rechte wordt vernietigd en met toepassing van artikel 8:72a van de Algemene wet bestuursrecht de bestuurlijke boete op nihil wordt gesteld, of
 - een strafrechtelijke sanctie als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a of b, in rechte wordt vernietigd of een strafbeschikking wordt ingetrokken.

B

In artikel 20, eerste lid, onderdeel d, wordt "artikel 19" vervangen door: de artikelen 19 en 19a.

C

In artikel 21, derde lid, onderdeel a, wordt "in artikel 19, eerste lid, onderdeel e, g, h of k" vervangen door: in de artikelen 19, eerste lid, onderdeel e, g, h of k of 19a.

D

Artikel 27a komt te luiden:

Artikel 27a

1. Het UWV legt een bestuurlijke boete op van ten hoogste het benadelingsbedrag wegens het niet of niet behoorlijk nakomen door de werknemer van de verplichting, bedoeld in artikel 25. De bestuurlijke boete is niet lager dan de boete die op grond van het derde lid zou worden opgelegd indien er geen sprake was van een benadelingsbedrag.
2. Onder het benadelingsbedrag, bedoeld in het eerste lid, wordt verstaan het brutobedrag dat als gevolg van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 25, ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan uitkering is ontvangen.
3. Indien het niet of niet behoorlijk nakomen door de werknemer van de verplichting, bedoeld in artikel 25, niet heeft geleid tot een benadelingsbedrag, legt het UWV een bestuurlijke boete op van ten hoogste het bedrag van de tweede categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.
4. Het UWV kan afzien van het opleggen van een bestuurlijke boete als bedoeld in het derde lid en volstaan met het geven van een schriftelijke waarschuwing wegens het niet of niet behoorlijk nakomen door de werknemer van de verplichting, bedoeld in artikel 25, tenzij het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting plaatsvindt binnen een periode van twee jaar te rekenen vanaf de datum waarop eerder aan de werknemer een zodanige waarschuwing is gegeven.
5. Het UWV kan:
 - a. de bestuurlijke boete verlagen indien sprake is van verminderde verwijtbaarheid;
 - b. afzien van het opleggen van een bestuurlijke boete indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn.
6. Degene aan wie een bestuurlijke boete is opgelegd, is verplicht desgevraagd aan het UWV de inlichtingen te verstrekken die voor de tenuitvoerlegging van de boete van belang zijn.
7. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over de hoogte van de bestuurlijke boete.
8. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld met betrekking tot de wijze van tenuitvoerlegging van de beschikking waarbij de bestuurlijke boete is opgelegd.
9. In afwijking van artikel 8:69 van de Algemene wet bestuursrecht kan de rechter in beroep of hoger beroep het bedrag waarop de bestuurlijke boete is vastgesteld ook ten nadele van de werknemer wijzigen.

E

Na artikel 27a wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 27b

Indien ten aanzien van de werknemer:

- a. een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 25, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan uitkering is verleend, en
 - b. hem niet eerder in een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag dat wegens de onder a bedoelde gedraging een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, wegens eenzelfde gedraging als bedoeld in artikel 19a, tweede lid, reeds een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd,
- waarschuwt het UWV de werknemer dat hij zich onthoudt van het opnieuw overtreden van voornoemde verplichting en de overige verplichtingen, bedoeld in artikel 19a, tweede lid, en dat wanneer de waarschuwing niet wordt opgevolgd, geen recht op uitkering, ziekengeld of toeslag meer bestaat op grond van de artikelen 19a van deze wet, 4c van de Toeslagenwet, 6a van de Wet inkomensvoorziening oudere werklozen, 19c van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, 43a van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen, en 19d van de Ziektewet.

F

De artikelen 27c en 27f vervallen.

G

in artikel 27g, vierde lid, wordt "artikel 27a, vierde lid" vervangen door: artikel 27a, zesde lid.

H

In artikel 36 wordt na het tweede lid, onder vernummering van het derde tot en met zesde lid tot vierde tot en met zevende lid, een lid ingevoegd luidende:

3. De in het tweede lid, onderdelen a, b en c, genoemde termijn is tien jaar indien de terugvordering het gevolg is van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 25.

Artikel III

De Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen wordt als volgt gewijzigd:

A

Na artikel 7c wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 7d Geen recht op uitkering bij recidive

1. De verzekerde, bedoeld in artikel 7, heeft gedurende een tijdvak van vijf jaar geen recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering indien:
 - a. hem of zijn wettelijke vertegenwoordiger wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 70, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan arbeidsongeschiktheidsuitkering is verleend, een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, en
 - b. hem of zijn wettelijke vertegenwoordiger binnen een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag dat wegens de onder a bedoelde gedraging een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, wegens eenzelfde gedraging reeds een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd.
2. Onder eenzelfde gedraging als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, wordt verstaan het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in de artikelen 70 van deze wet of 12 van de Toeslagenwet, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan arbeidsongeschiktheidsuitkering of toeslag is verleend.
3. In afwijking van het eerste lid, onderdeel b, is het in dat onderdeel genoemde tijdvak van vijf jaar, tien jaar indien wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichtingen, bedoeld in het tweede lid, de verzekerde of zijn wettelijke vertegenwoordiger wegens de eerste gedraging, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, is gestraft met een onvoorwaardelijke gevangenisstraf.
4. Het tijdvak, bedoeld in het eerste lid, aanhef, vangt aan met ingang van het tijdstip waarop de bestuurlijke boete of strafrechtelijke sanctie, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, is opgelegd.

5. Het tijdvak waarin de verzekerde geen recht heeft op arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van het eerste lid, wordt verkort naar de mate waarin te veel aan arbeidsongeschiktheidsuitkering is ontvangen. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld.
6. De verzekerde, bedoeld in artikel 7, heeft voorts geen recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering gedurende het tijdvak waarin als gevolg van herhaalde overtreding van de inlichtingenplicht geen recht bestaat op toeslag op grond van artikel 4c van de Toeslagenwet.
7. De verzekerde wordt door het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen schriftelijk in kennis gesteld van de ingangsdatum en het tijdvak waarin het recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering is uitgesloten.
8. In afwijking van het eerste en zesde lid kan het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen besluiten dat de verzekerde recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering heeft indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn.
9. Het recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering wordt geacht niet te zijn uitgesloten op grond van het eerste lid indien:
 - a. een besluit waarbij een bestuurlijke boete als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a of b, is opgelegd, door het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen wordt ingetrokken of wordt vervangen door een besluit waarbij de boete op nihil wordt gesteld, of
 - b. een beslissing op bezwaar tegen een besluit als bedoeld in onderdeel a in rechte wordt vernietigd en met toepassing van artikel 8:72a van de Algemene wet bestuursrecht de bestuurlijke boete op nihil wordt gesteld, of
 - c. een strafrechtelijke sanctie als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a of b, in rechte wordt vernietigd of een strafbeschikking wordt ingetrokken.

B

Aan artikel 19 wordt een lid toegevoegd, luidende:

8. Het recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering eindigt indien de verzekerde op grond van artikel 7d, eerste of zesde lid, geen recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering heeft.

C

In artikel 20, vijfde lid, wordt "7b en 7c" vervangen door: 7b, 7c en 7d.

D

In artikel 21, negende lid wordt "7b en 7c" vervangen door: 7b, 7c en 7d.

E

Na artikel 21c wordt een artikel toegevoegd, luidende:

Artikel 21d Heropening van de uitkering na tijdvak zonder uitkering wegens recidive

1. De persoon, wiens arbeidsongeschiktheidsuitkering, in verband met artikel 19, achtste lid, is geëindigd, heeft vanaf de dag volgend op het tijdvak waarin geen recht bestond op arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van artikel 7d, eerste of zesde lid, met inachtneming van de bepalingen van deze wet aanspraak op heropening van de arbeidsongeschiktheidsuitkering, indien hij op die dag arbeidsongeschikt is.
2. Aanspraak op heropening van de arbeidsongeschiktheidsuitkering heeft eveneens de persoon, bedoeld in het eerste lid, die op de in dat lid bedoelde dag niet arbeidsongeschikt is, doch ten aanzien van wie die wel het geval is binnen vier weken na die dag.
3. De artikelen 7, zesde lid, 36 en 37 zijn van overeenkomstige toepassing met betrekking tot de aanspraak op heropening van de arbeidsongeschiktheidsuitkering, bedoeld in dit artikel.

F

Artikel 48 komt te luiden:

Artikel 48 Bestuurlijke boete bij niet-nakoming inlichtingenverplichting

1. Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen legt een bestuurlijke boete op van ten hoogste het benadelingsbedrag wegens het niet of niet behoorlijk nakomen door de verzekerde of zijn wettelijke vertegenwoordiger van de verplichting, bedoeld in artikel 70. De bestuurlijke boete is niet lager dan de boete die op grond van het derde lid zou worden opgelegd indien er geen sprake was van een benadelingsbedrag.
2. Onder het benadelingsbedrag, bedoeld in het eerste lid, wordt verstaan het brutobedrag dat als

gevolg van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 70, ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan uitkering is ontvangen.

3. Indien het niet of niet behoorlijk nakomen door de verzekerde of zijn wettelijke vertegenwoordiger van de verplichting, bedoeld in artikel 70, niet heeft geleid tot een benadelingsbedrag, legt het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen een bestuurlijke boete op van ten hoogste het bedrag van de tweede categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.

4. Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen kan afzien van het opleggen van een bestuurlijke boete als bedoeld in het derde lid en volstaan met het geven van een schriftelijke waarschuwing wegens het niet of niet behoorlijk nakomen door de verzekerde of zijn wettelijke vertegenwoordiger van de verplichting, bedoeld in artikel 70, tenzij het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting plaatsvindt binnen een periode van twee jaar te rekenen vanaf de datum waarop eerder aan de verzekerde of zijn wettelijke vertegenwoordiger een zodanige waarschuwing is gegeven.

5. Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen kan:

a. de bestuurlijke boete verlagen indien sprake is van verminderde verwijtbaarheid;
b. afzien van het opleggen van een bestuurlijke boete indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn.

6. Degene aan wie een bestuurlijke boete is opgelegd, is verplicht desgevraagd aan het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen de inlichtingen te verstrekken die voor de tenuitvoerlegging van de boete van belang zijn.

7. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over de hoogte van de bestuurlijke boete.

8. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld met betrekking tot de wijze van tenuitvoerlegging van de beschikking waarbij de bestuurlijke boete is opgelegd.

9. In afwijking van artikel 8:69 van de Algemene wet bestuursrecht kan de rechter in beroep of hoger beroep het bedrag waarop de bestuurlijke boete is vastgesteld ook ten nadele van de verzekerde of zijn wettelijke vertegenwoordiger wijzigen.

G

Artikel 49 komt te luiden:

Artikel 49 Waarschuwing ter voorkoming van recidive

Indien ten aanzien van de verzekerde of zijn wettelijke vertegenwoordiger:

a. een bestuurlijke boete is opgelegd of strafrechtelijke sanctie is opgelegd wegens het niet of niet behoorlijk naleven van de verplichting, bedoeld in artikel 70, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan arbeidsongeschiktheidsuitkering is verleend, en

b. hem niet eerder in een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag dat wegens de onder a bedoelde gedraging een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, wegens eenzelfde gedraging als bedoeld in artikel 7d, tweede lid, reeds een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd,

waarschuwt het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen de verzekerde of zijn wettelijke vertegenwoordiger dat hij zich onthoudt van het opnieuw overtreden van voornoemde verplichting en artikel 12 van de Toeslagenwet, en wordt hij hierbij in kennis gesteld dat wanneer de waarschuwing niet wordt opgevolgd, geen recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering meer bestaat op grond van artikel 7d, eerste lid, en geen recht op toeslag meer bestaat op grond van artikel 4c van de Toeslagenwet.

H

De artikelen 50 en 53 vervallen.

I

In artikel 54, vierde lid, wordt "artikel 48, vierde lid" vervangen door: artikel 48, zesde lid.

J

In artikel 63 wordt na het tweede lid, onder vernummering van het derde tot en met zesde lid tot vierde tot en met zevende lid, een lid ingevoegd luidende:

3. De in het tweede lid, onderdelen a, b en c, genoemde termijn is tien jaar indien de terugvordering het gevolg is van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 70.

Artikel IV

De Wet inkomensvoorziening oudere werklozen wordt als volgt gewijzigd:

A

In de artikelen 3, eerste lid, onderdeel d, en tweede lid, onderdeel c, en 3a, eerste lid, onderdeel c, wordt "artikel 6" vervangen door: de artikelen 6 en 6a.

B

In artikel 5 wordt "uitsluitingsgronden" vervangen door: uitsluitingsgronden als bedoeld in de artikelen 6 en 6a.

C

In artikel 6, eerste lid, aanhef, wordt na "uitsluitingsgronden" ingevoegd: en de uitsluitingsgrond, bedoeld in artikel 6a,.

D

Na artikel 6 wordt een artikel met opschrift ingevoegd, luidende:

Artikel 6a Geen recht op uitkering bij recidive

1. De aanvrager of de uitkeringsgerechtigde heeft gedurende een tijdvak van vijf jaar geen recht op uitkering indien:
 - a. hem wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 12, eerste lid, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan uitkering is verleend, een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, en
 - b. hem binnen een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag dat wegens de onder a bedoelde gedraging een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, wegens eenzelfde gedraging reeds een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd.
2. Onder eenzelfde gedraging als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, wordt verstaan het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in de artikelen 12, eerste lid, van deze wet, 12 van de Toeslagenwet, 25 van de Werkloosheidswet, 80 van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, 27, eerste lid, van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen, 31, eerste lid, of 49 van de Ziektewet, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan uitkering, ziekengeld of toeslag is verleend.
3. In afwijking van het eerste lid, onderdeel b, is het in dat onderdeel genoemde tijdvak van vijf jaar, tien jaar indien wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichtingen, bedoeld in het tweede lid, de aanvrager of de uitkeringsgerechtigde, wegens de eerste gedraging, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, is gestraft met een onvoorwaardelijke gevangenisstraf.
4. Het tijdvak, bedoeld in het eerste lid, aanhef, vangt aan met ingang van het tijdstip waarop de bestuurlijke boete of strafrechtelijke sanctie, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, is opgelegd.
5. Het tijdvak waarin de aanvrager of de uitkeringsgerechtigde geen recht heeft op uitkering op grond van het eerste lid, wordt verkort naar de mate waarin te veel aan uitkering is ontvangen. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld.
6. De aanvrager of de uitkeringsgerechtigde heeft voorts geen recht op uitkering gedurende het tijdvak waarin als gevolg van herhaalde overtreding van de inlichtingenplicht geen recht bestaat op uitkering, ziekengeld of toeslag op grond van de artikelen 4c van de Toeslagenwet, 19a van de Werkloosheidswet, 19c van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, 43a van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen of 19d van de Ziektewet.
7. De aanvrager of de uitkeringsgerechtigde wordt door het UWV schriftelijk in kennis gesteld van de ingangsdatum en het tijdvak waarin het recht op uitkering is uitgesloten.
8. In afwijking van het eerste en zesde lid kan het UWV besluiten dat de aanvrager of de uitkeringsgerechtigde recht op uitkering heeft indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn.
9. Het recht op uitkering wordt geacht niet te zijn uitgesloten op grond van het eerste lid indien:
 - a. een besluit waarbij een bestuurlijke boete als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a of b, is opgelegd, door het UWV wordt ingetrokken of wordt vervangen door een besluit waarbij de boete op nihil wordt gesteld, of
 - b. een beslissing op bezwaar tegen een besluit als bedoeld in onderdeel a in rechte wordt vernietigd en met toepassing van artikel 8:72a van de Algemene wet bestuursrecht de bestuurlijke boete op nihil wordt gesteld, of
 - c. een strafrechtelijke sanctie als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a of b, in rechte wordt vernietigd of een strafbeschikking wordt ingetrokken.

E

In artikel 7, onderdeel a, wordt "een uitsluitingsgrond" vervangen door: een uitsluitingsgrond als bedoeld in de artikelen 6 of 6a.

F

In artikel 8 wordt "uitsluitingsgronden als bedoeld in artikel 6" vervangen door: uitsluitingsgronden als bedoeld in de artikelen 6 en 6a.

G

Artikel 21 komt te luiden:

Artikel 21 Boete bij niet nakomen verplichtingen

1. Het UWV legt een bestuurlijke boete op van ten hoogste het benadelingsbedrag wegens het niet of niet behoorlijk nakomen door de aanvrager of de uitkeringsgerechtigde van de verplichting, bedoeld in artikel 12, eerste lid. De bestuurlijke boete is niet lager dan de boete die op grond van het derde lid zou worden opgelegd indien er geen sprake was van een benadelingsbedrag.
2. Onder het benadelingsbedrag, bedoeld in het eerste lid, wordt verstaan het brutobedrag dat als gevolg van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 12, eerste lid, ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan uitkering is ontvangen.
3. Indien het niet of niet behoorlijk nakomen door de aanvrager of de uitkeringsgerechtigde van de verplichting, bedoeld in artikel 12, eerste lid, niet heeft geleid tot een benadelingsbedrag, legt het UWV een bestuurlijke boete op van ten hoogste het bedrag van de tweede categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.
4. Het UWV kan afzien van het opleggen van een bestuurlijke boete als bedoeld in het derde lid en volstaan met het geven van een schriftelijke waarschuwing wegens het niet of niet behoorlijk nakomen door de aanvrager of de uitkeringsgerechtigde van de verplichting, bedoeld in artikel 12, eerste lid, tenzij het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting plaatsvindt binnen een periode van twee jaar te rekenen vanaf de datum waarop eerder aan de werknemer een zodanige waarschuwing is gegeven.
5. Het UWV kan:
 - a. de bestuurlijke boete verlagen indien sprake is van verminderde verwijtbaarheid;
 - b. afzien van het opleggen van een bestuurlijke boete indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn.
6. Degene aan wie een bestuurlijke boete is opgelegd, is verplicht desgevraagd aan het UWV de inlichtingen te verstrekken die voor de tenuitvoerlegging van de boete van belang zijn.
7. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over de hoogte van de bestuurlijke boete.
8. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld met betrekking tot de wijze van tenuitvoerlegging van de beschikking waarbij de bestuurlijke boete is opgelegd.
9. In afwijking van artikel 8:69 van de Algemene wet bestuursrecht kan de rechter in beroep of hoger beroep het bedrag waarop de bestuurlijke boete is vastgesteld ook ten nadele van de aanvrager of de uitkeringsgerechtigde wijzigen.

H

Artikel 22 komt te luiden:

Artikel 22 Waarschuwing ter voorkoming van recidive

- Indien ten aanzien van de aanvrager of de uitkeringsgerechtigde:
- a. een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd wegens het niet of niet behoorlijk naleven van de verplichting, bedoeld in artikel 12, eerste lid, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan uitkering is verleend, en
 - b. hem niet eerder in een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag dat wegens de onder a bedoelde gedraging een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd wegens eenzelfde gedraging als bedoeld in artikel 6a, tweede lid, reeds een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd,
- waarschuwt het UWV de aanvrager of de uitkeringsgerechtigde dat hij zich onthoudt van het opnieuw overtreden van voornoemde verplichting en de overige verplichtingen, bedoeld in artikel 6a, tweede lid, en dat wanneer de waarschuwing niet wordt opgevolgd, geen recht op uitkering, ziekingeld of toeslag meer bestaat op grond van de artikelen 6a van deze wet, 4c van de Toeslagenwet, 19a van de Werkloosheidswet, 19c van de Wet op de

arbeidsongeschiktheidsverzekering, 43a van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen, en 19d van de Ziektewet.

I

Artikel 23 vervalt.

J

In artikel 24, vierde lid, wordt "artikel 21, vierde lid" vervangen door: artikel 21, zesde lid.

K

In artikel 35 wordt na het eerste lid, onder vernummering van het tweede tot en met vierde lid tot derde tot en met zesde lid, een lid ingevoegd luidende:

2. De in het eerste lid, onderdelen a, b en c, genoemde termijn is tien jaar indien de terugvordering het gevolg is van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 12, eerste lid.

Artikel V

De Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering wordt als volgt gewijzigd:

A

Na artikel 19b wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 19c

1. De verzekerde, bedoeld in artikel 19, heeft gedurende een tijdvak van vijf jaar geen recht op toekenning van arbeidsongeschiktheidsuitkering indien:
 - a. hem of zijn wettelijke vertegenwoordiger wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 80, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan arbeidsongeschiktheidsuitkering is verleend, een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, en
 - b. hem of zijn wettelijke vertegenwoordiger binnen een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag dat wegens de onder a bedoelde gedraging een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, wegens eenzelfde gedraging reeds een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd.
2. Onder eenzelfde gedraging als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, wordt verstaan het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in de artikelen 80 van deze wet, 25 van de Werkloosheidswet, 12 van de Toeslagenwet, 12, eerste lid, van de Wet inkomensvoorziening oudere werklozen, 31, eerste lid, of 49 van de Ziektewet, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan uitkering, ziekengeld of toeslag is verleend.
3. In afwijking van het eerste lid, onderdeel b, is het in dat onderdeel genoemde tijdvak van vijf jaar, tien jaar indien wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichtingen, bedoeld in het tweede lid, de verzekerde of zijn wettelijke vertegenwoordiger wegens de eerste gedraging, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, is gestraft met een onvoorwaardelijke gevangenisstraf.
4. Het tijdvak, bedoeld in het eerste lid, aanhef, vangt aan met ingang van het tijdstip waarop de bestuurlijke boete of strafrechtelijke sanctie, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, is opgelegd.
5. Het tijdvak waarin de verzekerde geen recht heeft op toekenning van arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van het eerste lid, wordt verkort naar de mate waarin te veel aan arbeidsongeschiktheidsuitkering is ontvangen. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld.
6. De verzekerde heeft voorts geen recht op toekenning van arbeidsongeschiktheidsuitkering gedurende het tijdvak waarin als gevolg van herhaalde overtreding van de inlichtingenplicht geen recht bestaat op uitkering, ziekengeld of toeslag op grond van de artikelen 4c van de Toeslagenwet, 19a van de Werkloosheidswet, 6a van de Wet inkomensvoorziening oudere werklozen of 19d van de Ziektewet.
7. De verzekerde wordt door het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen schriftelijk in kennis gesteld van de ingangsdatum en het tijdvak waarin het recht op toekenning van arbeidsongeschiktheidsuitkering is uitgesloten.
8. In afwijking van het eerste en zesde lid kan het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen besluiten dat de verzekerde recht op toekenning van arbeidsongeschiktheidsuitkering heeft indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn.
9. Het recht op toekenning van arbeidsongeschiktheidsuitkering wordt geacht niet te zijn uitgesloten op grond van het eerste lid indien:
 - a. een besluit waarbij een bestuurlijke boete als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a of b, is

opgelegd, door het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen wordt ingetrokken of wordt vervangen door een besluit waarbij de boete op nihil wordt gesteld, of

b. een beslissing op bezwaar tegen een besluit als bedoeld in onderdeel a in rechte wordt vernietigd en met toepassing van artikel 8:72a van de Algemene wet bestuursrecht de bestuurlijke boete op nihil wordt gesteld, of

c. een strafrechtelijke sanctie als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a of b, in rechte wordt vernietigd of een strafbeschikking wordt ingetrokken.

B

In artikel 29, vierde lid, wordt na "een maatregel" ingevoegd: op grond van artikel 25 of 28.

C

Artikel 29a komt te luiden:

Artikel 29a

1. Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen legt een bestuurlijke boete op van ten hoogste het benadelingsbedrag wegens het niet of niet behoorlijk nakomen door de belanghebbende of zijn wettelijke vertegenwoordiger van de verplichtingen, bedoeld in artikel 80. De bestuurlijke boete is niet lager dan de boete die op grond van het derde lid zou worden opgelegd indien er geen sprake was van een benadelingsbedrag.
2. Onder het benadelingsbedrag, bedoeld in het eerste lid, wordt verstaan het brutobedrag dat als gevolg van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 80, ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan uitkering is ontvangen.
3. Indien het niet of niet behoorlijk nakomen door de belanghebbende of diens wettelijke vertegenwoordiger van de verplichting, bedoeld in artikel 80, niet heeft geleid tot een benadelingsbedrag, legt het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen een bestuurlijke boete op van ten hoogste het bedrag van de tweede categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.
4. Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen kan afzien van het opleggen van een bestuurlijke boete als bedoeld in het derde lid en volstaan met het geven van een schriftelijke waarschuwing wegens het niet of niet behoorlijk nakomen door de belanghebbende of diens wettelijke vertegenwoordiger van de verplichting, bedoeld in artikel 80, tenzij het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting plaatsvindt binnen een periode van twee jaar te rekenen vanaf de datum waarop eerder aan de werknemer een zodanige waarschuwing is gegeven.
5. Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen kan:
 - a. de bestuurlijke boete verlagen indien sprake is van verminderde verwijtbaarheid;
 - b. afzien van het opleggen van een bestuurlijke boete indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn.
6. Degene aan wie een bestuurlijke boete is opgelegd, is verplicht desgevraagd aan het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen de inlichtingen te verstrekken die voor de tenuitvoerlegging van de boete van belang zijn.
7. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over de hoogte van de bestuurlijke boete.
8. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld met betrekking tot de wijze van tenuitvoerlegging van de beschikking waarbij de bestuurlijk boete is opgelegd.
9. In afwijking van artikel 8:69 van de Algemene wet bestuursrecht kan de rechter in beroep of hoger beroep het bedrag waarop de bestuurlijk boete is vastgesteld ook ten nadele van de belanghebbende of diens wettelijke vertegenwoordiger wijzigen.

D

Artikel 29b komt te luiden:

Artikel 29b

- Indien ten aanzien van de verzekerde, bedoeld in artikel 19, of zijn wettelijke vertegenwoordiger:
- a. een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd wegens het niet of niet behoorlijk naleven van de verplichting, bedoeld in artikel 80, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan uitkering is verleend, en
 - b. hem niet eerder in een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag dat wegens de onder a bedoelde gedraging een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd wegens eenzelfde gedraging als bedoeld in artikel 19c, tweede lid, reeds een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd,

waarschuwt het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen de verzekerde of zijn wettelijke vertegenwoordiger dat hij zich onthoudt van het opnieuw overtreden van voornoemde verplichting en de overige verplichtingen, bedoeld in artikel 19c, tweede lid, en dat wanneer de waarschuwing niet wordt opgevolgd, geen recht op uitkering, ziekengeld of toeslag meer bestaat op grond van de artikelen 19c van deze wet, 4c van de Toeslagenwet, 19a van de Werkloosheidswet, 6a van de Wet inkomensvoorziening oudere werklozen, 43a van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen, en 19d van de Ziektewet.

E

De artikelen 29c en 29f vervallen.

F

In artikel 29g, vierde lid wordt "artikel 29a, vierde lid" vervangen door: artikel 29a, zesde lid.

G

Aan artikel 43 wordt een lid toegevoegd, luidende:

9. De arbeidsongeschiktheidsuitkering wordt ingetrokken, indien de verzekerde op grond van artikel 19c, eerste of zesde lid, geen recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering heeft.

H

In artikel 43a, vijfde lid, wordt "19a en 19b" vervangen door: 19a, 19b en 19c.

I

In artikel 47, achtste lid, wordt na "19b" ingevoegd: , 19c.

J

Na artikel 47c wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 47d

1. De persoon, wiens arbeidsongeschiktheidsuitkering, in verband met artikel 43, negende lid, is ingetrokken, heeft vanaf de dag volgend op het tijdvak waarin geen recht bestond op arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van artikel 19c, eerste of zesde lid, met inachtneming van de bepalingen van deze wet aanspraak op heropening van de arbeidsongeschiktheidsuitkering, indien hij op die dag arbeidsongeschikt is.

2. Aanspraak op heropening van de arbeidsongeschiktheidsuitkering heeft eveneens de persoon, bedoeld in het eerste lid, die op de in dat lid bedoelde dag niet arbeidsongeschikt is, doch ten aanzien van wie die wel het geval is binnen vier weken na die dag.

3. De artikelen 19, vierde lid, 35 en 47, achtste lid, zijn van overeenkomstige toepassing met betrekking tot de aanspraak op heropening van de arbeidsongeschiktheidsuitkering, bedoeld in dit artikel.

K

In artikel 57 wordt na het tweede lid, onder vernummering van het derde tot en met zesde lid tot vierde tot en met zevende lid, een lid ingevoegd luidende:

3. De in het tweede lid, onderdelen a, b en c, genoemde termijn is tien jaar indien de terugvordering het gevolg is van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 80.

Artikel VI

De Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten wordt als volgt gewijzigd:

A

Aan hoofdstuk 2, afdeling 7, wordt een paragraaf toegevoegd, luidende:

§ 4. Geen inkomensvoorziening bij recidive

Artikel 2:46a Geen inkomensvoorziening bij recidive

1. De jonggehandicapte die recht heeft op arbeidsondersteuning ontvangt in afwijking van de artikelen 2:39, eerste lid, 2:43, eerste lid, en 2:45, eerste lid, gedurende een tijdvak van vijf jaar geen inkomensvoorziening indien:
 - a. de jonggehandicapte of zijn wettelijke vertegenwoordiger wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 2:7, eerste lid, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan inkomensvoorziening is verleend, een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, en
 - b. de jonggehandicapte of zijn wettelijke vertegenwoordiger binnen een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag dat wegens de onder a bedoelde gedraging een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, wegens eenzelfde gedraging reeds een bestuurlijke boete of strafrechtelijke sanctie is opgelegd.
2. Onder eenzelfde gedraging als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, wordt verstaan het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 2:7, eerste lid, of artikel 12 van de Toeslagenwet, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan inkomensvoorziening of toeslag is verleend.
3. In afwijking van het eerste lid, onderdeel b, is het in dat onderdeel eerstgenoemde tijdvak van vijf jaar, tien jaar indien wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichtingen, bedoeld in het tweede lid, de jonggehandicapte of zijn wettelijke vertegenwoordiger wegens de eerste gedraging, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, is gestraft met een onvoorwaardelijke gevangenisstraf.
4. Het tijdvak, bedoeld in het eerste lid, aanhef, vangt aan met ingang van het tijdstip waarop de bestuurlijke boete of strafrechtelijke sanctie, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, is opgelegd.
5. Het tijdvak waarin de jonggehandicapte geen inkomensvoorziening ontvangt op grond van het eerste lid, wordt verkort naar de mate waarin te veel aan inkomensvoorziening is ontvangen. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld.
6. De jonggehandicapte ontvangt voorts geen inkomensvoorziening gedurende het tijdvak waarin als gevolg van herhaalde overtreding van de inlichtingenplicht geen recht bestaat op toeslag op grond van artikel 4c van de Toeslagenwet.
7. De jonggehandicapte wordt door het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen schriftelijk in kennis gesteld van de ingangsdatum en het tijdvak waarin hij geen inkomensvoorziening ontvangt op grond van dit artikel.
8. In afwijking van het eerste lid en zesde lid kan het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen besluiten dat de jonggehandicapte een inkomensvoorziening ontvangt indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn.
9. De jonggehandicapte die recht op arbeidsondersteuning heeft ontvangt alsnog een inkomensvoorziening indien:
 - a. een besluit waarbij een bestuurlijke boete als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a of b, is opgelegd, door het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen wordt ingetrokken of wordt vervangen door een besluit waarbij de boete op nihil wordt gesteld, of
 - b. een beslissing op bezwaar tegen een besluit als bedoeld in onderdeel a in rechte wordt vernietigd en met toepassing van artikel 8:72a van de Algemene wet bestuursrecht de bestuurlijke boete op nihil wordt gesteld, of
 - c. een strafrechtelijke sanctie als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a of b, in rechte wordt vernietigd of een strafbeschikking wordt ingetrokken.

B

In artikel 2:59 wordt na het tweede lid, onder vernummering van het derde tot en met zesde lid tot vierde tot en met zevende lid, een lid ingevoegd, luidende:

3. De in het tweede lid, onderdelen a, b en c, genoemde termijn is tien jaar indien de terugvordering het gevolg is van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 2:7, eerste lid.

C

In artikel 2:68, tweede lid, wordt na "maatregel" ingevoegd: op grond van artikel 2:67.

D

Artikel 2:69 komt te luiden:

Artikel 2:69 Bestuurlijke boete bij niet-naleving inlichtingenverplichting

1. Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen legt een bestuurlijke boete op van ten hoogste het benadelingsbedrag wegens het niet of niet behoorlijk nakomen door de jonggehandicapte of zijn

wettelijke vertegenwoordiger van de verplichting, bedoeld in artikel 2:7, eerste lid. De bestuurlijke boete is niet lager dan de boete die op grond van het derde lid zou worden opgelegd indien er geen sprake was van een benadelingsbedrag.

2. Onder het benadelingsbedrag, bedoeld in het eerste lid, wordt verstaan het brutobedrag dat als gevolg van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 2:7, eerste lid, ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan inkomensvoorziening is ontvangen.

3. Indien het niet of niet behoorlijk nakomen door de jonggehandicapte of zijn wettelijke vertegenwoordiger van de verplichting, bedoeld in artikel 2:7, eerste lid, niet heeft geleid tot een benadelingsbedrag, of indien een werkgever als bedoeld in artikel 2:7, zevende lid, de verplichting, bedoeld in artikel 2:7, zevende lid, niet of niet behoorlijk nakomt, legt het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen een bestuurlijke boete op van ten hoogste het bedrag van de tweede categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.

4. Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen kan afzien van het opleggen van een bestuurlijke boete als bedoeld in het derde lid en volstaan met het geven van een schriftelijke waarschuwing wegens het niet of niet behoorlijk nakomen door de jonggehandicapte of zijn wettelijke vertegenwoordiger van de verplichting, bedoeld in artikel 2:7, eerste lid, tenzij het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting plaatsvindt binnen een periode van twee jaar te rekenen vanaf de datum waarop eerder aan de jonggehandicapte of zijn wettelijke vertegenwoordiger een zodanige waarschuwing is gegeven.

5. Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen kan:

- a. de bestuurlijke boete verlagen indien sprake is van verminderde verwijtbaarheid;
- b. afzien van het opleggen van een bestuurlijke boete indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn.

6. Degene aan wie een bestuurlijke boete is opgelegd, is verplicht desgevraagd aan het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen de inlichtingen te verstrekken die voor de tenuitvoerlegging van de boete van belang zijn.

7. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels worden gesteld over de hoogte van de bestuurlijke boete.

8. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld met betrekking tot de wijze van tenuitvoerlegging van de beschikking waarbij de bestuurlijke boete is opgelegd.

9. In afwijking van artikel 8:69 van de Algemene wet bestuursrecht kan de rechter in beroep of hoger beroep het bedrag waarop de bestuurlijke boete is vastgesteld ook ten nadele van de jonggehandicapte of zijn wettelijke vertegenwoordiger wijzigen.

10. De artikelen 3:43 en 3:44 zijn van overeenkomstige toepassing op een bestuurlijke boete die op grond van dit artikel is opgelegd.

E

Na artikel 2:69 wordt aan hoofdstuk 2 een artikel toegevoegd, luidende:

Artikel 2:70 Waarschuwing ter voorkoming van recidive

Indien ten aanzien van de jonggehandicapte of zijn wettelijke vertegenwoordiger:

- a. een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 2:7, eerste lid, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan inkomensvoorziening is verleend, en
- b. hem niet eerder in een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag dat wegens de onder a bedoelde gedraging een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, wegens eenzelfde gedraging als bedoeld in artikel 2:46a, tweede lid, reeds een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd,

waarschuwt het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen de jonggehandicapte of zijn wettelijke vertegenwoordiger dat hij zich onthoudt van het opnieuw overtreden van voornoemde verplichting en de overige verplichtingen, bedoeld in artikel 2:46a, tweede lid, en dat wanneer de waarschuwing niet wordt opgevolgd, hij geen inkomensvoorziening meer ontvangt op grond van artikel 2:46a en geen recht meer bestaat op toeslag op grond van artikel 4c van de Toeslagenwet.

F

Na artikel 3:5a wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 3:5b Geen recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering bij recidive

1. De jonggehandicapte heeft gedurende een tijdvak van vijf jaar geen recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering indien:

- a. de jonggehandicapte of zijn wettelijke vertegenwoordiger wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 3:74, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te

- hoog bedrag aan arbeidsongeschiktheidsuitkering is verleend, een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, en
- b. de jonggehandicapte of zijn wettelijke vertegenwoordiger binnen een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag dat wegens de onder a bedoelde gedraging een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, wegens eenzelfde gedraging reeds een bestuurlijke boete of strafrechtelijke sanctie is opgelegd.
2. Onder eenzelfde gedraging als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, wordt verstaan het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 3:74 of artikel 12 van de Toeslagenwet, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan arbeidsongeschiktheidsuitkering of toeslag is verleend.
3. In afwijking van het eerste lid, onderdeel b, is het in dat onderdeel eerstgenoemde tijdvak van vijf jaar, tien jaar indien wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichtingen, bedoeld in het tweede lid, de jonggehandicapte of zijn wettelijke vertegenwoordiger voor de eerste gedraging, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, is gestraft met een onvoorwaardelijke gevangenisstraf.
4. Het tijdvak, bedoeld in het eerste lid, aanhef, vangt aan met ingang van het tijdstip waarop de bestuurlijke boete of strafrechtelijke sanctie, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, is opgelegd.
5. Het tijdvak waarin de jonggehandicapte geen recht heeft op arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van het eerste lid, wordt verkort naar de mate waarin te veel aan arbeidsongeschiktheidsuitkering is ontvangen. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld.
6. De jonggehandicapte heeft voorts geen recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering gedurende het tijdvak waarin als gevolg van herhaalde overtreding van de inlichtingenplicht geen recht bestaat op toeslag op grond van artikel 4c van de Toeslagenwet.
7. De jonggehandicapte wordt door het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen schriftelijk in kennis gesteld van de ingangsdatum en het tijdvak waarin het recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering is uitgesloten.
8. In afwijking van het eerste en zesde lid kan het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen besluiten dat de jonggehandicapte recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering heeft indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn.
9. Het recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering wordt geacht niet te zijn uitgesloten op grond van het eerste lid indien:
- een besluit waarbij een bestuurlijke boete als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a of b, is opgelegd, door het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen wordt ingetrokken of wordt vervangen door een besluit waarbij de boete op nihil wordt gesteld, of
 - een beslissing op bezwaar tegen een besluit als bedoeld in onderdeel a in rechte wordt vernietigd en met toepassing van artikel 8:72a van de Algemene wet bestuursrecht de bestuurlijke boete op nihil wordt gesteld, of
 - een strafrechtelijke sanctie als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a of b, in rechte wordt vernietigd of een strafbeschikking wordt ingetrokken.

G

Aan artikel 3:19 wordt een lid toegevoegd, luidende:

10. Het recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering wordt ingetrokken, indien de jonggehandicapte op grond van artikel 3:5b, eerste lid of zesde lid, geen recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering heeft.

H

Na artikel 3:23a wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 3:23b Heropening van de uitkering na beëindiging wegens recidive

- De jonggehandicapte, wiens arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van artikel 3:19, tiende lid, is ingetrokken, heeft vanaf de dag volgend op het tijdvak waarin geen recht bestond op arbeidsongeschiktheidsuitkering op grond van artikel 3:5b, eerste lid of zesde lid, met inachtneming van de bepalingen van deze wet recht op heropening van de arbeidsongeschiktheidsuitkering, indien hij op die dag arbeidsongeschikt is.
- Aanspraak op heropening van de arbeidsongeschiktheidsuitkering heeft eveneens de jonggehandicapte, bedoeld in het eerste lid, die op de in dat lid bedoelde dag niet arbeidsongeschikt is, doch ten aanzien van wie dit wel het geval is binnen vier weken na die dag.
- De artikelen 3:3, vijfde lid, 3:29 en 3:30 zijn van overeenkomstige toepassing met betrekking tot de aanspraak op heropening van de arbeidsongeschiktheidsuitkering, bedoeld in dit artikel.

I

In artikel 3:39, vierde lid, wordt na "maatregel" ingevoegd: op grond van artikel 3:37 of 3:38.

J

Artikel 3:40 komt te luiden:

Artikel 3:40 Bestuurlijke boete bij niet-naleving inlichtingenverplichting

1. Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen legt een bestuurlijke boete op van ten hoogste het benadelingsbedrag wegens het niet of niet behoorlijk nakomen door de jonggehandicapte of zijn wettelijke vertegenwoordiger van de verplichting, bedoeld in artikel 3:74. De bestuurlijke boete is niet lager dan de boete die op grond van het derde lid zou worden opgelegd indien er geen sprake was van een benadelingsbedrag.

2. Onder het benadelingsbedrag, bedoeld in het eerste lid, wordt verstaan het brutobedrag dat als gevolg van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 3:74, ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan uitkering is ontvangen.

3. Indien het niet of niet behoorlijk nakomen door de jonggehandicapte of zijn wettelijke vertegenwoordiger van de verplichting, bedoeld in artikel 3:74, niet heeft geleid tot een benadelingsbedrag, of indien een werkgever als bedoeld in artikel 3:74, derde lid, de verplichting, bedoeld in artikel 3:74, derde lid, niet of niet behoorlijk nakomt, legt het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen een bestuurlijke boete op van ten hoogste het bedrag van de tweede categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.

4. Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen kan afzien van het opleggen van een bestuurlijke boete als bedoeld in het derde lid en volstaan met het geven van een schriftelijke waarschuwing wegens het niet of niet behoorlijk nakomen door de jonggehandicapte of zijn wettelijke vertegenwoordiger van de verplichting, bedoeld in artikel 3:74, tenzij het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting plaatsvindt binnen een periode van twee jaar te rekenen vanaf de datum waarop eerder aan de jonggehandicapte of zijn wettelijke vertegenwoordiger een zodanige waarschuwing is gegeven.

5. Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen kan:

- a. de bestuurlijke boete verlagen indien sprake is van verminderde verwijtbaarheid;
- b. afzien van het opleggen van een bestuurlijke boete indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn.

6. Degene aan wie een bestuurlijke boete is opgelegd, is verplicht desgevraagd aan het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen de inlichtingen te verstrekken die voor de tenuitvoerlegging van de boete van belang zijn.

7. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels worden gesteld over de hoogte van de bestuurlijke boete.

8. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld met betrekking tot de wijze van tenuitvoerlegging van de beschikking waarbij de bestuurlijke boete is opgelegd.

9. In afwijking van artikel 8:69 van de Algemene wet bestuursrecht kan de rechter in beroep of hoger beroep het bedrag waarop de bestuurlijke boete is vastgesteld ook ten nadele van de jonggehandicapte of zijn wettelijke vertegenwoordiger wijzigen.

K

Artikel 3:41 komt te luiden:

Artikel 3:41 Waarschuwing ter voorkoming van recidive

Indien ten aanzien van de jonggehandicapte of zijn wettelijke vertegenwoordiger:

a. een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 3:74, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan arbeidsongeschiktheidsuitkering is verleend, en

b. hem niet eerder in een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag dat wegens de onder a bedoelde gedraging een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, wegens eenzelfde gedraging als bedoeld in artikel 3:5b, tweede lid, reeds een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd,

waarschuwt het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen de jonggehandicapte of zijn wettelijke vertegenwoordiger dat hij zich onthoudt van het opnieuw overtreden van voornoemde verplichting en de overige verplichtingen, bedoeld in artikel 3:5b, tweede lid, en dat wanneer de waarschuwing niet wordt opgevolgd, geen recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering meer bestaat op grond van de artikel 3:5b en op toeslag op grond van artikel 4c van de Toeslagenwet.

L

Artikel 3:42 vervalt.

M

In artikel 3:43, vierde lid, wordt "artikel 3:40, vierde lid" vervangen door: artikel 3:40, zesde lid.

N

In artikel 3:56 wordt na het tweede lid, onder vernummering van het derde tot en met zesde lid tot vierde tot en met zevende lid, een lid ingevoegd luidende:

3. De in het tweede lid, onderdelen a, b en c, genoemde termijn is tien jaar indien de terugvordering het gevolg is van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 3:74.

Artikel VII

De Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 23, vierde lid, wordt "de artikelen 19a en 19b van de Ziektewet" vervangen door: de artikelen 19a, 19b en 19d van de Ziektewet.

B

Artikel 43, onderdeel c, komt te luiden:

c. het niet hebben van recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering of WGA-uitkering op grond van artikel 43a.

C

Na artikel 43 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 43a Geen recht op uitkering bij recidive

1. De verzekerde heeft gedurende een tijdvak van vijf jaar geen recht op een arbeidsongeschiktheidsuitkering of een WGA-uitkering indien:

a. hem of zijn wettelijke vertegenwoordiger wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 27, eerste lid, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan uitkering is verleend, een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, en

b. hem of zijn wettelijke vertegenwoordiger binnen een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag dat wegens de onder a bedoelde gedraging een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, wegens eenzelfde gedraging reeds een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd.

2. Onder eenzelfde gedraging als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, wordt verstaan het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in de artikelen 27, eerste lid, van deze wet, 25 van de Werkloosheidswet, 12 van de Toeslagenwet, 12, eerste lid, van de Wet inkomensvoorziening oudere werklozen, 80 van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, of 31, eerste lid, of 49 van de Ziektewet, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan uitkering, ziekingeld of toeslag is verleend.

3. In afwijking van het eerste lid, onderdeel b, is het in dat onderdeel genoemde tijdvak van vijf jaar, tien jaar indien wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichtingen, bedoeld in het tweede lid, de verzekerde of zijn wettelijke vertegenwoordiger wegens de eerste gedraging, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, is gestraft met een onvoorwaardelijke gevangenisstraf.

4. Het tijdvak, bedoeld in het eerste lid, aanhef, vangt aan met ingang van het tijdstip waarop de bestuurlijke boete of strafrechtelijke sanctie, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, is opgelegd.

5. Het tijdvak waarin de verzekerde geen recht heeft op uitkering op grond van het eerste lid, wordt verkort naar de mate waarin te veel aan uitkering is ontvangen. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld.

6. De verzekerde heeft voorts geen recht op een arbeidsongeschiktheiduitkering of WGA-uitkering gedurende het tijdvak waarin als gevolg van herhaalde overtreding van de inlichtingenplicht geen recht bestaat op uitkering, ziekingeld of toeslag op grond van de artikelen 4c van de Toeslagenwet 19a van de Werkloosheidswet, 6a van de Wet inkomensvoorziening oudere werklozen, 19c van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering of 19d van de Ziektewet.

7. De verzekerde wordt door het UWV schriftelijk in kennis gesteld van de ingangsdatum en het tijdvak waarin het recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering of WGA-uitkering is uitgesloten.

8. In afwijking van het eerste en zesde lid kan het UWV besluiten dat de verzekerde recht op een arbeidsongeschiktheidsuitkering of WGA-uitkering heeft indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn.

9. Het recht op arbeidsongeschiktheidsuitkering of WGA-uitkering wordt geacht niet te zijn uitgesloten op grond van het eerste lid indien:

- a. een besluit waarbij een bestuurlijke boete als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a of b, is opgelegd, door het UWV wordt ingetrokken of wordt vervangen door een besluit waarbij de boete op nihil wordt gesteld, of
- b. een beslissing op bezwaar tegen een besluit als bedoeld in onderdeel a in rechte wordt vernietigd en met toepassing van artikel 8:72a van de Algemene wet bestuursrecht de bestuurlijke boete op nihil wordt gesteld, of
- c. een strafrechtelijke sanctie als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a of b, in rechte wordt vernietigd of een strafbeschikking wordt ingetrokken.

D

In artikel 48, tweede lid, wordt "onderdeel d, e of f" vervangen door: onderdeel c, d, e of f.

E

In artikel 49, eerste lid, onderdeel b, wordt "onderdeel d, e, f, g of h" vervangen door: onderdeel c, d, e, f, g of h.

F

In de artikelen 50, tweede lid, en 55, tweede lid, wordt "onderdeel d, e of f" vervangen door: onderdeel c, d, e of f.

G

In de artikelen 56, eerste lid, onderdeel b, en 57, tweede lid, wordt na "onder 2°," ingevoegd: c,.

H

Artikel 77 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt na "wet" ingevoegd: alsmede hetgeen anderszins.
2. Na het tweede lid wordt, onder vernummering van het derde tot en met zesde lid tot vierde tot en met zevende lid, een lid ingevoegd luidende:
3. De in het tweede lid, onderdelen a, b en c, genoemde termijn is tien jaar indien de terugvordering het gevolg is van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 27, eerste lid.

I

In artikel 90, tweede lid, wordt na "maatregel" ingevoegd: op grond van artikel 88 of 89.

J

Artikel 91 komt te luiden:

Artikel 91 Boete bij niet-nakoming inlichtingenverplichting

1. Het UWV legt een bestuurlijke boete op van ten hoogste het benadelingsbedrag wegens het niet of niet behoorlijk nakomen door de verzekerde of zijn wettelijke vertegenwoordiger van de verplichting, bedoeld in artikel 27, eerste lid. De bestuurlijke boete is niet lager dan de boete die op grond van het derde lid zou worden opgelegd indien er geen sprake was van een benadelingsbedrag.
2. Onder het benadelingsbedrag, bedoeld in het eerste lid, wordt verstaan het brutobedrag dat als gevolg van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 27, eerste lid, ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan uitkering is ontvangen.
3. Indien het niet of niet behoorlijk nakomen door de verzekerde of zijn wettelijke vertegenwoordiger van de verplichting, bedoeld in artikel 27, eerste lid, niet heeft geleid tot een benadelingsbedrag, of indien een werkgever of een persoon als bedoeld in artikel 27, achtste lid, de verplichtingen op grond van artikel 27, achtste lid, niet of niet behoorlijk nakomt, legt het UWV een bestuurlijke boete op van ten hoogste het bedrag van de tweede categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.
4. Het UWV kan afzien van het opleggen van een bestuurlijke boete als bedoeld in het derde lid en

volstaan met het geven van een schriftelijke waarschuwing wegens het niet of niet behoorlijk nakomen door de verzekerde of zijn wettelijke vertegenwoordiger van de verplichting, bedoeld in artikel 27, eerste lid, tenzij het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting plaatsvindt binnen een periode van twee jaar te rekenen vanaf de datum waarop eerder aan hem een zodanige waarschuwing is gegeven.

5. Het UWV kan:

- a. de bestuurlijke boete verlagen indien sprake is van verminderde verwijtbaarheid;
- b. afzien van het opleggen van een bestuurlijke boete indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn.

6. Degene aan wie een bestuurlijke boete is opgelegd, is verplicht desgevraagd aan het UWV de inlichtingen te verstrekken die voor de tenuitvoerlegging van de boete van belang zijn.

7. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over de hoogte van de bestuurlijke boete.

8. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld met betrekking tot de wijze van tenuitvoerlegging van de beschikking waarbij de bestuurlijke boete is opgelegd.

9. In afwijking van artikel 8:69 van de Algemene wet bestuursrecht kan de rechter in beroep of hoger beroep het bedrag waarop de bestuurlijke boete is vastgesteld ook ten nadele van de verzekerde of zijn wettelijke vertegenwoordiger wijzigen.

K

Artikel 92 komt te luiden:

Artikel 92 Waarschuwing ter voorkoming van recidive

Indien ten aanzien van de verzekerde of zijn wettelijke vertegenwoordiger:

a. een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd wegens het niet of niet behoorlijk naleven van de verplichting, bedoeld in artikel 27, eerste lid, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan uitkering is verleend, en

b. hem niet eerder in een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag dat wegens de onder a bedoelde gedraging een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, wegens eenzelfde gedraging als bedoeld in artikel 43a, tweede lid, reeds een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd,

waarschuwt het UWV de verzekerde of zijn wettelijke vertegenwoordiger dat hij zich onthoudt van het opnieuw overtreden van voornoemde verplichting en de overige verplichtingen, bedoeld in artikel 43a, tweede lid, en wordt hij hierbij in kennis gesteld dat wanneer de waarschuwing niet wordt opgevolgd, geen recht op uitkering, ziekengeld of toeslag meer bestaat op grond van de artikelen 43a van deze wet, 4c van de Toeslagenwet, 19a van de Werkloosheidswet, 6a van de Wet inkomensvoorziening oudere werklozen, en 19d van de Ziektewet.

L

De artikelen 93 en 118 vervallen.

M

In artikel 96, vierde lid, wordt "artikel 91, vierde lid" vervangen door: artikel 91, zesde lid.

Artikel VIII

De Ziektewet wordt als volgt gewijzigd:

A

Na artikel 19c wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 19d

1. De verzekerde heeft gedurende een tijdvak van vijf jaar geen recht op ziekengeld indien:

a. hem wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in de artikelen 31, eerste lid, of 49, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan ziekengeld is verleend, een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, en

b. hem binnen een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag dat wegens de onder a bedoelde gedraging een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, wegens eenzelfde gedraging reeds een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd.

2. Onder eenzelfde gedraging als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, wordt verstaan het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in de artikelen 31, eerste lid, of 49 van deze

- wet, 12 van de Toeslagenwet, 25 van de Werkloosheidswet, 12, eerste lid, van de Wet inkomensvoorziening oudere werklozen, 80 van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, of 27, eerste lid, van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan uitkering, ziekingeld of toeslag is verleend.
3. In afwijking van het eerste lid, onderdeel b, is het in dat onderdeel genoemde tijdvak van vijf jaar, tien jaar indien wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichtingen, bedoeld in het tweede lid, de verzekerde wegens de eerste gedraging, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, is gestraft met een onvoorwaardelijke gevangenisstraf.
4. Het tijdvak, bedoeld in het eerste lid, aanhef, vangt aan met ingang van het tijdstip waarop de bestuurlijke boete of strafrechtelijke sanctie, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, is opgelegd.
5. Het tijdvak waarin de verzekerde geen recht heeft op ziekingeld op grond van het eerste lid, wordt verkort naar de mate waarin te veel aan ziekingeld is ontvangen. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld.
6. De verzekerde heeft voorts geen recht op ziekingeld gedurende het tijdvak waarin als gevolg van herhaalde overtreding van de inlichtingenplicht geen recht bestaat op uitkering of toeslag op grond van de artikelen 4c van de Toeslagenwet, 19a van de Werkloosheidswet, 6a van de Wet inkomensvoorziening oudere werklozen, 19c van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering of 43a van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen.
7. De verzekerde wordt door het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen schriftelijk in kennis gesteld van de ingangsdatum en het tijdvak waarin het recht op ziekingeld is uitgesloten.
8. In afwijking van het eerste en zesde lid kan het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen besluiten dat de verzekerde recht op ziekingeld heeft indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn.
9. Indien de werkgever een melding doet als bedoeld in artikel 38a, tweede of derde lid, en het eerste of zesde lid van toepassing is, meldt het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen aan de werkgever het bedrag aan ziekingeld waarop de werknemer aanspraak zou maken, indien hij niet was uitgesloten van het recht op ziekingeld op grond van het eerste of zesde lid.
10. Indien het recht op ziekingeld op grond van het eerste of zesde lid is geëindigd dan wel niet is ontstaan wordt betrokkene vanaf de dag na afloop van het tijdvak, bedoeld in het zevende lid, als verzekerde aangemerkt, indien hij op die dag aan de overige voorwaarden, bedoeld in artikel 19 voldoet. Deze verzekerde heeft aanspraak op heropening dan wel toekenning van het recht op ziekingeld voor de resterende periode, bedoeld in artikel 29, vijfde lid, dan wel artikel 29a, vierde lid, met inachtneming van de bepalingen van deze wet.
11. Het recht op ziekingeld wordt geacht niet te zijn uitgesloten op grond van het eerste lid indien:
- a. een besluit waarbij een bestuurlijke boete als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a of b, is opgelegd, door het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen wordt ingetrokken of wordt vervangen door een besluit waarbij de boete op nihil wordt gesteld, of
 - b. een beslissing op bezwaar tegen een besluit als bedoeld in onderdeel a in rechte wordt vernietigd en met toepassing van artikel 8:72a van de Algemene wet bestuursrecht de bestuurlijke boete op nihil wordt gesteld, of
 - c. een strafrechtelijke sanctie als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a of b, in rechte wordt vernietigd of een strafbeschikking wordt ingetrokken.

B

In artikel 33 wordt na het tweede lid, onder vernummering van het derde tot en met zesde lid tot vierde tot en met zevende lid, een lid ingevoegd luidende:

3. De in het tweede lid, onderdelen a, b en c, genoemde termijn is tien jaar indien de terugvordering het gevolg is van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in de artikelen 31, eerste lid, of 49.

C

De laatste zin van de artikelen 38, derde lid, 38a, achtste lid en 63 komt te luiden: De artikelen 45a, vijfde tot en met achtste lid, en 45g, vierde lid, zijn van overeenkomstige toepassing.

D

In artikel 45, vijfde lid, aanhef, wordt na "maatregel" ingevoegd: op grond van dit artikel.

E

Artikel 45a komt te luiden:

Artikel 45a

1. Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen legt een bestuurlijke boete op van ten hoogste het benadelingsbedrag wegens het niet of niet behoorlijk nakomen door de verzekerde van de verplichting, bedoeld in de artikelen 31, eerste lid, of 49. De bestuurlijke boete is niet lager dan de boete die op grond van het derde lid zou worden opgelegd indien er geen sprake was van een benadelingsbedrag.
2. Onder het benadelingsbedrag, bedoeld in het eerste lid, wordt verstaan het brutobedrag dat als gevolg van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in de artikelen 31, eerste lid of 49, ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan ziekengeld is ontvangen.
3. Indien het niet of niet behoorlijk nakomen door de verzekerde van de verplichting, bedoeld in de artikelen 31, eerste lid of 49, niet heeft geleid tot een benadelingsbedrag, legt het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen een bestuurlijke boete op van ten hoogste het bedrag van de tweede categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.
4. Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen kan afzien van het opleggen van een bestuurlijke boete als bedoeld in het derde lid en volstaan met het geven van een schriftelijke waarschuwing ter zake van het niet of niet behoorlijk nakomen door de verzekerde van de verplichting, bedoeld in de artikelen 31, eerste lid of 49, tenzij het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting plaatsvindt binnen een periode van twee jaar te rekenen vanaf de datum waarop eerder aan de verzekerde een zodanige waarschuwing is gegeven.
5. Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen kan:
 - a. de bestuurlijke boete verlagen indien sprake is van verminderde verwijtbaarheid;
 - b. afzien van het opleggen van een bestuurlijke boete indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn.
6. Degene aan wie een bestuurlijke boete is opgelegd, is verplicht desgevraagd aan het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen de inlichtingen te verstrekken die voor de tenuitvoerlegging van de boete van belang zijn.
7. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over de hoogte van de bestuurlijke boete.
8. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld met betrekking tot de wijze van tenuitvoerlegging van de beschikking waarbij de bestuurlijke boete is opgelegd.
9. In afwijking van artikel 8:69 van de Algemene wet bestuursrecht kan de rechter in beroep of hoger beroep het bedrag waarop de bestuurlijke boete is vastgesteld ook ten nadele van de verzekerde wijzigen.
10. Er wordt geen bestuurlijke boete opgelegd indien voor dezelfde gedraging een bestuurlijke boete als bedoeld in artikel 27a van de Werkloosheidswet wordt opgelegd.

F

Na artikel 45a wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 45b

Indien ten aanzien van de verzekerde:

- a. een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd wegens het niet of niet behoorlijk naleven van de verplichting, bedoeld in de artikelen 31, eerste lid, of 49, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan ziekengeld is verleend, en
 - b. hem niet eerder in een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag dat wegens de onder a bedoelde gedraging een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, wegens eenzelfde gedraging als bedoeld in artikel 19d, tweede lid, reeds een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd,
- waarschuwt het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen de verzekerde dat hij zich onthoudt van het opnieuw overtreden van voornoemde verplichting en de overige verplichtingen, bedoeld in artikel 19d, tweede lid, en wordt hij hierbij in kennis gesteld dat wanneer de waarschuwing niet wordt opgevolgd, geen recht op uitkering, ziekengeld of toeslag meer bestaat op grond van de artikelen 19d van deze wet, 4c van de Toeslagenwet, 19a van de Werkloosheidswet, 6a van de Wet inkomensvoorziening oudere werklozen, 19c van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, en 43a van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen.

G

De artikelen 45c en 45f vervallen.

H

In artikel 45g, vierde lid, wordt "artikel 45a, vierde lid" vervangen door: artikel 45a, zesde lid.

I

In artikel 63a, eerste lid, wordt "artikel 45a" vervangen door: de artikelen 19d en 45a.

Artikel IX

Aan artikel 629, lid 5, van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek wordt aan het slot van de tweede volzin toegevoegd: alsmede met het bedrag aan ziekengeld waarop de werknemer op grond van de Ziektewet aanspraak zou maken, indien hij niet was uitgesloten van het recht op ziekengeld op grond van artikel 19d van die wet.

Hoofdstuk II Volksverzekeringen

Artikel X

De Algemene Kinderbijslagwet wordt als volgt gewijzigd:

A

Na artikel 7d wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 8

1. De verzekerde heeft gedurende een tijdvak van vijf jaar geen recht op kinderbijslag indien:
 - a. hem, of de persoon aan wie op grond van artikel 21 kinderbijslag wordt betaald, wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 15, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan kinderbijslag is verleend, een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, en
 - b. hem, of de persoon aan wie op grond van artikel 21 kinderbijslag wordt betaald, binnen een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag dat wegens de onder a bedoelde gedraging een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, wegens eenzelfde gedraging reeds een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd.
2. In afwijking van het eerste lid, onderdeel b, is het in dat onderdeel genoemde tijdvak van vijf jaar, tien jaar indien wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in het eerste lid, de verzekerde of de persoon aan wie op grond van artikel 21 kinderbijslag wordt betaald wegens de eerste gedraging, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, is gestraft met een onvoorwaardelijke gevangenisstraf.
3. Het tijdvak, bedoeld in het eerste lid, aanhef, vangt aan met ingang van het tijdstip waarop de bestuurlijke boete of strafrechtelijke sanctie, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, is opgelegd.
4. Het tijdvak waarin de verzekerde geen recht heeft op kinderbijslag op grond van het eerste lid, wordt verkort naar de mate waarin te veel aan kinderbijslag is ontvangen. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld.
5. De verzekerde wordt door de Sociale verzekeringsbank schriftelijk in kennis gesteld van de ingangsdatum en het tijdvak waarin het recht op kinderbijslag is uitgesloten.
6. In afwijking van het eerste lid kan de Sociale verzekeringsbank besluiten dat de verzekerde recht op kinderbijslag heeft indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn.
7. Het recht op kinderbijslag wordt geacht niet te zijn uitgesloten op grond van het eerste lid indien:
 - a. een besluit waarbij een bestuurlijke boete als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a of b, is opgelegd, door de Sociale verzekeringsbank wordt ingetrokken of wordt vervangen door een besluit waarbij de boete op nihil wordt gesteld, of
 - b. een beslissing op bezwaar tegen een besluit als bedoeld in onderdeel a in rechte wordt vernietigd en met toepassing van artikel 8:72a van de Algemene wet bestuursrecht de bestuurlijke boete op nihil wordt gesteld, of
 - c. een strafrechtelijke sanctie als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a of b, in rechte wordt vernietigd of een strafbeschikking wordt ingetrokken.

B

Artikel 17a komt te luiden:

Artikel 17a

1. De Sociale verzekeringsbank legt een bestuurlijke boete op van ten hoogste het benadelingsbedrag wegens het niet of niet behoorlijk nakomen door de verzekerde, of de persoon aan wie op grond van artikel 21 kinderbijslag wordt betaald, van de verplichting, bedoeld in artikel 15. De bestuurlijke boete is niet lager dan de boete die op grond van het derde lid zou worden opgelegd indien er geen sprake was van een benadelingsbedrag.

2. Onder het benadelingsbedrag, bedoeld in het eerste lid, wordt verstaan het brutobedrag dat als gevolg van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 15, ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan kinderbijslag is verleend.
3. Indien het niet of niet behoorlijk nakomen door de verzekerde, of de persoon aan wie op grond van artikel 21 kinderbijslag wordt betaald, van de verplichting, bedoeld in artikel 15, niet heeft geleid tot een benadelingsbedrag, legt de Sociale verzekeringsbank een bestuurlijke boete op van ten hoogste het bedrag van de tweede categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.
4. De Sociale verzekeringsbank kan afzien van het opleggen van een bestuurlijke boete als bedoeld in het derde lid en volstaan met het geven van een schriftelijke waarschuwing wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 15, tenzij het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting plaats vindt binnen een periode van twee jaar te rekenen vanaf de datum waarop eerder aan de verzekerde, of aan de persoon aan wie op grond van artikel 21 kinderbijslag wordt betaald, een zodanige waarschuwing is gegeven.
5. De Sociale verzekeringsbank kan:
 - a. de bestuurlijke boete verlagen indien sprake is van verminderde verwijtbaarheid;
 - b. afzien van het opleggen van een bestuurlijke boete indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn.
6. Degene aan wie een bestuurlijke boete is opgelegd, is verplicht desgevraagd aan de Sociale verzekeringsbank de inlichtingen te verstrekken die voor de tenuitvoerlegging van de boete van belang zijn.
7. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over de hoogte van de bestuurlijke boete.
8. In afwijking van artikel 8:69 van de Algemene wet bestuursrecht kan de rechter in beroep of hoger beroep het bedrag waarop de bestuurlijke boete is vastgesteld ook ten nadele van de verzekerde, dan wel de persoon aan wie op grond van artikel 21 kinderbijslag wordt betaald, wijzigen.

C

Na artikel 17c wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 17d

Indien ten aanzien van de verzekerde of de persoon aan wie op grond van artikel 21 kinderbijslag wordt betaald:

- a. een bestuurlijke boete of strafrechtelijke sanctie is opgelegd wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 15, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan kinderbijslag is verleend, en
- b. hem niet eerder in een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag dat wegens de onder a bedoelde gedraging een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, wegens eenzelfde gedraging reeds een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, waarschuwt de Sociale verzekeringsbank de verzekerde, of de persoon aan wie op grond van artikel 21 kinderbijslag wordt betaald, dat hij zich onthoudt van het opnieuw overtreden van de verplichting, bedoeld in artikel 15, en wordt hij hierbij in kennis gesteld dat wanneer de waarschuwing niet wordt opgevolgd, geen recht op kinderbijslag meer bestaat op grond van artikel 8.

D

Artikel 17f vervalt.

E

In artikel 17g, vierde lid, aanhef, wordt "vierde lid" vervangen door: zesde lid.

F

In artikel 24 wordt na het tweede lid, onder vernummering van het derde tot en met zesde lid tot vierde tot en met zevende lid, een lid ingevoegd luidende:

3. De in het tweede lid, onderdelen a, b en c, genoemde termijn is tien jaar indien de terugvordering het gevolg is van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 15.

Artikel XI

De Algemene nabestaandenwet wordt als volgt gewijzigd:

A

In de artikelen 32a, derde lid, aanhef, 32b, tweede lid, aanhef, 32c, tweede lid, aanhef, en 32d, tweede lid, aanhef wordt "artikel 15, 23 of 27" vervangen door: de artikelen 15, 23, 27 of 32g.

B

In de artikelen 32f, tweede lid, aanhef wordt "artikel 15, 23, 27 of 32d" vervangen door: de artikelen 15, 23, 27, 32d of 32g.

C

In hoofdstuk I wordt na artikel 32f een nieuwe paragraaf ingevoegd, luidende:

§ 11. Geen recht op nabestaandenuitkering, halfwezenuitkering en wezenuitkering bij recidive van overtreding van inlichtingenverplichting

Artikel 32g

1. De nabestaande of het ouderloos kind heeft gedurende een tijdvak van vijf jaar geen recht op nabestaandenuitkering, halfwezenuitkering of wezenuitkering indien:
 - a. de nabestaande, het ouderloos kind, of zijn wettelijke vertegenwoordiger wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 35, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan nabestaandenuitkering, halfwezenuitkering of wezenuitkering is verleend, een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, en
 - b. de nabestaande, het ouderloos kind, of zijn wettelijke vertegenwoordiger binnen een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag dat wegens de onder a bedoelde gedraging een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, wegens eenzelfde gedraging reeds een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd.
2. In afwijking van het eerste lid, onderdeel b, is het in dat onderdeel genoemde tijdvak van vijf jaar, tien jaar indien wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in het eerste lid, de nabestaande, het ouderloos kind, of zijn wettelijke vertegenwoordiger wegens de eerste gedraging, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, is gestraft met een onvoorwaardelijke gevangenisstraf.
3. Het tijdvak, bedoeld in het eerste lid, aanhef, vangt aan met ingang van het tijdstip waarop de bestuurlijke boete of strafrechtelijke sanctie, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, is opgelegd.
4. Het tijdvak waarin de nabestaande of het ouderloos kind geen recht heeft op nabestaandenuitkering, halfwezenuitkering of wezenuitkering op grond van het eerste lid, wordt verkort naar de mate waarin te veel aan nabestaandenuitkering, halfwezenuitkering of wezenuitkering is ontvangen. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld.
5. De nabestaande of het ouderloos kind wordt door de Sociale verzekeringsbank schriftelijk in kennis gesteld van de ingangsdatum en het tijdvak waarin het recht op nabestaandenuitkering, halfwezenuitkering of wezenuitkering is uitgesloten.
6. In afwijking van het eerste lid kan de Sociale verzekeringsbank besluiten dat de nabestaande of het ouderloos kind recht op nabestaandenuitkering, halfwezenuitkering of wezenuitkering heeft indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn.
7. Voor de nabestaande en het ouderloos kind ontstaat of herleeft, met inachtneming van de bepalingen van deze wet, het recht op nabestaandenuitkering, halfwezenuitkering of wezenuitkering op de dag volgend op het tijdvak waarin geen recht bestond op deze uitkeringen op grond van het eerste lid.
8. Het recht op nabestaandenuitkering, halfwezenuitkering of wezenuitkering wordt geacht niet te zijn uitgesloten op grond van het eerste lid indien:
 - a. een besluit waarbij een bestuurlijke boete als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a of b, is opgelegd, door de Sociale verzekeringsbank wordt ingetrokken of wordt vervangen door een besluit waarbij de boete op nihil wordt gesteld, of
 - b. een beslissing op bezwaar tegen een besluit als bedoeld in onderdeel a in rechte wordt vernietigd en met toepassing van artikel 8:72a van de Algemene wet bestuursrecht de bestuurlijke boete op nihil wordt gesteld, of
 - c. een strafrechtelijke sanctie als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a of b, in rechte wordt vernietigd of een strafbeschikking wordt ingetrokken.

D

Artikel 39 komt te luiden:

Artikel 39

1. De Sociale verzekeringsbank legt een bestuurlijke boete op van ten hoogste het benadelingsbedrag wegens het niet of niet behoorlijk nakomen door de nabestaande, het ouderloos kind, of zijn wettelijke vertegenwoordiger van de verplichting, bedoeld in artikel 35. De bestuurlijke boete is niet lager dan de boete die op grond van het derde lid zou worden opgelegd indien er geen sprake was van een benadelingsbedrag.
2. Onder het benadelingsbedrag, bedoeld in het eerste lid, wordt verstaan het brutobedrag dat als gevolg van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 35, ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan nabestaandenuitkering, halfwezenuitkering of wezenuitkering is verleend.
3. Indien het niet of niet behoorlijk nakomen door de nabestaande, het ouderloos kind, of zijn wettelijke vertegenwoordiger van de verplichting, bedoeld in artikel 35, niet heeft geleid tot een benadelingsbedrag, legt de Sociale verzekeringsbank een bestuurlijke boete op van ten hoogste het bedrag van de tweede categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.
4. De Sociale verzekeringsbank kan afzien van het opleggen van een bestuurlijke boete als bedoeld in het derde lid en volstaan met het geven van een schriftelijke waarschuwing wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 35, tenzij het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting plaats vindt binnen een periode van twee jaar te rekenen vanaf de datum waarop eerder aan de nabestaande, het ouderloos kind, of zijn wettelijke vertegenwoordiger, een zodanige waarschuwing is gegeven.
5. De Sociale verzekeringsbank kan:
 - a. de bestuurlijke boete verlagen indien sprake is van verminderde verwijtbaarheid;
 - b. afzien van het opleggen van een bestuurlijke boete indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn.
6. Degene aan wie een bestuurlijke boete is opgelegd, is verplicht desgevraagd aan de Sociale verzekeringsbank de inlichtingen te verstrekken die voor de tenuitvoerlegging van de boete van belang zijn.
7. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over de hoogte van de bestuurlijke boete.
8. In afwijking van artikel 8:69 van de Algemene wet bestuursrecht kan de rechter in beroep of hoger beroep het bedrag waarop de bestuurlijke boete is vastgesteld ook ten nadele van de nabestaande, het ouderloos kind, of zijn wettelijke vertegenwoordiger wijzigen.

E

Na artikel 41 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 42

Indien ten aanzien van de nabestaande, het ouderloos kind, of zijn wettelijke vertegenwoordiger:

- a. een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 35, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan uitkering is verleend, en
- b. hem niet eerder in een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag dat wegens de onder a bedoelde gedraging een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, wegens eenzelfde gedraging reeds een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, waarschuwt de Sociale verzekeringsbank de nabestaande, het ouderloos kind, of zijn wettelijke vertegenwoordiger, dat hij zich onthoudt van het opnieuw overtreden van de verplichting, bedoeld in artikel 35, en wordt hij hierbij in kennis gesteld dat wanneer de waarschuwing niet wordt opgevolgd, geen recht op uitkering meer bestaat op grond van artikel 32g, danwel geen recht op ouderdomspensioen meer bestaat op grond van artikel 8d van de Algemene Ouderdomswet.

F

Artikel 44 vervalt.

G

In artikel 45, vierde lid, aanhef, wordt "vierde lid" vervangen door: zesde lid.

H

In artikel 53 wordt na het tweede lid, onder vernummering van het derde tot en met zesde lid tot vierde tot en met zevende lid, een lid ingevoegd luidende:

3. De in het tweede lid, onderdelen a, b en c, genoemde termijn is tien jaar indien de terugvordering het gevolg is van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 35.

Artikel XII

De Algemene Ouderdomswet wordt als volgt gewijzigd:

A

Na artikel 8c wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 8d

1. De pensioengerechtigde heeft gedurende een tijdvak van vijf jaar geen recht op ouderdomspensioen indien:
 - a. hem, zijn echtgenoot, of zijn wettelijke vertegenwoordiger wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 49, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan ouderdomspensioen is verleend, een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, en
 - b. hem, zijn echtgenoot, of zijn wettelijke vertegenwoordiger binnen een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag dat wegens de onder a bedoelde gedraging een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, wegens eenzelfde gedraging reeds een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd.
2. Onder eenzelfde gedraging als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, wordt verstaan het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in de artikelen 49 van deze wet of 35 van de Algemene Nabestaandenwet als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan ouderdomspensioen, nabestaandenuitkering, halfwezenuitkering, of wezenuitkering is verleend.
3. In afwijking van het eerste lid, onderdeel b, is het in dat onderdeel genoemde tijdvak van vijf jaar, tien jaar indien wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichtingen, bedoeld in het tweede lid, de pensioengerechtigde, zijn echtgenoot, of zijn wettelijke vertegenwoordiger wegens de eerste gedraging, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, is gestraft met een onvoorwaardelijke gevangenisstraf.
4. Het tijdvak, bedoeld in het eerste lid, aanhef, vangt aan met ingang van het tijdstip waarop de bestuurlijke boete of strafrechtelijke sanctie, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, is opgelegd.
5. Het tijdvak waarin de pensioengerechtigde geen recht heeft op ouderdomspensioen op grond van het eerste lid, wordt verkort naar de mate waarin te veel aan ouderdomspensioen is ontvangen. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld.
6. Indien de pensioengerechtigde gedurende een tijdvak was uitgesloten van het recht op nabestaandenuitkering, halfwezenuitkering, of wezenuitkering op grond van artikel 32g van de Algemene nabestaandenwet, heeft de pensioengerechtigde voorts geen recht op ouderdomspensioen gedurende dit tijdvak dat nog niet is verstreken bij het bereiken van de leeftijd van 65 jaar.
7. De pensioengerechtigde wordt door de Sociale verzekeringsbank schriftelijk in kennis gesteld van de ingangsdatum en het tijdvak waarin het recht op ouderdomspensioen is uitgesloten.
8. In afwijking van het eerste en zesde lid kan de Sociale verzekeringsbank besluiten dat de pensioengerechtigde recht op ouderdomspensioen heeft indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn.
9. Voor de pensioengerechtigde ontstaat of herleeft, met inachtneming van de bepalingen van deze wet, het recht op ouderdomspensioen op de dag volgend op het tijdvak waarin geen recht bestond op ouderdomspensioen op grond van het eerste en zesde lid.
10. Het recht op ouderdomspensioen wordt geacht niet te zijn uitgesloten op grond van het eerste lid indien:
 - a. een besluit waarbij een bestuurlijke boete als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a of b, is opgelegd, door de Sociale verzekeringsbank wordt ingetrokken of wordt vervangen door een besluit waarbij de boete op nihil wordt gesteld, of
 - b. een beslissing op bezwaar tegen een besluit als bedoeld in onderdeel a in rechte wordt vernietigd en met toepassing van artikel 8:72a van de Algemene wet bestuursrecht de bestuurlijke boete op nihil wordt gesteld, of
 - c. een strafrechtelijke sanctie als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a of b, in rechte wordt vernietigd of een strafbeschikking wordt ingetrokken.

B

Artikel 17c komt te luiden:

Artikel 17c

1. De Sociale verzekeringsbank legt een bestuurlijke boete op van ten hoogste het benadelingsbedrag wegens het niet of niet behoorlijk nakomen door de pensioengerechtigde, zijn

echtgenoot, of zijn wettelijke vertegenwoordiger van de verplichting, bedoeld in artikel 49. De bestuurlijke boete is niet lager dan de boete die op grond van het derde lid zou worden opgelegd indien er geen sprake was van een benadelingsbedrag.

2. Onder het benadelingsbedrag, bedoeld in het eerste lid, wordt verstaan het brutobedrag dat als gevolg van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 49, ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan ouderdomspensioen is verleend.

3. Indien het niet of niet behoorlijk nakomen door de pensioengerechtigde, zijn echtgenoot, of zijn wettelijke vertegenwoordiger van de verplichting, bedoeld in artikel 49, niet heeft geleid tot een benadelingsbedrag, legt de Sociale verzekeringsbank een bestuurlijke boete op van ten hoogste het bedrag van de tweede categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.

4. De Sociale verzekeringsbank kan afzien van het opleggen van een bestuurlijke boete als bedoeld in het derde lid en volstaan met het geven van een schriftelijke waarschuwing wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 49, tenzij het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting plaats vindt binnen een periode van twee jaar te rekenen vanaf de datum waarop eerder aan de pensioengerechtigde, zijn echtgenoot, of zijn wettelijke vertegenwoordiger, een zodanige waarschuwing is gegeven.

5. De Sociale verzekeringsbank kan:

a. de bestuurlijke boete verlagen indien sprake is van verminderde verwijtbaarheid;

b. afzien van het opleggen van een bestuurlijke boete indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn.

6. Degene aan wie een bestuurlijke boete is opgelegd, is verplicht desgevraagd aan de Sociale verzekeringsbank de inlichtingen te verstrekken die voor de tenuitvoerlegging van de boete van belang zijn.

7. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over de hoogte van de bestuurlijke boete.

8. In afwijking van artikel 8:69 van de Algemene wet bestuursrecht kan de rechter in beroep of hoger beroep het bedrag waarop de bestuurlijke boete is vastgesteld ook ten nadele van de pensioengerechtigde, zijn echtgenoot, of zijn wettelijke vertegenwoordiger wijzigen.

C

Na artikel 17e wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 17f

Indien ten aanzien van de pensioengerechtigde, zijn echtgenoot, of zijn wettelijke vertegenwoordiger:

a. een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 49, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan uitkering is verleend, en

b. hem niet eerder in een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag dat wegens de onder a bedoelde gedraging een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, wegens eenzelfde gedraging als bedoeld in artikel 8d, tweede lid, reeds een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd,

waarschuwt de Sociale verzekeringsbank de pensioengerechtigde, zijn echtgenoot, of zijn wettelijke vertegenwoordiger dat hij zich onthoudt van het opnieuw overtreden van voornoemde verplichting, en wordt hij hierbij in kennis gesteld dat wanneer de waarschuwing niet wordt opgevolgd, geen recht op ouderdomspensioen meer bestaat op grond van artikel 8d.

D

Artikel 17h vervalt.

E

In artikel 17i, vierde lid, aanhef, wordt "vierde lid" vervangen door: zesde lid.

F

In artikel 24 wordt na het tweede lid, onder vernummering van het derde tot en met zesde lid tot vierde tot en met zevende lid, een lid ingevoegd luidende:

3. De in het tweede lid, onderdelen a, b en c, genoemde termijn is tien jaar indien de terugvordering het gevolg is van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 49.

Hoofdstuk III Sociale voorzieningen

Artikel XIII

De Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers wordt als volgt gewijzigd:

A

Na artikel 6 wordt een artikel toegevoegd, luidende:

Artikel 6a

1. De werkloze werknemer en de echtgenoot hebben gedurende een tijdvak van vijf jaar geen recht op uitkering indien:
 - a. de belanghebbende wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in de artikelen 13, eerste lid, of de verplichtingen, bedoeld in artikel 30c, tweede en derde lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan uitkering is verleend, een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, en
 - b. de belanghebbende binnen een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag dat wegens de onder a bedoelde gedraging een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, wegens eenzelfde gedraging reeds een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd.
2. In afwijking van het eerste lid, onderdeel b, is het eerstgenoemde tijdvak van vijf jaar, tien jaar indien wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichtingen, bedoeld in het eerste lid, de belanghebbende wegens de eerste gedraging, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, is gestraft met een onvoorwaardelijke gevangenisstraf.
3. Het tijdvak, bedoeld in het eerste lid, aanhef, vangt aan met ingang van het tijdstip waarop de bestuurlijke boete of strafrechtelijke sanctie, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, is opgelegd.
4. Het tijdvak waarin de werkloze werknemer en de echtgenoot geen recht hebben op uitkering op grond van het eerste lid, wordt verkort naar de mate waarin te veel aan uitkering is ontvangen. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld.
5. De werkloze werknemer en de echtgenoot worden door het college schriftelijk in kennis gesteld van de ingangsdatum en het tijdvak waarin het recht op uitkering is uitgesloten.
6. In afwijking van het eerste lid kan het college besluiten dat de werkloze werknemer of de echtgenoot recht op uitkering hebben indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn.
7. Voor de werkloze werknemer en de echtgenoot ontstaat of herleeft, met inachtneming van de bepalingen van deze wet, het recht op uitkering op de dag volgend op het tijdvak waarin geen recht bestond op uitkering op grond van het eerste lid.
8. Het recht op uitkering wordt geacht niet te zijn uitgesloten op grond van het eerste lid indien:
 - a. een besluit waarbij een bestuurlijke boete als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a of b, is opgelegd, door het college wordt ingetrokken of wordt vervangen door een besluit waarbij de boete op nihil wordt gesteld, of
 - b. een beslissing op bezwaar tegen een besluit als bedoeld in onderdeel a in rechte wordt vernietigd en met toepassing van artikel 8:72a van de Algemene wet bestuursrecht de bestuurlijke boete op nihil wordt gesteld, of
 - c. een strafrechtelijke sanctie als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a of b, in rechte wordt vernietigd of een strafbeschikking wordt ingetrokken.

B

In artikel 20, tweede lid, wordt "van een verplichting als bedoeld in artikel 13 of in artikel 30c, tweede en derde lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen," vervangen door: van een verplichting als bedoeld in artikel 13, tweede en vierde lid,.

C

Na artikel 20 worden twee artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 20a

1. Het college legt een bestuurlijke boete op van ten hoogste het benadelingsbedrag wegens het niet of niet behoorlijk nakomen door de belanghebbende van de verplichting, bedoeld in artikel 13, eerste lid, of de verplichtingen, bedoeld in artikel 30c, tweede en derde lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen. De bestuurlijke boete is niet lager dan de boete die op grond van het derde lid zou worden opgelegd indien er geen sprake was van een benadelingsbedrag.

2. Onder het benadelingsbedrag, bedoeld in het eerste lid, wordt verstaan het brutobedrag dat als gevolg van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 13, eerste lid, of de verplichtingen, bedoeld in artikel 30c, tweede en derde lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan uitkering is ontvangen.
3. Indien het niet of niet behoorlijk nakomen door de belanghebbende van een verplichting als bedoeld in artikel 13, eerste lid, of de verplichtingen, bedoeld in artikel 30c, tweede en derde lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen niet heeft geleid tot een benadelingsbedrag, legt het college een bestuurlijke boete op van ten hoogste het bedrag van de tweede categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.
4. Het college kan afzien van het opleggen van een bestuurlijke boete als bedoeld in het derde lid en volstaan met het geven van een schriftelijke waarschuwing wegens het niet of niet behoorlijk nakomen door de belanghebbende van een verplichting als bedoeld in artikel 13, eerste lid, of de verplichtingen, bedoeld in artikel 30c, tweede en derde lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen, tenzij het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichtingen plaatsvindt binnen een periode van twee jaar te rekenen vanaf de datum waarop eerder aan de belanghebbende een zodanige waarschuwing is gegeven.
5. Het college kan:
 - a. de bestuurlijke boete verlagen indien sprake is van verminderde verwijtbaarheid;
 - b. afzien van het opleggen van een bestuurlijke boete indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn.
6. Degene aan wie een bestuurlijke boete is opgelegd, is verplicht desgevraagd aan het college de inlichtingen te verstrekken die voor de tenuitvoerlegging van de boete van belang zijn.
7. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over de hoogte van de bestuurlijke boete.
8. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld met betrekking tot de wijze van tenuitvoerlegging van de beschikking waarbij de bestuurlijke boete is opgelegd.
9. In afwijking van artikel 8:69 van de Algemene wet bestuursrecht kan de rechter in beroep of hoger beroep het bedrag waarop de bestuurlijke boete is vastgesteld ook ten nadele van de belanghebbende wijzigen.

Artikel 20b

Indien ten aanzien van de belanghebbende:

- a. een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 13, eerste lid, of de verplichtingen, bedoeld in artikel 30c, tweede en derde lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan uitkering is verleend, en
- b. hem niet eerder in een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag dat wegens de onder a bedoelde gedraging een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, wegens eenzelfde gedraging reeds een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, waarschuwt het college de belanghebbende dat hij zich onthoudt van het opnieuw overtreden van voornoemde verplichting en dat wanneer de waarschuwing niet wordt opgevolgd, geen recht op uitkering meer bestaat op grond van artikel 6a.

D

Artikel 25 wordt als volgt gewijzigd:

1. Onder vernummering van het eerste tot en met het vierde lid tot het tweede tot en met het vijfde lid wordt een lid ingevoegd, luidende:
 1. Het college van de gemeente die de uitkering heeft verleend, vordert de uitkering terug voor zover de uitkering ten onrechte of tot een te hoog bedrag is ontvangen als gevolg van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 13, eerste lid, of de verplichtingen, bedoeld in artikel 30c, tweede en derde lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen.
 2. In het tweede lid (nieuw) wordt "ten onrechte" vervangen door: , anders dan in het eerste lid, ten onrechte.
 3. Er worden twee leden toegevoegd, luidende:
 6. In afwijking van het eerste lid kan het college besluiten van terugvordering of van verdere terugvordering als bedoeld in het eerste lid af te zien, indien de persoon van wie de uitkering wordt teruggevorderd:
 - a. gedurende tien jaar volledig aan zijn betalingsverplichtingen heeft voldaan;
 - b. gedurende tien jaar niet volledig aan zijn betalingsverplichtingen heeft voldaan, maar het achterstallige bedrag over die periode, vermeerderd met de daarover verschuldigde wettelijke rente en de op de invordering betrekking hebbende kosten, alsnog heeft betaald;
 - c. gedurende tien jaar geen betalingen heeft verricht en niet aannemelijk is dat hij deze op enig moment zal gaan verrichten; of

- d. een bedrag, overeenkomend met ten minste 50% van de restsom, in één keer aflost.
7. Indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn kan het college besluiten geheel of gedeeltelijk van terugvordering af te zien.

E

Artikel 28 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt "bedoeld in artikel 25, eerste en tweede lid," vervangen door: bedoeld in artikel 25, eerste, tweede en derde lid,.
2. In het tweede en derde lid wordt "wordt teruggevorderd" vervangen door: wordt teruggevorderd danwel die verplicht is tot betaling van een bestuurlijke boete als bedoeld in artikel 20a.
3. In het tweede lid wordt "die uitkering" vervangen door: die uitkering of bestuurlijke boete.
4. In het derde lid wordt "de uitkering terugvordert" vervangen door "de uitkering terugvordert of de bestuurlijke boete heeft opgelegd" en wordt "de terugvordering" vervangen door: de terugvordering of de bestuurlijke boete.
5. Aan het derde lid wordt toegevoegd: of de bestuurlijke boete heeft opgelegd.

Artikel XIV

De Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen wordt als volgt gewijzigd:

A

Na artikel 6 wordt een artikel toegevoegd, luidende:

Artikel 6a

1. De gewezen zelfstandige en de echtgenoot hebben gedurende een tijdvak van vijf jaar geen recht op uitkering indien:
 - a. de belanghebbende wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in de artikelen 13, eerste lid, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan uitkering is verleend, een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, en
 - b. de belanghebbende binnen een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag dat wegens de onder a bedoelde gedraging een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, wegens eenzelfde gedraging reeds een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd.
2. In afwijking van het eerste lid, onderdeel b, is het eerstgenoemde tijdvak van vijf jaar, tien jaar indien wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in het eerste lid, de belanghebbende wegens de eerste gedraging, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, is gestraft met een onvoorwaardelijke gevangenisstraf.
3. Het tijdvak, bedoeld in het eerste lid, aanhef, vangt aan met ingang van het tijdstip waarop de bestuurlijke boete of strafrechtelijke sanctie, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, is opgelegd.
4. Het tijdvak waarin de gewezen zelfstandige en de echtgenoot geen recht hebben op uitkering op grond van het eerste lid, wordt verkort naar de mate waarin te veel aan uitkering is ontvangen. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld.
5. De gewezen zelfstandige en de echtgenoot worden door het college schriftelijk in kennis gesteld van de ingangsdatum en het tijdvak waarin het recht op uitkering is uitgesloten.
6. In afwijking van het eerste lid kan het college besluiten dat de gewezen zelfstandige of de echtgenoot recht op uitkering hebben indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn.
7. Voor de gewezen zelfstandige en de echtgenoot ontstaat of herleeft, met inachtneming van de bepalingen van deze wet, het recht op uitkering op de dag volgend op het tijdvak waarin geen recht bestond op uitkering op grond van het eerste lid.
8. Het recht op uitkering wordt geacht niet te zijn uitgesloten op grond van het eerste lid indien:
 - a. een besluit waarbij een bestuurlijke boete als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a of b, is opgelegd, door het college wordt ingetrokken of wordt vervangen door een besluit waarbij de boete op nihil wordt gesteld, of
 - b. een beslissing op bezwaar tegen een besluit als bedoeld in onderdeel a in rechte wordt vernietigd en met toepassing van artikel 8:72a van de Algemene wet bestuursrecht de bestuurlijke boete op nihil wordt gesteld, of
 - c. een strafrechtelijke sanctie als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a of b, in rechte wordt vernietigd of een strafbeschikking wordt ingetrokken.

B

In artikel 20, eerste lid, wordt "van een verplichting als bedoeld in artikel 13," vervangen door: van een verplichting als bedoeld in artikel 13, tweede en vierde lid,.

C

Na artikel 20 worden twee artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 20a

1. Het college legt een bestuurlijke boete op van ten hoogste het benadelingsbedrag wegens het niet of niet behoorlijk nakomen door de belanghebbende van de verplichting, bedoeld in artikel 13, eerste lid. De bestuurlijke boete is niet lager dan de boete die op grond van het derde lid zou worden opgelegd indien er geen sprake was van een benadelingsbedrag.
2. Onder het benadelingsbedrag, bedoeld in het eerste lid, wordt verstaan het brutobedrag dat als gevolg van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 13, eerste lid, ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan uitkering is ontvangen.
3. Indien het niet of niet behoorlijk nakomen door de belanghebbende van een verplichting als bedoeld in artikel 13, eerste lid, niet heeft geleid tot een benadelingsbedrag, legt het college een bestuurlijke boete op van ten hoogste het bedrag van de tweede categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.
4. Het college kan afzien van het opleggen van een bestuurlijke boete als bedoeld in het derde lid en volstaan met het geven van een schriftelijke waarschuwing wegens het niet of niet behoorlijk nakomen door de belanghebbende van een verplichting als bedoeld in artikel 13, eerste lid, tenzij het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichtingen plaatsvindt binnen een periode van twee jaar te rekenen vanaf de datum waarop eerder aan de belanghebbende een zodanige waarschuwing is gegeven.
5. Het college kan:
 - a. de bestuurlijke boete verlagen indien sprake is van verminderde verwijtbaarheid;
 - b. afzien van het opleggen van een bestuurlijke boete indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn.
6. Degene aan wie een bestuurlijke boete is opgelegd, is verplicht desgevraagd aan het college de inlichtingen te verstrekken die voor de tenuitvoerlegging van de boete van belang zijn.
7. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over de hoogte van de bestuurlijke boete.
8. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld met betrekking tot de wijze van tenuitvoerlegging van de beschikking waarbij de bestuurlijke boete is opgelegd.
9. In afwijking van artikel 8:69 van de Algemene wet bestuursrecht kan de rechter in beroep of hoger beroep het bedrag waarop de bestuurlijke boete is vastgesteld ook ten nadele van de belanghebbende wijzigen.

Artikel 20b

Indien ten aanzien van de belanghebbende:

- a. een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 13, eerste lid, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan uitkering is verleend, en
- b. hem niet eerder in een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag dat wegens de onder a bedoelde gedraging een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, wegens eenzelfde gedraging reeds een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, waarschuwt het college de belanghebbende dat hij zich onthoudt van het opnieuw overtreden van voornoemde verplichting en dat wanneer de waarschuwing niet wordt opgevolgd geen recht op uitkering meer bestaat op grond van artikel 6a.

D

Artikel 25 wordt als volgt gewijzigd:

1. Onder vernummering van het eerste tot en met het vierde lid tot het tweede tot en met het vijfde lid wordt een lid ingevoegd, luidende:
 1. Het college van de gemeente die de uitkering heeft verleend, vordert de uitkering terug voor zover de uitkering ten onrechte of tot een te hoog bedrag is ontvangen als gevolg van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 13, eerste lid.
 2. In het tweede lid (nieuw) wordt "ten onrechte" vervangen door: , anders dan in het eerste lid, ten onrechte.
3. Er worden twee leden toegevoegd, luidende:
 6. In afwijking van het eerste lid kan het college besluiten van terugvordering of van verdere terugvordering als bedoeld in het eerste lid af te zien, indien de persoon van wie de uitkering wordt teruggevorderd:
 - a. gedurende tien jaar volledig aan zijn betalingsverplichtingen heeft voldaan;
 - b. gedurende tien jaar niet volledig aan zijn betalingsverplichtingen heeft voldaan, maar het achterstallige bedrag over die periode, vermeerderd met de daarover verschuldigde wettelijke rente

en de op de invordering betrekking hebbende kosten, alsnog heeft betaald;
c. gedurende tien jaar geen betalingen heeft verricht en niet aannemelijk is dat hij deze op enig moment zal gaan verrichten; of
d. een bedrag, overeenkomend met ten minste 50% van de restsom, in één keer aflost.
7. Indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn kan het college besluiten geheel of gedeeltelijk van terugvordering af te zien.

E

Artikel 28 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt "bedoeld in artikel 25, eerste en tweede lid," vervangen door: bedoeld in artikel 25, eerste, tweede en derde lid,.
2. In het tweede en derde lid wordt "wordt teruggevorderd" vervangen door: wordt teruggevorderd danwel die verplicht is tot betaling van een bestuurlijke boete als bedoeld in artikel 20a.
3. In het tweede lid wordt "die uitkering" vervangen door: die uitkering of bestuurlijke boete.
4. Het derde lid wordt "de uitkering terugvordert" wordt vervangen door "de uitkering terugvordert of de bestuurlijke boete heeft opgelegd" en wordt "de terugvordering" vervangen door: de terugvordering of de bestuurlijke boete.
5. Aan het derde lid wordt toegevoegd: of de bestuurlijke boete heeft opgelegd.

Artikel XV

De Wet werk en bijstand wordt als volgt gewijzigd:

A

Na artikel 13 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 13a Geen recht op bijstand bij recidive

1. De belanghebbende heeft gedurende een tijdvak van drie maanden geen recht op bijstand indien:
 - a. hem wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 17, eerste lid, of de verplichtingen, bedoeld in artikel 30c, tweede en derde lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan bijstand is verleend, een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, en
 - b. hem binnen een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag dat wegens de onder a bedoelde gedraging een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, wegens eenzelfde gedraging reeds een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd.
2. In afwijking van het eerste lid, onderdeel b, is het eerstgenoemde tijdvak van vijf jaar, tien jaar indien wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichtingen, bedoeld in het eerste lid, de belanghebbende wegens de eerste gedraging, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, is gestraft met een onvoorwaardelijke gevangenisstraf.
3. Het tijdvak, bedoeld in het eerste lid, aanhef, vangt aan met ingang van het tijdstip waarop de bestuurlijke boete of strafrechtelijke sanctie, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, is opgelegd.
4. Het tijdvak waarin de belanghebbende geen recht heeft op bijstand op grond van het eerste lid, wordt verkort naar de mate waarin te veel aan bijstand is ontvangen. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld.
5. De belanghebbende wordt door het college schriftelijk in kennis gesteld van de ingangsdatum en het tijdvak waarin het recht op bijstand is uitgesloten.
6. In afwijking van het eerste lid kan het college besluiten dat de belanghebbende recht op bijstand heeft indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn.
7. Het recht op bijstand wordt geacht niet te zijn uitgesloten op grond van het eerste lid indien:
 - a. een besluit waarbij een bestuurlijke boete als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a of b, is opgelegd, door het college wordt ingetrokken of wordt vervangen door een besluit waarbij de boete op nihil wordt gesteld, of
 - b. een beslissing op bezwaar tegen een besluit als bedoeld in onderdeel a in rechte wordt vernietigd en met toepassing van artikel 8:72a van de Algemene wet bestuursrecht de bestuurlijke boete op nihil wordt gesteld, of
 - c. een strafrechtelijke sanctie als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a of b, in rechte wordt vernietigd of een strafbeschikking wordt ingetrokken.

B

In artikel 18, tweede lid, wordt "uit deze wet dan wel artikel 30c, tweede en derde lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen," vervangen door: uit deze wet, met uitzondering van artikel 17, eerste lid,.

C

Na artikel 18 worden twee artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 18a Bestuurlijke boete

1. Het college legt een bestuurlijke boete op van ten hoogste het benadelingsbedrag wegens het niet of niet behoorlijk nakomen door de belanghebbende van de verplichting, bedoeld in artikel 17, eerste lid, of de verplichtingen, bedoeld in artikel 30c, tweede en derde lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen. De bestuurlijke boete is niet lager dan de boete die op grond van het derde lid zou worden opgelegd indien er geen sprake was van een benadelingsbedrag.
2. Onder het benadelingsbedrag, bedoeld in het eerste lid, wordt verstaan het bedrag dat als gevolg van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 17, eerste lid, of de verplichtingen, bedoeld in artikel 30c, tweede en derde lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen, ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan bijstand is ontvangen.
3. Indien het niet of niet behoorlijk nakomen door de belanghebbende van een verplichting als bedoeld in artikel 17, eerste lid, of de verplichtingen, bedoeld in artikel 30c, tweede en derde lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen, niet heeft geleid tot een benadelingsbedrag, legt het college een bestuurlijke boete op van ten hoogste het bedrag van de tweede categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.
4. Het college kan afzien van het opleggen van een bestuurlijke boete als bedoeld in het derde lid en volstaan met het geven van een schriftelijke waarschuwing wegens het niet of niet behoorlijk nakomen door de belanghebbende van een verplichting als bedoeld in artikel 17, eerste lid, of de verplichtingen, bedoeld in artikel 30c, tweede en derde lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen, tenzij het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichtingen plaatsvindt binnen een periode van twee jaar te rekenen vanaf de datum waarop eerder aan de belanghebbende een zodanige waarschuwing is gegeven.
5. Het college kan:
 - a. de bestuurlijke boete verlagen indien sprake is van verminderde verwijtbaarheid;
 - b. afzien van het opleggen van een bestuurlijke boete indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn.
6. Degene aan wie een bestuurlijke boete is opgelegd, is verplicht desgevraagd aan het college de inlichtingen te verstrekken die voor de tenuitvoerlegging van de boete van belang zijn.
7. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over de hoogte van de bestuurlijke boete.
8. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld met betrekking tot de wijze van tenuitvoerlegging van de beschikking waarbij de bestuurlijke boete is opgelegd.
9. In afwijking van artikel 8:69 van de Algemene wet bestuursrecht kan de rechter in beroep of hoger beroep het bedrag waarop de bestuurlijke boete is vastgesteld ook ten nadele van de belanghebbende wijzigen.

Artikel 18b Waarschuwing ter voorkoming van recidive

Indien ten aanzien van de belanghebbende:

- a. een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 17, eerste lid, of de verplichtingen, bedoeld in artikel 30c, tweede en derde lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan bijstand is verleend, en
- b. hem niet eerder in een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag dat wegens de onder a bedoelde gedraging een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, wegens eenzelfde gedraging reeds een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, waarschuwt het college de belanghebbende dat hij zich onthoudt van het opnieuw overtreden van voornoemde verplichtingen en dat wanneer de waarschuwing niet wordt opgevolgd geen recht op bijstand meer bestaat op grond van de artikelen 13a of 47i van deze wet.

D

Aan artikel 41 wordt een lid toegevoegd, luidende:

4. In de aanvraag verleent belanghebbende het college een machtiging om onderzoek in te stellen naar de juistheid en volledigheid van de verstrekte gegevens en zo nodig naar andere gegevens die noodzakelijk zijn voor de verlening dan wel de voortzetting van bijstand.

E

In artikel 47b wordt "58, eerste, derde en vierde lid," vervangen door: 58, eerste, tweede, vierde, vijfde, zevende en achtste lid,.

F

In artikel 47c, tweede lid, wordt "uit deze wet" vervangen door: uit deze wet, met uitzondering van artikel 17, eerste lid.

G

Na artikel 47f worden drie artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 47g Bestuurlijke boete

1. De Sociale verzekeringsbank legt een bestuurlijke boete van ten hoogste het benadelingsbedrag wegens het niet of niet behoorlijk nakomen door de belanghebbende van de verplichting, bedoeld in artikel 17, eerste lid. De bestuurlijke boete is niet lager dan de boete die op grond van het derde lid zou worden opgelegd indien er geen sprake was van een benadelingsbedrag.
2. Onder het benadelingsbedrag, bedoeld in het eerste lid, wordt verstaan het bedrag dat als gevolg van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 17, eerste lid, ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan bijstand is ontvangen.
3. Indien het niet of niet behoorlijk nakomen door de belanghebbende van een verplichting als bedoeld in artikel 17, eerste lid, niet heeft geleid tot een benadelingsbedrag, legt de Sociale verzekeringsbank een bestuurlijke boete op van ten hoogste het bedrag van de tweede categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.
4. De Sociale verzekeringsbank kan afzien van het opleggen van een bestuurlijke boete als bedoeld in het derde lid en volstaan met het geven van een schriftelijke waarschuwing wegens het niet of niet behoorlijk nakomen door de belanghebbende van een verplichting als bedoeld in artikel 17, eerste lid, tenzij het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting plaatsvindt binnen een periode van twee jaar te rekenen vanaf de datum waarop eerder aan de belanghebbende een zodanige waarschuwing is gegeven.
5. De Sociale verzekeringsbank kan:
 - a. de bestuurlijke boete, bedoeld in het eerste en derde lid, verlagen indien sprake is van verminderde verwijtbaarheid;
 - b. afzien van het opleggen van een bestuurlijke boete indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn.
6. Degene aan wie een bestuurlijke boete is opgelegd, is verplicht desgevraagd aan de Sociale verzekeringsbank de inlichtingen te verstrekken die voor de tenuitvoerlegging van de boete van belang zijn.
7. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over de hoogte van de bestuurlijke boete.
8. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld met betrekking tot de wijze van tenuitvoerlegging van de beschikking waarbij de bestuurlijke boete is opgelegd.
9. In afwijking van artikel 8:69 van de Algemene wet bestuursrecht kan de rechter in beroep of hoger beroep het bedrag waarop de bestuurlijke boete is vastgesteld ook ten nadele van de belanghebbende wijzigen.

Artikel 47h Waarschuwing ter voorkoming van recidive

Indien ten aanzien van de belanghebbende:

- a. een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 17, eerste lid, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan bijstand is verleend, en
- b. hem niet eerder in een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag dat wegens de onder a bedoelde gedraging een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, wegens eenzelfde gedraging reeds een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, waarschuwt de SVB de belanghebbende dat hij zich onthoudt van het opnieuw overtreden van voornoemde verplichting en dat wanneer de waarschuwing niet wordt opgevolgd, geen recht op bijstand meer bestaat op grond van de artikel 47i van deze wet.

Artikel 47i Geen recht op bijstand bij recidive

1. De belanghebbende heeft gedurende een tijdvak van drie maanden geen recht op bijstand indien:
 - a. hem wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 17, eerste lid, als gevolg waarvan ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan bijstand is verleend, een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, en

- b. hem binnen een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag dat wegens de onder a bedoelde gedraging een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, wegens eenzelfde gedraging reeds een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd.
2. In afwijking van het eerste lid, onderdeel b, is het eerstgenoemde tijdvak van vijf jaar, tien jaar indien wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in het eerste lid, de belanghebbende wegens de eerste gedraging, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, is gestraft met een onvoorwaardelijke gevangenisstraf.
3. Het tijdvak, bedoeld in het eerste lid, aanhef, vangt aan met ingang van het tijdstip waarop de bestuurlijke boete of strafrechtelijke sanctie, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, is opgelegd.
4. Het tijdvak waarin de belanghebbende geen recht heeft op bijstand op grond van het eerste lid, wordt verkort naar de mate waarin te veel aan bijstand is ontvangen. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld.
5. De belanghebbende wordt door de Sociale verzekeringsbank schriftelijk in kennis gesteld van de ingangsdatum en het tijdvak waarin het recht op bijstand is uitgesloten.
6. In afwijking van het eerste lid kan de Sociale verzekeringsbank besluiten dat de belanghebbende recht heeft op bijstand indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn.
7. Het recht op bijstand wordt geacht niet te zijn uitgesloten op grond van het eerste lid indien:
- een besluit waarbij een bestuurlijke boete als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a of b, is opgelegd, door de Sociale verzekeringsbank wordt ingetrokken of wordt vervangen door een besluit waarbij de boete op nihil wordt gesteld, of
 - een beslissing op bezwaar tegen een besluit als bedoeld in onderdeel a in rechte wordt vernietigd en met toepassing van artikel 8:72a van de Algemene wet bestuursrecht de bestuurlijke boete op nihil wordt gesteld, of
 - een strafrechtelijke sanctie als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a of b, in rechte wordt vernietigd of een strafbeschikking wordt ingetrokken.

H

Artikel 58 wordt als volgt gewijzigd:

- Het opschrift komt te luiden: Terugvordering.
- Onder vernummering van het eerste tot en met het vijfde lid tot het tweede tot en met het zesde lid wordt een lid ingevoegd, luidende:
 - Het college van de gemeente die de bijstand heeft verleend vordert de kosten van bijstand terug voor zover de bijstand ten onrechte of tot een te hoog bedrag is ontvangen als gevolg van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 17, eerste lid, of de verplichtingen, bedoeld in artikel 30c, tweede en derde lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen.
 - In het tweede lid, onderdeel a, (nieuw) wordt "ten onrechte" vervangen door: anders dan in het eerste lid, ten onrechte.
 - In het zesde lid (nieuw) wordt "eerste lid, onderdeel e" vervangen door: tweede lid, onderdeel e.
 - Er worden twee leden toegevoegd, luidende:
 - In afwijking van het eerste lid kan het college besluiten van terugvordering of van verdere terugvordering als bedoeld in het eerste lid af te zien, indien de persoon van wie de kosten van bijstand worden teruggevorderd:
 - gedurende tien jaar volledig aan zijn betalingsverplichtingen heeft voldaan;
 - gedurende tien jaar niet volledig aan zijn betalingsverplichtingen heeft voldaan, maar het achterstallige bedrag over die periode, vermeerderd met de daarover verschuldigde wettelijke rente en de op de invordering betrekking hebbende kosten, alsnog heeft betaald;
 - gedurende tien jaar geen betalingen heeft verricht en niet aannemelijk is dat hij deze op enig moment zal gaan verrichten; of
 - een bedrag, overeenkomend met ten minste 50% van de restsom, in één keer aflost.
 - Indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn kan het college besluiten geheel of gedeeltelijk van terugvordering af te zien.

I

Artikel 60 wordt als volgt gewijzigd:

- Het opschrift komt te luiden: Besluit tot terugvordering en betaling bestuurlijke boete.
- In het derde lid wordt "worden teruggevorderd" vervangen door "worden teruggevorderd danwel verplicht is tot betaling van een bestuurlijke boete als bedoeld in de artikelen 18a en 47g" en wordt "van die kosten" vervangen door: van die kosten en boeten.
- De aanhef van het vijfde lid komt te luiden:
 - Zolang de belanghebbende zijn verplichtingen, bedoeld in het eerste lid, of de artikelen 18a, zesde lid, en 47g, zesde lid, niet of niet behoorlijk nakomt:

J

Artikel 60a wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste, tweede en derde lid, wordt “worden teruggevorderd” vervangen door: worden teruggevorderd danwel die verplicht is tot betaling van een bestuurlijke boete als bedoeld in de artikelen 18a en 47g.
2. In het eerste lid wordt “kosten van bijstand terugvordert, betaalt” vervangen door: kosten van bijstand terugvordert of de bestuurlijke boete heeft opgelegd, betaalt.
3. In het eerste, tweede en derde lid, wordt “het bedrag van de terugvordering” vervangen door: het bedrag van de terugvordering of de bestuurlijke boete.
4. Aan het eerste, tweede en derde lid, wordt toegevoegd: of de bestuurlijke boete heeft opgelegd.
5. In het vierde lid wordt “worden teruggevorderd” vervangen door: worden teruggevorderd danwel een bestuurlijke boete is opgelegd.

K

In artikel 62i wordt “De artikelen 58, vierde lid,” vervangen door: De artikelen 58, vijfde lid,.

Hoofdstuk IV Kinderopvangtoeslag

Artikel XVI

Na artikel 1.5 van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen worden twee artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 1.5a

1. De ouder heeft gedurende een tijdvak van vijf jaar geen recht op kinderopvangtoeslag indien:
 - a. hem of zijn partner wegens het niet nakomen van de verplichtingen, bedoeld in artikel 40, tweede lid, van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen een bestuurlijke boete op grond van artikel 40, tweede lid, van voornoemde wet of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, en
 - b. hem of zijn partner binnen een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag dat wegens de onder a bedoelde gedraging een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, wegens eenzelfde gedraging reeds een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd.
2. In afwijking van het eerste lid, onderdeel b, is het in dat onderdeel genoemde tijdvak van vijf jaar, tien jaar indien wegens het niet naleven van de verplichtingen, bedoeld in artikel 40, tweede lid, van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen, de ouder of zijn partner wegens de eerste gedraging, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, is gestraft met een onvoorwaardelijke gevangenisstraf.
3. Het tijdvak, bedoeld in het eerste lid, aanhef, vangt aan met ingang van het tijdstip waarop de bestuurlijke boete of strafrechtelijke sanctie, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, is opgelegd.
4. Het tijdvak waarin de ouder geen recht heeft op kinderopvangtoeslag op grond van het eerste lid, wordt verkort naar de mate waarin te veel aan kinderopvangtoeslag is ontvangen. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld.
5. De ouder wordt door de Belastingdienst/Toeslagen schriftelijk in kennis gesteld van de ingangsdatum en het tijdvak waarin het recht op kinderopvangtoeslag is uitgesloten.
6. In afwijking van het eerste lid kan de Belastingdienst/Toeslagen besluiten dat de ouder recht heeft op kinderopvangtoeslag indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn.
7. Voor de ouder ontstaat of herleeft, met inachtneming van de bepalingen van deze wet, het recht op kinderopvangtoeslag op de dag volgend op het tijdvak waarin geen recht bestond op kinderopvangtoeslag op grond van het eerste lid.
8. Het recht op kinderopvangtoeslag wordt geacht niet te zijn uitgesloten op grond van het eerste lid indien:
 - a. een besluit waarbij een bestuurlijke boete als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a of b, is opgelegd, door de Belastingdienst/Toeslagen wordt ingetrokken of wordt vervangen door een besluit waarbij de boete op nihil wordt gesteld, of
 - b. een beslissing op bezwaar tegen een besluit als bedoeld in onderdeel a in rechte wordt vernietigd en met toepassing van artikel 8:72a van de Algemene wet bestuursrecht de bestuurlijke boete op nihil wordt gesteld, of
 - c. een strafrechtelijke sanctie als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a of b, in rechte wordt vernietigd of een strafbeschikking wordt ingetrokken.

Artikel 1.5b

Indien ten aanzien van de ouder of zijn partner:

- a. een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd wegens het niet nakomen van de verplichtingen, bedoeld in artikel 40, tweede lid, van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen, en
- b. hem niet eerder in een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag dat wegens de onder a

bedoelde gedraging een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, wegens eenzelfde gedraging reeds een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd, waarschuwt de Belastingdienst/Toeslagen de ouder of zijn partner dat hij zich onthoudt van het opnieuw overtreden van voornoemde verplichtingen en wordt hij hierbij in kennis gesteld dat wanneer de waarschuwing niet wordt opgevolgd, geen recht op kinderopvangtoeslag meer bestaat op grond van artikel 1.5a.

Hoofdstuk V Arbeidswetten

Artikel XVII

De Arbeidsomstandighedenwet wordt als volgt gewijzigd:

A

Onder het laten vervallen van de aanduiding "1" voor het eerste lid van artikel 10 komt het tweede lid van dit artikel te vervallen.

B

Artikel 28, zevende lid, komt te luiden:

7. Het niet naleven van het zesde lid is een overtreding en het opzettelijk niet naleven van het zesde lid is een misdrijf in de zin van artikel 2, derde lid, van de Wet op de economische delicten.

C

Onder vernummering van artikel 28a tot 28b wordt na artikel 28 een artikel met opschrift ingevoegd, luidende:

Artikel 28a Bevel stillegging van werk in verband met recidive

1. Een daartoe door Onze Minister aangewezen, onder hem ressorterende ambtenaar kan, nadat een overtreding van een voorschrift of verbod bij of krachtens deze wet is geconstateerd die bestuurlijk beboetbaar is gesteld of op grond van de Wet op de economische delicten strafbaar is gesteld, aan de werkgever een schriftelijke waarschuwing geven dat bij herhaling van de overtreding of bij een latere overtreding van eenzelfde in de waarschuwing aangegeven wettelijke verplichting of verbod of bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aan te wijzen soortgelijke verplichtingen of verboden, door hem een bevel kan worden opgelegd dat door hem aangewezen werkzaamheden voor ten hoogste drie maanden dienen te worden gestaakt dan wel niet mogen worden aangevangen. De artikelen 24, tweede lid, en 27, vierde lid, zijn van overeenkomstige toepassing.
2. Indien een waarschuwing als bedoeld in het eerste lid is gegeven en herhaling van de overtreding of een latere overtreding als bedoeld in het eerste lid is geconstateerd, kan door de ambtenaar, bedoeld in het eerste lid, aan de werkgever bij beschikking een bevel als bedoeld in het eerste lid worden opgelegd dat dient te worden opgevolgd met ingang van het in de beschikking aangeven tijdstip. Deze beschikking wordt niet gegeven zolang wegens de eerste overtreding, bedoeld in het eerste lid, nog niet een bestuurlijke boete is opgelegd of een proces-verbaal is opgemaakt.
3. De constatering van de overtreding, bedoeld in het eerste en tweede lid, wordt vastgelegd in een boeterapport of proces-verbaal.
4. De waarschuwing, bedoeld in het eerste lid, vervalt indien na de dagtekening van de waarschuwing vijf jaren zijn verstreken. Artikel 5:34, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht is van overeenkomstige toepassing.
5. De ambtenaar, bedoeld in het eerste lid, is bevoegd met betrekking tot het bevel, bedoeld in het tweede lid, de nodige maatregelen te treffen, de nodige aanwijzingen te geven en de hulp van de sterke arm in te roepen.
6. Ieder wie zulks aangaat is verplicht zich te gedragen overeenkomstig een bevel als bedoeld in het tweede lid en een maatregel of aanwijzing als bedoeld in het vijfde lid.
7. Een gedraging in strijd met het zesde lid is een overtreding en het opzettelijk niet naleven van het zesde lid is een misdrijf in de zin van artikel 2, derde lid, van de Wet op de economische delicten.
8. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld met betrekking tot het eerste en tweede lid.

D

In het nieuwe artikel 28b wordt "aangewezen toezichthouder" vervangen door "door Onze Minister aangewezen, onder hem ressorterende ambtenaar", wordt "en artikel 28, eerste lid" vervangen door

“28, eerste lid, en 28a, tweede lid” en wordt de volgende zin toegevoegd: Artikel 24, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.

E

Na artikel 28b wordt een artikel met opschrift ingevoegd, luidende:

Artikel 28c Last onder dwangsom in verband met recidive

1. Een daartoe door Onze Minister aangewezen, onder hem ressorterende ambtenaar kan, nadat een overtreding van een voorschrift of verbod bij of krachtens deze wet is geconstateerd die bestuurlijk beboetbaar is gesteld of op grond van de Wet op de economische delicten strafbaar is gesteld, aan de werkgever een last onder dwangsom opleggen ter voorkoming van herhaling van de overtreding of ter voorkoming van een latere overtreding van eenzelfde in de last aangegeven wettelijke verplichting of verbod of bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aan te wijzen soortgelijke verplichtingen of verboden. De artikelen 24, tweede lid, en 27, vierde lid, zijn van overeenkomstige toepassing.
2. De dwangsom bedraagt ten hoogste het bedrag van de zesde categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.
3. Indien een herhaling van de overtreding of een latere overtreding als bedoeld in het eerste lid is geconstateerd, kan, in afwijking van artikel 5:33 van de Algemene wet bestuursrecht, door de ambtenaar, bedoeld in het eerste lid, de dwangsom bij beschikking worden verbeurd verklaard. Deze beschikking wordt niet gegeven zolang wegens de eerste overtreding, bedoeld in het eerste lid, nog niet een bestuurlijke boete is opgelegd of een proces-verbaal is opgemaakt.
4. De constatering van de overtreding als bedoeld in het eerste en derde lid wordt vastgelegd in een boeterapport of proces-verbaal.
5. De last onder dwangsom vervalt indien na de oplegging vijf jaren zijn verstreken.
6. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld met betrekking tot het eerste en tweede lid.

F

In artikel 31, tweede lid, wordt “de artikelen 24, eerste lid, en 34, eerste lid, vervangen door: de artikelen 24, eerste lid, 28a, eerste lid, 28b, 28c, eerste lid, en 34c, eerste lid.

G

Artikel 33 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt in numerieke volgorde ingevoegd: 6, eerste lid, 10.
2. In het eerste en tweede lid vervalt de tweede volzin.
3. In het tweede lid wordt ‘artikel 16, tiende lid’ vervangen door “de artikelen 6, eerste lid, en 16, tiende lid” en wordt “dat artikellid” vervangen door: die artikelliden.
3. Het derde en vijfde lid vervallen.
4. Het vierde lid wordt vernummerd tot derde lid.
5. Aan het derde lid (nieuw) wordt toegevoegd: , met uitzondering van de strafbare feiten als bedoeld in artikel 6, derde lid.

H

Artikel 34, derde tot en met zesde lid, komt te luiden:

3. De bestuurlijke boete die voor een overtreding kan worden opgelegd bedraagt ten hoogste het bedrag van de vijfde categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.
4. De bestuurlijke boete die voor een overtreding van artikel 6, eerste lid, of voor het niet naleven van een voorschrift of verbod bij of krachtens de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 6, eerste lid, voor zover aangemerkt als overtreding, kan worden opgelegd bedraagt ten hoogste het bedrag van de zesde categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.
5. Onverminderd het derde en vierde lid verhoogt de op grond van het eerste lid aangewezen ambtenaar de op te leggen bestuurlijke boete met 100 procent van het boetebedrag, bedoeld in het negende lid, indien binnen een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag van constatering van de overtreding een eerdere overtreding, bestaande uit het niet naleven van eenzelfde wettelijke verplichting of verbod of het niet naleven van bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aan te wijzen soortgelijke verplichtingen en verboden, is geconstateerd en de bestuurlijke boete wegens de eerdere overtreding onherroepelijk is geworden.
6. Onverminderd het derde en vierde lid verhoogt de op grond van het eerste lid aangewezen ambtenaar de op te leggen bestuurlijke boete met 200 procent van het boetebedrag, bedoeld in het negende lid, indien binnen een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag van constatering van de

overtreding twee maal een eerdere overtreding, bestaande uit het niet naleven van eenzelfde wettelijke verplichting of verbod of het niet naleven van bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aan te wijzen soortgelijke verplichtingen en verboden, is geconstateerd en de bestuurlijke boeten wegens de eerdere overtredingen onherroepelijk zijn geworden.

7. Voor de toepassing van het vijfde en zesde lid wordt met een onherroepelijke bestuurlijke boete gelijkgesteld een onherroepelijke strafrechtelijke sanctie wegens een overtreding als bedoeld in artikel 6, derde lid.

8. In afwijking van het vijfde en zesde lid is het tijdvak van vijf jaar in die leden tien jaar indien de onherroepelijke boetes, bedoeld in die leden, zijn opgelegd wegens bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aangewezen ernstige overtredingen.

9. Onze Minister stelt beleidsregels vast waarin de boetebedragen voor de overtredingen worden vastgesteld. Artikel 5:53 van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing indien een artikel gesteld bij of krachtens deze wet op grond waarvan een bestuurlijke boete kan worden opgelegd, niet is nageleefd.

10. In afwijking van artikel 8:69 van de Algemene wet bestuursrecht kan de rechter in beroep of hoger beroep de hoogte van de boete ook ten nadele van de belanghebbende wijzigen.

I

Artikel 42 vervalt.

J

In artikel 43 wordt na 'opgelegd' telkens ingevoegd: of een dwangsom ten onrechte is verbeurd.

Artikel XVIII

De Arbeidstijdenwet wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 7:2, tweede lid, wordt "8:1, eerste lid, en 10:5, eerste lid" vervangen door: 8:1, eerste lid, 8:3a, eerste lid, 8:3b, eerste lid, en 10:5, eerste lid.

B

Na artikel 8:3 worden drie artikelen met opschrift ingevoegd, luidende:

Artikel 8:3a Bevel tot staken van de arbeid in verband met recidive

1. Een daartoe door Onze Minister aangewezen, onder hem ressorterende ambtenaar kan, nadat een overtreding van een voorschrift of verbod bij of krachtens deze wet is geconstateerd die bestuurlijk beboetbaar is gesteld of op grond van de Wet op de economische delicten strafbaar is gesteld, aan de werkgever een schriftelijke waarschuwing geven dat bij herhaling van de overtreding of bij een latere overtreding van eenzelfde in de waarschuwing aangegeven wettelijke verplichting of verbod of bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aan te wijzen soortgelijke verplichtingen of verboden, door hem een bevel kan worden opgelegd dat door hem aangewezen werkzaamheden voor ten hoogste drie maanden dienen te worden gestaakt dan wel niet mogen worden aangevangen. Artikel 8:1, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.

2. Indien een waarschuwing als bedoeld in het eerste lid is gegeven en herhaling van de overtreding of een latere overtreding als bedoeld in het eerste lid is geconstateerd, kan door de ambtenaar, bedoeld in het eerste lid, aan de werkgever bij beschikking een bevel als bedoeld in het eerste lid worden opgelegd dat dient te worden opgevolgd met ingang van het in de beschikking aangegeven tijdstip. Deze beschikking wordt niet gegeven zolang wegens de eerste overtreding, bedoeld in het eerste lid, nog niet een bestuurlijke boete is opgelegd of een proces-verbaal is opgemaakt.

3. De constatering van de overtreding, bedoeld in het eerste en tweede lid, wordt vastgelegd in een boeterapport of proces-verbaal.

4. De waarschuwing, bedoeld in het eerste lid, vervalt indien na de dagtekening van de waarschuwing vijf jaren zijn verstreken. Artikel 5:34, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht is van overeenkomstige toepassing.

5. De ambtenaar, bedoeld in het eerste lid, is bevoegd met betrekking tot het bevel, bedoeld in het tweede lid, met inbegrip van de oplegging van een last onder bestuursdwang, de nodige maatregelen te treffen, de nodige aanwijzingen te geven en de hulp van de sterke arm in te roepen.

6. Ieder wie zulks aangaat is verplicht zich te gedragen overeenkomstig een bevel als bedoeld in het tweede lid en een maatregel of aanwijzing als bedoeld in het vijfde lid.

7. Een gedraging in strijd met het zesde lid is een overtreding en het opzettelijk niet naleven van het zesde lid is een misdrijf in de zin van artikel 2, derde lid, van de Wet op de economische

delicten.

8. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld met betrekking tot het eerste en tweede lid.

Artikel 8:3b Last onder dwangsom in verband met recidive

1. Een daartoe door Onze Minister aangewezen, onder hem ressorterende ambtenaar kan, nadat een overtreding van een voorschrift of verbod bij of krachtens deze wet is geconstateerd die bestuurlijk beboetbaar is gesteld of op grond van de Wet op de economische delicten strafbaar is gesteld, aan de werkgever een last onder dwangsom opleggen ter voorkoming van herhaling van de overtreding of ter voorkoming van een latere overtreding van eenzelfde in de last aangegeven wettelijke verplichting of verbod of bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aan te wijzen soortgelijke verplichtingen of verboden. Artikel 8:1, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.

2. De dwangsom bedraagt ten hoogste het bedrag van de zesde categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.

3. Indien een herhaling van de overtreding of een latere overtreding als bedoeld in het eerste lid is geconstateerd, kan, in afwijking van artikel 5:33 van de Algemene wet bestuursrecht, door de ambtenaar, bedoeld in het eerste lid, de dwangsom bij beschikking worden verbeurd verklaard. Deze beschikking wordt niet gegeven zolang wegens de eerste overtreding, bedoeld in het eerste lid, nog niet een bestuurlijke boete is opgelegd of een proces-verbaal is opgemaakt.

4. De constatering van de overtreding als bedoeld in het eerste en derde lid wordt vastgelegd in een boeterapport of proces-verbaal.

5. De last onder dwangsom vervalt indien na de oplegging vijf jaren zijn verstreken.

6. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld met betrekking tot het eerste en tweede lid.

Artikel 8:3c Terugbetaling

Indien een dwangsom ten onrechte is verbeurd, wordt deze binnen zes weken nadat is vastgesteld dat de dwangsom ten onrechte is verbeurd, aan de rechthebbende terugbetaald.

C

Artikel 10:7 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste en tweede lid komen te luiden:

1. De bestuurlijke boete die voor een overtreding kan worden opgelegd bedraagt ten hoogste het bedrag van de vijfde categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.

2. Onverminderd het eerste lid verhoogt de op grond van artikel 10:5, eerste lid, aangewezen ambtenaar de op te leggen bestuurlijke boete met 100 procent van de van het boetebedrag, bedoeld in het vijfde lid, indien binnen een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag van constatering van de overtreding een eerdere overtreding, bestaande uit het niet naleven van eenzelfde wettelijke verplichting of verbod of het niet naleven van bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aan te wijzen soortgelijke verplichtingen en verboden, is geconstateerd en de bestuurlijke boete wegens de eerdere overtreding onherroepelijk is geworden.

2. Onder vernummering van het derde en vierde lid tot vijfde en zesde lid worden twee leden ingevoegd, luidende:

3. Onverminderd het eerste lid verhoogt de op grond van artikel 10:5, eerste lid, aangewezen ambtenaar de op te leggen bestuurlijke boete met 200 procent van het boetebedrag, bedoeld in het vijfde lid, indien binnen een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag van constatering van de overtreding twee maal een eerdere overtreding, bestaande uit het niet naleven van eenzelfde wettelijke verplichting of verbod of het niet naleven van bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aan te wijzen soortgelijke verplichtingen en verboden, is geconstateerd en de bestuurlijke boeten wegens de eerdere overtredingen onherroepelijk zijn geworden.

4. In afwijking van het tweede en derde lid is het tijdvak van vijf jaar in die leden tien jaar indien de onherroepelijke boetes, bedoeld in die leden, zijn opgelegd wegens bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aangewezen ernstige overtredingen.

D

In artikel 10:15, eerste lid, aanhef, wordt "artikel 10:7, eerste en derde lid" vervangen door: artikel 10:7, eerste en vijfde lid.

E

Artikel 11:3 wordt gewijzigd als volgt:

1. Het eerste lid vervalt.

2. Het tweede tot en met vierde lid wordt vernummerd tot eerste tot en met derde lid.

Artikel XIX

De Wet arbeid vreemdelingen wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 17 vervalt 'of van een strafbaar feit als bedoeld in artikel 19c'.

B

Na artikel 17a worden drie artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 17b

1. Een daartoe door Onze Minister aangewezen, onder hem ressorterende ambtenaar kan, nadat een overtreding van een voorschrift of verbod bij of krachtens deze wet is geconstateerd die bestuurlijk beboetbaar is gesteld, aan de werkgever een schriftelijke waarschuwing geven dat bij herhaling van de overtreding of bij een latere overtreding van eenzelfde in de waarschuwing aangegeven wettelijke verplichting of verbod of bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aan te wijzen soortgelijke verplichtingen of verboden, door hem een bevel kan worden opgelegd dat door hem aangewezen werkzaamheden voor ten hoogste drie maanden dienen te worden gestaakt dan wel niet mogen worden aangevangen.
2. Indien een waarschuwing als bedoeld in het eerste lid is gegeven en herhaling van de overtreding of een latere overtreding als bedoeld in het eerste lid is geconstateerd, kan door de ambtenaar, bedoeld in het eerste lid, aan de werkgever bij beschikking een bevel als bedoeld in het eerste lid worden opgelegd dat dient te worden opgevolgd met ingang van het in de beschikking aangegeven tijdstip. Deze beschikking wordt niet gegeven zolang wegens de eerste overtreding, bedoeld in het eerste lid, nog niet een bestuurlijke boete is opgelegd of een proces-verbaal is opgemaakt.
3. De constatering van de overtreding, bedoeld in het eerste en tweede lid, wordt vastgelegd in een boeterapport.
4. De waarschuwing, bedoeld in het eerste lid, vervalt indien na de dagtekening van de waarschuwing vijf jaren zijn verstreken. Artikel 5:34, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht is van overeenkomstige toepassing.
5. De ambtenaar, bedoeld in het eerste lid, is bevoegd met betrekking tot het bevel, bedoeld in het tweede lid, met inbegrip van de oplegging van een last onder bestuursdwang, de nodige maatregelen te treffen, de nodige aanwijzingen te geven en de hulp van de sterke arm in te roepen.
6. Ieder wie zulks aangaat is verplicht zich te gedragen overeenkomstig een bevel als bedoeld in het tweede lid en een maatregel of aanwijzing als bedoeld in het vijfde lid.
7. Een gedraging in strijd met het zesde lid is een overtreding en het opzettelijk niet naleven van het zesde lid is een misdrijf in de zin van artikel 2, derde lid, van de Wet op de economische delicten.
8. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld met betrekking tot het eerste en tweede lid.

Artikel 17c

1. Een daartoe door Onze Minister aangewezen, onder hem ressorterende ambtenaar kan, nadat een overtreding van een voorschrift of verbod bij of krachtens deze wet is geconstateerd die bestuurlijk beboetbaar is gesteld, aan de werkgever een last onder dwangsom opleggen ter voorkoming van herhaling van de overtreding of ter voorkoming van een latere overtreding van eenzelfde in de last aangegeven wettelijke verplichting of verbod of bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aan te wijzen soortgelijke verplichtingen of verboden.
2. De dwangsom bedraagt ten hoogste het bedrag van de zesde categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.
3. Indien een herhaling van de overtreding of een latere overtreding als bedoeld in het eerste lid is geconstateerd, kan, in afwijking van artikel 5:33 van de Algemene wet bestuursrecht, door de ambtenaar, bedoeld in het eerste lid, de dwangsom bij beschikking worden verbeurd verklaard. Deze beschikking wordt niet gegeven zolang wegens de eerste overtreding, bedoeld in het eerste lid, nog niet een bestuurlijke boete is opgelegd of een proces-verbaal is opgemaakt.
4. De constatering van de overtreding als bedoeld in het eerste en derde lid wordt vastgelegd in een boeterapport.
5. De last onder dwangsom vervalt indien na de oplegging vijf jaren zijn verstreken.
6. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld met betrekking tot het eerste en tweede lid.

Artikel 17d

Een beschikking op grond van deze wet van een ambtenaar als bedoeld in de artikelen 17b, eerste lid, en 17c, eerste lid, wordt genomen namens Onze Minister.

C

De artikelen 19b en 19c vervallen.

D

Artikel 19d wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste tweede lid komen te luiden:

1. De bestuurlijke boete die voor een overtreding kan worden opgelegd bedraagt ten hoogste het bedrag van de vijfde categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.

2. Onverminderd het eerste lid verhoogt de op grond van artikel 19a, eerste lid, aangewezen ambtenaar de op te leggen bestuurlijke boete met 100 procent van het boetebedrag, bedoeld in het vijfde lid, indien binnen een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag van constatering van de overtreding een eerdere overtreding, bestaande uit het niet naleven van eenzelfde wettelijke verplichting of verbod of het niet naleven van bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aan te wijzen soortgelijke verplichtingen en verboden, is geconstateerd en de bestuurlijke boete wegens de eerdere overtreding onherroepelijk is geworden.

2. Onder vernummering van het derde en vierde lid tot vijfde en zesde lid worden twee leden ingevoegd, luidende:

3. Onverminderd het eerste lid verhoogt de op grond van artikel 19a, eerste lid, aangewezen ambtenaar de op te leggen bestuurlijke boete met 200 procent van het boetebedrag, bedoeld in het vijfde lid, indien binnen een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag van constatering van de overtreding twee maal een eerdere overtreding, bestaande uit het niet naleven van eenzelfde wettelijke verplichting of verbod of het niet naleven van bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aan te wijzen soortgelijke verplichtingen en verboden, is geconstateerd en de bestuurlijke boeten wegens de eerdere overtredingen onherroepelijk zijn geworden.

4. In afwijking van het tweede en derde lid is het tijdvak van vijf jaar in die leden tien jaar indien de onherroepelijke boetes, bedoeld in die leden, zijn opgelegd wegens bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aangewezen ernstige overtredingen.

E

In artikel 19f wordt na "opgelegd" telkens ingevoegd: of een dwangsom ten onrechte is verbeurd.

Artikel XX

De Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 18c, derde lid, vervalt.

B

Artikel 18f wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste en tweede lid komen te luiden:

1. De bestuurlijke boete die voor een overtreding kan worden opgelegd bedraagt ten hoogste het bedrag van de vijfde categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.

2. Onverminderd het eerste lid verhoogt de op grond van artikel 18c, eerste lid, aangewezen ambtenaar de op te leggen bestuurlijke boete met 100 procent van het boetebedrag, bedoeld in het vijfde lid, indien binnen een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag van constatering van de overtreding een eerdere overtreding, bestaande uit het niet naleven van eenzelfde wettelijke verplichting is geconstateerd en de bestuurlijke boete wegens de eerdere overtreding onherroepelijk is geworden.

2. Onder vernummering van het derde en vierde lid tot vijfde en zesde lid worden twee leden ingevoegd, luidende:

3. Onverminderd het eerste lid verhoogt de op grond van artikel 18c, eerste lid, aangewezen ambtenaar de op te leggen bestuurlijke boete met 200 procent van het boetebedrag, bedoeld in het vijfde lid, indien binnen een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag van constatering van de overtreding twee maal een eerdere overtreding, bestaande uit het niet naleven van eenzelfde wettelijke verplichting is geconstateerd en de bestuurlijke boeten wegens de eerdere overtredingen onherroepelijk zijn geworden.

4. In afwijking van het tweede en derde lid is het tijdvak van vijf jaar in die leden tien jaar indien de

onherroepelijke boetes, bedoeld in die leden, zijn opgelegd wegens bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aangewezen ernstige overtredingen.

C

Onder vernummering van de artikelen 18g en 18h tot 18i en 18j worden na artikel 18f twee artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 18g

1. Een daartoe door Onze Minister aangewezen, onder hem ressorterende ambtenaar kan, nadat een overtreding van een voorschrift bij of krachtens deze wet is geconstateerd die bestuurlijk beboetbaar is gesteld, aan de werkgever een schriftelijke waarschuwing geven dat bij herhaling van de overtreding of bij een latere overtreding van eenzelfde in de waarschuwing aangegeven wettelijke verplichting, door hem een bevel kan worden opgelegd dat door hem aangewezen werkzaamheden voor ten hoogste drie maanden dienen te worden gestaakt dan wel niet mogen worden aangevangen.
2. Indien een waarschuwing als bedoeld in het eerste lid is gegeven en herhaling van de overtreding of een latere overtreding als bedoeld in het eerste lid is geconstateerd, kan door de ambtenaar, bedoeld in het eerste lid, aan de werkgever bij beschikking een bevel als bedoeld in het eerste lid worden opgelegd dat dient te worden opgevolgd met ingang van het in de beschikking aangegeven tijdstip. Deze beschikking wordt niet gegeven zolang wegens de eerste overtreding, bedoeld in het eerste lid, nog niet een bestuurlijke boete is opgelegd of een proces-verbaal is opgemaakt.
3. De constatering van de overtreding, bedoeld in het eerste en tweede lid, wordt vastgelegd in een boeterapport.
4. De waarschuwing, bedoeld in het eerste lid, vervalt indien na de dagtekening van de waarschuwing vijf jaren zijn verstreken. Artikel 5:34, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht is van overeenkomstige toepassing.
5. De ambtenaar, bedoeld in het eerste lid, is bevoegd met betrekking tot het bevel, bedoeld in het tweede lid, met inbegrip van de oplegging van een last onder bestuursdwang, de nodige maatregelen te treffen, de nodige aanwijzingen te geven en de hulp van de sterke arm in te roepen.
6. Ieder wie zulks aangaat is verplicht zich te gedragen overeenkomstig een bevel als bedoeld in het tweede lid en een maatregel of aanwijzing als bedoeld in het vijfde lid.
7. Een gedraging in strijd met het zesde lid is een overtreding en het opzettelijk niet naleven van het zesde lid is een misdrijf in de zin van artikel 2, derde lid, van de Wet op de economische delicten.
8. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld met betrekking tot het eerste en tweede lid.

Artikel 18h

1. Een daartoe door Onze Minister aangewezen, onder hem ressorterende ambtenaar kan, nadat een overtreding van een voorschrift bij of krachtens deze wet is geconstateerd die bestuurlijk beboetbaar is gesteld, aan de werkgever een last onder dwangsom opleggen ter voorkoming van herhaling van de overtreding of ter voorkoming van een latere overtreding van eenzelfde in de last aangegeven wettelijke verplichting.
2. De dwangsom bedraagt ten hoogste het bedrag van de zesde categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.
3. Indien een herhaling van de overtreding of een latere overtreding als bedoeld in het eerste lid is geconstateerd, kan, in afwijking van artikel 5:33 van de Algemene wet bestuursrecht, door de ambtenaar, bedoeld in het eerste lid, de dwangsom bij beschikking worden verbeurd verklaard. Deze beschikking wordt niet gegeven zolang wegens de eerste overtreding, bedoeld in het eerste lid, nog niet een bestuurlijke boete is opgelegd of een proces-verbaal is opgemaakt.
4. De constatering van de overtreding als bedoeld in het eerste en derde lid wordt vastgelegd in een boeterapport.
5. De last onder dwangsom vervalt indien na de oplegging vijf jaren zijn verstreken.
6. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld met betrekking tot het eerste en tweede lid.

D

In artikel 18j wordt na "opgelegd" telkens ingevoegd: of een dwangsom ten onrechte is verbeurd.

E

In artikel 18q wordt "18, eerste lid, en 18n, eerste lid" vervangen door: 18g, eerste lid, 18h, eerste lid en 18n, eerste lid.

Artikel XXI

Indien het bij Koninklijke boodschap van 2 september 2011 ingediende voorstel van wet tot wijziging van de Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs in verband met de invoering van een registratieplicht voor intermediairs die arbeidskrachten ter beschikking stellen, alsmede in verband met het verstrekken door de rijksbelastingdienst en de Arbeidsinspectie van gegevens over de naleving van bepaalde wetten aan certificerende instellingen (Wet registratieplicht intermediairs die arbeidskrachten ter beschikking stellen), Kamerstukken 32 872, tot wet is of wordt verheven en in werking treedt, wordt de Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs als volgt gewijzigd:

A

Artikel 19 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste tot en met derde lid komen te luiden:

1. De bestuurlijke boete die voor een overtreding kan worden opgelegd bedraagt ten hoogste het bedrag van de vijfde categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.

2. Onverminderd het eerste lid verhoogt de op grond van artikel 18, eerste lid aangewezen ambtenaar de op te leggen bestuurlijke boete met 100 procent van het boetebedrag, bedoeld in het vijfde lid, indien binnen een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag van constatering van de overtreding een eerdere overtreding, bestaande uit het niet naleven van eenzelfde wettelijke verplichting of verbod of het niet naleven van bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aan te wijzen soortgelijke verplichtingen en verboden, is geconstateerd en de bestuurlijke boete wegens de eerdere overtreding onherroepelijk is geworden.

3. Onverminderd het eerste lid verhoogt de op grond van artikel 18, eerste lid, aangewezen ambtenaar de op te leggen bestuurlijke boete met 200 procent van het boetebedrag, bedoeld in het vijfde lid, indien binnen een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de dag van constatering van de overtreding twee maal een eerdere overtreding, bestaande uit het niet naleven van eenzelfde wettelijke verplichting of verbod of het niet naleven van bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aan te wijzen soortgelijke verplichtingen en verboden, is geconstateerd en de bestuurlijke boeten wegens de eerdere overtredingen onherroepelijk zijn geworden.

2. Onder vernummering van het vierde en vijfde lid tot vijfde en zesde lid, wordt een lid ingevoegd, luidende:

4. In afwijking van het tweede en derde lid is het tijdvak van vijf jaar in die leden tien jaar indien de onherroepelijke boetes, bedoeld in die leden, zijn opgelegd wegens bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aangewezen ernstige overtredingen.

B

Artikel 21 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het opschrift komt te luiden: **Terugbetaling**

2. Na "opgelegd" wordt telkens ingevoegd: of een dwangsom ten onrechte is verbeurd.

C

In hoofdstuk 5 worden na artikel 21 twee artikelen met opschrift ingevoegd, luidende:

Artikel 22 Bevel stillegging van werk in verband met recidive

1. Een daartoe door Onze Minister aangewezen, onder hem ressorterende ambtenaar kan, nadat een overtreding van een voorschrift of verbod bij of krachtens deze wet is geconstateerd die bestuurlijk beboetbaar is gesteld, aan de overtreder een schriftelijke waarschuwing geven dat bij herhaling van de overtreding of bij een latere overtreding van eenzelfde in de waarschuwing aangegeven wettelijke verplichting of verbod of bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aan te wijzen soortgelijke verplichtingen of verboden, door hem een bevel kan worden opgelegd dat door hem aangewezen werkzaamheden voor ten hoogste drie maanden dienen te worden gestaakt dan wel niet mogen worden aangevangen.

2. Indien een waarschuwing als bedoeld in het eerste lid is gegeven en herhaling van de overtreding of een latere overtreding als bedoeld in het eerste lid is geconstateerd, kan door de ambtenaar, bedoeld in het eerste lid, aan de overtreder bij beschikking een bevel als bedoeld in het eerste lid worden opgelegd dat dient te worden opgevolgd met ingang van het in de beschikking aangeven tijdstip. Deze beschikking wordt niet gegeven zolang wegens de eerste overtreding, bedoeld in het eerste lid, nog niet een bestuurlijke boete is opgelegd of een proces-verbaal is opgemaakt.

3. De constatering van de overtreding, bedoeld in het eerste en tweede lid, wordt vastgelegd in een boeterapport.

4. De waarschuwing, bedoeld in het eerste lid, vervalt indien na de dagtekening van de

waarschuwing vijf jaren zijn verstreken. Artikel 5:34, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht is van overeenkomstige toepassing.

5. De ambtenaar, bedoeld in het eerste lid, is bevoegd met betrekking tot het bevel, bedoeld in het tweede lid, met inbegrip van de oplegging van een last onder bestuursdwang, de nodige maatregelen te treffen, de nodige aanwijzingen te geven en de hulp van de sterke arm in te roepen.

6. Ieder wie zulks aangaat is verplicht zich te gedragen overeenkomstig een bevel als bedoeld in het tweede lid en een maatregel of aanwijzing als bedoeld in het vijfde lid.

7. Een gedraging in strijd met het zesde lid is een overtreding en het opzettelijk niet naleven van het zesde lid is een misdrijf in de zin van artikel 2, derde lid, van de Wet op de economische delicten.

8. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld met betrekking tot het eerste en tweede lid.

Artikel 23 Last onder dwangsom in verband met recidive

1. Een daartoe door Onze Minister aangewezen, onder hem ressorterende ambtenaar kan, nadat een overtreding van een voorschrift of verbod bij of krachtens deze wet is geconstateerd die bestuurlijk beboetbaar is gesteld, aan de overtreder een last onder dwangsom opleggen ter voorkoming van herhaling van de overtreding of ter voorkoming van een latere overtreding van eenzelfde in de last aangegeven wettelijke verplichting of verbod of bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aan te wijzen soortgelijke verplichtingen of verboden.

2. De dwangsom bedraagt ten hoogste het bedrag van de zesde categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.

3. Indien een herhaling van de overtreding of een latere overtreding als bedoeld in het eerste lid is geconstateerd, kan, in afwijking van artikel 5:33 van de Algemene wet bestuursrecht, door de ambtenaar, bedoeld in het eerste lid, de dwangsom bij beschikking worden verbeurd verklaard. Deze beschikking wordt niet gegeven zolang wegens de eerste overtreding, bedoeld in het eerste lid, nog niet een bestuurlijke boete is opgelegd of een proces-verbaal is opgemaakt.

4. De constatering van de overtreding als bedoeld in het eerste en derde lid wordt vastgelegd in een boeterapport.

5. De last onder dwangsom vervalt indien na de oplegging vijf jaren zijn verstreken.

6. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld met betrekking tot het eerste en tweede lid.

Artikel 24 Mandaat

Een beschikking op grond van deze wet van een ambtenaar als bedoeld in de artikelen 22, eerste lid, en 23, eerste lid, wordt genomen namens Onze Minister.

Artikel XXII

Artikel 1 van de Wet op de economische delicten wordt als volgt gewijzigd:

A

Onderdeel 3 wordt als volgt gewijzigd:

1. De zinsnede met betrekking tot de Arbeidstijdenwet komt te luiden:

de Arbeidstijdenwet, de artikelen 8:3, eerste lid, en 8:3a, zesde lid, een niet naleven als bedoeld in artikel 11:3, eerste en tweede lid;

2. In de zinsnede met betrekking tot de Arbeidsomstandighedenwet vervalt „10” en wordt in numerieke volgorde ingevoegd: 28a, zesde lid.

3. In alfabetische rangschikking worden de volgende zinsneden ingevoegd:

de Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs, artikel 22, zesde lid;

de Wet arbeid vreemdelingen, artikel 17b, zesde lid;

de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag, artikel 18g, zesde lid; .

B

In onderdeel 4 vervalt de zinsnede “de Wet arbeid vreemdelingen, artikel 19c;”.

Hoofdstuk VI Overige wijzigingen

Artikel XXIII Afstemmingsbepaling wijziging WWB

Indien het bij koninklijke boodschap van 17 juni 2011 ingediende voorstel van wet tot wijziging van de Wet werk en bijstand en samenvoeging van die wet met de Wet investeren in jongeren gericht op bevordering van deelname aan de arbeidsmarkt en vergroting van de eigen verantwoordelijkheid

van uitkeringsgerechtigden (Kamerstukken 32 815) tot wet is of wordt verheven en artikel I van die wet eerder in werking is getreden of treedt dan artikel XV van deze wet, komt artikel XV, onderdeel D, van deze wet te luiden:

D

Aan artikel 41 wordt een lid toegevoegd, luidende:

7. In de aanvraag verleent belanghebbende het college een machtiging om onderzoek in te stellen naar de juistheid en volledigheid van de verstrekte gegevens en zo nodig naar andere gegevens die noodzakelijk zijn voor de verlening dan wel de voortzetting van bijstand.

Artikel XXIV

De wet arbeid en zorg wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 3.16, eerste lid, onderdeel o, komt te luiden:

o. ter zake van bestuurlijke boeten: de artikelen 45a en 45g.

B

Artikel 3.27, eerste lid, onderdeel m, komt te luiden:

m. ter zake van bestuurlijke boeten: de artikelen 48 en 54.

Hoofdstuk VII Slotbepalingen

Artikel XXV Overgangsrecht

1. Ten aanzien van beboetbare overtredingen en strafbare feiten voorzien bij of krachtens de wetten die bij deze wet zijn gewijzigd en die zijn begaan uiterlijk op de dag voor de dag waarop deze wet of het desbetreffende onderdeel daarvan in werking is getreden, blijft het recht, met inachtneming van het tweede lid, van toepassing zoals dat gold op die dag.

2. Ten aanzien van beboetbare overtredingen voorzien bij of krachtens de wetten die bij deze wet zijn gewijzigd en die zijn begaan uiterlijk op de dag voor de dag waarop deze wet of het desbetreffende onderdeel daarvan in werking is getreden en voortduren op de dag waarop deze wet of het desbetreffende onderdeel daarvan in werking is getreden, blijft het recht van toepassing zoals dat gold op de dag voor de dag waarop deze wet of het desbetreffende onderdeel daarvan in werking is getreden mits uiterlijk op de dertigste dag na de dag waarop deze wet of het desbetreffende onderdeel daarvan in werking is getreden de overtreding is opgeheven of geconstateerd.

3. Indien bij deze wet aan beboetbare overtredingen en strafbare feiten of aan de sanctionering hiervan rechtsgevolgen zijn verbonden of hieraan bevoegdheden worden ontleend, worden hierbij alleen:

a. beboetbare overtredingen en strafbare feiten betrokken die zijn begaan met ingang van de dag waarop deze wet of het desbetreffende onderdeel daarvan in werking is getreden, of de overtredingen, bedoeld in het tweede lid, betrokken die voortduren na de dertigste dag waarop deze wet of het desbetreffende onderdeel daarvan in werking is getreden;

b. sancties betrokken die zijn opgelegd voor beboetbare overtredingen of strafbare feiten als bedoeld in onderdeel a.

Artikel XXVI Inwerkingtreding

De artikelen van deze wet treden in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Artikel XXVII Citeertitel

Deze wet wordt aangehaald als: Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministereis, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

H.G.J. Kamp

De Staatssecretaris van Sociale Zaken
En Werkgelegenheid,

(P. de Krom)

Memorie van toelichting

I. Algemeen deel

Inhoudsopgave algemeen deel

1. INLEIDING 49

- 1.1 ACHTERGROND VAN HET WETSVoorstel 49
- 1.2 UITGANGSPUNTEN VAN HET WETSVoorstel 49

2. HOOFDLIJNEN WETSVoorstel 50

2.1 SOCIALE ZEKERHEID 50

- 2.1.1 HET HUIDIGE SANCTIEBELEID IN DE SOCIALE ZEKERHEID 50
- 2.1.2 AANSCHERPING VAN HET SANCTIEBELEID IN DE SOCIALE ZEKERHEID 51
- 2.1.3 AANSCHERPING SANCTIEBELEID KINDEROPVANGTOESLAG 54
- 2.1.4 MATE VAN VERWIJTBAArHEID/HARDHEIDSCLAUSULE 54
- 2.1.5 VERHOUDING TOEPASSING BESTUURSRECHT/STRAFRECHT 54
- 2.1.6 INTERNATIONAALRECHTELIJKE ASPECTEN 55
- 2.1.7 OVERIGE MAATREGELen TER BESTRIJDING VAN ONRECHTMATIG GEBRUIK VAN DE SOCIALE ZEKERHEID 56
- 2.1.8 MAATSCHAPPELIJKE EFFECTEN AANPAK SOCIALEZEKERHEIDSFRAUDE 57
- 2.1.9 COMMUNICATIE 57

2.2 ARBEIDSWETTEN 58

- 2.2.1 AANSCHERPING VAN HET SANCTIEBELEID IN DE ARBEIDSWETTEN 58
- 2.2.2 VERWIJTBAArHEID 60
- 2.2.3 VERHOUDING TOEPASSING BESTUURSRECHT/STRAFRECHT 60
- 2.2.4 OVERIGE MAATREGELen OM NALEVING ARBEIDSWETTEN TE BEVORDEREN 61
- 2.2.5 MAATSCHAPPELIJKE EFFECTEN STRENGERE AANPAK BEDRIJVEN 61
- 2.2.6 COMMUNICATIE 61

3. ONTVANGEN COMMENTAREN EN ADVIEZEN 61

- 3.1 VNG, DIVOSA EN UITVOERINGSPANEL GEMEENTEN 62
- 3.2 SOCIALE VERZEKERINGSBANK 63
- 3.3 UWV 63
- 3.4 INSPECTIE WERK EN INKOMEN 63
- 3.5 RAAD VOOR DE RECHTSPRAAK 64

4. FINANCIËLE ASPECTEN 65

- 4.1 FINANCIËLE GEVOLGEN SOCIALE ZEKERHEID 65
- 4.2 FINANCIËLE GEVOLGEN ARBEIDSWETTEN 66
- 4.3 FINANCIËLE GEVOLGEN KINDEROPVANGTOESLAG 66
- 4.4 UITVOERINGSKOSTEN 66
- 4.5 REGEERAKKOORD 67

5. ADMINISTRATIEVE LASTEN 67

BIJLAGE 1: MODEL HOOFDLIJNEN SANCTIES ARBEIDSWETTEN 69

BIJLAGE 2: VOORBEELDEN SANCTIES HUIDIGE SITUATIE/NIEUWE SANCTIES NA INVOERING WETSVoorstel 70

1. Inleiding

1.1 Achtergrond van het wetsvoorstel

Het kabinet staat voor een samenleving die mensen de kans biedt zich te ontwikkelen en eigen initiatief beloont. Hierbij past een sociaal stelsel dat mensen stimuleert en waar nodig een adequaat vangnet biedt. Maar ook een slagvaardige overheid die corrigeert wanneer mensen misbruik maken van de solidariteit van de samenleving. Daarom heeft het kabinet in het Regeerakkoord afgesproken fraude met uitkeringen harder aan te pakken.

De sociale zekerheid en verantwoorde arbeidsomstandigheden zijn essentiële verworvenheden van de Nederlandse samenleving. Werkende burgers moeten er op kunnen vertrouwen dat alleen die mensen die er recht op hebben een uitkering of kinderopvangtoeslag ontvangen. Ondernemers moeten er op kunnen vertrouwen dat de overheid oneerlijke concurrentie hard aanpakt.

Het kabinet kiest voor maatregelen om iedereen zo veel mogelijk naar vermogen te laten participeren in de samenleving. Doel is om mensen perspectief te geven op fatsoenlijk werk en inkomen en het draagvlak voor sociale voorzieningen te behouden. Fraudebestrijding in de sociale zekerheid, de arbeidswetgeving en de kinderopvangtoeslag is daarbij cruciaal.

De komende jaren investeert het kabinet in betere informatie-uitwisseling (tussen uitvoeringsorganen onderling en met publieke en private nutsbedrijven). Dit verhoogt de pakkans. Ook investeert het kabinet in goede voorlichting. Het is belangrijk dat burgers en bedrijven de regels kennen en dat ze weten wat de gevolgen zijn als ze die overtreden.

Maar versteviging van het handhavingsbeleid is niet compleet zonder aanscherping van het sanctieregime. Gezien de omvang en de hardnekkigheid van de problematiek voldoet het bestaande stelsel van punitieve sancties niet meer.¹ Hogere straffen moeten mensen en bedrijven bevestigen dat eerlijkheid het langst duurt en hen ervan weerhouden om in de verleiding te komen de regels te overtreden. Het kabinet wil de maatschappelijke norm dat misbruik een ernstige zaak is en streng bestraft moet worden, beter tot uitdrukking laten komen. Dit moet een duidelijk signaal afgeven dat de samenleving fraude niet accepteert en dat fraude niet mag lonen.

In het Handhavingsprogramma 2011-2014 (Kamerstukken II, 2010/11, 17 050, nr. 402) heeft het kabinet gewezen op de omvang en hardnekkigheid van de fraudeproblematiek en in de brief van 10 maart 2011 (Kamerstukken II, 2010/11, 17 050, nr. 403) heeft het kabinet een strenger sanctiebeleid verder uitgewerkt. Dit wetsvoorstel beoogt uitvoering te geven aan het strengere frauderegime voor de zowel de sociale zekerheid, de arbeidswetgeving en de kinderopvangtoeslag. Het wetsvoorstel omvat hiermee zowel de portefeuille van de Minister als van de Staatssecretaris van Sociale Zekerheid en Werkgelegenheid.

1.2 Uitgangspunten van het wetsvoorstel

Bij de beoogde aanscherping van het sanctieregime gaat het kabinet uit van enkele basisprincipes. Deze liggen ten grondslag aan de uitwerking die binnen de verschillende domeinen van het wetsvoorstel heeft plaatsgevonden.

De algemene uitgangspunten zijn dat sancties onlosmakelijk verbonden zijn met de solidariteit in de sociale zekerheid en arbeidsregelingen. Fraude mag daarom niet lonen en zwaardere sancties moeten preventief werken. Zwaardere sancties zijn geen doel op zichzelf.

Solidariteit

Het sanctiebeleid is onlosmakelijk verbonden met de solidariteit in onze sociale zekerheid en arbeidsregelingen. Er is een breed draagvlak voor onze sociale zekerheid. Burgers zijn bereid elkaar solidariteit te bieden, vooral ook omdat zij zelf hechten aan de zekerheid van een vangnet. Solidariteit impliceert dat men alleen een beroep doet op publieke middelen als dat strikt noodzakelijk is.

Fraude mag niet lonen

- Uitkeringsontvangers betalen teveel ontvangen uitkering helemaal terug, ongeacht de hoogte daarvan.
- Bij fraude betalen ze daar bovenop als straf een substantiële geldboete.
- Voor bedrijven gaan de boetenormbedragen bij overtreding van de arbeidswetten fors omhoog.

¹ Ter illustratie enkele cijfers van 2010 (bron: Integrale Rapportage Handhaving 2010). Ook bij meer gerichte inspecties werd in 18 procent van de inspecties illegale tewerkstelling en/of onderbetaling geconstateerd. Het nalevingsniveau van de zorgplicht van de Arbeidsomstandighedenwet lag op 58 procent (van de bedrijven). In bijna 82.000 gevallen was bij de WWB en de regelingen van UWV en SVB sprake van uitkeringsfraude door het niet nakomen van de inlichtingenplicht, met een totaal schadebedrag van € 119 miljoen.

Preventieve werking door zwaardere sancties

Hogere straffen en het hard aanpakken van recidivisten moet mensen ervan weerhouden in de verleiding te komen de regels te overtreden.

- Bij uitkeringsfraude vindt bij de eerste overtreding naast de terugvordering oplegging van een boete plaats die in beginsel even hoog is als het ten onrechte genoten voordeel. Bij de tweede overtreding legt het uitvoeringsorgaan naast de terugvordering opnieuw een boete op en volgt uitsluiting van het recht op uitkering voor ten hoogste vijf jaar. Uitzondering hierop is het vangnet van de bijstand. Daar geldt bij recidive een uitsluiting van het recht op uitkering voor ten hoogste drie maanden.
- Voor bedrijven volgt bij de tweede en derde overtreding een zwaardere verhoging van de boete (twee- respectievelijk drievoudig). Daarnaast kan de toezichthouder² bedrijven na een overtreding een last onder dwangsom opleggen (die het bedrijf bij herhaling van de overtreding moet betalen) of de waarschuwing geven dat de toezichthouder bij herhaling van de overtreding stillegging van het werk zal bevelen. Normaliter zal een dergelijke last onder dwangsom of waarschuwing volgen na de tweede overtreding (de maatregel wordt dan geëffectueerd na de derde overtreding). Bij ernstige overtredingen kan de toezichthouder de maatregel echter al na de eerste overtreding aanzeggen en effectueren na de tweede.

De periode waarbinnen een tweede of derde overtreding als recidive geldt, harmoniseert de regering voor de verschillende regelingen op vijf jaar. Voor ernstige overtredingen verlengt de regering de termijn naar tien jaar.

Straffen is geen doel op zich

Mensen moeten hun verplichtingen serieus nemen. De voorgestelde straffen zijn fors maar zullen in verhouding staan tot de ernst van de overtreding. Voor uiterste maatregelen als het voor vijf jaar ontzeggen van het recht op uitkering of het stilleggen van een bedrijf zullen in een algemene maatregel van bestuur nadere criteria worden vastgelegd.

2. Hoofdlijnen wetsvoorstel

2.1 Sociale zekerheid

Onze sociale zekerheid is een van de terreinen waar de solidariteit tussen burgers nadrukkelijk tot uitdrukking komt. We moeten er op kunnen vertrouwen dat alleen mensen die echt aanspraken kunnen ontlenen aan de sociale zekerheid er gebruik van maken. Het kabinet neemt het beschamen van dit vertrouwen hoog op. Het voorkomen van misbruik wordt het best bereikt wanneer iedereen weet dat fraude niet loont.

Ondanks de sterk verbeterde opsporingspraktijk blijkt dat een relatief kleine maar gestaag groeiende groep hardnekkige fraudeurs verantwoordelijk is voor een steeds groter deel van het totale fraudebedrag³. Wanneer de fraudeur getroffen wordt in zijn portemonnee zal dit een afschrikkend effect hebben. Het huidige sanctiestelsel heeft naar het oordeel van het kabinet onvoldoende ontmoedigende werking op de categorie doelbewuste en calculerende fraudeurs. Het kabinet neemt hier geen genoegen mee en stelt met dit wetsvoorstel een strengere regime voor.

Wetenschappelijk onderzoek naar naleving van sociale zekerheidswetgeving dat zich richt op het effect van sancties op de uitstroom naar werk van werklozen in Nederland heeft aangetoond dat sancties een effectief middel zijn om de uitstroom naar werk te versnellen. In internationaal onderzoek uit Zwitserland en Denemarken worden soortgelijke effecten gevonden. Er is minder onderzoek voorhanden naar het effect van sancties op sociale zekerheidsfraude. Maar verwacht mag worden dat dit positieve effect zich ook bij sancties in relatie tot uitkeringsfraude zal voordoen. Onderzoeksbureau SEOR heeft in 2009 gerapporteerd dat het opsporen en bestraffen van uitkeringsfraude het bijstandsvolume substantieel beperkt. Zie ook de reactie op het advies van de Raad voor de rechtspraak in paragraaf 3.5.

In dit hoofdstuk wordt uitgewerkt wat de strengere aanpak op hoofdlijnen voor de sociale zekerheid betekent.

2.1.1 Het huidige sanctiebeleid in de sociale zekerheid

Het begrip uitkeringsfraude

In de sociale zekerheid is het begrip fraude direct verbonden met de voorwaarden voor het recht op uitkering en de daarmee samenhangende inlichtingenplicht. De cliënt dient het uitkeringsorgaan te informeren over veranderingen in zijn situatie waarvan hij redelijkerwijs kan begrijpen dat die van invloed kunnen zijn op recht, hoogte of duur van de uitkering. Er is sprake van uitkeringsfraude als een verwijtbare overtreding van deze verplichting resulteert in

² Voor de arbeidswetten is de Arbeidsinspectie de voornaamste toezichthouder, daarnaast zijn Staatstoezicht op de Mijnen en de Inspectie Verkeer en Waterstaat voor enkele deel terreinen de toezichthouder

³ Zo laat de bijstandsstatistiek zien dat 77 procent van het bedrag aan openstaande verwijtbare vorderingen wordt veroorzaakt door 21 procent van het totaal aantal vorderingen, namelijk vorderingen vanaf € 5.000 en hoger. Eenzelfde beeld komt naar voren uit de stijging van het bedrag aan vorderingen als gevolg van fraude met AOW en Anw. Dit betreft 205 vorderingen tussen de € 10.000 en € 67.000 (bron: Integrale Rapportage Handhaving 2010).

onverschuldigde betaling van de uitkering. Veel voorkomende vormen van fraude zijn het niet melden van betaald werk naast de uitkering, van verandering in de leefsituatie of van vermogen of bezittingen.

De sanctie-instrumenten van UWV en SVB

Het instrumentarium voor UWV en SVB is in de loop der jaren aangescherpt. De Wet Boeten, Maatregelen en Terug- en Invordering Sociale Zekerheid van 1996⁴ heeft van de bevoegdheid tot het opleggen van sancties en het terugvorderen van onverschuldigd betalingen voor UWV en SVB een wettelijke plicht gemaakt. Ook is met de wet het bestuurlijk beboeten van overtreding van de inlichtingenplicht geïntroduceerd.⁵ Dit maakt het voor UWV en SVB mogelijk bij uitkeringsfraude lik-op-stuk te geven in de vorm van een boete.

Het sanctieregime van de gemeenten

Met de Wet Werk en Bijstand (WWB) is gemeenten sinds 2004 de ruimte gegeven om, binnen de kaders van de WWB, zelf invulling te geven aan het sanctiebeleid bij overtreding van de in de wet vastgelegde verplichtingen. In de WWB is in 2004 met het oog op eenvoudigere/effectievere handhaving gekozen voor één sanctieregime, namelijk het opleggen van maatregelen (aanpassing van de uitkering naar de mate waarin cliënt de wettelijke inlichtingenplicht heeft verzaakt). Hiermee is de uit 1996 daterende bestuurlijke boete afgeschaft.

Strafrechtelijke afdoening

Bij uitkeringsfraude met een benadelingsbedrag van in beginsel boven de € 10.000 wordt strafrechtelijk onderzoek ingesteld. In 2009 is met het Openbaar Ministerie afgesproken deze zgn. aangiftegrens te verhogen naar € 10.000 voor zwarte fraude⁶ en naar € 35.000 voor witte fraude. Bij recidive binnen vijf jaar volgt eerder strafrechtelijk onderzoek, namelijk bij een benadelingsbedrag van de eerste en tweede overtreding samen van € 10.000.

2.1.2 Aanscherping van het sanctiebeleid in de sociale zekerheid

Uitgaande van de eerder beschreven basisprincipes werkt de regering de beoogde aanscherping van de het sanctieregime voor de sociale zekerheid als volgt uit.

Fraude mag niet lonen: helemaal terugbetalen van onterechte uitkeringen

Het uitgangspunt dat fraude niet mag lonen betekent dat mensen ten onrechte ontvangen uitkeringen helemaal terug moeten betalen. Dit is nu al wettelijk voorgeschreven voor UWV en SVB (rekening houdend met de per leefsituatie geldende beslagvrije voet). Ook veel gemeenten hebben dit uitgangspunt in hun verordeningen opgenomen.

Maar de uitvoeringspraktijk kan per gemeente sterk verschillen. Sinds de invoering van de WWB hebben gemeenten beleidsvrijheid om op dit punt eigen beleid te voeren en daarbij prioriteiten te stellen. Dit leidt ertoe dat gemeenten ook rekening houden met de kosten en baten van terugvordering.

Gelet op de verschillen in uitvoeringspraktijk per gemeente stelt de regering voor om gemeenten te verplichten tot het opleggen van terug- en invordering. Dit leidt tot meer helderheid over de gevolgen van niet-naleving, meer gelijke behandeling en bevordert het draagvlak voor de sociale zekerheid.

Daarnaast wil de regering de mogelijkheden voor het afzien van het incasseren van de terugvordering inperken. Op dit moment kunnen UWV en SVB afzien van (verdere) invordering als cliënt vijf jaar volledig (rekening houdend met de beslagvrije voet) aan zijn betalingsverplichtingen heeft voldaan, of als vijf jaar lang niet is betaald en het ook niet aannemelijk is dat dit in de toekomst zal gebeuren. De regering stelt voor deze periode te verlengen naar tien jaar. Ook voor gemeenten gaat dit regime gelden. Dit zal alleen van toepassing zijn op verwijtbare vorderingen die zijn ontstaan na de inwerkingtreding van deze wet.

Gemeenten moeten verwijtbare vorderingen gaan terugvorderen. Dit betekent dat kwijtschelding na afloop van een schuldhelpverleningstraject alleen mogelijk blijft voor niet verwijtbare schulden.

Zwaardere sancties, ook bij gemeenten

Het verhogen van de bestuurlijke boetes bij fraude met uitkeringen en kinderopvangtoeslag is het tweede onderdeel van de voorgestelde aanpak van fraude. De regering stelt een verhoging voor naar in beginsel 100 procent van het benadelingsbedrag.

Daarnaast wil de regering het instrument van de bestuurlijke boete voor gemeenten herinvoeren in de WWB, IOAW en IOAZ. Op dit moment kennen gemeenten alleen het instrument van de bestuurlijke *maatregel* (geheel of gedeeltelijke verlaging van de uitkering) en niet de mogelijkheid van de bestuurlijke *boete*. In het Handhavingsprogramma 2011-2014 heeft het kabinet de herinvoering bij gemeenten van de bestuurlijke boete aangekondigd. Gemeenten kunnen dan ook een boete opleggen als iemand geen uitkering van de gemeente meer

⁴ Wet van 25 april 1996 (Stb.1996, 248).

⁵ Voor de duidelijkheid: bij een maatregel past het uitkeringsorgaan de uitkering aan (verlaging, opschorting/beëindiging). Bij een boete moet betrokkene een boetebedrag betalen.

⁶ Zwarte fraude is fraude die niet door gegevensuitwisseling of het koppelen van bestanden te achterhalen is.

heeft. Dit maakt het mogelijk fraudeurs waarvan het recht op uitkering na de fraude beëindigd is aan te pakken. Ook voorkomt het dat calculerende fraudeurs verhuizen naar gemeenten die minder streng handhaven.

In de sociale verzekeringen die UWV en SVB uitvoeren, moet de uitvoerder een bestuurlijke boete opleggen als sprake is van uitkeringsfraude, dat wil zeggen een overtreding van de inlichtingenplicht met onterechte betaling als gevolg. Bij andere type overtredingen, bijvoorbeeld niet voldoende solliciteren, kan UWV een maatregel opleggen in de vorm van een verlaging, opschorting of beëindiging van de uitkering. De regering stelt voor deze systematiek (van bestuurlijke boeten naast de mogelijkheid van een maatregel) ook voor gemeenten in te voeren. Dit bevordert de rechtszekerheid en de uniformiteit van het sanctieregime binnen de sociale zekerheid. Ook vergroot het de effectiviteit van de samenwerking op de werkpleinen.

Bij uitkeringsfraude zijn gemeenten dan verplicht een bestuurlijke boete op te leggen van in beginsel 100 procent van het benadelingsbedrag. Net als UWV en SVB moeten gemeenten daarbij wel de verwijtbaarheid toetsen. Daarnaast kunnen ze bij (uitzonderlijke) dringende redenen afzien van het opleggen van een boete (hardheidsclausule). Ook als er geen sprake is van een onterechte betaling, maar alleen van het niet naleven van de inlichtingenplicht, kunnen gemeenten een boete opleggen, maar ze kunnen in die situatie ook volstaan met het geven van een waarschuwing (mits er de laatste twee jaar geen waarschuwing is geweest).

De in dit wetsvoorstel beoogde versterking van de bestuursrechtelijke handhaving sluit aan bij de Kabinetsnota over de uitgangspunten bij de keuze van een sanctiestelsel (Kamerstukken I, 2008/09, 31 700 VI, D). Bij de uitvoering door bestuursorganen van wetten die veelal specifieke rechtsbetrekkingen tussen burgers/bedrijven en de overheid scheppen ('besloten context') is toepassing van de bestuurlijke boete het uitgangspunt. Dit in tegenstelling tot de handhaving van algemene normen zonder specifieke rechtsbetrekking ('open context'), waarbij het strafrecht het uitgangspunt is.

In de Kabinetsnota worden als belangrijke elementen van de besloten context genoemd dat de feitelijke ontdekking van de normovertreding door specifieke toezichthoudende organen plaatsvindt en dat er sprake moet zijn van voldoende professionaliteit om die normen te handhaven. Het kabinet is van mening dat dit bij de uitvoering van de sociale zekerheid zeker het geval is. Ook zijn de contra-indicaties van de Kabinetsnota, zoals internationale verplichtingen die dwingend een sanctiestelsel voorschrijven, afwezig.

Recidive leidt tot uitsluiting van het recht op uitkering

De regering is van mening dat bij recidive van uitkeringsfraude naast de boete andere maatregelen noodzakelijk en gepast zijn. Bij recidive volgt wederom terugvordering van het ten onrechte genoten voordeel en een bestraffing in de vorm van een bestuurlijke boete van maximaal 100 procent van het benadelingsbedrag (of een strafrechtelijke sanctie).

Maar omdat de boete en de terugvordering bij de eerste overtreding blijkbaar niet genoeg geweest zijn om betrokkenen van een tweede overtreding af te houden, zal het uitvoeringsorgaan betrokkene bij recidive in beginsel voor vijf jaar uitsluiten van het recht op uitkering en op kinderopvangtoeslag. Deze periode kan korter zijn, afhankelijk van het benadelingsbedrag.

De uitsluiting heeft geen betrekking op reeds lopende dienstverlening die gericht is op arbeidsaanvaarding, als een lopend re-integratie traject of arbeidsondersteuning voor jongeren met een beperking.

Doel van de tijdelijke uitsluiting van het recht op uitkering is een preventieve gedragsbeïnvloeding te bewerkstelligen: de uitkeringsontvangers te stimuleren zich aan de wet te houden. Daarmee is de maatregel te typeren als een herstelmaatregel. De maatregel heeft geen punitief oogmerk.

De uitvoeringsinstantie waarschuwt betrokkene na de eerste sanctionering dat na een tweede sanctionering er tijdelijk geen recht meer zal zijn op uitkering.

De regering wil met deze maatregel een nieuwe voorwaarde voor het verkrijgen en behouden van rechten binnen de sociale zekerheidswetten introduceren. Een tweede overtreding van de inlichtingenplicht heeft dan ook uitkeringsgevolgen voor nieuwe (of te herleven) uitkeringsrechten. Dergelijke polisvoorwaarden bestaan ook bij private verzekeringen. Wegens het vangnetkarakter van de WWB stelt de regering voor om bij de WWB de recidiverende cliënt het recht op uitkering maximaal drie maanden te ontzeggen.

De regering gaat bij de definitie van recidive uit van clusters van wetten. Overtredingen van verschillende uitkeringswetten worden voor het begrip recidive samengeteld als dit gezien de aard van de uitkering in de rede ligt. Voor de werknemersverzekeringen enerzijds en voor de volksverzekeringen anderzijds is het op dit moment al staand beleid dat UWV en SVB overtredingen van de inlichtingenplicht uitsluitend binnen het door UWV of SVB uitgevoerde cluster van wetten afwikkelen. De definitie van recidive in het wetsvoorstel sluit (mede gezien de uitvoeringaspecten) hierop aan. Dit betekent dat er bijvoorbeeld sprake is van recidive als iemand eerst fraudeert met zijn WW-uitkering en daarna binnen de recidivetermijn met zijn ZW-uitkering.

Ook voor de gevolgen van recidive, namelijk de uitsluiting van het recht op de uitkering voor maximaal vijf jaar, stelt de regering voor dit toe te passen op dezelfde clusters van wetten. Bijvoorbeeld, iemand fraudeert voor de tweede keer, zit op dat moment in de Ziektewet en wordt uitgesloten voor maximaal vijf jaar. Naar de mening van

de regering zou in dat geval, nadat betrokkene de wachttijd van twee jaar ziek zijn heeft bereikt, niet op korte termijn een recht op WIA-uitkering moeten ontstaan. Betrokkene kan dan wel, indien hij aan de voorwaarden van de WWB voldoet, terugvallen op het vangnet van de bijstand. De tijdelijke uitsluiting van het recht op uitkering impliceert voor de werknemersverzekeringen dat men gedurende die periode geen uitkering ontvangt, maar wel verzekerd is voor deze regelingen.⁷

Hetzelfde geldt voor de situatie dat een cliënt die recidive pleegt op dat moment in de Anw zit, en kort daarop 65 jaar wordt. Het recht op AOW gaat dan pas later in. In de tussentijd kan betrokkene, als hij aan de voorwaarden daarvoor voldoet, wel terugvallen op het vangnet van de WWB. De gemeente heeft dan wel de mogelijkheid, op grond van het huidige artikel 18 van de WWB, de bijstand voor maximaal drie maanden te verlagen (eventueel tot nihil).⁸

Als sprake is van recidive *binnen* de WWB geldt op grond van het voorliggend wetsvoorstel een uitsluiting van de WWB voor ten hoogste drie maanden. Na afloop van deze termijn dient de cliënt zelf opnieuw de uitkering aan te vragen.

Voor wat betreft de termijn waarbinnen sprake is van recidive is de door de Tweede Kamer aanvaarde motie van de leden Azmani en Van den Besselaar (Kamerstukken II, 2010/11, 17 050, nr. 410) van belang. Hierin wordt de regering verzocht deze termijn te verdubbelen van vijf naar tien jaar.

De regering stelt voort om op de volgende wijze uitvoering te geven aan de motie. De regering vindt een generieke verlenging van de recidivetermijn te vergaand. Ook in het strafrecht geldt een termijn van vijf jaar. Voorstel is de recidivetermijn alleen bij ernstige gevallen te verlengen naar tien jaar. Voor de sociale zekerheid definiëren we ernstige gevallen als situaties waarbij de eerste overtreding is bestraft met een onvoorwaardelijke gevangenisstraf.

De recidivetermijn start vanaf het moment dat de eerste overtreding een sanctie heeft opgeleverd. Bij de tweede overtreding kan de uitsluiting, omwille van een effectieve inzet, ingaan nadat een tweede sanctie, maar niet noodzakelijk een onherroepelijke, is opgelegd.

Gegevensuitwisseling

Een praktisch probleem voor gemeenten bij de intake is dat ze geen zicht hebben op eventuele uitstaande schulden van de cliënt bij andere gemeenten waar cliënt eerder stond ingeschreven. Een landelijke registratie van openstaande bijstandsvorderingen kan hiervoor een oplossing bieden. Een soortgelijke registratie is ook nodig voor een consequente toepassing van het sanctieregime bij recidive. Het Inlichtingenbureau, de intermediaire organisatie bij de gegevensuitwisseling, zal een landelijk registratiesysteem opzetten.⁹

Voor het vaststellen van het tijdelijk uitsluiten van het uitkeringsrecht (als gevolg van recidive van de inlichtingenverplichtingen waardoor bestuurlijke boetes of strafrechtelijke sancties zijn opgelegd), dienen uitvoeringsinstanties te beschikken over justitiële gegevens als veroordelingen, strafbeschikkingen of transacties, inclusief het gegeven of bij veroordeling door de strafrechter onvoorwaardelijke gevangenisstraf is opgelegd. Op grond van de artikelen 64, vierde lid, van de WWB en 54, derde lid, onderdeel j, van de Wet SUWI zijn rechterlijke instanties nu al verplicht desgevraagd gegevens en inlichtingen te verstrekken in de vorm van uittreksels uit of afschriften van uitspraken, registers en andere stukken. Dit is echter niet voldoende omdat het in voorkomende gevallen ook kan gaan om informatie van het Openbaar Ministerie, zoals strafbeschikkingen en transacties.

Daarom zal in overleg met de Minister van Veiligheid en Justitie het op de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens gebaseerde Besluit justitiële gegevens worden gewijzigd, zodat de uitvoeringsinstanties deze gegevens kunnen gebruiken voor uitsluitend de uitvoering van de uitkeringswetten. UWV, SVB en gemeenten zullen de betreffende strafrechtelijke gegevens niet uitwisselen als dat niet nodig is voor de recidiveregeling. De recidiveregeling is alleen aan de orde voor de toepassing van de uitkeringswetten die of UWV of SVB of de

⁷ Men bouwt dus wel rechten op als men werkt tijdens de periode van uitsluiting, maar wordt men tijdens die periode opnieuw ziek of werkloos, dan bestaat gedurende die periode geen recht op uitkering. Dit recht wordt pas na afloop van de uitsluitingsperiode geëffectueerd. UWV kan dan de nieuwe uitkering op aanvraag toekennen als (nog) aan de voorwaarden wordt voldaan.

⁸ Als naar het oordeel van het college de belanghebbende een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid heeft betoond voor de voorziening in het bestaan.

⁹ De artikelen 64 en 67 van de Wet werk en bijstand (WWB) en artikel 62 van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen (Wet SUWI) geven de wettelijke basis voor de gegevensuitwisseling tussen gemeenten onderling en tussen UWV en SVB en alle andere instanties op het terrein van werk en inkomen. In artikel 38 van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen is de wettelijke basis gegeven voor informatieverstrekking aan de Belastingdienst/Toeslagen in verband met de uitvoering van de regeling voor de kinderopvangtoeslag die is opgenomen in de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen. Het inlichtingenbureau, bedoeld in artikel 63 van de Wet SUWI, is belast met de gegevensuitwisseling tussen gemeenten onderling (artikel 64, derde lid, van de WWB) en daarnaast ook tussen alle andere instanties op het terrein van werk en inkomen (art. 62 van de Wet SUWI).

gemeenten uitvoeren (de gemeenten wisselen deze gegevens onderling wel uit).

2.1.3 Aanscherping sanctiebeleid Kinderopvangtoeslag

Het kabinet hecht aan goede en betaalbare kinderopvang. Die stelt werkende ouders beter in staat om arbeid en zorg voor hun kinderen te combineren. Het overgrote deel van de aanvragers maakt op een goede wijze gebruik van de kinderopvangtoeslag. Helaas zijn er ook mensen die frauderen met de kinderopvangtoeslag. Om de budgettaire beheersbaarheid van de kinderopvangtoeslag te verbeteren en het draagvlak in de samenleving voor de regeling te behouden, is het noodzakelijk om fraude en oneigenlijk gebruik effectief aan te pakken.

De regering voert verschillende maatregelen in om fraude met de kinderopvangtoeslag tegen te gaan. De controle bij het aanvragen van kinderopvangtoeslag wordt aangescherpt. Ook zal de regering de sancties bij fraude (naast het terugvorderen van het fraudebedrag) verzwaren. Als het bij fraude met de kinderopvangtoeslag om grote bedragen gaat, volgt strafrechtelijke afdoening. De bestuurlijke boete bij fraude wordt verhoogd naar maximaal 100 procent, te regelen in de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (als een van de overige fiscale maatregelen die met het Belastingplan 2012 meegaan).

Als betrokkene na beboeting of strafrechtelijke sanctieoplegging binnen vijf jaar nogmaals fraudeert met de kinderopvangtoeslag, verliest deze het recht op kinderopvangtoeslag voor maximaal vijf jaar. De recidivetermijn wordt verlengd naar tien jaar in geval voor de eerste overtreding een onvoorwaardelijke gevangenisstraf was opgelegd. Het uitsluiten van het recht op toeslag wordt geregeld in dit wetsvoorstel.

2.1.4 Mate van verwijtbaarheid/hardheidsclausule

Dit wetsvoorstel bepaalt de sancties die gemeenten en uitvoeringsorganisaties bij fraude moeten toepassen. UWV, SVB en de gemeenten hebben op dit moment de wettelijke bevoegdheid om in individuele gevallen de mate van verwijtbaarheid (naast de ernst van de overtreding) mee te wegen bij het vaststellen van de sanctie. Het wetsvoorstel verandert dat niet.

Het bepalen van verminderde verwijtbaarheid gebeurt op grond van beleidsregels en verordeningen. De factoren die bij het opleggen de bestuurlijke boete in ieder geval aanleiding moeten zijn voor verminderde verwijtbaarheid zal de regering nader vaststellen. Van verminderde verwijtbaarheid is bijvoorbeeld sprake bij omstandigheden van sociale, psychische of medische aard waardoor de overtreding betrokkene niet volledig is aan te rekenen, of bij onvoorziene en ongewenste omstandigheden waardoor betrokkene feitelijk niet in staat was zijn verplichtingen na te komen. Om een uniforme uitvoering door UWV en SVB te bevorderen zal een niet limitatieve lijst van criteria in het Boetebesluit socialezekerheidswetten worden neergelegd. Deze criteria gelden in ieder geval en kunnen worden aangevuld met beleidsregels van UWV en SVB. Het Boetebesluit wordt ook van toepassing op de gemeentelijke regelingen, waardoor de vast te leggen criteria ook leidend zullen zijn voor het gemeentelijk sanctiebeleid.

Los van de verwijtbaarheid kan de overtreder in omstandigheden verkeren die het opleggen van de zwaarste sanctie, maar ook bij de tijdelijke uitsluiting van het recht op uitkering, onredelijk en onbillijk maken. Hierbij kan bijvoorbeeld een rol spelen dat een sanctie op een overtreding door de cliënt gevolgen heeft voor zijn kinderen. Onwenselijke gevolgen van het weigeren van een uitkering, voor bijvoorbeeld gezinsleden of kinderen, wil het kabinet voorkomen. Prudentie en professionaliteit van het beoordelende orgaan vormen hierbij het kader van de afwegingen. Het is vooral aan gemeenten en uitvoeringsorganen om hier goed mee om te gaan.

2.1.5 Verhouding toepassing bestuursrecht/strafrecht

Bij uitkeringsfraude met hogere benadelingsbedragen wordt strafrechtelijk onderzoek ingesteld. De zgn. aangiftegrens (grens waarboven strafrechtelijk onderzoek volgt) is in 2009 op verzoek van SZW verhoogd van € 6.000 naar € 10.000 voor zwarte fraude en van € 6.000 naar € 35.000 voor witte fraude. De verbeteringen van de handhavingsprocessen van UWV en SVB, de wens om meer zaken bestuursrechtelijk te handhaven en de inwerkingtreding van de Wet OM-afdoening lagen daar destijds aan ten grondslag.

Sinds de verhoging van de aangiftegrens is het aantal zaken dat UWV en SVB bij het Openbaar Ministerie hebben ingediend sterk afgenomen. Maakten UWV en SVB in 2009 nog tegen bijna 300 verdachten proces verbaal op, in 2010 was dat ruim 150. Dit komt door de succesvolle aanpassingen van UWV en SVB in hun handhavingsprocessen: door meer controle aan de voorkant onderkennen UWV en SVB fraude sneller. Goede controle bij aanvraag van de uitkering draagt bij aan schadelastbeperking en voorkomt hoog oplopende vorderingen (zie Integrale Rapportage Handhaving 2010, Hoofdstuk 4).

De aanscherping van de bestuurlijke boeten kan een onbalans tot gevolg hebben tussen bestuursrechtelijke afdoening (die veel zwaarder zal worden) en strafrechtelijke afdoening (waarbij bijvoorbeeld een mildere taakstraf aan de orde kan zijn). Het kabinet wil voorkomen dat het strafrechtelijk traject aantrekkelijker wordt dan het bestuursrechtelijke. Het voornemen is de aangiftegrens te verhogen naar € 50.000. Onder deze grens zullen zaken in beginsel bestuursrechtelijk worden afgedaan en boven deze grens in beginsel strafrechtelijk.

2.1.6 Internationaalrechtelijke aspecten

Geen sprake van een punitieve maatregel in de zin van het EVRM

Gelet op artikel 6 van het EVRM dient nagegaan te worden in hoeverre de voorgestelde maatregelen als een bestraffende sanctie kunnen worden opgevat en wat dit betekent voor samenloop van deze maatregelen. Waar het gaat om de bestuurlijke boete is het duidelijk dat het hierbij gaat om een punitieve sanctie. De tijdelijke uitsluiting van het uitkeringsrecht van rechtswege betreft geen punitieve sanctie, maar een gevolg van het niet naleven van een verzekeringsvoorwaarde (uitkeringsvoorwaarde). Na een bestraffing van een overtreding van de inlichtingenplicht wordt betrokkene expliciet gewaarschuwd voor herhaling van overtreding en indien deze waarschuwing wordt genegeerd en betrokkene wordt wederom bestraft, dan wordt hiermee niet meer aan een voorwaarde voor het recht op uitkering voldaan en treedt van rechtswege het gevolg in dat er tijdelijk geen recht meer op uitkering bestaat. Aangezien het hierbij niet gaat om een punitieve sanctie kan een bestuurlijke boete samengaan met het intreden van het rechtsgevolg dat er tijdelijk geen recht meer bestaat op uitkering. Toetsing aan artikel 6 EVRM levert het volgende beeld op.

Of een maatregel een straf is in de zin van artikel 6 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM), hangt af van het karakter van het vergrijp en de aard en zwaarte van de sanctie (vgl. EHRM, 21-02-1984, NJ 1988, 937 (Oztürk)).

Waar het gaat om de aard van het vergrijp en de aard van de sanctie is het volgende van belang. Met de voorgestelde maatregel stelt de regering een nieuwe verzekeringsvoorwaarde voor inhoudende dat de uitkeringsgerechtigde zich na een eerste overtreding van de inlichtingenplicht dient te onthouden van herhaalde overtreding van de inlichtingenplicht en wanneer betrokkene de inlichtingenplicht voor de tweede keer overtreedt een tijdelijke uitsluiting van het recht op uitkering volgt. De voorwaarde tot het verstrekken van inlichtingen ontstaat pas bij de aanvraag van een uitkering en geldt gedurende de tijd dat een uitkering wordt ontvangen. Wordt niet (meer) aan deze voorwaarde voldaan, dan bestaat er ook tijdelijk geen recht meer op uitkering. Het tijdelijk onthouden van het recht op uitkering vindt derhalve plaats binnen de relatie die er bestaat tussen de verzekerde en de uitvoeringsinstantie. Met deze maatregel wordt dus niet beoogd leed toe te voegen.

De tijdelijke uitsluiting van het uitkeringsrecht is er op gericht om degene die een beroep doet op de uitkering te stimuleren zich in het vervolg aan de inlichtingenplicht te houden en beoogt een preventieve gedragsbeïnvloeding te bewerkstelligen. In dit verband is het ook van belang dat na een eerste overtreding betrokkene expliciet wordt gewaarschuwd voor herhaalde overtreding.

De tijdelijke uitsluiting van het uitkeringsrecht dat rechtstreeks uit de wet voortvloeit is te typeren als een maatregel die gericht is op herstel. Waar het gaat om de zwaarte van de 'sanctie' wijst het kabinet er op dat de duur van de uitsluiting van het recht op uitkering wordt verkort naar de mate waarin te veel aan uitkering is ontvangen. De regering is op basis van deze overwegingen van mening dat de tijdelijke uitsluiting van het uitkeringsrecht niet als een 'criminal charge' in de zin van artikel 6 EVRM dient te worden aangemerkt¹⁰. Zie de artikelsgewijze toelichting voor meer informatie over het tijdelijk onthouden van het uitkeringsrecht.

Geen sprake van een verboden ontneming van het eigendomsrecht in de zin van het EVRM

Uit rechtspraak van de CRvB blijkt dat onder omstandigheden het stopzetten van een uitkering kan worden aangemerkt als een verboden ontneming van het eigendomsrecht in de zin van het EVRM.

Artikel 1 van het eerste protocol (EP) bij het EVRM houdt, naar vaste rechtspraak van het Europese Hof van de Rechten van de Mens (EHRM), in dat elke inbreuk door de Staat op het ongestoorde genot van eigendom van een natuurlijk of rechtspersoon een legitiem doel in het algemeen belang dient na te streven. Zoals hiervoor al is aangehaald wordt aan het recht op uitkering de voorwaarde verbonden dat de uitkeringsgerechtigde zich onthoudt van herhaalde fraude en wanneer in de situatie dat hij zich hieraan niet houdt en voor de tweede keer fraudeert een tijdelijke uitsluiting van het recht op uitkering volgt. Deze aanscherping ziet er op te voorkomen dat publieke middelen worden besteed ten behoeve van personen die daar geen recht op hebben. De tijdelijke uitsluiting van het uitkeringsrecht is er verder op gericht om degene die een beroep doet op de uitkering te stimuleren zich aan de wet te houden en zo een preventieve gedragsbeïnvloeding te bewerkstelligen.

Artikel 1 van het EP brengt verder mee dat een inbreuk op het recht op ongestoord genot van eigendom slechts is toegestaan indien er een redelijke mate van evenredigheid bestaat tussen de gebruikte middelen en het doel dat ermee wordt nagestreefd. Dit vereist een redelijke verhouding tussen voormeld algemeen belang en de bescherming van individuele rechten. In dit verband wordt opgemerkt dat de tijdelijke uitsluiting van het uitkeringsrecht pas aan de orde is wanneer de uitkeringsontvanger voor de tweede keer heeft gefraudeerd. Daarbij komt dat betrokkene bij de eerste fraudeconstatering op grond van de wet een expliciete waarschuwing krijgt dat wanneer hij voor een tweede keer fraudeert een tijdelijke uitsluiting van het uitkeringsrecht volgt. Het is aan de belanghebbende om vervolgovertredingen en daarmee het tijdelijke verlies van het recht op uitkering te voorkomen.

¹⁰ De CRvB heeft in een aantal uitspraken beslist dat een blijvende weigering van een WW-uitkering geen 'criminal charge' is: vgl. CRvB 21 december 1993 RSV 1994, 132; CRvB 5 april 2000, JB 2000, 144; CRvB 16 augustus 2000, JB 2000, 310 en voor een WWB zaak: CRvB 14 maart 2011, JB 2011, 110.

De ernst van de overtreding en de verwijtbaarheid worden bij de beboeting of strafrechtelijke sanctionering gewogen. Vervolgens zal het uitvoeringsorgaan het uitkeringsrecht op grond van de wet tijdelijk onthouden, waarbij op grond van een algemene maatregel van bestuur de duur van de uitsluiting van het recht op uitkering wordt verkort naar de mate waarin te veel aan uitkering is ontvangen. In het overgangsrecht wordt geregeld dat alleen overtredingen die zijn begaan na het moment van inwerkingtreding van deze wet meetellen bij de bepaling of sprake is van recidive. Op deze wijze kunnen belanghebbenden anticiperen op het nieuwe recht en daarmee voorkomen dat er tijdelijke geen recht bestaat op uitkering.

Voorname waarborgen voor de belanghebbende bij een eventuele tijdelijke uitsluiting van het uitkeringsrecht staan naar het oordeel van de regering in redelijke verhouding tot het algemeen belang dat geen publieke middelen dienen te worden besteed ten behoeve van personen die daar geen recht op hebben. Gelet hierop is de regering van mening dat de voorgestelde tijdelijke uitsluiting van het uitkeringsrecht, in samenhang met de wettelijke waarborgen voor de belanghebbende, een toereikende grondslag biedt voor de aantasting van dat eigendomsrecht. Daarmee is de regering van mening dat die inbreuk een legitieme doelstelling van algemeen belang dient en dat sprake is van een redelijke proportionaliteit tussen het doel en de middelen om dat doel te bereiken, en aldus een evenwicht is bereikt tussen de bescherming van individuele rechten en het algemeen belang.

Handelen overeenkomstig ILO Verdragen

Op het terrein van de sociale zekerheid zijn in dit verband de volgende ILO-verdragen van belang: verdrag 121 (de prestaties bij arbeidsongevallen en beroepsziekten); verdrag 128 (uitkeringen bij invaliditeit en ouderdom en aan nagelaten betrekkingen) en verdrag 130 (geneeskundige verzorging en uitkeringen bij ziekte).

Deze verdragen zijn geïmplementeerd in aantal werknemersverzekeringen en volksverzekeringen. Met betrekking tot uitkeringsfraude kan er op worden gewezen dat in deze verdragen een 'misbruik'- bepaling is opgenomen op grond waarvan op het terrein van ziekte, arbeidsongeschiktheid en ouderdom de uitkeringen kunnen worden geschorst. Op grond van

De artikelen 22, eerste lid, onderdelen c en f, van verdrag 121, 32, eerste lid, onderdelen c en f, van verdrag 128 en 28, eerste lid, onderdelen c en f, van verdrag 130 kan een uitkering worden geschorst wanneer door betrokkene de geldende voorschriften niet worden nagekomen. In het tweede lid van genoemde bepalingen is aangegeven dat een deel van die uitkeringen dan wel worden toegekend aan personen die tot zijn last blijven (partner/kinderen). Indien bijvoorbeeld als gevolg van recidive van overtreding van de inlichtingenplicht tijdelijk het recht op een uitkering op grond van de Wet WIA aan belanghebbende wordt onthouden en gezinsleden afhankelijk zijn van deze uitkering, kunnen deze gezinsleden een beroep doen op een WWB-uitkering, voor zover er geen andere inkomsten zijn, zodat overeenkomstig genoemde verdragen kan worden gehandeld.

2.1.7 Overige maatregelen ter bestrijding van onrechtmatig gebruik van de sociale zekerheid

Het verzwaren van sancties staat niet op zichzelf. Het zal in samenhang gebeuren met andere instrumenten die sturing geven aan de strenge fraudeaanpak. Deze zijn onder meer neergelegd in het Handhavingsprogramma 2011-2014.

Een belangrijk element bij de handhaving is het vergroten van de ervaren pakkans. Door de gepercipieerde kans op controle hebben controle en opsporing op zichzelf al een aanzienlijk preventief effect. De volgende voorgestelde maatregelen dragen bij aan het vergroten van de pakkans bij uitkeringsfraude:

- Het beter en meeromvattend uitwisselen van gegevens tussen uitvoeringsorganen onderling (o.a. gemeenten, UWV, Belastingdienst, DUO, Kadaster). Voor een aantal gewenste bestandskoppelingen is wetswijziging noodzakelijk. Wij verwachten hierover in 2012 een voorstel te kunnen doen.
- Wetsvoorstel huisbezoeken: dit is thans in behandeling bij de Staten-Generaal.
- Pakkans in het buitenland: voorliggend wetsvoorstel verplicht cliënten om bij de aanvraag van bijstand het College van B&W te machtigen onderzoek te doen naar de door de cliënt verstrekte gegevens en zo nodig naar andere gegevens die van belang zijn voor de vaststelling van het recht op bijstand. Een dergelijke machtiging is in de praktijk bij de grensoverschrijdende verificatie van gegevens noodzakelijk.

Daarnaast wil het kabinet het handhaving en sanctiebeleid van aan de uitkering verbonden arbeids- en re-integratieverplichtingen aanscherpen. Wij verwachten hierover begin 2012 een voorstel te doen.

Communicatie over deze maatregelen en over succesvolle handhavingsacties dragen bij aan de vergroting van de gepercipieerde pakkans. In combinatie met de communicatie over de nieuwe sancties van dit wetsvoorstel verwacht het kabinet hiermee een extra preventief effect te bereiken.

2.1.8 Maatschappelijke effecten aanpak socialezekerheidsfraude

Tijdens de behandeling van de begroting van SZW in de Tweede Kamer (8 en 9 december 2010) heeft de Kamer gevraagd om bij de uitwerking van de fraudeaanpak te kijken naar de mogelijke maatschappelijke effecten van zwaardere sancties waaronder het uitsluiten van het recht op uitkering.

Het Kabinet ziet deze effecten overwegend als positief. Van strengere sancties in combinatie met heldere communicatie en gerichte handhaving gaat een sterke preventieve werking uit. Dit zal naar het oordeel van de regering de bereidheid tot naleving vergroten. Bij heldere communicatie en consequente uitvoering is een zware maatregel als het stopzetten van de uitkering niet iets dat de fraudeur overkomt, maar een situatie waarin de persoon in de eerste plaats door eigen gedrag terecht is gekomen.

Ook zal het stopzetten van de uitkering vaak leiden tot een financiële prikkel voor de fraudeur om zijn gedrag te beteren, bijvoorbeeld door intensiever te zoeken naar werk. Daarnaast kan het aanleiding zijn in te teren op reserves of een beroep te doen op het inkomen van een partner, huisgenoot of kinderen. Voor de WWB-uitkeringsgerechtigden bestaan deze mogelijkheden, gezien de beperkte vermogensvrijstelling en de aansluiting bij het huishoudinkomen, in mindere mate. Dit kan maatschappelijke effecten veroorzaken, als het oplopen van betalingsachterstanden en problematische schulden. Het kabinet beseft dat dit tot ernstige en onwenselijke situaties kan leiden, die in de praktijk een drempel vormen om te (gaan) participeren.

Het kabinet is doordrongen van deze consequenties. Bij het opleggen van zware sancties zullen de uitvoerende instanties zorgvuldig te werk moeten gaan, waarbij de mate van verwijtbaarheid en in uitzonderlijke gevallen dringende redenen een rol kunnen spelen. Dit laat echter onverlet dat de overtreders door hun gedrag en keuzes wel zelf de eersten zijn die op hun gedrag aangesproken moeten worden.

2.1.9 Communicatie

De nieuwe sancties die de regering met dit wetsvoorstel wil invoeren, zijn niet alleen bedoeld om fraudeurs strenger te straffen, maar ook ter preventie. Het preventieve effect zal alleen plaatsvinden als de ontvangers van de uitkeringen de nieuwe sancties en de consequentie van recidive kennen. UWV, SVB en gemeenten zullen hun bestaande cliënten voor de inwerkingtreding van de wet hiervan schriftelijke op de hoogte brengen. Nieuwe cliënten (die pas na de inwerkingtreding van de wet aanspraak maken op een uitkering) zullen bij aanvang van hun uitkering op vergelijkbare wijze op de hoogte worden gebracht.

Rond de inwerkingtreding van de wet volgt ook op andere wijze communicatie over de wet. Onder meer door gebruik te maken van de meerjarige doelgroepcampagne 'voorkom problemen, weet hoe het zit'.

2.2 Arbeidswetten

Arbeidswetgeving moet werknemers beschermen tegen onder meer slechte arbeidsomstandigheden, onderbetaling, illegaliteit en verdringing op de arbeidsmarkt. Het overtreden van deze arbeidswetten mag niet lonen. Voor bedrijven kan het financieel voordelig zijn de wetgeving te ontduiken. Door werknemers te weinig te betalen dan wel te lang of onder slechte arbeidsomstandigheden te laten werken, besparen bedrijven op de kosten en behalen zij een oneigenlijk concurrentievoordeel. Deze kosten komen ook elders in de samenleving terecht. Zo beperkt het illegaal te werk stellen van vreemdelingen de mogelijkheden voor re-integratie op de arbeidsmarkt van uitkeringsgerechtigden.

Het kabinet stelt voor het sanctieregime van de arbeidswetten aan te scherpen. Het kabinet wil niet naleven van arbeidswetten terug dringen en bijdragen aan eerlijke concurrentie tussen werkgevers. Deze aanpak steunt werkgevers die hun bedrijf binnen de wettelijke kaders voeren. Werknemers kunnen rekenen op een veilige werkomgeving en behoorlijke arbeidsverhoudingen.

In dit hoofdstuk wordt uitgewerkt wat de strengere aanpak op hoofdlijnen voor de arbeidswetten betekent.

2.2.1 Aanscherping van het sanctiebeleid in de arbeidsregelingen

De regering maakt met dit sanctiebeleid duidelijk dat er in ons land geen plaats is voor bedrijven die de wettelijke normen inzake arbeidsomstandigheden en arbeidsverhoudingen niet na willen leven. De regering wil met dit geheel aan maatregelen een effectieve invulling geven aan het zero-tolerancebeleid ten aanzien van werkgevers die herhaaldelijk de arbeidswetten overtreden.

De aanscherping van het sanctiebeleid voor bedrijven kent de volgende elementen:

- hogere boetes en strafverzwaring bij recidive;
- verruiming van het recidivebegrip;
- verlenging van de recidivetermijn;
- de mogelijkheid om bedrijven bij de tweede of derde overtreding preventief een dwangsom te laten betalen of de werkzaamheden stil te leggen.

Hogere boetes en strafverzwaring bij recidive

De boetenormbedragen bij de eerste overtreding van de arbeidswetten gaan fors omhoog. Dit wordt per arbeidswet in beleidsregels bepaald.

Voor de werkgever die opnieuw een overtreding begaat, volgen voor de tweede en derde overtreding zware verhogingen van de boetes. De eerste boete heeft dan kennelijk niet tot de gewenste gedragsverbetering geleid, zodat een hogere boete bij een vervolgovertreding gepast is. Op dit moment wordt de boete bij recidive met 50 procent verhoogd (bij herhaalde recidive volgt strafrechtelijke afdoening). Het voorstel is de boetes bij recidive en herhaalde recidive met respectievelijk 100 en 200 procent te verhogen ten opzichte van het boetenormbedrag van de eerste overtreding.

Verruiming van het recidivebegrip

In de huidige situatie tellen voor het bepalen van recidive voor de bestuurlijke boete alleen dezelfde overtredingen mee. De regering stelt voor het recidivebegrip te verruimen.

Bij het terugkijken naar eerdere overtredingen zal het dan niet alleen gaan om dezelfde overtreding maar ook om overtredingen van soortgelijke verplichtingen en verboden. Dit zal voor zowel de bestuurlijke beboeting als de preventieve maatregelen gaan gelden. Bij een algemene maatregel van bestuur volgt per arbeidswet de nadere uitwerking hiervan.

Verlenging van de recidivetermijn

De regering stelt voor de periode waarbinnen sprake kan zijn van recidive te verlengen. Hierbij is de door de Tweede Kamer aanvaarde motie Azmani en Van den Besselaar van belang (Kamerstukken II, 2010/11, 17 050, nr. 410). De Tweede Kamer verzoekt de regering in deze motie om de in de brief van 10 maart 2011 (Kamerstukken II, 2010/11, 17 050, nr. 403) voorgestelde recidivetermijn van vijf jaar in ieder geval te verdubbelen tot tien jaar. Achtergrond hiervan is het voeren van een zero-tolerancebeleid ten aanzien van wetsovertreders in het bedrijfsleven die oneerlijk concurreren en afdingen op de veiligheid en gezondheid van werknemers.

De regering vindt een generieke verlenging van de recidivetermijn te vergaand. Ook in het strafrecht geldt een termijn van vijf jaar. Alleen bij ernstige overtredingen van de arbeidswetten, bijvoorbeeld de illegale tewerkstelling van een groot aantal vreemdelingen, zal een termijn van tien jaar gelden. Dit zal nader worden uitgewerkt in een algemene maatregel van bestuur.

Preventief opleggen van een dwangsom of stilleggen van de werkzaamheden

Als sluitstuk van het sanctie-instrumentarium krijgen de toezichthouders ter voorkoming van verdere overtredingen de mogelijkheid om preventieve dwangsommen op te leggen of preventief werkzaamheden stil te leggen.¹¹

De regering kiest in principe voor drie stappen (zie ook **bijlage 1**: model hoofdlijnen sancties arbeidsregelingen):

- *eerste overtreding*: enkelvoudige boete opleggen; voor ernstige overtredingen kan de toezichthouder *naast* de boete een last onder dwangsom opleggen (die werkgever bij herhaling van de overtreding moet betalen) of de waarschuwing geven dat bij herhaling van de overtreding stillegging van het werk volgt;
- *tweede overtreding*: verdubbeling boete; voor ernstige overtredingen: het effectueren van de bij de eerste overtreding aangezegde maatregel; voor overige overtredingen: opleggen last onder dwangsom (te betalen bij herhaling) of de waarschuwing dat bij herhaling stillegging van werk volgt;
- *derde overtreding*: verdrievoudiging boete; mogelijkheid over te gaan tot verbeurdverklaring van de dwangsom of stillegging van de werkzaamheden.

Sancties en maatregelen vergen een goede afweging tussen de ernst van de overtreding en het wederrechtelijk genoten voordeel enerzijds en de zwaarte van de sanctie anderzijds. Dat geldt nog sterker als het naast het opleggen van bestuurlijke boetes gaat om het opleggen van een dwangsom of de stillegging van werkzaamheden. De regering is zich ervan bewust dat dit zeer ingrijpende maatregelen zijn. Deze kunnen echter nodig zijn als bedrijven herhaaldelijk de arbeidswetten overtreden - bijvoorbeeld in het geval van te lange werkdagen, slechtere arbeidsomstandigheden, illegale tewerkstelling, onderbetaling - ondanks eerder opgelegde (forse) bestuurlijke boetes. De werkgever heeft de verantwoordelijkheid om met inachtneming van de arbeidswetten zijn bedrijf te voeren. Indien hij dit niet in de praktijk weet te brengen, acht de regering deze forse ingrepen aanvaardbaar om nieuwe overtredingen te voorkomen.

De keuze tussen het opleggen van een dwangsom of het stilleggen van het bedrijf zal de toezichthouder bepalen aan de hand van de concrete situatie en de gevolgen van de maatregel voor het betrokken bedrijf en derden. De te kiezen maatregel dient het best te werken om nieuwe overtredingen te voorkomen. Bij de keuze kan het volgende meewegen:

- De maatschappelijke en economische gevolgen van het stilleggen, als het wegvallen van algemeen maatschappelijke dienstverlening. Bij de economische gevolgen kan het niet zo zijn dat derden schade ondervinden, bijvoorbeeld omdat door stillegging van een bedrijf de aanlevering van noodzakelijke producten stopt. In dat geval zou een dwangsom meer voor de hand liggen dan stillegging.
- De positie van de werknemers. Het verdient de voorkeur een sanctie te treffen die er niet bij voorbaat toe leidt dat de in het bedrijf werkzame werknemers (van wie velen geen verantwoordelijkheid hebben gedragen voor de overtreding) hun baan en dus hun inkomen verliezen.
- Het is niet bij elk bedrijf mogelijk om op korte termijn het bedrijf veilig stil te leggen. Zo duurt het veilig stilleggen van een olieraffinaderij ongeveer een week.

Voorts zullen beide sancties niet aan de orde zijn als de laatste overtreding beperkt van omvang is of een minder zware overtreding is. Denk hierbij aan een zeer geringe mate van onderbetaling of een administratieve omissie zonder directe gevolgen voor de positie van werknemers.

Anderzijds biedt dit wetsvoorstel de mogelijkheid om al na de eerste overtreding een preventieve dwangsom op te leggen of preventieve stillegging van werkzaamheden in het vooruitzicht te stellen. De Tweede Kamer heeft de regering hiertoe opgeroepen met de aanvaarde motie Azmani en Van den Besselaar (Tweede Kamer, vergaderjaar 2010-2011, 17 0505, nr. 411). Het spreekt voor zich dat dit alleen bij ernstige overtredingen zal plaatsvinden, in situaties waarbij de veiligheid en gezondheid van veel werknemers ernstig in het geding is of waarbij de werking van de arbeidsmarkt ernstig wordt verstoord. Naar verwachting zullen deze situaties zich slechts incidenteel voordoen.

De maximale dwangsom die de toezichthouder kan opleggen is gelijk aan de zesde categorie van artikel 23 van het Wetboek van Strafrecht (thans € 760.000). Dit bedrag wordt elke twee jaar aangepast. De last onder dwangsom komt niet in de plaats van de bestuurlijke boete, maar wordt daarnaast opgelegd. De maximale duur van de stillegging is drie maanden. Overtreding van de stillegging is strafbaar op grond van de Wet op de economische delicten.

¹¹ Het stilleggen richt zich op het staken van de *werkzaamheden* (en betekent dus niet automatisch het stopzetten van het hele bedrijf). Het bevel daartoe kan betrekking hebben op werkzaamheden in een gebouw maar kan zich ook uitstrekken naar werkzaamheden die niet aan een bepaalde ruimte gebonden zijn.

In de algemene maatregelen van bestuur op grond van de desbetreffende arbeidswetten worden criteria opgesteld met betrekking tot de keuze tussen het inzetten van een preventieve last onder dwangsom of een preventieve stillegging, het bepalen van de hoogte respectievelijk duur daarvan en het afzien daarvan bij administratieve of geringe overtredingen.

2.2.2 Verwijtbaarheid

Het opleggen van een bestuurlijke boete is een sanctie met een punitief karakter. Dit stelt strenge eisen aan de bewijsvoering van de overtreding en aan de motivering van het sanctiebesluit. Ook moet de verwijtbaarheid van het beboetbare feit bij het opleggen van een bestuurlijke sanctie worden betrokken. Dit volgt uit de Algemene wet bestuursrecht en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, met name het evenredigheidsbeginsel.

Schuld in de zin van verwijtbaarheid is doorgaans geen bestanddeel van het beboetbare feit. Als het daderschap vaststaat, wordt verondersteld dat daarmee ook de verwijtbaarheid vaststaat. Niettemin geldt altijd 'geen straf zonder schuld'. Het bestuursorgaan legt geen bestuurlijke boete op voor zover de overtreding de overtreder niet te verwijten is. Het is aan de overtreder, als hij van oordeel is dat er geen sprake is van schuld, om dit aannemelijk te maken. Dit staat tegenover het strafrecht, waarin het Openbaar Ministerie moet aantonen dat de overtreder schuldig is.

2.2.3 Verhouding toepassing bestuursrecht/strafrecht

Het kabinet wil de bestuursrechtelijke afdoening bij de arbeidswetten bevorderen. Dit geeft veel sneller duidelijkheid over de financiële consequenties van overtredingen dan het strafrecht. Bovendien is er sprake van centrale afhandeling en een uniforme boetehoogte. Het bestuursrecht biedt daardoor meer mogelijkheden voor een lik-op-stuk-beleid.

Meer bestuurlijke afdoening sluit ook aan bij de Kabinetsnota over de uitgangspunten bij de keuze van een sanctiestelsel (Kamerstukken I, 2008/09, 31 700 VI, D). Bij de arbeidswetten is veelal sprake van specifieke rechtsbetrekkingen tussen toezichthouder en object van toezicht. Bij een dergelijke 'besloten context' is toepassing van de bestuurlijke boete het uitgangspunt. Ook ander in de Kabinetsnota genoemde elementen dragen hier aan bij. Zo vindt de feitelijke ontdekking van de normovertreding bij de arbeidswetten plaats door specifieke toezichthoudende organen die voldoende professionaliteit hebben om die normen te handhaven.

In de Wet arbeid vreemdelingen (Wav), de Arbeidstijdenwet (Atw) en de Arbowet is er tot nu toe voor gekozen herhaalde recidive strafrechtelijk af te handelen. Uit de ervaringen bij de Wav (Evaluatie Invoering bestuurlijke boete Wav, Kamerstukken II, 2009/10, 17 050 en 29 523, nr. 396). blijkt echter dat de strafoplegging door de rechter niet heeft geleid tot een strengere sanctietoepassing dan de bestuursrechtelijke sanctietoepassing bij recidive. Soms zijn zelfs lagere straffen opgelegd.

Herhaalde recidive wordt daarom bij de Wav, Atw en Arbowet overgeheveld naar het bestuursrecht. Als eerder aangegeven worden de boetes bij herhaalde recidive verhoogd met 200 procent ten opzichte van de eerste boete. Daarbij geldt een recidivetermijn van in principe vijf jaar. De Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag (Wml) en Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs (Waadi) kennen op dit moment overigens geen strafrechtelijke handhaving en dat blijft zo.

In 1998 is in de Arbowet (als eerste in een reeks van arbeidswetten) de bestuurlijke boete geïntroduceerd. Doel hiervan was de effectiviteit van het toezicht en de handhaving te vergroten. Het strafrecht bleef wel van toepassing voor overtredingen waarbij de werkgever weet of redelijkerwijs moet weten dat daardoor levensgevaar of ernstige schade aan de gezondheid van werknemers kan ontstaan. Ook overtredingen van het mede op de Arbowet gebaseerde Besluit Risico's Zware Ongevallen 1999 (BRZO: de Nederlandse uitwerking van de Europese richtlijn die elke lidstaat verplicht om inspecties uit te voeren bij bedrijven die werken met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen) vallen uitsluitend onder de strafrechtelijke afdoening.

De regering stelt voor de bestuursrechtelijke handhaving binnen de Arbowetgeving in meer situaties toe te passen. Zo vervalt de verwijzing naar het strafrecht in geval een werkgever onvoldoende maatregelen neemt om gevaar voor de veiligheid of gezondheid van andere personen dan zijn eigen werknemers te voorkomen (bijvoorbeeld voorbijgangers). Ook vervallen de verwijzingen naar bepaalde in het Arbobesluit en de Arboregeling opgenomen overtredingen. Deze zullen in het vervolg onder het bestuursrecht vallen (onder meer: gevaar voor verstikking, vergiftiging of brand; arbeidsverbod voor jeugdigen om te werken met gevaarlijke stoffen.). Wel blijft de strafrechtelijke handhaving bestaan voor situaties waarbij dodelijke arbeidsongevallen zijn betrokken.

Voor het BRZO zal de regering naast de strafrechtelijke ook bestuursrechtelijke handhaving invoeren. Voor de keuze tussen straf- en bestuursrecht zijn onder meer de aard en ernst van de overtreding van belang. Over de afbakening zullen afspraken worden gemaakt met het Openbaar Ministerie. De grote impact van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken rechtvaardigen (zeer) hoge boetenormbedragen. Met het oog daarop zal in de wet

de maximale boetehoogte voor overtredingen van het BRZO gelijk zijn aan de zesde geldboetecategorie uit artikel 23 van het Wetboek van Strafrecht (thans € 760.000).

2.2.4 Overige maatregelen om naleving arbeidswetten te bevorderen

Het verzwaren van sancties staat niet op zichzelf. Het zal in samenhang gebeuren met andere instrumenten die sturing geven aan de strenge aanpak van overtredingen van de arbeidswetten. Deze zijn onder meer neergelegd in het Handhavingprogramma 2011-2014 en de aanpak/ maatregelen arbeidsmigratie uit Midden- en Oost-Europa. Daarnaast dragen de volgende separate wetsvoorstellen bij aan het bevorderen van de naleving van de arbeidswetgeving:

- **Wijziging Waadi:** de wet zal onder meer een bepaling krijgen die het mogelijk maakt dat de Arbeidsinspectie en de Belastingdienst de uitzendbranche informeren over ondernemingen die zijn beboet of waarbij een overtreding is vastgesteld. Zo kan de branche de zelfregulering beter invullen. De regering heeft hierover inmiddels een voorstel ingediend.
- **Herziening Wav:** zal onder meer bepaling bevatten die UWW meer mogelijkheden geeft een tewerkstellingsvergunning te weigeren of in te trekken wegens gebleken slecht werkgeverschap, zoals aangekondigd in de brief van 18 september 2009 (Kamerstukken II, 2009/10, 32 144, nr. 1). De regering verwacht hierover in 2011 een voorstel te kunnen doen.
- **Wijziging Wav:** in verband met de implementatie van een Europese Richtlijn tot vaststelling van minimumnormen voor sancties tegen werkgevers van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen, komt in de Wav een notificatieplicht voor werkgevers, op straffe van een boete. Ook wordt een ketenaansprakelijkheid voor loonvorderingen ingevoerd. Het wetsvoorstel is thans in behandeling bij de Staten-Generaal.

2.2.5 Maatschappelijke effecten strengere aanpak bedrijven

Strengere sancties en gerichte handhaving zullen de bereidheid tot naleving door bedrijven vergroten. De boetebedragen gaan fors omhoog. Daarbij is gekozen voor het vaker bestuurlijk afdoen van boetes zodat de overtreder veel sneller weet hoe hoog de boete is. Om herhaling van overtreding te voorkomen kunnen ook preventieve maatregelen als last onder dwangsom en stillegging van werk worden opgelegd.

De toezichthouder zal een dwangsom of het stilleggen van (een deel) van een bedrijf alleen inzetten als uiterste middel bij ernstige overtredingen. Het moet dan gaan om een werkgever bij wie herhaaldelijk is vastgesteld dat hij de wetgeving niet naleeft en bij wie een eerste boete niet tot gedragsverbetering heeft geleid. Uiteraard zal de toezichthouder daarbij ook de maatschappelijke en economische gevolgen van het stilleggen, als het tijdelijk stoppen van de productie en de gevolgen voor de betrokken werknemers, meewegen. De werkgever heeft de verantwoordelijkheid om met inachtneming van de arbeidswetten zijn bedrijf te voeren. Indien hij dit niet in de praktijk weet te brengen, acht het kabinet deze forse ingrepen aanvaardbaar om nieuwe overtredingen te voorkomen.

2.2.6 Communicatie

De nieuwe sancties die de regering met dit wetsvoorstel wil invoeren, zijn niet alleen bedoeld om fraudeurs strenger te straffen, maar ook ter preventie. Het preventieve effect zal alleen plaatsvinden als de bedrijven op de hoogte worden gebracht van de nieuwe sanctie maatregelen. Hierbij zal samenwerking met werkgeversorganisaties gezocht worden. Voorts zullen de inspectie- en handhavingsorganisaties bij de opleggingen van boeten en processen verbaal tevens informatie opnemen welke maatregelen genomen kunnen worden bij herhaalde overtredingen. Rond de inwerkingtreding van de wet volgt ook op andere wijze communicatie over de wet.

3. Ontvangen commentaren en adviezen

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is gevraagd om een bestuurlijk advies. Het wetsvoorstel is daarnaast voor advies voorgelegd aan het Uitvoeringspanel gemeenten.¹² Het wetsvoorstel is ook aan UWW en SVB voorgelegd, evenals aan de Inspectie Werk en Inkomen (toezichtbaarheidstoets). Het Adviescollege vermindering administratieve lasten heeft aangegeven dat geen adviesaanvraag nodig was.

De Belastingdienst heeft laten weten dat de in dit wetsvoorstel voorstelde aanscherping van het sanctiebeleid voor de Kinderopvangtoeslag uitvoerbaar is.

De Landelijke Cliëntenraad (LCR) heeft aangegeven in te stemmen met een stevige aanpak van fraude, omdat fraude de solidariteit ondermijnt. Wel vraagt de LCR aandacht voor een zorgvuldige toetsing op verwijtbaarheid en een goede voorlichting om de preventieve werking van de maatregelen te versterken

¹² In het Uitvoeringspanel gemeenten participeren 18 gemeenten, VNG en Divosa.

3.1 VNG, Divosa en Uitvoeringspanel gemeenten

VNG en Divosa onderschrijven het uitgangspunt van het kabinet dat fraude de solidariteit ondermijnt en dat fraude niet mag lonen. In aansluiting op het Uitvoeringspanel gemeenten brengt VNG de volgende aandachtspunten naar voren:

Beleidsvrijheid gemeenten

Bij het kiezen van de sanctie willen gemeenten rekening houden met de specifieke omstandigheden van de burger. De fraudeur moet bestraft worden, maar daarnaast moet gekeken worden naar de financiële zelfredzaamheid en de mogelijkheid voor participatie en activering.

De regering heeft er begrip voor dat gemeenten in de dagelijkse praktijk rekening willen kunnen houden met de specifieke omstandigheden van de burger. Anderzijds is de regering van oordeel dat bij een heldere communicatie en een uniforme uitvoering verwacht mag worden dat, juist door het preventieve effect dat uitgaat van deze uniforme harde fraudeaanpak, het uiteindelijk steeds minder vaak zal voorkomen dat de uitvoeringsorganen tot deze strenge aanpak moeten overgaan.

Daarbij blijft er naar het oordeel van de regering voldoende ruimte voor gemeenten voor maatwerk. In de eerste plaats doordat ook in het voorgestelde nieuwe sanctieregime de toets op verwijtbaarheid een centrale plaats inneemt. Daarnaast kunnen gemeenten in een individueel geval bij dringende reden afzien van de zwaarste sanctie als dit onredelijk of onbillijk zou uitvallen. Prudentie en professionaliteit van het uitkeringsorgaan staan borg voor zorgvuldige afwegingen. Voorts biedt de introductie van de bestuurlijke boete gemeenten ook bij ernstige fraude de mogelijkheid om een passende sanctie op te leggen ook als er geen recht op uitkering meer bestaat. Op dit moment hebben gemeenten in een dergelijke situatie geen sanctiemiddelen. Dit is een vorm van maatwerk die nu niet mogelijk is.

Maatschappelijke effecten

Gemeenten vragen aandacht voor de maatschappelijke effecten van de harde aanpak zoals het niet kunnen betalen van ziektekostenverzekeringen en problemen met doorbetalen van de huur. Ook hebben de maatregelen naar het oordeel van gemeenten negatieve gevolgen voor participatie en schuldhulpverlening.

De regering verwacht overwegend positieve maatschappelijke effecten van de harde aanpak van fraude. Strengere sancties en handhaving in combinatie met een goede voorlichting zullen een sterke preventieve werking hebben, waardoor minder mensen frauderen en minder mensen een bijstandsuitkering zullen ontvangen. Bij een heldere communicatie is een zwaardere boete of het stopzetten van de uitkering ook niet meer iets dat de degenen die dan nog fraudeert overkomt, maar een situatie waarin betrokkene in de eerste plaats door eigen handelen terecht is gekomen. Ook zullen de boete of het stopzetten van de uitkering een sterke prikkel vormen om het gedrag te beteren en op zoek te gaan naar werk. Al met al verwacht de regering dat met deze zakelijke in steek het draagvlak voor solidaire voorzieningen onder burgers zal toenemen, omdat men er op kan vertrouwen dat alleen gebruik gemaakt wordt van voorziening indien dit ook echt nodig is. De regering verwacht dus in brede zin een positief maatschappelijk effect.

De regering is er ook van doordrongen dat dit beleid in een incidenteel geval kan leiden tot onwenselijke situaties, waarin de gemeente kan worden aangesproken op haar zorgplicht.

De inschatting dat dit op termijn hogere kosten zal veroorzaken kan de regering echter niet onderschrijven. Het voorstel gaat immers uit van verstrekking van een schriftelijke waarschuwing bij de eerste overtreding. Dit zal het merendeel van de betrokkenen aanzetten tot strikte naleving van de regels. Wie desondanks door eigen toedoen het recht op bijstand verspeelt, zal daar ook de consequenties van moeten dragen.

De datum van inwerking treden

Gemeenten verzoeken de ingangsdatum af te stemmen op andere beleidswijzigingen en op 1 januari 2013 te stellen.

Gezien het grote belang van een strikt handhavingsbeleid en sanctiebeleid koerst het kabinet op een zo spoedige mogelijke invoering per 1 juli 2012.

Incassoruimte

De gemeenten geven aan dat de gemeentelijke mogelijkheden op het terrein van incasso moeten worden vergroot, er vanuit gaande dat gemeenten dit instrument zelf kunnen inzetten.

De regering heeft er goede nota van genomen dat de beslagvrije voet en de complexiteit in de toepassing daarvan mogelijkheden van gemeenten voor incasso beperken. Het kabinet wil daarom met de VNG en het uitvoeringspanel onderzoeken hoe de mogelijkheden voor incasso kunnen worden vergroot en vergemakkelijkt, bijvoorbeeld door gemeenten meer mogelijkheden voor verrekening te geven.

3.2 Sociale Verzekeringsbank

De SVB brengt in haar advies enkele punten onder de aandacht die de uitvoerbaarheid raken.

Karakter tijdelijke uitsluiting

De SVB heeft juridisch overwegingen bij de tijdelijke uitsluiting van het recht op AOW. Deze zou naar het oordeel van de SVB als punitief gezien kunnen worden. Ook kan de beoordeling of bij de tijdelijke uitsluiting sprake is van eigendomsontneming gezien het opbouw karakter van de AOW anders uitvallen.

Voor een reactie op dit aandachtspunt van de SVB verwijst de regering naar hetgeen hiervoor is opgemerkt over de internationale aspecten. Naar het oordeel van kabinet is de tijdelijke uitsluiting van het recht op uitkering bij recidive geen punitieve maatregel, maar een maatregel die samenhangt met de verzekeringsvoorwaarde van de uitkering. Immers de verplichting tot het verstrekken van inlichtingen is onlosmakelijk verbonden met het recht op uitkering. De maatregel is er op gericht om de uitkeringsgerechtigde te stimuleren zich aan deze inlichtingenplicht te houden.

Naar het oordeel van de regering is bij de maatregel van de tijdelijke uitsluiting van het recht op uitkering sprake van een redelijke verhouding tussen de bescherming van individuele rechten en het algemeen belang, zodat geen sprake is van een ongeoorloofde inbreuk op het eigendomsrecht. Daarnaast is de maatregel ook omgeven met voldoende rechtswaarborgen, zoals de expliciete waarschuwing die betrokkene bij de eerste fraudeconstatering ontvangt.

Overgangsrecht

Naar aanleiding van de opmerkingen van de SVB over het overgangsrecht zijn de overgangsbepalingen aangepast.

In het overgangsrecht is verduidelijkt dat op overtredingen die gepleegd zijn vóór de inwerkingtreding van deze wet, maar die voortduren na inwerkingtreding van deze wet, het oude recht van toepassing blijft mits de overtreding is gemeld of geconstateerd binnen dertig dagen na inwerkingtreding van deze wet.

Met deze bepaling wordt voorkomen dat een overtreding die is aangevangen voor het inwerkingtreden van deze wet, bijvoorbeeld zwart werken of het niet melden van samenwonen, ook als deze fraudesituatie nog lange tijd voortduurt, volgens het oude recht moet worden afgedaan. Immers bij de inlichtingenplicht geldt dat belanghebbende onverwijld alle omstandigheden en feiten moet melden die invloed hebben op de uitkering. Ook wanneer deze omstandigheden niet onverwijld worden meegedeeld, ontslaat dit betrokken niet van de plicht dit alsnog te doen. In het overgangsrecht is daarom expliciet geregeld dat indien deze omstandigheden niet binnen dertig dagen zijn gemeld, alsnog het nieuwe recht van toepassing is. Het is immers niet de bedoeling dat iemand beter af is door de juiste feiten te blijven verzwijgen.

3.3 UWV

UWV acht de voorgestelde aanscherping van het sanctiebeleid uitvoerbaar en handhaafbaar.

De beoogde invoeringsdatum, 1 juli 2012, staat onder druk. UWV is in staat de wet per 1 oktober goed in te voeren mits de teksten van het wetsvoorstel en de te treffen algemene maatregel van bestuur uiterlijk 1 november 2011 beschikbaar zijn. Voor het overgangsrecht gaat UWV er vanuit dat alleen overtredingen begaan na de inwerkingtreding volgens het nieuwe recht worden afgehandeld. Als invoering op een eerdere datum wenselijk is, kan UWV dit slechts ten dele met automatisering ondersteunen.

Gezien het grote belang van een strikt handhavingsbeleid en sanctiebeleid koerst het kabinet op een zo spoedig mogelijke invoering per 1 juli 2012.

3.4 Inspectie Werk en Inkomen

De verschillende onderdelen van de Inspectie SZW i.o. hebben gezamenlijk een toets op het conceptwetsvoorstel uitgevoerd. Bij de uitvoering van de toets zijn de Inspectie Verkeer en Waterstaat en het Staatstoezicht op de Mijnen eveneens betrokken (op de terreinen waarop zij samenwerken met de Inspectie SZW i.o.). De uitgevoerde toets geeft de Inspectie SZW i.o. aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Toerekening recidive en oplegging boete of strafrechtelijke sanctionering

De Inspectie SZW stelt vragen over de toerekening van recidive. Naar aanleiding hiervan merkt de regering op dat op grond van diverse sociale voorzieningen en volksverzekeringen ook anderen dan de uitkeringsgerechtigden een inlichtingenplicht hebben (bijvoorbeeld de echtgenoot of de wettelijke vertegenwoordiger). Overtredingen van die anderen worden toegerekend aan de uitkeringsgerechtigde. Dit betekent dat bij recidive een uitsluiting van het recht op uitkering volgt ongeacht wie de overtreding heeft begaan en ongeacht of dat bij de verschillende overtredingen dezelfde persoon is. Dit kan betekenen dat als de eerste keer een overtreding is begaan als alleenstaande en vervolgens binnen de recidivetermijn opnieuw een overtreding volgt maar dan als gehuwde, de tijdelijke uitsluiting van het recht op uitkering ook doorwerkt voor de partner. In de WWB zal na de invoering van het huishoudinkomen fraude met bijstand ook toegerekend worden aan het meerderjarig kind. Dit impliceert dat als

dit meerderjarig kind vervolgens uit huis gaat en zelf ook met bijstand fraudeert, de gemeente de bijstanduitkering van dit kind voor drie maanden zal weigeren omdat dit gezien zal worden als recidive.

In de werknemersverzekeringen ligt dit anders. Dit zijn geïndividualiseerde uitkeringen. Bij recidive in bijvoorbeeld de ZW, WW of WIA, zal dit niet doorwerken naar eventuele uitkeringsrechten van de partner.

Gevolgen uitsluiting voor drie maanden in WWB voor bijzondere bijstand

Naar aanleiding van de vraag van de Inspectie over de uitsluiting WWB kan gemeld worden dat, naar analogie van de reeds bestaande uitsluitingsgronden in de WWB, in het nieuwe voorgestelde artikel 13a geregeld is dat betrokkene na recidive gedurende drie maanden geen recht op bijstand heeft. Dit impliceert dat evenmin recht bestaat op bijzondere bijstand tijdens die uitsluitingsperiode. De systematiek van de bestuurlijke boete en de uitsluiting bij recidive werkt ook door naar het Besluit Bijstand Zelfstandigen.

Arbeidswetten

Naar aanleiding van een opmerking van de Inspectie SZW i.o. is in de memorie van toelichting duidelijker aangegeven, dat de last onder dwangsom niet in de plaats treedt van een bestuurlijke boete.

Gelet op het belang van goed werkbaar regelgeving voor de toezichthouders zullen de Inspectie SZW i.o., de Inspectie Verkeer en Waterstaat en het Staatstoezicht op de Mijnen betrokken worden bij de nadere uitwerking van het sanctiebeleid bij of krachtens algemene maatregelen van bestuur.

3.5 Raad voor de rechtspraak

De Raad voor de rechtspraak adviseert in de toelichting op het wetsvoorstel beter te motiveren dat met de introductie van een recidiveregeling in de SZW-wetgeving sprake is van een herstelsanctie en niet van een punitieve sanctie. In dit verband wordt opgemerkt dat in de artikelsgewijze toelichting bij het onderdeel 'waarschuwing bij overtreding en tijdelijke uitsluiting van het recht op uitkering bij recidive' is uiteen gezet dat de waarschuwing voor herhaalde fraude en de tijdelijke uitsluiting van het uitkeringsrecht te typeren is als een herstelmaatregel die strekt tot het voorkomen van herhaling van een overtreding in de zin van artikel 5:2, eerste lid, onderdeel b, van de Algemene wet bestuursrecht.

De maatregel heeft dus geen punitief oogmerk. Daarnaast is van belang dat met de koppeling tussen de duur van de tijdelijke uitsluiting en de hoogte van het benadelingsbedrag niet beoogd is een relatie te leggen met de ernst van de gedraging. Dat is immers al meegenomen in de vaststelling van de bestuurlijke boete. De evenredigheid tussen de hoogte van het benadelingsbedrag en de duur van uitsluiting wordt in de wet gegeven en komt zo tegemoet aan het evenredigheidsbeginsel.

Voorts vraagt de Raad zich af of gezinsleden nog wel voldoende beschermd worden in het licht van het ILO-verdrag. Van belang hierbij is dat de relevante ILO-verdragen zien op socialezekerheidsregelingen inzake ouderdom, overlijden, ziekte en werkloosheid. Als er na een tweede fraude sprake is van uitsluiting van het recht op een uitkering dat onder de werkingsfeer van deze verdragen valt, kan betrokkene of zijn gezin in beginsel een beroep doen op het vangnet van de bijstand, mits aan de voorwaarden van de WWB wordt voldaan.

De Raad voor de rechtspraak merkt op dat op basis van (internationale) onderzoeken onvoldoende steun te vinden is voor de claim in de memorie van toelichting dat strafverhoging een afschrikkende werking heeft.

Over de vraag of strafverhoging in algemene zin afschrikkend werkt, kan verschillend worden gedacht. Uit nationale en internationale studies over de effectiviteit van sancties in brede zin komt geen eenduidig beeld naar voren.

Anders ligt dit op het terrein van de sociale zekerheid. Veel wetenschappelijk onderzoek naar naleving van sociale zekerheidswetgeving richt zich op sancties op het niet of onvoldoende meewerken aan re-integratie. Deze studies meten het effect van sancties op de uitstroom naar werk van werklozen. In Nederland hebben dergelijke onderzoeken aangetoond dat sancties een effectief middel zijn om de uitstroom naar werk te versnellen (o.m. van der Klaauw en van Ours, 2010, van den Berg, van der Klaauw en van Ours, 2004 en Abbring en van den Berg, 2003). In internationaal onderzoek uit Zwitserland en Denemarken worden soortgelijke effecten gevonden.

Er is zowel nationaal als internationaal minder onderzoek voorhanden naar het effect van sancties op sociale zekerheidsfraude. Maar verwacht mag worden dat dit positieve effect zich ook bij sancties in relatie tot uitkeringsfraude zal voordoen. Onderzoeksbureau SEOR heeft in 2009 gerapporteerd dat het opsporen en bestraffen van uitkeringsfraude het bijstandsvolume substantieel beperkt.¹³

Verder zijn studies bekend van buiten het sociale zekerheidssterrein. Zo blijkt uit onderzoek naar effectiviteit van sancties in het verkeer (Tierolf e.a., 2009) dat zowel hogere boetes als een hogere pakkans effectief zijn om het aantal snelheids- en alcoholovertredingen te beperken.

¹³ Bron: Integrale Rapportage Handhaving 2008, blz. 41.

De effectiviteit en gedragseffecten van voorliggend wetsvoorstel zijn ook in overleg met het CPB op plausibiliteit getoetst.

Overigens speelt bij het wetsvoorstel niet alleen het preventieve effect van de strengere aanpak een rol, maar wil het kabinet ook de maatschappelijke norm dat misbruik streng bestraft moet worden bevestigen. Dit ter behoud van het maatschappelijk draagvlak van de sociale zekerheid.

4. Financiële aspecten

4.1 Financiële gevolgen sociale zekerheid

In Nederland worden jaarlijks 6,5 miljoen uitkeringen, AOW-pensioenen en kinderbijslagen verstrekt. Bij 1% daarvan wordt fraude geconstateerd. Het gaat daarbij in 2010 in totaal om een fraudeschade van € 120 miljoen. Wel zijn er aanzienlijke verschillen naar wet. De meeste fraudegevallen worden geconstateerd in de WWB en de WW; relatief weinig fraude wordt geconstateerd in de AOW. Uiteraard worden niet alle fraudegevallen gedetecteerd. De werkelijke omvang van de fraude is groter en ligt naar verwachting (op basis van schattingen van het CBS bovenop het geconstateerde aantal) in de orde van grootte van € 0,5 miljard.

De nieuwe fraudeaanpak kan op diverse manieren financiële gevolgen hebben. Zowel hogere boetes, een hogere gepercipieerde pakkans als een hogere incassoratio leveren op twee manieren een besparing op. In de eerste plaats is er het *directe effect*: de boete-inkomsten stijgen. Bij het voor bepaalde tijd weigeren van de uitkering materialiseert dit zich in een verlaging van de uitkeringslasten. Daarnaast is er een *gedragseffect*. Hogere boetes, pakkans en incassoratio maken fraude minder aantrekkelijk. Verwacht mag worden dat hierdoor het aantal fraudeurs zal afnemen en daarmee ook de fraudeschade. Ook dit kan zich materialiseren in een daling van de uitkeringslasten, bijvoorbeeld als mensen inkomsten naast de uitkering volledig opgeven of de correcte samenwoonsituatie melden.

Op dit moment bedraagt de boete gemiddeld 10 procent van het fraudebedrag. In de nieuwe fraudeaanpak stijgt dit naar 100 procent. Op basis van het aantal geconstateerde fraudegevallen en de gemiddelde stijging van de boetehoogte is een inschatting gemaakt van de extra boete-inkomsten als gevolg van de nieuwe fraudeaanpak (het directe effect).

Het kwantificeren van de gedragseffecten is bijzonder lastig. Dit komt onder meer omdat naast economische ook psychologische factoren (zoals gangbare sociale normen) een rol spelen bij de beslissing van het individu om wel of niet te frauderen. Ook is er zowel nationaal als internationaal weinig onderzoek voorhanden naar het effect van sancties op sociale zekerheidsfraude. De berekeningen die aan de raming ten grondslag liggen zijn daarom uitvoerig bediscussieerd met en op plausibiliteit getoetst door het CPB.

Besparingen door het stopzetten van uitkeringen bij recidive zijn niet meegenomen in de raming. Verondersteld wordt dat recidive door de zeer hoge sancties nauwelijks zal voorkomen. Mocht het toch voorkomen dan kunnen recidivisten (in andere uitkeringen dan de bijstand), als hun uitkering is stopgezet aanspraak maken op de bijstand. Ook dit "weglekeffect" is niet meegenomen in de raming, aangezien dit waarschijnlijk dermate beperkt zal zijn dat het niet merkbaar is in de bijstandlasten. Als recidivisten vanuit andere regelingen bijstand aanvragen, hebben gemeenten bovendien de beleidsvrijheid om deze personen maximaal drie maanden een uitkering te ontzeggen. Tevens is ook voor gemeenten de besparing door het stopzetten van bijstandsuitkeringen van recidivisten niet meegenomen in de raming.

De middenschatting van de totale besparing bedraagt € 140 miljoen per jaar vanaf 2013. De verhoging van de boetes levert ongeveer € 80 miljoen op en daarbovenop komt een gedragseffect van circa € 60 miljoen. In onderstaande tabel wordt weergegeven wat de omvang is van deze effecten voor de verschillende uitvoerders.

Tabel: Besparingen per uitvoerder (x € 1 miljoen)

	Gemeenten	UWV	SVB	Totaal
Direct effect	23	49	6	78
Gedragseffect	29	21	12	62
Totaal	52	71	18	140

De besparing in 2012 is om twee redenen lager: de wet gaat pas in op 1 juli en gedurende het eerste half jaar houden we rekening met aanloopeffecten. In onderstaande tabel wordt per regeling aangegeven welke besparingen zijn ingeboekt in de Begroting 2012.

Tabel: Besparingen sociale zekerheid per regeling (x € 1 miljoen)

	2012	2013	2014	2015	2016
Gemeenten					
• WWB	12	52	52	52	52
UWV					
• WW	10	42	42	42	42
• WIA	1	3	4	5	5
• WAO	2	7	7	6	6
• Wajong/WAZ	1	4	4	4	4
• ZW	1	5	5	5	5
• TW	2	8	8	8	8
SVB					
• ANW	1	3	3	3	3
• AOW	3	11	11	11	11
• AKW	1	4	4	4	4
Totaal	33	140	140	140	140

4.2 Financiële gevolgen arbeidsregelingen

De omvang van de boeteopbrengsten op het terrein van de arbeidsregelingen wordt bepaald door het aantal boeterapporten, het gemiddelde boetebedrag en de incassoratio. Het aantal opgestelde boeterapporten is van veel factoren afhankelijk, zoals het aantal inspecteurs, de soort activiteiten (actief/reactief), gedragseffecten (afschrikkende werking van de verhoogde boetes), aanscherping van het handhavingsbeleid, matigingsbeleid (waardoor overtreders geen of minder boete krijgen als hen geen blaam treft voor de overtreding begaan door het bedrijf dat het werk feitelijk uitvoert) en de gevolgen van het vrijgeven van de arbeidsmarkt voor Roemenen en Bulgaren in 2014. Door verhoging van de boetes zal het gemiddelde boetebedrag vanaf 1 juli 2012 toenemen. Het beleid is erop gericht om de incassoratio te verhogen, maar naarmate boetes hoger worden, wordt de inning van die boetes ook moeilijker. De verwachting is daarom dat de huidige incassoratio, die per arbeidswet verschilt, ongewijzigd blijft.

Op basis van het aantal opgelegde boetes, het gemiddelde boetebedrag en de incassoratio van de afgelopen jaren wordt de volgende verhoging van de boeteopbrengsten verwacht. De tijdelijke verlaging van de boeteopbrengsten WAV in de jaren 2014 en 2015 is het gevolg van het vrijgeven van de arbeidsmarkt voor Roemenen en Bulgaren per 2014.

Tabel: Verhoging boeteopbrengsten arbeidsregelingen (x € 1 miljoen)

Regeling	2012	2013	2014	2015	2016
WAV/Waadi	2,9	8,1	7,4	6,1	10,1
ATW/WML	0,0	0,3	0,4	0,5	0,6
Arbo	0,7	3,9	3,9	4,3	4,3
Totaal	4	12	12	11	15

4.3 Financiële gevolgen kinderopvangtoeslag

Het aantal geconstateerde fraudegevallen in de kinderopvangtoeslag is klein. Op basis van informatie van de Belastingdienst blijkt dat er in de periode 2005-2010 80 fraudezaken strafrechtelijk zijn afgedaan of nog lopen en 200 zaken administratief. Het totale fraudebedrag is ongeveer € 50 miljoen, dus gemiddeld € 10 miljoen per jaar. Het gemiddelde fraudebedrag is hoog omdat enkele zeer grote fraudezaken het gemiddelde optrekken. Naast deze fraudegevallen is ook sprake van oneigenlijk gebruik van de toeslag door kinderopvangtoeslag aan te vragen voor uren waar feitelijk geen arbeid tegenover staat. Om dit oneigenlijke gebruik tegen te gaan wordt per 2012 het aantal uren recht op toeslag gekoppeld aan het aantal gewerkte uren. Deze maatregel valt echter buiten het bestek van de voorliggende wet.

De nieuwe fraudeaanpak betekent een inperking van de mogelijkheden tot fraude bij de kinderopvangtoeslag. Bijvoorbeeld door geen aanvragen met terugwerkende kracht meer toe te staan. Er zal meer aan de voorkant worden gecontroleerd, zodat fraude voorkomen kan worden. Ook de controle door de Belastingdienst op de rechtmatigheid van toeslagaanvragen aan de hand van het Landelijk Register Kinderopvang verkleint het aantal fraudegevallen. Daarnaast wordt bezien welke extra maatregelen genomen kunnen worden om fraude tegen te gaan. De verwachting is dat de fraude die nu nog plaatsvindt straks verder voorkomen kan worden. De verwachte besparing is € 12,5 miljoen in 2012 en € 25 miljoen vanaf 2013.

4.4 Uitvoeringskosten

In het Regeerakkoord is een taakstelling voor fraudeaanpak opgenomen met een structurele opbrengst van € 180 miljoen. Bij het invullen van deze taakstelling is in eerste instantie geen rekening gehouden met extra uitvoeringskosten.

Uit de uitvoeringstoetsen bleek dat er toch enige gevolgen zijn voor de uitvoeringskosten. Deze zijn door de verschillende uitvoerders inzichtelijk gemaakt. Voor de gemeenten heeft SZW deze geraamd. De extra uitvoeringskosten hebben voornamelijk betrekking op het aanpassen van systemen en werkprocessen, meer bezwaar en beroep, communicatie aan cliënten, hogere werklust voor de rechtspraak, hogere incassokosten, verhoging van de aangiftegrens en de introductie van de bestuurlijke boete voor gemeenten.

In onderstaand overzicht zijn de uitvoeringskosten voor de verschillende uitvoerders opgenomen. Dit betreffen zowel incidentele kosten (voornamelijk in 2012) als structurele kosten. Deze kosten zullen worden gedekt binnen de SZW-begroting.

	2012	2013	2014	2015	2016
UWV ¹⁴	4,2	3,0	3,0	3,0	3,0
SVB ¹⁵	3,1	0,2	0,2	0,2	0,2
Gemeenten ¹⁶	3,9	3,8	3,8	3,8	3,8
Belastingdienst	0,0	0,8	0,8	0,8	0,8
Inlichtingenbureau	0,5	0,5	0,3	0,3	0,3
Raad voor de Rechtspraak	0,5	1,0	1,0	1,0	1,0
SZW/Directie Wetgeving, Bestuurlijke en Juridische Aangelegenheden	0,0	0,8	0,8	0,8	0,8
SZW/Inspectie	1,4	2,1	2,1	2,1	2,1
Totaal	13,6	12,2	11,9	11,9	11,9

Met de gemeenten, UWV, SVB, de Belastingdienst en de Arbeidsinspectie zullen nadere afspraken gemaakt worden over kengetallen en indicatoren om de effectiviteit van het fraudebeleid de komende jaren te kunnen monitoren.

4.5 Regeerakkoord

De besparingen van de huidige plannen tellen op tot € 180 miljoen in 2016. Hiermee wordt invulling gegeven aan de taakstellende besparing uit het regeerakkoord. Bovendien lopen de besparingen sneller op naar hun structurele niveau dan in het regeerakkoord is opgenomen. Hierdoor is opgeteld over de periode 2012-2015 sprake van een grotere besparing dan in het regeerakkoord voorzien.

Tabel: Samenvatting financiële gevolgen wetsvoorstel (x € 1 miljoen) ¹⁷

Regeling	2012	2013	2014	2015	2016
Sociale zekerheid	33	140	140	140	140
Arbeidsregelingen	4	12	12	11	15
Kinderopvangtoeslag	13	25	25	25	25
Totaal	50	178	177	176	180

5. Administratieve lasten

Onder administratieve lasten voor bedrijven wordt verstaan de kosten voor het bedrijfsleven om te voldoen aan informatieverplichtingen die voortvloeien uit wet en regelgeving. Administratieve lasten voor burgers zijn de kosten die de burger maakt om te voldoen aan informatieverplichtingen die voortvloeien uit regelgeving van de overheid. Het gaat hier zowel om kosten gemoeid met het nakomen van verplichtingen als met het uitoefenen van rechten.

Met dit wetsvoorstel worden geen nieuwe administratieve verplichtingen opgelegd aan bedrijven of burgers. Wellicht leidt het tot enige toename van het aantal beschikkingen. In termen van administratieve lasten is dit echter

¹⁴ De besparingen in de uitvoeringskosten die bij UWV worden gerealiseerd als gevolg van een vermindering van het aantal uitkeringen zullen in het voorjaar 2012 conform de reguliere systematiek worden verwerkt.

¹⁵ De besparingen in de uitvoeringskosten die bij SVB worden gerealiseerd als gevolg van een vermindering van het aantal uitkeringen zullen in het voorjaar 2012 conform de reguliere systematiek worden verwerkt.

¹⁶ Bij de vergoeding van de extra uitvoeringskosten van gemeenten is al rekening gehouden met een besparing op de uitvoeringskosten als gevolg van een vermindering van het aantal uitkeringen.

¹⁷ In de tabellen kan als gevolg van afronding de som der delen afwijken van het totaal.

verwaarloosbaar. Het Adviescollege vermindering administratieve lasten heeft aangegeven dat geen adviesaanvraag nodig was.

Bijlage 1: Model hoofdlijnen sancties arbeidsregelingen

<i>Soort overtreding (of soortgelijke overtreding)</i>	<i>Eerste overtreding</i>	<i>Tweede overtreding</i>	<i>Derde overtreding</i>	<i>Recidivetermijn voor boetes</i>
Lichtere overtredingen	- Boetenormbedrag 100%	- Boetenormbedrag 200%	- Boetenormbedrag 300%	5 jaar
Overtreding	- Boetenormbedrag 100%	- Boetenormbedrag 200% - Aanzegging preventieve maatregelen	- Boetenormbedrag 300% - Effectuering preventieve maatregelen (verbeurd verklaren dwangsom of stilleggen werkzaamheden)	5 jaar
Ernstige overtreding	- Boetenormbedrag 100% - Aanzegging preventieve maatregelen	- Boetenormbedrag 200% - Effectuering preventieve maatregelen (verbeurd verklaren dwangsom of stilleggen werkzaamheden) - Nieuwe aanzegging preventieve maatregelen	- Boetenormbedrag 300% - Effectuering preventieve maatregelen (verbeurd verklaren dwangsom of stilleggen werkzaamheden)	10 jaar

Bijlage 2: Voorbeelden sancties huidige situatie/nieuwe sancties na invoering wetsvoorstel

Voorbeeld I: AOW	Huidige sanctie	Nieuwe sanctie
<p>Man en vrouw geven voor de AOW op alleenstaand te zijn. De SVB constateert dat circa een jaar lang sprake is geweest van een situatie van samenwonen. De SVB constateert tevens verwijtbaarheid.</p>	<p>Ten onrechte betaalde uitkering wordt teruggevorderd (circa € 5.000).</p> <p>De SVB legt een boete op van minimaal € 52 en maximaal € 500 (zijnde 10% van het benadelingsbedrag).</p>	<p>Ten onrechte betaalde uitkering wordt teruggevorderd (circa € 5.000).</p> <p>De SVB legt een boete op van € 5.000.</p> <p>Bij recidive wordt nogmaals een boete opgelegd en wordt men voor maximaal 5 jaar uitgesloten van het recht op uitkering.</p>
<p>Voorbeeld II: WW</p> <p>Een WW-gerechtigde is voor 40 uur werkloos, heeft een WW-uitkering van € 2.000 per maand en geeft op geen inkomsten uit werk te hebben. UWV constateert dat betrokkene voor circa zes maanden 10 uur per week neveninkomsten uit werk heeft gehad. UWV constateert tevens verwijtbaarheid.</p>	<p>Huidige sanctie</p> <p>Ten onrechte betaalde uitkering wordt teruggevorderd (circa € 3.000).</p> <p>UWV legt een boete op van minimaal € 52 en maximaal € 300 (zijnde 10% van het benadelingsbedrag).</p>	<p>Nieuwe sanctie</p> <p>Ten onrechte betaalde uitkering wordt teruggevorderd (circa € 3.000).</p> <p>UWV legt een boete op van € 3000.</p> <p>Bij recidive wordt nogmaals een boete opgelegd en wordt men voor maximaal 5 jaar uitgesloten van het recht op uitkering.</p>
<p>Voorbeeld III: WWB</p> <p>Betrokkene ontvangt een WWB-uitkering voor gehuwden (€ 1.314 netto per maand), maar verzwijgt inkomsten uit arbeid. De gemeente constateert dat betrokken hierdoor zes maanden ten onrechte WWB heeft ontvangen. Tevens constateert de gemeente verwijtbaarheid.</p>	<p>Huidige sanctie</p> <p>Gemeenten <i>kunnen</i> de ten onrechte betaalde uitkering terugvorderen (circa € 7.500).</p> <p>Gemeenten <i>kunnen</i> 100% van de bijstanduitkering inhouden gedurende 1 tot maximaal 2 maanden.</p> <p>Afhankelijk van de inkomsten uit arbeid wordt de bijstand daarna geweigerd.</p>	<p>Nieuwe sanctie</p> <p>Gemeenten <i>moeten</i> de ten onrechte betaalde uitkering terugvorderen (circa € 7.500).</p> <p>Gemeenten <i>moeten</i> een sanctie opleggen, in dit geval een van circa € 7.500 (100% van het benadelingsbedrag).</p> <p>Afhankelijk van inkomsten uit arbeid wordt de bijstand daarna geweigerd.</p> <p>Bij recidive wordt nogmaals een boete opgelegd en wordt de uitkering maximaal 3 maanden ingetrokken.</p>
<p>Voorbeeld IV: Arbowet</p> <p>Een gecertificeerd asbestverwijderingsbedrijf krijgt in een jaar tijd drie boetes opgelegd voor in totaal tien overtredingen.</p>	<p>Huidige sanctie</p> <p>Bij elkaar een bedrag van € 13.500.</p> <p>Bij recidive 1,5 keer dat bedrag.</p>	<p>Nieuwe sanctie</p> <p>Een boetebedrag van € 27.000.</p> <p>Bij recidive boete van € 54.000 plus het aanzeggen van een last onder dwangsom of stillegging van het werk.</p> <p>Bij herhaalde recidive een boete van € 81.000, plus verbeurd verklaring dwangsom of doorvoering stillegging.</p>

<p>Voorbeeld V: Arbowet</p> <p>Een metaalbedrijf met 27 werknemers heeft een groot aantal machines niet voldoende afgeschermd waardoor de werknemers in aanraking kunnen komen met draaiende delen en met snijgereedschappen.</p>	<p>Huidige sanctie</p> <p>Een boete van € 2.700.</p> <p>Bij recidive 1,5 keer dat bedrag.</p>	<p>Nieuwe sanctie</p> <p>Een boetebedrag van € 5.400.</p> <p>Bij recidive boete van € 10.800 plus het aanzeggen van een last onder dwangsom of stillegging van het werk.</p> <p>Bij herhaalde recidive een boete van € 16.200, plus verbeurd verklaring dwangsom of doorvoering stillegging.</p>
<p>Voorbeeld VI: Wet arbeid vreemdelingen</p> <p>Een werkgever heeft drie vreemdelingen illegaal tewerkgesteld.</p>	<p>Huidige sanctie</p> <p>Boete € 24.000 (3 x 8.000).</p> <p>Bij recidive: € 36.000 (3 x 12.000).</p> <p>Bij herhaalde recidive: strafrechtelijke boete, in de praktijk niet hoger dan de boete bij recidive.</p>	<p>Nieuwe sanctie</p> <p>Boete € 36.000 (3 x 12.000)</p> <p>Bij recidive: boete € 72.000 (3 x 24.000). Plus het aanzeggen van een last onder dwangsom of stillegging van het werk.</p> <p>Herhaalde recidive:</p> <ul style="list-style-type: none"> - boete € 108.000 (3 x 36.000). - Plus verbeurdverklaring dwangsom € 162.000 (3 x 54.000) of doorvoering stillegging. - Plus nieuwe preventieve dwangsom

II. Artikelsgewijs

Hoofdstukken I en II Werknemersverzekeringen en Volksverzekeringen

Het opschrift van deze hoofdstukken is indicatief. In hoofdstuk 1 gaat het om de wetten die door het Uitvoeringinstituut werknemersverzekeringen (UWV) worden uitgevoerd. Hierbij gaat het niet alleen om zuivere werknemersverzekeringen maar bijvoorbeeld ook om de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen. In hoofdstuk II gaat het om de wetten die door de Sociale verzekeringsbank (SVB) worden uitgevoerd. Hierbij gaat het niet alleen om de zuivere volksverzekeringen maar ook om de Algemene Kinderbijslagwet.

Artikel I, onderdelen A, B en D (artikelen 4c, 5 en 14b van de Toeslagenwet); Artikel II, onderdelen A en E (artikelen 19a en 27b van de Werkloosheidswet); Artikel III, onderdelen A, en G (artikelen 7d en 49 van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen); Artikel IV, onderdelen A, B, C, D en H (artikelen 3, 3a, 5, 6, 6a en 22 van de Wet inkomensvoorziening oudere werklozen); Artikel V, onderdelen A en D (artikelen 19c en 29b van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering); Artikel VI, onderdelen A, E, F, en K (artikelen 2:46a, 2:70, 3:5b en 3:41 van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten); Artikel VII, onderdelen B, C en K (artikelen 43, 43a en 92 van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen); Artikel VIII, onderdelen A en F (artikelen 19d en 45b van de Ziektewet); Artikel X, onderdelen A en C (artikelen 8 en 17d van de Algemene Kinderbijslagwet); Artikel XI, onderdelen A, B, C en E (artikelen 32a, 32b, 32c, 32d, 32f, 32g en 42 van de Algemene nabestaandenwet) en Artikel XII, onderdelen A en C (artikelen 8d en 17f van de Algemene Ouderdomswet).

(Waarschuwing bij overtreding en tijdelijke uitsluiting van het recht op uitkering bij recidive)

Algemeen

Bij de sociale verzekeringen vormt de inlichtingenplicht een integraal onderdeel van de aan de uitkering verbonden verplichtingen. De rechten en plichten, verbonden aan de uitkering, vormen twee kanten van dezelfde medaille: worden de plichten niet nagekomen, dan kan ook het recht niet (volledig) geldend worden gemaakt. Indien sprake is van een overtreding van de inlichtingenverplichting voor zover in verband hiermee tevens ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan uitkering is ontvangen (benadelingsbedrag), wordt een bestuurlijke boete opgelegd of, in de situatie dat een met het Openbaar Ministerie afgesproken hoogte van het benadelingsbedrag is overschreden en strafrechtelijke vervolging plaatsvindt, na veroordeling een strafrechtelijke sanctie opgelegd. In beide gevallen wordt ook het benadelingsbedrag als onverschuldigde betaling teruggevorderd. In het geval van recidive wordt voorgesteld naast de bovengenoemde gevolgen, het recht op uitkering, inkomensvoorziening, ziekengeld of toeslag te onthouden gedurende een periode van in beginsel vijf jaar.

Hiermee wordt een nieuwe voorwaarde geïntroduceerd voor het verkrijgen en behouden van rechten die worden ontleend aan de desbetreffende sociale verzekeringswetten. Deze aanscherping ziet er op te voorkomen dat publieke middelen worden besteed ten behoeve van personen die daar geen recht op hebben. Deze nieuwe voorwaarde luidt aldus dat de uitkeringsgerechtigde (en in voorkomende gevallen zijn echtgenoot of zijn wettelijke vertegenwoordiger) zich na een eerste overtreding van de inlichtingenplicht dient te onthouden van herhaalde overtreding en wanneer betrokkene de inlichtingenplicht voor de tweede keer overtreedt en hiervoor is gesanctioneerd een tijdelijke uitsluiting van het recht op uitkering volgt.

De tijdelijke uitsluiting van het uitkeringsrecht is er op gericht om degene die een beroep doet op de uitkering te stimuleren zich aan de wet te houden waarmee wordt beoogd om een preventieve gedragsbeïnvloeding te bewerkstelligen. Daarmee is de tijdelijke uitsluiting van het uitkeringsrecht dat rechtstreeks uit de wet voortvloeit te typeren als een herstelmaatregel. De maatregel heeft geen punitief oogmerk.

De tijdelijke uitsluiting van het recht op uitkering is het gevolg van recidive van overtreding van de inlichtingenplicht. De voorwaarde voor het verkrijgen en behouden van uitkering is dat er geen sprake mag zijn van recidive van overtreding van de inlichtingenplicht. Wordt niet (meer) aan deze voorwaarde voldaan, dan bestaat er ook tijdelijk geen recht meer op uitkering. Het tijdelijk onthouden van het recht op uitkering vindt derhalve plaats in het kader van, maar tevens geheel binnen, de relatie die er bestaat tussen de verzekerde en de uitvoeringsinstantie.

In dit opzicht kan een parallel worden gemaakt met een private verzekering dat geen uitkering wordt gedaan indien is gebleken dat een mededelingsplicht niet is nagekomen. Indien sprake is van verzekeringsfraude kan de toegang tot een verzekering in het vervolg al dan niet tijdelijk worden onthouden.

In verband met het herstelkarakter van de tijdelijke uitsluiting van het uitkeringsrecht wordt er ook op gewezen dat bij het is geregeld dat wanneer sprake is geweest van een sanctionering als gevolg van een eerste overtreding, de uitkeringsgerechtigde (en in voorkomende gevallen zijn echtgenoot of zijn wettelijke vertegenwoordiger) door de uitvoeringsinstantie wordt gewaarschuwd om zich te onthouden van vervolgovertredingen en wanneer hij deze waarschuwing niet ter harte neemt en toch voor de tweede keer fraudeert, er tijdelijk geen recht meer zal zijn op uitkering. Zoals hiervoor is opgemerkt is het van belang dat voorkomen wordt dat publieke middelen worden besteed ten behoeve van personen die daar geen recht op hebben. Bij de eerste overtreding wordt derhalve de belanghebbende op de consequenties van een eventuele vervolgovertreding gewezen en het is aan de belanghebbende om vervolgovertredingen en daarmee het tijdelijke verlies van het recht op uitkering te voorkomen.

Aangezien met de maatregel, dat bij recidive het recht op uitkering tijdelijk komt te vervallen, de voorwaarden voor

het recht op uitkering worden gewijzigd, wordt in het overgangsrecht geregeld dat alleen overtredingen die zijn begaan na het moment van inwerkingtreding van deze wet meetellen bij de bepaling of sprake is van recidive van overtreding van de inlichtingenverplichting. Op deze wijze kunnen belanghebbenden anticiperen op het nieuwe recht en daarmee voorkomen dat er tijdelijke geen recht bestaat op uitkering.

In de WWB (Wet werk en bijstand) wordt een vergelijkbare wijziging voorgesteld zij het dat, in verband met het vangnetkarakter van de WWB, de duur van de uitsluiting van het recht is beperkt tot drie maanden. Tijdens de periode dat geen recht bestaat op uitkering op grond van de werknemersverzekeringen of volksverzekeringen kan de betrokkene eventueel een beroep doen op de WWB, indien hij aan de daarvoor geldende voorwaarden voldoet. In dit verband wordt ook gewezen op artikel 18 van de WWB waarbij het college van B&W op grond van de gemeentelijke verordening de bijstand gedurende ten hoogste drie maanden kan verlagen indien naar het oordeel van het college de belanghebbende een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid betoont voor de voorziening in het bestaan. Indien tijdelijk geen recht op uitkering bestaat in verband met herhaalde overtreding van de inlichtingenverplichting op grond van de werknemersverzekeringen of volksverzekeringen, dan zou deze omstandigheid aanleiding kunnen zijn om de bijstandsuitkering tijdelijk te verlagen.

Bepalingen m.b.t. de waarschuwing uitsluiting van het recht op uitkering bij recidive.

In alle bovengenoemde wetten is geregeld dat de uitvoeringinstantie betrokkene waarschuwt voor recidive in verband met het gevolg dat er tijdelijk geen recht op uitkering meer bestaat. Deze waarschuwing is alleen effectief na een eerste sanctie en wordt daarom alleen gegeven indien voorafgaand aan de bestuurlijke boete of strafrechtelijke sanctie niet eerder in een periode van vijf jaar daaraan voorafgaand sprake is geweest van een bestuurlijke boete of strafrechtelijke sanctie wegens eenzelfde gedraging. In de waarschuwing wordt er op geattendeerd dat wanneer wederom een inlichtingenplicht wordt geschonden, er tijdelijk geen recht meer bestaat op uitkering op grond van de desbetreffende uitkeringswetten. Met de waarschuwing is beoogd dat hiervan een preventieve werking uitgaat en dat dit de betrokkene weerhoudt van recidive. De inlichtingenverplichtingen zijn in een aantal uitkeringswetten niet alleen gericht op de uitkeringsgerechtigde maar gelden ook voor de echtgenoot of de wettelijke vertegenwoordiger. In de regeling van de waarschuwing is in voorkomende gevallen bepaald dat de waarschuwing wordt gegeven aan de uitkeringsgerechtigde, de wettelijke vertegenwoordiger of de echtgenoot. Voor zover sprake is van een echtgenoot of wettelijke vertegenwoordiger die bij de uitvoeringinstantie bekend is, wordt de waarschuwing ook gegeven aan deze personen, ook indien deze personen niet zelf de overtredingen hebben begaan. Er wordt op gewezen dat een waarschuwing geen noodzakelijke voorwaarde is voor de tijdelijke uitsluiting van het recht op uitkering. De tijdelijke uitsluiting van het recht op uitkering vloeit rechtstreeks uit de wet voort indien is voldaan aan voorwaarde dat sprake is van recidive als bedoeld in de uitsluitingsgrond in de desbetreffende uitkeringswetten.

Bepalingen m.b.t. de tijdelijke uitsluiting van het recht op uitkering bij recidive

Eerste lid

Op grond van het eerste lid is er gedurende een periode van vijf jaar geen recht op uitkering bij herhaalde overtreding van de inlichtingenverplichting indien daarbij sprake was van een benadelingsbedrag. Hierbij geldt verder dat voor de overtreding van de inlichtingenverplichting sprake moet zijn geweest van een bestuurlijke beboeting of een strafrechtelijke sanctie. In dit verband wordt het begrip "strafrechtelijke sanctie" ruim opgevat. Hierbij kan sprake zijn van een strafrechtelijke veroordeling door de strafrechter. Maar het kan hierbij ook gaan om een strafbeschikking als bedoeld in de artikelen 257a, 257b en 257ba van het Wetboek van Strafvordering opgelegd door respectievelijk de officier van Justitie, daartoe aangewezen opsporingsambtenaren of bestuursorganen. Verder kan het hierbij ook gaan om een transactie door de officier van Justitie of daartoe aangewezen opsporingsambtenaren als bedoeld in de artikelen 74 en 74c van het Wetboek van Strafrecht (Sr). In verband met het overtreden van de inlichtingenverplichting zal in de regel een bestuurlijke boete worden opgelegd. Indien echter het benadelingsbedrag een bepaald bedrag te boven gaat, dan wordt op grond van afspraken met het OM (Aanwijzing sociale zekerheidsfraude) aangifte gedaan van een strafbaar feit. De opsporing en vervolging zullen over het algemeen worden gebaseerd op commune delicten zoals valsheid in geschrifte. Hiermee is rekening gehouden in het eerste lid waarin is bepaald dat de sanctie is opgelegd wegens eenzelfde gedraging, waarmee tot uitdrukking is gebracht dat de sanctionering niet alleen betrekking kan hebben op de overtreding van de inlichtingenverplichting zelf maar hiermee ook in verband kan staan. Verder is bepaald dat binnen een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de sanctionering sprake moet zijn geweest van een eerdere sanctionering wegens overtreding van de inlichtingenverplichting. Voor de bepaling van de recidivetermijn wordt uitgegaan van de dagtekening van het besluit waarbij de bestuurlijke boete of de strafrechtelijke sanctie is opgelegd. De bestuurlijke boete en de strafrechtelijke sanctie kunnen op grond van een aantal uitkeringswetten naast de uitkeringsgerechtigde ook worden opgelegd aan de wettelijke vertegenwoordiger of de echtgenoot indien deze laatste personen de inlichtingenplicht met betrekking tot de uitkering van de uitkeringsgerechtigde hebben overtreden. De aan deze personen opgelegde bestuurlijke boete of strafrechtelijke sanctie telt ook mee bij de bepaling of sprake is van recidive. Dit impliceert dat bij recidive een uitsluiting van het recht op uitkering volgt ongeacht wie (de uitkeringsgerechtigde, zijn wettelijke vertegenwoordiger of de echtgenoot) de overtreding heeft begaan en ongeacht of dat bij verschillende overtredingen dezelfde persoon is. Dit kan betekenen dat indien de eerste keer een overtreding is begaan als alleenstaande en vervolgens binnen de recidivetermijn zijn echtgenoot een overtreding begaat met betrekking tot een uitkering van deze (voormalige) alleenstaande, dit leidt tot een tijdelijke uitsluiting van het recht op uitkering van deze (voormalige) alleenstaande. Dit sluit aan bij de huidige systematiek waarbij de uitkering tijdelijk of blijvend geheel of gedeeltelijk kan worden geweigerd indien

bijvoorbeeld controlevoorschriften van de uitvoeringsinstantie niet of niet behoorlijk worden nagekomen, niet alleen door de uitkeringsgerechtigde, maar ook wanneer zijn echtgenoot of zijn wettelijke vertegenwoordiger deze voorschriften niet of niet behoorlijk is nagekomen.

Voorts is in het eerste lid bepaald dat zowel ten aanzien van de eerste als bij de tweede overtreding sprake moet zijn van ten onrechte ontvangen uitkering of een te hoog bedrag aan ontvangen uitkering. Indien overtreding van de inlichtingenplicht niet heeft geleid tot een benadelingsbedrag, vervalt het recht op uitkering niet.

In artikel VI, onderdeel A (artikel 2:46a, eerste lid, van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten) is geregeld dat de jonggehandicapte die recht heeft op arbeidsondersteuning in verband met recidive van overtreding van de inlichtingenverplichting, tijdelijk geen inkomensvoorziening ontvangt. Deze bepaling brengt met zich mee dat in deze omstandigheid de jonggehandicapte wel het recht op arbeidsondersteuning blijft behouden.

Tweede lid

De eerdere overtreding waarvoor een bestuurlijke boete of strafrechtelijke sanctie is opgelegd heeft betrekking op eenzelfde gedraging waarvoor wederom een sanctie wordt opgelegd. In het tweede lid is aangegeven wat in dit verband onder eenzelfde gedraging dient te worden verstaan.

De overtredingen van de inlichtingenverplichtingen op grond van de verschillende uitkeringswetten worden hierbij in aanmerking genomen. Het gaat hierbij om dezelfde inlichtingenverplichtingen jegens de uitvoering. Gelet op het overeenkomstige doel van de inlichtingenverplichtingen is het redelijk om voor de beoordeling of sprake is van recidive de overtredingen van deze verplichtingen gelijk te schakelen. Voor de werknemersverzekeringen geldt dat deze zijn gericht op dezelfde doelgroep, gelijksoortige voorwaarden voor uitkering kennen en het recht op deze uitkeringen vaak in onderlinge samenhang bestaat. De inlichtingenverplichtingen op grond van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten en de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen worden hierbij buiten beschouwing gelaten omdat het hierbij gaat om specifieke doelgroepen. Verder worden de overtredingen van de inlichtingenverplichting op grond van de werknemersverzekeringen bij de beoordeling of sprake is van recidive niet meegeteld bij overtredingen van de inlichtingenverplichting op grond van de volksverzekeringen en omgekeerd. De reden hiervan is dat de werknemersverzekeringen die alleen betrekking hebben op de verzekerde (voormalige) werknemer een ander karakter hebben dan de volksverzekeringen die voor de gehele bevolking gelden en deels een opbouw karakter hebben. Bij de overtredingen van de inlichtingenverplichting op grond van de volksverzekeringen worden overtredingen van de Algemene Kinderbijslag (AKW) buiten beschouwing gelaten omdat deze wet een ander karakter heeft dan de Algemene Ouderdomswet (AOW) en de Algemene nabestaandenwet.

De voorgestelde regeling bij recidive betekent bijvoorbeeld dat wanneer sprake is geweest van een overtreding van de inlichtingenverplichting op grond van de Ziektewet die heeft geleid tot een benadelingsbedrag en een sanctionering en vervolgens sprake is geweest van een vergelijkbare sanctionering van een overtreding van de inlichtingenverplichting op grond van de Wet WIA, er gedurende in beginsel vijf jaar geen recht op uitkering op grond van de Wet WIA meer is. Voor de Toeslagenwet geldt dat wanneer bijvoorbeeld een inlichtingenverplichting op grond van de WW is overtreden en vervolgens een inlichtingenverplichting op grond van de Toeslagenwet (als aanvulling op bijvoorbeeld een WIA-uitkering), gedurende in beginsel 5 jaar geen recht op toeslag bestaat, ongeacht op welke loondervingsverzekering de toeslag betrekking heeft. Ander voorbeeld in de sfeer van de volksverzekeringen; wanneer er sprake is geweest van een overtreding van de inlichtingenverplichting op grond van de Algemene nabestaandenwet die tevens heeft geleid tot een benadelingsbedrag en een sanctionering en er vervolgens sprake is geweest van een sanctionering van een vergelijkbare overtreding van de inlichtingenverplichting op grond van de AOW waarbij wederom sprake was van een benadelingsbedrag, dan bestaat er gedurende in beginsel vijf jaar geen recht op uitkering meer op grond van de AOW.

In de AKW en de ANW is geen definitie opgenomen wat onder 'eenzelfde overtreding' dient te worden verstaan. In deze wetten heeft de eerdere sanctionering wegens eenzelfde gedraging alleen betrekking op de overtreding van de dezelfde inlichtingenverplichting op grond van dezelfde wet.

Derde lid

Op grond van het derde lid wordt het tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de sanctionering waarbinnen sprake moet zijn van een eerdere sanctionering wegens overtreding van de inlichtingenverplichting, verlengd naar tien jaar indien de eerdere overtreding is bestraft met een onvoorwaardelijke gevangenisstraf. De strafrechtelijke overtreding moet dus kunnen worden bestraft met gevangenisstraf, zoals dat bijvoorbeeld bij de misdrijven, bedoeld in de artikelen 227a en 227b Sr. (opzettelijk niet naar waarheid verstrekken van gegevens, respectievelijk opzettelijk nalaten tijdig benodigde gegevens te verstrekken) het geval is. Uit de strafoplegging dient te blijken dat er voor het geheel of een deel een onvoorwaardelijke gevangenisstraf is opgelegd. Het is ook mogelijk dat daarnaast een deel van de gevangenisstraf voorwaardelijk is opgelegd of een geldboete is opgelegd; het gaat er om dat in ieder geval voor een deel een onvoorwaardelijke gevangenisstraf is opgelegd. Een onvoorwaardelijke gevangenisstraf die langer dan vijf jaar geleden maar niet langer dan tien jaar geleden is opgelegd telt zo dus eveneens mee bij de bepaling of er sprake is van recidive.

Vierde lid

De tijdelijke uitsluiting van het recht op uitkering vangt aan op het moment van de dagtekening van de bestuurlijke boete of de strafrechtelijke sanctie.

Vijfde lid

Het tijdvak waarin geen recht bestaat op uitkering is gesteld op vijf jaar. Aangezien de hoogte van de fraudebedragen sterk kunnen verschillen wordt de duur van dit tijdvak verkort naar de mate waarin te veel aan

uitkering is ontvangen. Hierbij wordt het totale benadelingsbedrag bij zowel de eerste overtreding als bij de tweede overtreding betrokken. Bij algemene maatregel van bestuur worden hiervoor nadere regels gegeven. Hierbij zal de maximale duur van de uitsluiting van het uitkeringsrecht worden gerelateerd aan het benadelingsbedrag waarboven aangifte wordt gedaan van uitkeringsfraude. Hiermee wordt invulling gegeven aan de evenredigheid tussen de hoogte van het benadelingsbedrag en de duur van de periode waarin geen recht op uitkering bestaat. De duur van de uitsluiting van het recht op uitkering volgt dus rechtstreeks uit de wet en de algemene maatregel van bestuur. Bij een nieuwe aanvraag van uitkering zal deze uitsluiting worden toegepast.

Zesde lid

In de desbetreffende werknemersverzekeringen en volksverzekeringen is gelijkelijk de uitsluiting van het recht op uitkering geregeld bij recidive van de inlichtingenplicht. Indien er sprake is van overtreding van de inlichtingenplicht op grond van één van deze wetten en vervolgens overtreding van de inlichtingenplicht op grond van de desbetreffende materiewet (recidive) dan vervalt het recht op uitkering op grond van de desbetreffende materiewet. Dit is geregeld in het eerste lid.

In het zesde lid is daarnaast geregeld dat wanneer betrokkene geen recht heeft op één van de andere uitkeringen de duur van de uitsluiting van het recht op uitkering doorwerkt naar de uitsluiting van het recht op uitkering van de desbetreffende materiewet. Indien bijvoorbeeld gedurende twee jaar geen recht bestaat op WW en tijdens deze twee jaar een uitkering wordt gevraagd op grond van de Wet WIA, dan bestaat er vervolgens geen recht op uitkering op grond van de Wet WIA totdat de periode van twee jaar is verstreken. De termijn van twee jaar vangt aan op het moment van uitsluiting van het recht op WW.

Voor de Toeslagenwet (TW) behoeft dit niet te worden geregeld omdat in de TW is bepaald dat geen recht op toeslag bestaat wanneer er geen recht is op een loondervingsuitkering.

Aangezien er geen recht meer bestaat op een uitkering op grond van de ANW bij het bereiken van de leeftijd van 65 jaar, is in artikel 8d, zesde lid, van de AOW bepaald dat de pensioengerechtigde geen recht heeft op AOW gedurende het tijdvak dat hij was uitgesloten van de ANW en nog niet is verstreken bij het bereiken van de leeftijd van 65 jaar.

Zevende lid en overige bepalingen: Artikel I, onderdeel A (artikel 4c, zesde lid, van de Toeslagenwet); Artikel X, onderdeel A (artikel 8, vijfde lid, van de Algemene Kinderbijslagwet) en Artikel XI, onderdeel C (artikel 32g, vijfde lid, van de Algemene nabestaandenwet)

(kennisgeving uitsluiting)

Door het UWV of de SVB wordt de ingangsdatum en de duur van de uitsluiting schriftelijk aan betrokkene medegedeeld. Hoewel de uitsluiting rechtstreeks uit de wet en de algemene maatregel van bestuur op grond van het vijfde lid voortvloeit, is het uit een oogpunt van kenbaarheid van belang de betrokkene hiervan mededeling te doen.

Achtste lid en overige bepalingen: Artikel I, onderdeel A (artikel 4c, zevende lid, van de Toeslagenwet); Artikel X, onderdeel A (artikel 8, zesde lid, van de Algemene Kinderbijslagwet) en Artikel XI, onderdeel C (artikel 32g, zesde lid, van de Algemene nabestaandenwet)

(dringende redenen)

Op grond van bovenvermelde leden kan de uitvoering besluiten dat er wel recht op uitkering bestaat indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn. Hierbij gaat het om bijzondere omstandigheden in het individuele geval waarbij aansluiting wordt gezocht bij de uitvoeringspraktijk op dit punt bij de toepassing van de huidige regeling van de bestuurlijke boete en de toepassing van de huidige maatregelen tot weigering of verlaging van de uitkering. Deze regel wordt slechts toegepast indien door het onthouden van het recht op uitkering voor de betrokkene onaanvaardbare consequenties zouden optreden. Uit het woord "dringend" blijkt dat er wel iets bijzonders en uitzonderlijks aan de hand moet zijn, wil een afwijking van de regel gerechtvaardigd zijn. Daarbij dient het uiteraard om incidentele gevallen te gaan, gebaseerd op een individuele afweging van alle relevante omstandigheden; van algemene of categorale afwijkingen kan geen sprake zijn. De hier bedoelde dringende redenen kunnen overigens in hun algemeenheid moeilijk nader worden aangeduid. Voor zover het al doenlijk zou zijn wordt het niet wenselijk geacht: een opsomming zou een afgrenzing betekenen waardoor nieuwe, op voorhand niet bedachte gevallen, er buiten zouden vallen.

Negende lid en overige bepalingen: Artikel I, onderdeel A (artikel 4c, achtste lid, van de Toeslagenwet); Artikel VIII, onderdeel A (artikel 19d, elfde lid, van de Ziektewet); Artikel X, onderdeel A (artikel 8, zevende lid, van de Algemene Kinderbijslagwet) Artikel XI, onderdeel C (artikel 32g, achtste lid, van de Algemene nabestaandenwet) en Artikel XII, onderdeel A (artikel 8d, tiende lid van de Algemene Ouderdomswet)

(gevolgen wanneer bestuurlijke boete of strafrechtelijke sanctieoplegging wordt vernietigd)

In dit lid is geregeld dat het recht op uitkering of toeslag niet geacht wordt te zijn uitgesloten wanneer een besluit waarmee een bestuurlijke boete is opgelegd door het UWV of de SVB, al dan niet in het kader van een bezwaarprocedure, wordt ingetrokken of dat een nieuw besluit wordt genomen waarbij de boete op nihil wordt gesteld. Ook wanneer tegen een boetebesluit beroep of hoger beroep is ingesteld en vervolgens dit besluit door de bestuursrechter wordt vernietigd, wordt de uitsluiting niet geacht te hebben plaatsgevonden. Echter dit geldt alleen wanneer de rechter met toepassing van artikel 8:72a van de Algemene wet bestuursrecht de bestuurlijke boete op

nihil stelt en niet wanneer de bestuurlijke boete wordt verlaagd of verhoogd. In dit verband wordt ook gewezen op artikel 19 van de Beroepswet. Deze bepaling brengt met zich mee dat wanneer in beroep een boetebesluit wordt vernietigd, deze uitspraak wordt opgeschort totdat de termijn voor het instellen van hoger beroep is verstreken of, indien hoger beroep is ingesteld, op het hoger beroep is beslist. Eerst dan is duidelijk of het recht op uitkering of toeslag al dan niet geacht wordt te zijn uitgesloten.

Ook in de situatie dat een strafrechtelijke sanctie in beroep of hoger beroep wordt vernietigd of wanneer een strafbeschikking op grond van artikel 257e, achtste lid, van het Wetboek van Strafvordering door de officier van justitie wordt ingetrokken, wordt de uitsluiting niet geacht te hebben plaatsgevonden.

Wanneer deze omstandigheden zich hebben voorgedaan betekent dit niet automatisch dat dan ook met terugwerkende kracht en over het hele tijdvak waarin het recht op uitkering of toeslag was uitgesloten, de uitkering of toeslag alsnog wordt uitbetaald. Alsdan wordt bezien of aan de overige voorwaarden voor het recht op uitkering of toeslag is voldaan vanaf het moment van de aanvankelijke uitsluiting en gedurende het tijdvak waarin het recht op uitkering of toeslag was uitgesloten. Indien en voor zover in de achterliggende periode recht op uitkering of toeslag bestond, wordt de uitkering of toeslag met terugwerkende kracht alsnog uitbetaald.

Artikel II, onderdelen B en C (artikelen 20 en 21 van de Werkloosheidswet); Artikel III, onderdel B, C, D en E (artikelen 19, 20, 21 en 21d van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen); Artikel IV, onderdelen E en F (artikelen 7 en 8 van de Wet inkomensvoorziening oudere werklozen); Artikel V, onderdelen G, H, I en J (artikelen 43, 43a, 47 en 47d van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering); Artikel VI, onderdelen G en H (artikelen 3:19 en 3:23b van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten); Artikel VII, onderdelen D, E, F en G (artikelen 48, 49, 50, 55, 56 en 57 van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen); Artikel VIII, onderdeel A (artikel 19d, tiende lid, van de Ziektewet; Artikel XI, onderdeel C (artikel 32g, zevende lid, van de Algemene nabestaandenwet) en Artikel XII, onderdeel A, (artikel 8d, negende lid, van de Algemene Ouderdomswet).

(Ontstaan, herleving en het beëindigen van het recht op uitkering)

In de bovengenoemde bepalingen is geregeld dat het recht op uitkering voor de belanghebbende ontstaat of dat het recht op uitkering herleeft (of in andere bewoordingen, zoals dat in een aantal uitkeringswetten is geregeld, wordt heropend) op de dag volgend op het tijdvak waarin geen recht bestond op uitkering in verband met de tijdelijke uitsluiting van het recht op uitkering bij recidive. Wel moet op dat moment uiteraard zijn voldaan aan de voorwaarden voor het recht op uitkering op grond van de desbetreffende uitkeringswet. Hierbij is aangesloten bij de bestaande systematiek van de regeling van het ontstaan, herleven of heropenen en beëindigen van het recht op uitkering na een periode van uitsluiting bij de toepassing van de bestaande uitsluitingsgronden in de desbetreffende uitkeringswetten. De bestaande systematiek op deze punten is verschillend geregeld. Soms zijn deze onderwerpen geregeld in de bepalingen over de uitsluitingsgrond zelf (bijvoorbeeld in de ZW, ANW en AOW) of zijn hiervoor specifieke bepalingen opgenomen (bijvoorbeeld in de WW, IOW, WAZ, WAO en de WIA).

Ten aanzien van het recht op een werkloosheidsuitkering wordt opgemerkt dat in artikel 16a, tweede lid, van de Werkloosheidswet een regeling is gegeven voor de vaststelling van de eerste werkloosheidsdag (tevens de eerste dag van het recht op uitkering) in het geval dat sprake is van een uitsluitingsgrond als bedoeld in artikel 19, eerste lid van de Werkloosheidswet. In dat geval wordt als eerste werkloosheidsdag aangemerkt de dag van de kalenderweek waarin geen sprake meer is van een uitsluitingsgrond. Aan genoemd artikel 16a, tweede lid, is de nieuwe uitsluitingsgrond, bedoeld in artikel 19a, niet toegevoegd. Dit betekent dat wanneer de verzekerde werkloos wordt tijdens de duur van de uitsluiting wegens recidive van overtreding van de inlichtingenplicht, dit moment als eerste werkloosheidsdag wordt aangemerkt en niet pas het moment na afloop van de uitsluitingsperiode, zoals dat bij de andere uitsluitingsgronden onder artikel 19 van de WW wel het geval is. In aanvulling daarop is in artikel 20, eerste lid, onder d, van de WW de beëindiging van het recht op werkloosheidsuitkering geregeld, dat tijdens een lopende uitsluitingsperiode ontstaat. Dit brengt met zich mee dat de duur van het recht op werkloosheidsuitkering wordt berekend vanaf de eerste dag van de feitelijke werkloosheid en dat de betaling van de uitkering aanvangt op de eerste dag na afloop van de uitsluitingsperiode voor de resterende duur waarover nog recht op werkloosheidsuitkering bestaat, tenzij de uitkering niet kan herleven omdat er meer dan een half jaar is verstreken sinds de eerste werkloosheidsdag (artikel 21, derde lid, onderdeel c, van de WW). Dit impliceert dat wanneer iemand langer dan een half jaar voor het einde van de uitsluitingsperiode werkloos wordt, de uitkering na afloop van de uitsluitingsperiode niet herleeft.

Ook is ten aanzien van het ontstaan of heropening van recht op uitkering op grond van de Wet werk en inkomen een specifieke voorziening getroffen dat bij de bepaling van de wachttijd rekening wordt gehouden met periodes van ziekte waarin geen recht op ziekgeld bestond op grond van de Ziektewet in verband met de uitsluitingsgrond wegens recidive van overtreding van de inlichtingenverplichting. Zie hierna de toelichting op Artikel VII, onderdelen A (artikel 23 van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen).

Artikel I, onderdelen C, E en F (artikelen 14a, 14c, 14f en 14g van de Toeslagenwet); Artikel II, onderdelen D, F en G (artikelen 27a, 27c, 27f en 27g van de Werkloosheidswet); Artikel III, onderdelen F, H en I (artikelen 48, 50, 53 en 54 van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen); Artikel IV, onderdelen G, I en J (artikelen 21, 23 en 24 van de Wet inkomensvoorziening oudere werklozen); Artikel V, onderdelen C, E en F (artikelen 29a, 29c, 29f en 29g Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering); Artikel VI, onderdelen D, J, L en M (artikelen 2:69, 3:40, 3:42 en 3:43 van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten); Artikel VII, onderdelen J, L en M (artikelen 91, 93, 96 en 118 van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen); Artikel VIII, onderdelen E, G en H (artikelen 45a, 45c, 45f, 45g van de Ziektewet); Artikel X, onderdelen B, D en E (artikelen 17a, 17f en 17g van

de Algemene Kinderbijslagwet); Artikel XI, onderdelen D, F en G (artikelen 39, 44 en 45 van de Algemene nabestaandenwet) en Artikel XII, onderdelen B, D en E (artikelen 17c, 17h en 17i van de Algemene Ouderdomswet).

(bestuurlijke boete)

Waar in deze toelichting wordt gesproken over de uitvoering wordt hier zowel het UWV als de SVB onder begrepen. De leden die niet zijn toegelicht betreffen bestaande bepalingen die niet inhoudelijk zijn gewijzigd.

De bestuurlijke boete wordt opgelegd aan degene die de inlichtingenplicht niet of niet behoorlijk is nagekomen. Dat kan in voorkomende gevallen ook een andere zijn dan de uitkeringsgerechtigde, bijvoorbeeld een echtgenoot of een wettelijke vertegenwoordiger. De uitvoering legt op grond van het eerste lid een bestuurlijke boete op van maximaal het geleden benadelingsbedrag dat ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan uitkering is ontvangen. De bestuurlijke boete is niet lager dan de boete die op grond van het derde lid zou worden opgelegd indien er geen sprake was van een benadelingsbedrag en geen waarschuwing op grond van het vierde lid zou zijn gegeven. Deze toevoeging aan het eerste lid is noodzakelijk om in de situatie dat er sprake is van lage benadelingsbedragen, de boetehoogte niet lager te laten zijn dan in de situatie, bedoeld in het derde lid, dat er geen sprake is van een benadelingsbedrag. Deze afstemming wordt gerealiseerd bij de algemene maatregel van bestuur op grond van het zevende lid.

Indien als gevolg van de overtreding van de inlichtingenverplichting geen sprake is geweest van benadeling dan wordt op grond van het derde lid een boete opgelegd van maximaal het bedrag van de tweede categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht. Hierbij gaat het per 1 januari 2010 om een bedrag van €3800,-. Als gevolg van deze verwijzing wordt de maximale bestuurlijke boete automatisch aangepast aan de tweejaarlijkse wijzigingen van de maximale strafrechtelijke geldboetes op grond van artikel 23, negende lid, van het Wetboek van Strafrecht. In artikel VI, onderdelen J en P (artikelen 2:69, derde lid, en 3:40, derde lid van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten) is de werkgeversboete, die was opgenomen in het eerste lid van voornoemde artikelen hiermee in overeenstemming gebracht.

In het tweede lid is gedefinieerd wat onder het benadelingsbedrag wordt verstaan. Hierbij wordt uitgegaan van het brutobedrag van de uitkering dat ten onrechte of te veel is betaald. De sociale verzekeringspremies die de uitvoering verschuldigd is, zijn hierbij niet inbegrepen.

Het vierde lid regelt de mogelijkheid om een waarschuwing te geven in plaats van het opleggen van een bestuurlijke boete indien geen sprake is van een benadelingsbedrag bij overtreding van de inlichtingenverplichting. Op grond van het voorgestelde vijfde lid, onderdeel a, verlaagt de uitvoering de boete indien sprake is van verminderde verwijtbaarheid.

In het zevende lid is geregeld dat bij algemene maatregel van bestuur regels worden gesteld over de hoogte van de bestuurlijke boete. Deze regels zijn en worden opgenomen in het Boetebesluit socialezekerheidswetten en hebben betrekking op factoren die bepalend zijn voor de boetehoogte zoals recidive en de mate van verwijtbaarheid. Waar het gaat om de verwijtbaarheid zullen criteria worden opgenomen die in ieder geval leiden tot verminderde of verhoogde verwijtbaarheid. Hiermee wordt ruimte gelaten voor de uitvoering om in concrete situaties rekening te houden met overige omstandigheden in het individuele geval die behoren te leiden tot een lagere bestuurlijke boete als gevolg van verminderde verwijtbaarheid. Dit sluit aan bij de gangbare praktijk bij de uitvoering. Thans worden ook op grond van de Beleidsregel boete werknemer 2011 door het UWV en op grond van het Besluit Beleidsregels SVB 2011 door de SVB omstandigheden in aanmerking genomen die leiden tot verminderde verwijtbaarheid. Met het bepalen van deze criteria voor (verminderde) verwijtbaarheid in het Boetebesluit socialezekerheidswetten wordt een meer uniforme toepassing van de bestuurlijke boete door zowel het UWV als de SVB nagestreefd.

Deze criteria zullen ook leidend zijn bij de vaststelling van criteria die leiden tot (verminderde) verwijtbaarheid bij de toepassing de voorgestelde mogelijkheid van bestuurlijke boetes door gemeentes bij de toepassing van de WWB en aanverwante wetten. Als gevolg van de hiermee beoogde uniformiteit is tevens de verwachting dat hiermee de rechtsgelijkheid en de kenbaarheid wordt bevorderd en daarmee ook de handhaafbaarheid en de naleefbaarheid van de uitkeringswetten.

Artikel I, onderdeel G (artikel 20 van de Toeslagenwet); Artikel II, onderdeel H (artikel 36 van de Werkloosheidswet); Artikel III, onderdeel J (artikel 63 van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen); Artikel IV onderdeel K (artikel, 35 van de Wet inkomensvoorziening oudere werklozen); Artikel V, onderdeel K (artikel 57 van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering); Artikel VI, onderdelen B en N (artikelen 2:59 en 3:56 van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten); Artikel VII, onderdeel H (artikel 77 van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen); Artikel VIII, onderdeel B (artikel 33 van de Ziektewet); Artikel X, onderdeel F (artikel 24 van de Algemene Kinderbijslagwet); Artikel XI, onderdeel H (artikel 53 van de Algemene nabestaandenwet) en Artikel XII, onderdeel F (artikel 24 van de Algemene Ouderdomswet)

(terugvordering uitkering)

De termijnen van 5 jaar waarna het UWV en de SVB in een aantal omstandigheden kan afzien van terugvordering of van verdere terugvordering van onverschuldigde betalingen worden verlengd tot 10 jaar indien de terugvordering voortvloeit uit het niet of niet behoorlijke nakomen van de inlichtingenverplichting.

In artikel 77, eerste lid, van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (Wet WIA) is ten aanzien van de onverschuldigde betalingen een omissie hersteld en in overeenstemming gebracht met andere uitkeringswetten op dit punt. De onverschuldigde betaling behoeft niet alleen betrekking te hebben op de uitkering, maar kan bijvoorbeeld ook betrekking hebben op betaalde premies of voorzieningen.

Artikel VII, onderdelen A (artikel 23 van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen)

In artikel 23 van de Wet WIA is de wachttijd geregeld voordat aanspraak kan ontstaan op een uitkering op grond van de Wet WIA. Voor de wachttijd telt o.a. de periode mee waarin recht bestaat op ziekgeld op grond van de Ziektewet. In het vierde lid is bepaald dat de tijd gedurende welke de verzekerde is uitgesloten van het recht op ziekgeld als gevolg van bepaalde omstandigheden, voor de bepaling van de duur van de wachttijd wordt aangemerkt als een periode waarin recht bestaat op ziekgeld. De nieuwe uitsluitingsgrond, bedoeld in artikel 19d van de Ziektewet (geen recht op ziekgeld bij recidive van overtreding van de inlichtingenverplichtingen), wordt hieraan toegevoegd. Dit betekent dat wanneer de betrokkene tijdens het tijdvak waarin hij is uitgesloten van het recht op ziekgeld, ziek wordt, de duur van de ziekteperiode (het moment van ziek worden tot de datum waarop het tijdvak waarin geen recht op ziekgeld bestond, is beëindigd) meetelt bij de bepaling van de wachttijd voor de Wet WIA.

Artikel VIII, onderdeel A (artikel 19d, achtste lid, van de Ziektewet) en Artikel IX (artikel 629, vijfde lid, van het Burgerlijk Wetboek)

(loondoorbetaling bij ziekte)

In de situatie dat een werknemer die aanspraak maakt op ziekgeld ook een werkgever heeft die loon moet doorbetalen wordt het ziekgeld op het loon in mindering gebracht. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om gevallen waarin sprake is van een zogenoemde no risk polis (bijvoorbeeld arbeidsongeschikten die weer zijn gaan werken), zwangeren en orgaandonoren. In deze situatie dient geregeld te worden dat wanneer de werknemer wordt uitgesloten van het recht op ziekgeld in verband met recidive van overtreding van de inlichtingenplicht, de werkgever vervolgens niet gehouden is het volledige loon door te betalen. De werkgever mag het loon verminderen met het ziekgeld waarop de werknemer recht zou hebben gehad zonder deze uitsluiting. Dit is geregeld in de aanvulling op het vijfde lid van artikel 629 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek.

Als na een ziekmelding van de werknemer die aanspraak maakt op ziekgeld blijkt dat de werknemer is uitgesloten van het recht op ziekgeld, meldt het UWV aan de werkgever wat de hoogte van de aanspraak van de werknemer op ziekgeld zou zijn geweest indien hij niet was uitgesloten van het recht op ziekgeld. Dit is geregeld in artikel 19d, achtste lid van de Ziektewet. Deze melding is nodig omdat de werkgever het bedrag van de fictieve aanspraak in mindering kan brengen op het loon op grond van artikel 629, lid 5, van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel VIII, onderdeel I (artikel 63a van de Ziektewet)

In artikel 63a van de Ziektewet is o.a. geregeld dat het UWV de werkzaamheden die samenhangen met boetebesluit verricht ten behoeve van de eigenrisicodrager. Deze bepaling is aangevuld met besluiten die samenhangen met de tijdelijke uitsluiting van het recht op ziekgeld als bedoeld in artikel 19d.

Hoofdstuk III Sociale Voorzieningen

In dit hoofdstuk worden de wijzigingen in de uitkeringswetten toegelicht die door de gemeentelijke overheid worden uitgevoerd.

Artikelen XIII en XIV (Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers en de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen)

Onderdeel A (artikelen 6a)

(tijdelijke uitsluiting van het recht op uitkering bij recidive)

Algemeen

Ook bij de sociale voorzieningen IOAW en IOAZ vormt de inlichtingenplicht een integraal onderdeel van de aan de uitkering verbonden verplichtingen. De rechten en plichten, verbonden aan de uitkering, vormen twee kanten van dezelfde medaille: worden de plichten niet nagekomen, dan kan ook het recht niet (volledig) geldend worden gemaakt. Indien sprake is van een overtreding van de inlichtingenverplichting voor zover in verband hiermee tevens ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan uitkering is ontvangen (benadelingsbedrag), wordt een bestuurlijke boete opgelegd of, in de situatie dat een met het Openbaar Ministerie afgesproken hoogte van het benadelingsbedrag is overschreden en strafrechtelijke vervolging plaatsvindt, na veroordeling een strafrechtelijke sanctie opgelegd. In beide gevallen wordt ook het benadelingsbedrag als onverschuldigde betaling teruggevorderd. In het geval van recidive wordt voorgesteld naast de bovengenoemde gevolgen, het recht op uitkering, inkomensvoorziening, ziekgeld of toeslag te onthouden gedurende een periode van in beginsel vijf jaar. Hiermee wordt een nieuwe voorwaarde geïntroduceerd voor het verkrijgen en behouden van rechten die worden ontleend aan de desbetreffende sociale voorzieningen. Deze aanscherping ziet er op te voorkomen dat publieke middelen worden besteed ten behoeve van personen die daar geen recht op hebben. Deze nieuwe voorwaarde luidt aldus dat de belanghebbende zich na een eerste overtreding van de inlichtingenplicht dient te onthouden van herhaalde overtreding en wanneer betrokkene de inlichtingenplicht voor de tweede keer overtreedt en hiervoor is gesanctioneerd een tijdelijke uitsluiting van het recht op uitkering volgt. De tijdelijke uitsluiting van het uitkeringsrecht is er op gericht om degene die een beroep doet op de uitkering te stimuleren zich aan de wet te houden waarmee wordt beoogd om een preventieve gedragsbeïnvloeding te

bewerkstelligen. Daarmee is de tijdelijke uitsluiting van het uitkeringsrecht dat rechtstreeks uit de wet voortvloeit te typeren als een herstelmaatregel. De maatregel heeft geen punitief oogmerk.

De tijdelijke uitsluiting van het recht op uitkering is het gevolg van recidive van overtreding van de inlichtingenplicht. De voorwaarde voor het verkrijgen en behouden van uitkering is dat er geen sprake mag zijn van recidive van overtreding van de inlichtingenplicht. Wordt niet (meer) aan deze voorwaarde voldaan, dan bestaat er ook tijdelijk geen recht meer op uitkering. Het tijdelijk onthouden van het recht op uitkering vindt derhalve plaats in het kader van, maar tevens geheel binnen, de relatie die er bestaat tussen de belanghebbende en de uitvoeringsinstantie.

In dit opzicht kan een parallel worden gemaakt met een private verzekering dat geen uitkering wordt gedaan indien is gebleken dat een mededelingsplicht niet is nagekomen. Indien sprake is van verzekeringsfraude kan de toegang tot een verzekering in het vervolg al dan niet tijdelijk worden onthouden.

In verband met het herstelkarakter van de tijdelijke uitsluiting van het uitkeringsrecht wordt er ook op gewezen dat in de artikelen 20b van de IOAW en IOAZ is geregeld dat wanneer sprake is geweest van een sanctionering als gevolg van een eerste overtreding, de belanghebbende door het college van B&W wordt gewaarschuwd om zich te onthouden van vervolgovertredingen en wanneer hij deze waarschuwing niet ter harte neemt en toch voor de tweede keer fraudeert, er tijdelijk geen recht meer zal zijn op uitkering. Zoals hiervoor is opgemerkt is het van belang dat voorkomen wordt dat publieke middelen worden besteed ten behoeve van personen die daar geen recht op hebben. Bij de eerste overtreding wordt derhalve de belanghebbende op de consequenties van een eventuele vervolgovertreding gewezen en het is aan de belanghebbende om vervolgovertredingen en daarmee het tijdelijke verlies van het recht op uitkering te voorkomen.

Aangezien met de maatregel, dat bij recidive het recht op uitkering tijdelijk komt te vervallen, de voorwaarden voor het recht op uitkering worden gewijzigd, wordt in het overgangsrecht geregeld dat alleen overtredingen die zijn begaan na het moment van inwerkingtreding van deze wet meetellen bij de bepaling of sprake is van recidive van overtreding van de inlichtingenverplichting. Op deze wijze kunnen belanghebbenden anticiperen op het nieuwe recht en daarmee voorkomen dat er tijdelijk geen recht bestaat op uitkering.

In de WWB wordt een vergelijkbare wijziging voorgesteld zij het dat, in verband met het vangnetkarakter van de WWB, de duur van de uitsluiting van het recht is beperkt tot drie maanden.

Tijdens de periode dat geen recht bestaat op uitkering op grond van de IOAW of IOAZ kan de betrokkene eventueel een beroep doen op de WWB, indien hij aan de daarvoor geldende voorwaarden voldoet. In dit verband wordt ook gewezen op artikel 18 van de WWB waarbij het college van B&W op grond van de gemeentelijke verordening de bijstand gedurende ten hoogste drie maanden kan verlagen indien naar het oordeel van het college de belanghebbende een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid betoont voor de voorziening in het bestaan. Indien tijdelijk geen recht op uitkering bestaat in verband met herhaalde overtreding van de inlichtingenverplichting op grond van de IOAW of IOAZ, dan zou deze omstandigheid aanleiding kunnen zijn om de bijstandsuitkering tijdelijk te verlagen.

Eerste lid

Op grond van het eerste lid is er gedurende een periode van vijf jaar geen recht op uitkering bij herhaalde overtreding van de inlichtingenverplichting indien daarbij sprake was van een benadelingsbedrag. Hierbij geldt verder dat voor de overtreding van de inlichtingenverplichting sprake moet zijn geweest van een bestuurlijke beboeting of een strafrechtelijke sanctie. In dit verband wordt het begrip "strafrechtelijke sanctie" ruim opgevat. Hierbij kan sprake zijn van een strafrechtelijke veroordeling door de strafrechter. Maar het kan hierbij ook gaan om een strafbeschikking als bedoeld in de artikelen 257a, 257b en 257ba van het Wetboek van Strafvordering opgelegd door respectievelijk de officier van Justitie, daartoe aangewezen opsporingsambtenaren of bestuursorganen. Verder kan het hierbij ook gaan om een transactie door de officier van Justitie of daartoe aangewezen opsporingsambtenaren als bedoeld in de artikelen 74 en 74c van het Wetboek van Strafrecht (Sr).

In verband met het overtreden van de inlichtingenverplichting zal in de regel een bestuurlijke boete worden opgelegd. Indien echter het benadelingsbedrag een bepaald bedrag te boven gaat, dan wordt op grond van afspraken met het OM (Aanwijzing sociale zekerheidsfraude) aangifte gedaan van een strafbaar feit. De opsporing en vervolging zullen over het algemeen worden gebaseerd op commune delicten zoals valsheid in geschrifte. Hiermee is rekening gehouden in het eerste lid waarin is bepaald dat de sanctie is opgelegd wegens eenzelfde gedraging, waarmee tot uitdrukking is gebracht dat de sanctionering niet alleen betrekking kan hebben op de overtreding van de inlichtingenverplichting zelf maar hiermee ook in verband kan staan. Verder is bepaald dat binnen een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de sanctionering sprake moet zijn geweest van een eerdere sanctionering wegens eenzelfde gedraging. Hierbij gaat het om de overtreding van de dezelfde inlichtingenverplichting op grond van dezelfde wet (de IOAW of de IOAZ). Voor de bepaling van de recidivetermijn wordt uitgegaan van de dagtekening van het besluit waarbij de bestuurlijke boete of de strafrechtelijke sanctie is opgelegd. De bestuurlijke boete en de strafrechtelijke sanctie kunnen naast de uitkeringsgerechtigde ook worden opgelegd aan een andere belanghebbende, zoals de echtgenoot indien deze laatste persoon de inlichtingenplicht met betrekking tot de uitkering van de uitkeringsgerechtigde heeft overtreden. De aan deze persoon opgelegde bestuurlijke boete of strafrechtelijke sanctie telt ook mee bij de bepaling of sprake is van recidive. Dit impliceert dat bij recidive een uitsluiting van het recht op uitkering volgt ongeacht wie (de uitkeringsgerechtigde of de echtgenoot) de overtreding heeft begaan en ongeacht of dat bij verschillende overtredingen dezelfde persoon is. Dit kan betekenen dat indien de eerste keer een overtreding is begaan als alleenstaande en vervolgens binnen de recidivetermijn zijn echtgenoot een overtreding begaat met betrekking tot een uitkering op grond van de IOAW of

IOAZ van deze (voormalige) alleenstaande, dit leidt tot een tijdelijke uitsluiting van het recht op uitkering op grond van de IOAW of IOAZ van deze (voormalige) alleenstaande.

Voorts is in het eerste lid bepaald dat zowel ten aanzien van de eerste als bij de tweede overtreding sprake moet zijn van ten onrechte ontvangen uitkering of een te hoog bedrag aan ontvangen uitkering. Indien overtreding van de inlichtingenplicht niet heeft geleid tot een benadelingsbedrag, vervalt het recht op uitkering niet.

Tweede lid

Op grond van dit lid wordt het tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de sanctionering waarbinnen sprake moet zijn van een eerdere sanctionering wegens overtreding van de inlichtingenverplichting, verlengd naar tien jaar indien de eerdere overtreding is bestraft met een onvoorwaardelijke gevangenisstraf. De strafrechtelijke overtreding moet dus kunnen worden bestraft met gevangenisstraf, zoals dat bijvoorbeeld bij de misdrijven, bedoeld in de artikelen 227a en 227b Sr. (opzettelijk niet naar waarheid verstrekken van gegevens, respectievelijk opzettelijk nalaten tijdig benodigde gegevens te verstrekken) het geval is. Uit de strafoplegging dient te blijken dat er voor het geheel of een deel een onvoorwaardelijke gevangenisstraf is opgelegd. Het is ook mogelijk dat daarnaast een deel van de gevangenisstraf voorwaardelijk is opgelegd of een geldboete is opgelegd; het gaat er om dat in ieder geval voor een deel een onvoorwaardelijke gevangenisstraf is opgelegd. Een onvoorwaardelijke gevangenisstraf die langer dan vijf jaar geleden maar niet langer dan tien jaar geleden is opgelegd telt zo dus eveneens mee bij de bepaling of er sprake is van recidive.

Derde lid

De tijdelijke uitsluiting van het recht op uitkering vangt aan op het moment van de dagtekening van de bestuurlijke boete of de strafrechtelijke sanctie.

Vierde lid

Het tijdvak waarin geen recht bestaat op uitkering is gesteld op vijf jaar. Aangezien de hoogte van de fraudebedragen sterk kunnen verschillen wordt de duur van dit tijdvak verkort naar de mate waarin te veel aan uitkering is ontvangen. Hierbij wordt het totale benadelingsbedrag bij zowel de eerste overtreding als bij de tweede overtreding betrokken. Bij algemene maatregel van bestuur worden hiervoor nadere regels gegeven. Hierbij zal de maximale duur van de uitsluiting van het uitkeringsrecht worden gerelateerd aan het benadelingsbedrag waarboven aangifte wordt gedaan van uitkeringsfraude. Hiermee wordt invulling gegeven aan de evenredigheid tussen de hoogte van het benadelingsbedrag en de duur van de periode waarin geen recht op uitkering bestaat. De duur van de uitsluiting van het recht op uitkering volgt dus rechtstreeks uit de wet en de algemene maatregel van bestuur. Bij een nieuwe aanvraag om uitkering zal deze uitsluiting worden toegepast. In voorkomende gevallen kan het college zo nodig een rechtsvaststellende beschikking worden gegeven.

Vijfde lid

Door het college wordt de ingangsdatum en de duur van de uitsluiting schriftelijk aan betrokkene medegedeeld. Hoewel de uitsluiting rechtstreeks uit de wet en de algemene maatregel van bestuur op grond van het vierde lid voortvloeit, is het uit een oogpunt van kenbaarheid van belang de betrokkene hiervan mededeling te doen.

Zesde lid

Op grond van dit lid kan het college besluiten dat er wel recht op uitkering bestaat indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn. Hierbij gaat het om bijzondere omstandigheden in het individuele geval. Deze regel moet toegepast worden indien door het onthouden van het recht op uitkering voor de betrokkene onaanvaardbare consequenties zouden optreden. Uit het woord "dringend" blijkt dat er wel iets bijzonders en uitzonderlijks aan de hand moet zijn, wil een afwijking van de regel gerechtvaardigd zijn. Daarbij dient het uiteraard om incidentele gevallen te gaan, gebaseerd op een individuele afweging van alle relevante omstandigheden; van algemene of categorale afwijkingen kan geen sprake zijn. De hier bedoelde dringende redenen kunnen overigens in hun algemeenheid moeilijk nader worden aangeduid. Voor zover het al doenlijk zou zijn wordt het niet wenselijk geacht: een opsomming zou een afgrenzing betekenen waardoor nieuwe, op voorhand niet bedachte gevallen, er buiten zouden vallen.

Zevende lid

In dit lid is geregeld dat het recht op uitkering ontstaat, of wanneer de uitkering was ingetrokken i.v.m. de tijdelijke uitsluiting van het uitkeringsrecht, herleeft op de dag volgend op het tijdvak waarin geen recht bestond op uitkering in verband met de tijdelijke uitsluiting van het recht op uitkering bij recidive. Wel moet op dat moment uiteraard zijn voldaan aan de voorwaarden voor het recht op uitkering op grond van de IOAW en IOAZ.

Achtste lid

In dit lid is geregeld dat het recht op uitkering niet geacht wordt te zijn uitgesloten wanneer een besluit waarmee een bestuurlijke boete is opgelegd door het college, al dan niet in het kader van een bezwaarprocedure, wordt ingetrokken of dat een nieuw besluit wordt genomen waarbij de boete op nihil wordt gesteld. Ook wanneer tegen een boetebesluit beroep of hoger beroep is ingesteld en vervolgens dit besluit door de bestuursrechter wordt vernietigd, wordt de uitsluiting niet geacht te hebben plaatsgevonden. Echter dit geldt alleen wanneer de rechter met toepassing van artikel 8:72a van de Algemene wet bestuursrecht de bestuurlijke boete op nihil stelt en niet wanneer de bestuurlijke boete wordt verlaagd of verhoogd. In dit verband wordt ook gewezen op artikel 19 van de Beroepswet. Deze bepaling brengt met zich mee dat wanneer in beroep een boetebesluit wordt vernietigd, deze

uitspraak wordt opgeschort totdat de termijn voor het instellen van hoger beroep is verstreken of, indien hoger beroep is ingesteld, op het hoger beroep is beslist. Eerst dan is duidelijk of het recht op uitkering al dan niet geacht wordt te zijn uitgesloten.

Ook in de situatie dat een strafrechtelijke sanctie in beroep of hoger beroep wordt vernietigd of wanneer een strafbeschikking op grond van artikel 257e, achtste lid, van het Wetboek van Strafvordering door de officier van justitie wordt ingetrokken, wordt de uitsluiting niet geacht te hebben plaatsgevonden.

Wanneer deze omstandigheden zich hebben voorgedaan betekent dit niet automatisch dat dan ook met terugwerkende kracht en over het hele tijdvak waarin het recht op uitkering was uitgesloten, de uitkering alsnog wordt uitbetaald. Alsdan wordt bezien of aan de overige voorwaarden voor het recht op uitkering is voldaan vanaf het moment van de aanvankelijke uitsluiting en gedurende het tijdvak waarin het recht op uitkering was uitgesloten. Indien en voor zover in de achterliggende periode recht op uitkering bestond, wordt de uitkering met terugwerkende kracht alsnog uitbetaald.

Onderdeel C (Artikelen 20b)

(waarschuwing bij overtreding)

Bij deze bepaling is geregeld dat het college de betrokkene waarschuwt voor recidive in verband met het gevolg dat er tijdelijk geen recht op uitkering meer bestaat. Deze waarschuwing is alleen effectief na een eerste sanctie en wordt daarom alleen gegeven indien voorafgaand aan de bestuurlijke boete of strafrechtelijke sanctie niet eerder in een periode van vijf jaar daaraan voorafgaand sprake is geweest van een bestuurlijke boete of strafrechtelijke sanctie wegens eenzelfde gedraging. In de waarschuwing wordt er op geattendeerd dat wanneer wederom een inlichtingenplicht wordt geschonden, er tijdelijk geen recht meer bestaat op uitkering. Met de waarschuwing is beoogd dat hiervan een preventieve werking uitgaat en dat dit de betrokkene weerhoudt van recidive. De inlichtingenverplichtingen zijn niet alleen gericht op de uitkeringsgerechtigde maar gelden voor alle belanghebbenden, zoals de eventuele echtgenoot. In de regeling van de waarschuwing is bepaald dat de waarschuwing wordt gegeven aan de belanghebbende. Voor zover sprake is van bijvoorbeeld een echtgenoot die bij het college bekend is, wordt de waarschuwing ook gegeven aan deze persoon, ook indien deze persoon niet zelf de overtredingen heeft begaan. Er wordt op gewezen dat een waarschuwing geen noodzakelijke voorwaarde is voor de tijdelijke uitsluiting van het recht op uitkering. De tijdelijke uitsluiting van het recht op uitkering vloeit rechtstreeks uit de wet voort indien is voldaan aan voorwaarde dat sprake is van recidive als bedoeld in artikel 6a.

Onderdeel C (Artikelen 20a)

(bestuurlijke boete)

De regeling van de bestuurlijke boete is afgeleid van de regelingen voor de bestuurlijke boete in de werknemersverzekeringen en volksverzekeringen. Het college van B&W legt op grond van het eerste lid een bestuurlijke boete op van maximaal het geleden benadelingsbedrag dat ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan uitkering is ontvangen. De bestuurlijke boete is niet lager dan de boete die op grond van het derde lid zou worden opgelegd indien er geen sprake was van een benadelingsbedrag en geen waarschuwing op grond van het vierde lid zou zijn gegeven. Deze toevoeging aan het eerste lid is noodzakelijk om in de situatie dat er sprake is van lage benadelingsbedragen, de boetehoogte niet lager te laten zijn dan in de situatie, bedoeld in het derde lid, dat er geen sprake is van een benadelingsbedrag. Deze afstemming wordt gerealiseerd bij de algemene maatregel van bestuur op grond van het zevende lid.

Indien als gevolg van de overtreding van de inlichtingenverplichting geen sprake is geweest van benadeling dan wordt op grond van het derde lid een boete opgelegd van maximaal het bedrag van de tweede categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht. Hierbij gaat het per 1 januari 2010 om een bedrag van €3800,-. Als gevolg van deze verwijzing wordt de maximale bestuurlijke boete automatisch aangepast aan de tweejaarlijkse wijzigingen van de maximale strafrechtelijke geldboetes op grond van artikel 23, negende lid, van het Wetboek van Strafrecht.

In het tweede lid is gedefinieerd wat onder het benadelingsbedrag wordt verstaan. Hierbij wordt uitgegaan van het brutobedrag van de uitkering dat ten onrechte of te veel is betaald. De sociale verzekeringspremies die het college verschuldigd is, zijn hierbij niet inbegrepen.

Het vierde lid regelt de mogelijkheid om een waarschuwing te geven in plaats van het opleggen van een bestuurlijke boete indien geen sprake is van een benadelingsbedrag bij overtreding van de inlichtingenverplichting. Op grond van het voorgestelde vijfde lid, onderdeel a, kan het college de boete verlagen indien sprake is van verminderde verwijtbaarheid. In het vijfde lid, onderdeel b, is bepaald dat het college kan afzien van een bestuurlijke boete indien sprake is van dringende redenen. Voor een toelichting op dit punt wordt korthedshalve verwezen naar de toelichting op artikel 6a, zesde lid.

In het zevende lid is geregeld dat bij algemene maatregel van bestuur regels worden gesteld over de hoogte van de bestuurlijke boete. Deze regels hebben betrekking op factoren die bepalend zijn voor de boetehoogte zoals recidive en de mate van verwijtbaarheid. Waar het gaat om de verwijtbaarheid zullen criteria worden opgenomen die in ieder geval leiden tot verminderde of verhoogde verwijtbaarheid. Hiermee wordt ruimte gelaten voor het college om in concrete situaties rekening te houden met overige omstandigheden in het individuele geval die behoren te leiden tot een lagere bestuurlijke boete als gevolg van verminderde verwijtbaarheid. Dit sluit aan bij de gangbare praktijk bij de uitvoering van de regelingen van de bestuurlijke boete in het kader van de sociale verzekeringswetten door het UWV en de SVB. Thans worden op grond van de Beleidsregel boete werknemer 2011 door het UWV en op grond van het Besluit Beleidsregels SVB 2011 door de SVB omstandigheden in aanmerking genomen die leiden tot

verminderde of verhoogde verwijtbaarheid. Deze omstandigheden zullen worden bepaald in het Boetebesluit socialezekerheidswetten. Hiermee wordt een meer uniforme toepassing van de bestuurlijke boete door zowel het UWV als de SVB nagestreefd.

Deze criteria zullen ook leidend zijn bij de vaststelling van criteria die leiden tot (verminderde) verwijtbaarheid bij de toepassing de voorgestelde mogelijkheid van bestuurlijke boetes door gemeentes bij de toepassing van de WWB, de IOAW en de IOAZ. Als gevolg van de hiermee beoogde uniformiteit is tevens de verwachting dat hiermee de rechtsgelijkheid en de kenbaarheid wordt bevorderd en daarmee ook de handhaafbaarheid en de naleefbaarheid van de uitkeringswetten. In het achtste lid is de mogelijkheid opgenomen om uitvoeringsregels te stellen en kan op grond van het negende lid door de rechter bij beroepszaken ook een hogere boete worden opgelegd. Ook deze leden zijn identiek aan de regelingen op dit punt in de werknemersverzekeringen en volksverzekeringen.

Onderdelen D (Artikelen 25)

Aan artikel 25 wordt een (nieuw) eerste lid toegevoegd waarin wordt geregeld dat het college moet terugvorderen indien er sprake is van ten onrechte of tot een te hoog bedrag ontvangen van uitkering als gevolg van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 13, eerste lid, of de verplichtingen, bedoeld in artikel 30c, tweede en derde lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen.

In het nieuwe zesde lid wordt geregeld dat het college kan afzien van terugvordering of van verdere terugvordering na een termijn van 10 jaar en in de omstandigheden, bedoeld in dit lid. Het nieuwe zevende lid geeft het college de bevoegdheid geheel of gedeeltelijk van terugvordering af te zien indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn. Deze nieuwe bepalingen zijn ontleend aan de regeling van terugvordering in het kader van de werknemersverzekeringen en de volksverzekeringen.

Onderdelen E (Artikelen 28)

In verband met de invoering van de regeling van de bestuurlijke boete zijn de regels met betrekking tot verrekening ook van toepassing op de bestuurlijke boete, bedoeld in artikel 20a.

Artikel XV (Wet werk en bijstand)

Onderdelen A, en G (artikelen 13a en 47i)

(tijdelijke uitsluiting van het recht op bijstand bij recidive)

Algemeen

Ook voor het recht op bijstand op grond van de WWB vormt de inlichtingenplicht een integraal onderdeel van de aan de bijstand verbonden verplichtingen. De rechten en plichten, verbonden aan de bijstand, vormen twee kanten van dezelfde medaille: worden de plichten niet nagekomen, dan kan ook het recht niet (volledig) geldend worden gemaakt. Indien sprake is van een overtreding van de inlichtingenverplichting voor zover in verband hiermee tevens ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan bijstand is ontvangen (benadelingsbedrag), wordt een bestuurlijke boete opgelegd of, in de situatie dat een met het Openbaar Ministerie afgesproken hoogte van het benadelingsbedrag is overschreden en strafrechtelijke vervolging plaatsvindt, na veroordeling een strafrechtelijke sanctie opgelegd. In beide gevallen wordt ook het benadelingsbedrag als onverschuldigde betaling teruggevorderd. In het geval van recidive wordt voorgesteld naast de bovengenoemde gevolgen, het recht op bijstand te onthouden gedurende een periode van in beginsel drie maanden. Voor de sociale verzekeringen is deze termijn gesteld op 5 jaar; aangezien de WWB als een vangnet geldt, is de termijn voor de uitsluiting van het recht op bijstand beperkt tot drie maanden.

Hiermee wordt een nieuwe voorwaarde geïntroduceerd voor het verkrijgen en behouden van rechten die worden ontleend aan de WWB. Deze aanscherping ziet er op te voorkomen dat publieke middelen worden besteed ten behoeve van personen die daar geen recht op hebben. Deze nieuwe voorwaarde luidt aldus dat de belanghebbende zich na een eerste overtreding van de inlichtingenplicht dient te onthouden van herhaalde overtreding en wanneer betrokkene de inlichtingenplicht voor de tweede keer overtreedt en hiervoor is gesanctioneerd een tijdelijke uitsluiting van het recht op bijstand volgt.

De tijdelijke uitsluiting van het recht op bijstand is er op gericht om degene die een beroep doet op de bijstand te stimuleren zich aan de wet te houden, waarmee wordt beoogd om een preventieve gedragsbeïnvloeding te bewerkstelligen. Daarmee is de tijdelijke uitsluiting van het recht op bijstand dat rechtstreeks uit de wet voortvloeit te typeren als een herstelmaatregel. De maatregel heeft geen punitief oogmerk.

De tijdelijke uitsluiting van het recht op bijstand is het gevolg van recidive van overtreding van de inlichtingenplicht. De voorwaarde voor het verkrijgen en behouden van bijstand is dat er geen sprake mag zijn van recidive van overtreding van de inlichtingenplicht. Wordt niet (meer) aan deze voorwaarde voldaan, dan bestaat er ook tijdelijk geen recht meer op bijstand. Het tijdelijk onthouden van het recht op bijstand vindt derhalve plaats in het kader van, maar tevens geheel binnen, de relatie die er bestaat tussen de belanghebbende en het college van B&W.

In dit opzicht kan een parallel worden gemaakt met een private verzekering dat geen uitkering wordt gedaan indien is gebleken dat een mededelingsplicht niet is nagekomen. Indien sprake is van verzekeringsfraude kan de toegang tot een verzekering in het vervolg al dan niet tijdelijk worden onthouden.

In verband met het herstelkarakter van de tijdelijke uitsluiting van het uitkeringsrecht wordt er ook op gewezen dat in de artikelen 18b en 47h van de WWB is geregeld dat wanneer sprake is geweest van een sanctionering als gevolg van een eerste overtreding, de belanghebbende door het college van B&W wordt gewaarschuwd om zich te onthouden van vervolgovertredingen en wanneer hij deze waarschuwing niet ter harte neemt en toch voor de

tweede keer fraudeert, er tijdelijk geen recht meer zal zijn op bijstand. Zoals hiervoor is opgemerkt is het van belang dat voorkomen wordt dat publieke middelen worden besteed ten behoeve van personen die daar geen recht op hebben. Bij de eerste overtreding wordt derhalve de belanghebbende op de consequenties van een eventuele vervolgovertreding gewezen en het is aan de belanghebbende om vervolgovertredingen en daarmee het tijdelijke verlies van het recht op bijstand te voorkomen.

Aangezien met de maatregel, dat bij recidive het recht op uitkering tijdelijk komt te vervallen, de voorwaarden voor het recht op bijstand worden gewijzigd, wordt in het overgangsrecht geregeld dat alleen overtredingen die zijn begaan na het moment van inwerkingtreding van deze wet meetellen bij de bepaling of sprake is van recidive van overtreding van de inlichtingenverplichting. Op deze wijze kunnen belanghebbenden anticiperen op het nieuwe recht en daarmee voorkomen dat er tijdelijk geen recht bestaat op uitkering.

Eerste lid

Op grond van het eerste lid is er gedurende een periode van drie maanden geen recht op bijstand bij herhaalde overtreding van de inlichtingenverplichting indien daarbij sprake was van een benadelingsbedrag. Hierbij geldt verder dat voor de overtreding van de inlichtingenverplichting sprake moet zijn geweest van een bestuurlijke beboeting of een strafrechtelijke sanctie. In dit verband wordt het begrip "strafrechtelijke sanctie" ruim opgevat. Hierbij kan sprake zijn van een strafrechtelijke veroordeling door de strafrechter. Maar het kan hierbij ook gaan om een strafbeschikking als bedoeld in de artikelen 257a, 257b en 257ba van het Wetboek van Strafvordering opgelegd door respectievelijk de officier van Justitie, daartoe aangewezen opsporingsambtenaren of bestuursorganen. Verder kan het hierbij ook gaan om een transactie door de officier van Justitie of daartoe aangewezen opsporingsambtenaren als bedoeld in de artikelen 74 en 74c van het Wetboek van Strafrecht (Sr).

In verband met het overtreden van de inlichtingenverplichting zal in de regel een bestuurlijke boete worden opgelegd. Indien echter het benadelingsbedrag een bepaald bedrag te boven gaat, dan wordt op grond van afspraken met het OM (Aanwijzing sociale zekerheidsfraude) aangifte gedaan van een strafbaar feit. De opsporing en vervolging zullen over het algemeen worden gebaseerd op commune delicten zoals valsheid in geschrifte. Hiermee is rekening gehouden in het eerste lid waarin is bepaald dat de sanctie is opgelegd wegens eenzelfde gedraging van de inlichtingenverplichting, waarmee tot uitdrukking is gebracht dat de sanctionering niet alleen betrekking kan hebben op de overtreding van de inlichtingenverplichting zelf maar hiermee ook in verband kan staan. Verder is bepaald dat binnen een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de sanctionering sprake moet zijn geweest van een eerdere sanctionering wegens overtreding van de inlichtingenverplichting. Voor de bepaling van de recidivetermijn wordt uitgegaan van de dagtekening van het besluit waarbij de bestuurlijke boete of de strafrechtelijke sanctie is opgelegd. De bestuurlijke boete en de strafrechtelijke sanctie kunnen worden opgelegd aan de belanghebbende. Dit kunnen naast de bijstandsgerechtigde, de echtgenoot, en na aanvaarding van het hierna genoemde (zie toelichting hierna m.b.t. de bestuurlijke boete) het inwonende meerderjarig kind betreffen indien deze laatste personen de inlichtingenplicht met betrekking tot de bijstand van de bijstandsgerechtigde hebben overtreden. De aan deze personen opgelegde bestuurlijke boete of strafrechtelijke sanctie telt ook mee bij de bepaling of sprake is van recidive. Dit impliceert dat bij recidive een uitsluiting van het recht op bijstand volgt ongeacht wie (de bijstandsgerechtigde, zijn echtgenoot of het inwonende meerderjarig kind) de overtreding heeft begaan en ongeacht of dat bij verschillende overtredingen dezelfde persoon is. Dit kan betekenen dat indien de eerste keer een overtreding is begaan als alleenstaande en vervolgens binnen de recidivetermijn zijn echtgenoot een overtreding begaat met betrekking tot de bijstandsuitkering van deze (voormalige) alleenstaande, dit leidt tot een tijdelijke uitsluiting van het recht op bijstand van deze (voormalige) alleenstaande. Voorts is in het eerste lid bepaald dat zowel ten aanzien van de eerste als bij de tweede overtreding sprake moet zijn van ten onrechte ontvangen bijstand of een te hoog bedrag aan ontvangen bijstand. Indien overtreding van de inlichtingenplicht niet heeft geleid tot een benadelingsbedrag, vervalt het recht op bijstand niet.

Tweede lid

Op grond van dit lid wordt het tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de sanctionering waarbinnen sprake moet zijn van een eerdere sanctionering wegens overtreding van de inlichtingenverplichting, verlengd naar tien jaar indien de eerdere overtreding is bestraft met een onvoorwaardelijke gevangenisstraf. De strafrechtelijke overtreding moet dus kunnen worden bestraft met gevangenisstraf, zoals dat bijvoorbeeld bij de misdrijven, bedoeld in de artikelen 227a en 227b Sr. (opzettelijk niet naar waarheid verstrekken van gegevens, respectievelijk opzettelijk nalaten tijdig benodigde gegevens te verstrekken) het geval is. Uit de strafoplegging dient te blijken dat er voor het geheel of een deel een onvoorwaardelijke gevangenisstraf is opgelegd. Het is ook mogelijk dat daarnaast een deel van de gevangenisstraf voorwaardelijk is opgelegd of een geldboete is opgelegd; het gaat er om dat in ieder geval voor een deel een onvoorwaardelijke gevangenisstraf is opgelegd. Een onvoorwaardelijke gevangenisstraf die langer dan vijf jaar geleden maar niet langer dan tien jaar geleden is opgelegd telt zo dus eveneens mee bij de bepaling of er sprake is van recidive.

Derde lid

De tijdelijke uitsluiting van het recht op bijstand vangt aan op het moment van de dagtekening van de bestuurlijke boete of de strafrechtelijke sanctie.

Vierde lid

Het tijdvak waarin geen recht bestaat op bijstand is gesteld op drie maanden. Aangezien de hoogte van de fraudebedragen sterk kunnen verschillen wordt de duur van dit tijdvak verkort naar de mate waarin te veel aan uitkering is ontvangen. Hierbij wordt het totale benadelingsbedrag bij zowel de eerste overtreding als bij de tweede

overtreding betrokken. Bij algemene maatregel van bestuur worden hiervoor nadere regels gegeven. Hierbij zal de maximale duur van de uitsluiting van het uitkeringsrecht worden gerelateerd aan het benadelingsbedrag waarboven aangifte wordt gedaan van uitkeringsfraude. Hiermee wordt invulling gegeven aan de evenredigheid tussen de hoogte van het benadelingsbedrag en de duur van de periode waarin geen recht op uitkering bestaat. De duur van de uitsluiting van het recht op uitkering volgt dus rechtstreeks uit de wet en de algemene maatregel van bestuur. Bij een nieuwe aanvraag om bijstand zal deze uitsluiting worden toegepast.

Vijfde lid

Door het college wordt de ingangsdatum en de duur van de uitsluiting van het recht op bijstand schriftelijk aan betrokkene medegedeeld. Hoewel de uitsluiting rechtstreeks uit de wet en de algemene maatregel van bestuur op grond van het vierde lid voortvloeit, is het uit een oogpunt van kenbaarheid van belang de betrokkene hiervan mededeling te doen.

Zesde lid

Op grond van dit lid kan het college besluiten dat er wel recht op bijstand bestaat indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn. Hierbij gaat het om bijzondere omstandigheden in het individuele geval. Deze regel moet toegepast worden indien door het onthouden van het recht op bijstand voor de betrokkene onaanvaardbare consequenties zouden optreden. Uit het woord "dringend" blijkt dat er wel iets bijzonders en uitzonderlijks aan de hand moet zijn, wil een afwijking van de regel gerechtvaardigd zijn. Daarbij dient het uiteraard om incidentele gevallen te gaan, gebaseerd op een individuele afweging van alle relevante omstandigheden; van algemene of categorale afwijkingen kan geen sprake zijn. De hier bedoelde dringende redenen kunnen overigens in hun algemeenheid moeilijk nader worden aangeduid. Voor zover het al doenlijk zou zijn wordt het niet wenselijk geacht: een opsomming zou een afgrenzing betekenen waardoor nieuwe, op voorhand niet bedachte gevallen, er buiten zouden vallen.

Zevende lid

In dit lid is geregeld dat het recht op bijstand niet geacht wordt te zijn uitgesloten wanneer een besluit waarmee een bestuurlijke boete is opgelegd door het college, al dan niet in het kader van een bezwaarprocedure, wordt ingetrokken of dat een nieuw besluit wordt genomen waarbij de boete op nihil wordt gesteld. Ook wanneer tegen een boetebesluit beroep of hoger beroep is ingesteld en vervolgens dit besluit door de bestuursrechter wordt vernietigd, wordt de uitsluiting niet geacht te hebben plaatsgevonden. Echter dit geldt alleen wanneer de rechter met toepassing van artikel 8:72a van de Algemene wet bestuursrecht de bestuurlijke boete op nihil stelt en niet wanneer de bestuurlijke boete wordt verlaagd of verhoogd. In dit verband wordt ook gewezen op artikel 19 van de Beroepswet. Deze bepaling brengt met zich mee dat wanneer in beroep een boetebesluit wordt vernietigd, deze uitspraak wordt opgeschort totdat de termijn voor het instellen van hoger beroep is verstreken of, indien hoger beroep is ingesteld, op het hoger beroep is beslist. Eerst dan is duidelijk of het recht op bijstand al dan niet geacht wordt te zijn uitgesloten.

Ook in de situatie dat een strafrechtelijke sanctie in beroep of hoger beroep wordt vernietigd of wanneer een strafbeschikking op grond van artikel 257e, achtste lid, van het Wetboek van Strafvordering door de officier van justitie wordt ingetrokken, wordt de uitsluiting niet geacht te hebben plaatsgevonden.

Wanneer deze omstandigheden zich hebben voorgedaan betekent dit niet automatisch dat dan ook met terugwerkende kracht en over het hele tijdvak waarin het recht op bijstand was uitgesloten, de bijstand alsnog wordt uitbetaald. Alsdan wordt bezien of aan de overige voorwaarden voor het recht op bijstand is voldaan vanaf het moment van de aanvankelijke uitsluiting en gedurende het tijdvak waarin het recht op bijstand was uitgesloten. Indien en voor zover in de achterliggende periode recht op bijstand bestond, wordt de bijstand met terugwerkende kracht alsnog uitbetaald.

Onderdelen C en G (Artikelen 18b en 47h)

(waarschuwing bij overtreding)

Bij deze bepaling is geregeld dat het college de betrokkene waarschuwt voor recidive in verband met het gevolg dat er tijdelijk geen recht op bijstand meer bestaat. Deze waarschuwing is alleen effectief na een eerste sanctie en wordt daarom alleen gegeven indien voorafgaand aan de bestuurlijke boete of strafrechtelijke sanctie niet eerder in een periode van vijf jaar daaraan voorafgaand sprake is geweest van een bestuurlijke boete of strafrechtelijke sanctie wegens eenzelfde gedraging. In de waarschuwing wordt er op geattendeerd dat wanneer wederom een inlichtingenplicht wordt geschonden, er tijdelijk geen recht meer bestaat op bijstand. Met de waarschuwing is beoogd dat hiervan een preventieve werking uitgaat en dat dit de betrokkene weerhoudt van recidive. De inlichtingenverplichtingen zijn niet alleen gericht op de aanvrager of bijstandsgerechtigde maar gelden voor elke belanghebbende. Dit is de echtgenoot en na aanvaarding van het hierna genoemde (zie toelichting hierna m.b.t. de bestuurlijke boete) ook het inwonende meerderjarig kind. In de regeling van de waarschuwing is bepaald dat de waarschuwing wordt gegeven aan de belanghebbende. Voor zover sprake is van een echtgenoot of een inwonend meerderjarig kind die bij het college bekend is, wordt de waarschuwing ook gegeven aan deze personen, ook indien deze personen niet zelf de overtredingen hebben begaan. Er wordt op gewezen dat een waarschuwing geen noodzakelijke voorwaarde is voor de tijdelijke uitsluiting van het recht op bijstand. De tijdelijke uitsluiting van het recht op bijstand vloeit rechtstreeks uit de wet voort indien is voldaan aan voorwaarde dat sprake is van recidive als bedoeld in de artikelen 13a of 47i.

Onderdelen C en G (Artikelen 18a en 47g)

(bestuurlijke boete)

De regeling van de bestuurlijke boete is afgeleid van de regelingen voor de bestuurlijke boete in de werknemersverzekeringen en volksverzekeringen.

Het college legt op grond van het eerste lid van artikel 18a een bestuurlijke boete op van maximaal het geleden benadelingsbedrag dat ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan bijstand is ontvangen door het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichtingen, bedoeld in artikel 17, eerste lid, of de verplichtingen, bedoeld in artikel 30c, tweede en derde lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen. Voor zover het gaat om de bijstandverlening aan ouderen wordt de WWB op grond van artikel 47a van de WWB door de SVB uitgevoerd. Indien de SVB de WWB uitvoert legt de SVB op grond van het eerste lid van artikel 47g een bestuurlijke boete op van maximaal het geleden benadelingsbedrag dat ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan bijstand is ontvangen door het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 17, eerste lid. De bestuurlijke boete is niet lager dan de boete die op grond van het derde lid zou worden opgelegd indien er geen sprake was van een benadelingsbedrag en geen waarschuwing op grond van het vierde lid zou zijn gegeven. Deze toevoeging aan het eerste lid is noodzakelijk om in de situatie dat er sprake is van lage benadelingsbedragen, de boetehoogte niet lager te laten zijn dan in de situatie, bedoeld in het derde, dat er geen sprake is van een benadelingsbedrag. Deze afstemming wordt gerealiseerd bij de algemene maatregel van bestuur op grond van het zevende lid.

Indien als gevolg van de overtreding van de inlichtingenverplichting geen sprake is geweest van benadeling dan wordt op grond van het derde lid een boete opgelegd van maximaal het bedrag van de tweede categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht. Hierbij gaat het per 1 januari 2010 om een bedrag van €3800,-. Als gevolg van deze verwijzing wordt de maximale bestuurlijke boete automatisch aangepast aan de tweejaarlijkse wijzigingen van de maximale strafrechtelijke geldboetes op grond van artikel 23, negende lid, van het Wetboek van Strafrecht. Het vierde lid regelt de mogelijkheid om een waarschuwing te geven in plaats van het opleggen van een bestuurlijke boete indien geen sprake is van een benadelingsbedrag bij overtreding van de inlichtingenverplichting.

In het tweede lid is gedefinieerd wat onder het benadelingsbedrag wordt verstaan. Bij het bepalen van het benadelingsbedrag wordt uitgegaan van het nettobedrag dat als gevolg van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 17, eerste lid, of de verplichtingen, bedoeld in artikel 30c, tweede en derde lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen ten onrechte of tot een te hoog bedrag aan bijstand is ontvangen. Aangezien de bijstandsuitkering als een nettobedrag wordt vastgesteld, wordt er bij het bepalen van het benadelingsbedrag ook uitgegaan van het nettobedrag.

Op grond van het vijfde lid, onderdeel a, verlaagt het college of de SVB de boete indien sprake is van verminderde verwijtbaarheid.

In het vijfde lid, onderdeel b, is bepaald dat het college of de SVB kan afzien van een bestuurlijke boete indien sprake is van dringende redenen. Voor een toelichting op dit punt wordt korthedshalve verwezen naar de toelichting op artikel 13a, vijfde lid.

In het zevende lid is geregeld dat bij algemene maatregel van bestuur regels worden gesteld over de hoogte van de bestuurlijke boete. Deze regels hebben betrekking op factoren die bepalend zijn voor de boetehoogte zoals recidive en de mate van verwijtbaarheid. Waar het gaat om de verwijtbaarheid zullen criteria worden opgenomen die in ieder geval leiden tot verminderde of verhoogde verwijtbaarheid. Hiermee wordt ruimte gelaten voor het college om in concrete situaties rekening te houden met overige omstandigheden in het individuele geval die behoren te leiden tot een lagere bestuurlijke boete als gevolg van verminderde verwijtbaarheid. Dit sluit aan bij de uitgangspunten van de WWB en de gangbare praktijk bij de uitvoering van de regelingen van de bestuurlijke boete in het kader van de sociale verzekeringswetten door het UWV en de SVB. Thans worden op grond van de Beleidsregel boete werknemer 2011 door het UWV en op grond van het Besluit Beleidsregels SVB 2011 door de SVB omstandigheden in aanmerking genomen die leiden tot verminderde of verhoogde verwijtbaarheid. Deze omstandigheden zullen worden bepaald in het Boetebesluit socialezekeringswetten. Hiermee wordt een meer uniforme toepassing van de bestuurlijke boete door zowel het UWV als de SVB nagestreefd.

Deze criteria zullen ook leidend zijn bij de vaststelling van criteria die leiden tot (verminderde) verwijtbaarheid bij de toepassing van de voorgestelde mogelijkheid van bestuurlijke boetes door gemeentes en de SVB bij de toepassing van de WWB. Als gevolg van de hiermee beoogde uniformiteit is tevens de verwachting dat hiermee de rechtsgelijkheid en de kenbaarheid wordt bevorderd en daarmee ook de handhaafbaarheid en de naleefbaarheid van de uitkeringswetten. In het achtste lid is de mogelijkheid opgenomen om uitvoeringsregels te stellen en kan op grond van het negende lid door de rechter bij beroepszaken ook een hogere boete worden opgelegd. Ook deze leden zijn identiek aan de regelingen op dit punt in de werknemersverzekeringen en volksverzekeringen.

Het voorstel van wet tot wijziging van de Wet werk en bijstand en samenvoeging van die wet met de Wet investeren in jongeren gericht op bevordering van deelname aan de arbeidsmarkt en vergroting van de eigen verantwoordelijkheid van uitkeringsgerechtigden (Kamerstukken II 2010/11 32 815 nr. 2) breidt de definitie van gezin uit met meerderjarige kinderen die hun hoofdverblijf in dezelfde woning als de gehuwden, alleenstaande of alleenstaande ouder hebben. Die wijziging heeft tot gevolg dat indien er sprake is van niet of niet behoorlijk nakomen van de inlichtingenverplichting, dit alle gezinsleden -dus ook het meerderjarig kind die zijn hoofdverblijf in dezelfde woning als de gehuwden, alleenstaande of alleenstaande ouder heeft- toegerekend kan worden.

Onderdeel D

In artikel 53a van de WWB heeft het college de bevoegdheid om onderzoek in te stellen naar de juistheid en volledigheid van de verstrekte gegevens en zo nodig naar andere gegevens die noodzakelijk zijn voor de verlening of de voortzetting van bijstand. In het voorgestelde artikel 41, vierde lid, van de WWB wordt de verplichting opgenomen om bij de aanvraag een machtiging te verlenen voor dat onderzoek. Een dergelijke machtiging is in de praktijk bij de grensoverschrijdende verificatie van gegevens noodzakelijk voor een goede afhandeling van de aanvraag. Voor het college kan het noodzakelijk zijn om het vermogen in het buitenland te kunnen verifiëren om het recht op bijstand vast te stellen.

Onderdelen E en H (Artikelen 47b en 58: Terugvordering)

Aan artikel 58 wordt een (nieuw) eerste lid toegevoegd waarin wordt geregeld dat het college moet terugvorderen indien er sprake is van ten onrechte of tot een te hoog bedrag ontvangen van bijstand als gevolg van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 17, eerste lid, of de verplichtingen, bedoeld in artikel 30c, tweede en derde lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen. Deze verplichting geldt ook voor de SVB op grond van artikel 47b.

In het nieuwe zevende lid wordt geregeld dat het college en de SVB kan afzien van terugvordering of van verdere terugvordering na een termijn van 10 jaar en in de omstandigheden, bedoeld in dat lid. Het nieuwe achtste lid geeft het college en de SVB de bevoegdheid geheel of gedeeltelijk van terugvordering af te zien indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn. Deze nieuwe bepalingen zijn ontleend aan de regeling van terugvordering in het kader van de werknemersverzekeringen en de volksverzekeringen.

Onderdelen I en J (artikelen 60 en 60a: Verrekening)

In verband met de invoering van de regeling van de bestuurlijke boete zijn de regels met betrekking tot verrekening zoals opgenomen in de artikelen 60 en 60a ook van toepassing op de bestuurlijke boete, bedoeld in de artikelen 18a en 47g.

Hoofdstuk IV Kinderopvangtoeslag

Artikel XVI (Artikelen 1.5a en 1.5b van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen)

Artikel 1.5a

Algemeen

Bij het voorgestelde artikel 1.5a wordt een regeling getroffen om gevolgen te verbinden aan een situatie waarin sprake is van herhaalde overtreding van de informatieverplichting voor de vaststelling op aanspraak van kinderopvangtoeslag als gevolg waarvan tot een te hoog bedrag aan kinderopvangtoeslag is toegekend (benadelingsbedrag). Een vergelijkbare regeling wordt opgenomen in de sociale verzekeringswetten en de sociale voorzieningswetten wanneer bij herhaling de inlichtingenverplichtingen zijn geschonden.

Op grond van artikel 40, tweede lid, van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir) kan door de Belastingdienst/Toeslagen een bestuurlijke boete worden opgelegd indien het aan opzet of grove schuld van de ouder of zijn partner is te wijten dat geen, dan wel onjuiste of onvolledige gegevens of inlichtingen zijn verstrekt tengevolge waarvan tot een te hoog bedrag aan kinderopvangtoeslag is toegekend. De bestuurlijke boete bedraagt ten hoogste 100% van het bedrag dat van de ouder in verband daarmee wordt teruggevorderd bij een herziening. De verhoging van de bestuurlijke boete naar ten hoogste 100% zal in de Awir worden doorgevoerd bij het Overige Fiscale Maatregelen 2012 (Kamerstukken II 2011/12, 33004, nr. 2). In plaats van een bestuurlijke boete kan ook strafvervolgning plaatsvinden op grond van gepleegde commune delicten, zoals valsheid in geschrifte.

In het geval van recidive van overtreding van de inlichtingenverplichtingen als gevolg van opzet of grove schuld van de ouder of zijn partner, wordt voorgesteld naast de bovengenoemde gevolgen, het recht op kinderopvangtoeslag te onthouden gedurende een periode van in beginsel vijf jaar. Hiermee wordt een nieuwe voorwaarde geïntroduceerd voor het verkrijgen en behouden van het recht op kinderopvangtoeslag. Deze aanscherping ziet er op te voorkomen dat publieke middelen worden besteed ten behoeve van personen die daar geen recht op hebben. Deze nieuwe voorwaarde luidt aldus dat de ouder en zijn partner zich na een eerste overtreding van de inlichtingenplicht dienen te onthouden van herhaalde overtreding en wanneer de ouder of zijn partner de inlichtingenplicht voor de tweede keer overtreedt en hiervoor is gesanctioneerd een tijdelijke uitsluiting van het recht op kinderopvangtoeslag volgt.

De tijdelijke uitsluiting van het recht op kinderopvangtoeslag is er op gericht om de ouder die een beroep doet op kinderopvangtoeslag te stimuleren zich aan de wet te houden waarmee wordt beoogd om een preventieve gedragsbeïnvloeding te bewerkstelligen. Daarmee is de tijdelijke uitsluiting van het recht op toeslag, dat rechtstreeks uit de wet voortvloeit, te typeren als een herstelmaatregel. De maatregel heeft geen punitief oogmerk. De tijdelijke uitsluiting van het recht op toeslag is het gevolg van recidive van overtreding van de inlichtingenplicht. De voorwaarde voor het verkrijgen en behouden van toeslag is dat er geen sprake mag zijn van recidive van overtreding van de inlichtingenplicht die te wijten is aan opzet of grove schuld van de ouder of zijn partner. Wordt niet (meer) aan deze voorwaarde voldaan, dan bestaat er ook tijdelijk geen recht meer op toeslag. Het tijdelijk onthouden van het recht op toeslag vindt derhalve plaats in het kader van, maar tevens geheel binnen, de relatie die er bestaat tussen de ouder en de Belastingdienst/Toeslagen. In dit opzicht kan een parallel worden gemaakt met een private verzekering dat geen uitkering wordt gedaan indien is gebleken dat een mededelingsplicht niet is nagekomen. Indien sprake is van verzekeringsfraude kan de toegang tot een verzekering in het vervolg al dan niet tijdelijk worden onthouden.

In verband met het herstelkarakter van de tijdelijke uitsluiting van het recht op toeslag, wordt er ook op gewezen dat bij het voorgestelde artikel 1.5b is geregeld dat wanneer sprake is geweest van een beboeting of strafrechtelijke sanctieoplegging als gevolg van een eerste overtreding, de ouder en zijn partner door de Belastingdienst/Toeslagen worden gewaarschuwd om zich te onthouden van vervolgovertredingen en wanneer zij deze waarschuwing niet ter harte nemen en toch voor de tweede keer wordt gefraudeerd, er tijdelijk geen recht meer zal zijn op kinderopvangtoeslag. Zoals hiervoor is opgemerkt is het van belang dat voorkomen wordt dat publieke middelen worden besteed ten behoeve van personen die daar geen recht op hebben. Bij de eerste overtreding wordt derhalve de ouder op de consequenties van een eventuele vervolgovertreding gewezen en het is aan de ouder en zijn partner om vervolgovertredingen en daarmee het tijdelijke verlies van het recht op kinderopvangtoeslag te voorkomen. Aangezien met de maatregel, dat bij recidive het recht op toeslag tijdelijk komt te vervallen, de voorwaarden voor het recht op toeslag worden gewijzigd, wordt in het overgangsrecht geregeld dat alleen overtredingen die zijn begaan na het moment van inwerkingtreding van deze wet meetellen bij de bepaling of sprake is van recidive van overtreding van de inlichtingenverplichting. Op deze wijze kan de ouder anticiperen op het nieuwe recht en daarmee voorkomen dat er tijdelijk geen recht bestaat op kinderopvangtoeslag.

Eerste lid

Op grond van het eerste lid is er gedurende een periode van vijf jaar geen recht op kinderopvangtoeslag bij herhaalde overtreding van de inlichtingenverplichting als gevolg van opzet of grove schuld van de ouder en daarbij sprake was van een benadelingsbedrag. Hierbij geldt verder dat voor de overtreding van de inlichtingenverplichting sprake moet zijn geweest van een bestuurlijke beboeting of een strafrechtelijke sanctionering. In dit verband wordt het begrip "strafrechtelijke sanctie" ruim opgevat. Hierbij kan sprake zijn van een strafrechtelijke veroordeling door de strafrechter. Maar het kan hierbij ook gaan om een strafbeschikking als bedoeld in de artikelen 257a, 257b en 257ba van het Wetboek van Strafvordering opgelegd door respectievelijk de officier van Justitie, daartoe aangewezen opsporingsambtenaren of bestuursorganen. Verder kan het hierbij ook gaan om een transactie door de officier van Justitie of daartoe aangewezen opsporingsambtenaren als bedoeld in de artikelen 74 en 74c van het Wetboek van Strafrecht (Sr).

In verband met het overtreden van de inlichtingenverplichting zal in de regel een bestuurlijke boete worden opgelegd. Er kunnen ook redenen zijn, bijvoorbeeld gelet op de hoogte van de gefraudeerde bedragen, dat aangifte wordt gedaan van een strafbaar feit. De opsporing en vervolging worden dan gebaseerd op commune delicten zoals valsheid in geschrifte. Hiermee is rekening gehouden in het eerste lid waarin is bepaald dat de sanctie is opgelegd wegens eenzelfde gedraging, waarmee tot uitdrukking is gebracht dat de sanctionering niet alleen betrekking kan hebben op de overtreding van de inlichtingenverplichting zelf maar hiermee ook in verband kan staan. Verder is bepaald dat binnen een tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de sanctionering sprake moet zijn geweest van een eerdere sanctionering wegens overtreding van de inlichtingenverplichting. Voor de bepaling van de recidivetermijn wordt uitgegaan van de dagtekening van het besluit waarbij de bestuurlijke boete of de strafrechtelijke sanctie is opgelegd. De bestuurlijke boete en de strafrechtelijke sanctie kunnen naast de ouder ook worden opgelegd aan zijn eventuele partner indien deze partner de inlichtingenplicht met betrekking tot de kinderopvangtoeslag van de ouder heeft overtreden. De aan de partner opgelegde bestuurlijke boete of strafrechtelijke sanctie telt ook mee bij de bepaling of sprake is van recidive. Dit impliceert dat bij recidive een uitsluiting van het recht op kinderopvangtoeslag volgt ongeacht wie (de ouder of zijn partner) de overtreding heeft begaan en ongeacht of dat bij verschillende overtredingen dezelfde persoon is. Dit kan betekenen dat indien de eerste keer een overtreding is begaan als alleenstaande ouder en vervolgens binnen de recidivetermijn zijn partner een overtreding begaat met betrekking tot de kinderopvangtoeslag van deze (voormalige alleenstaande) ouder, dit leidt tot een tijdelijke uitsluiting van het recht op kinderopvangtoeslag van deze (voormalige alleenstaande) ouder.

Tweede lid

Op grond van het tweede lid wordt het tijdvak van vijf jaar voorafgaand aan de sanctionering waarbinnen sprake moet zijn van een eerdere sanctionering wegens overtreding van de inlichtingenverplichting, verlengd naar tien jaar indien de eerdere overtreding is bestraft met een onvoorwaardelijke gevangenisstraf. De strafrechtelijke overtreding moet dus kunnen worden bestraft met gevangenisstraf, zoals dat bijvoorbeeld bij de misdrijven, bedoeld in de artikelen 227a en 227b Sr. (opzettelijk niet naar waarheid verstrekken van gegevens, respectievelijk opzettelijk nalaten tijdig benodigde gegevens te verstrekken) het geval is. Uit de strafoplegging dient te blijken dat er voor het geheel of een deel een onvoorwaardelijke gevangenisstraf is opgelegd. Het is ook mogelijk dat daarnaast een deel van de gevangenisstraf voorwaardelijk is opgelegd of een geldboete is opgelegd; het gaat er om dat in ieder geval voor een deel een onvoorwaardelijke gevangenisstraf is opgelegd. Een onvoorwaardelijke gevangenisstraf die langer dan vijf jaar geleden maar niet langer dan tien jaar geleden is opgelegd telt zo dus eveneens mee bij de bepaling of er sprake is van recidive.

Derde lid

De tijdelijke uitsluiting van het recht op kinderopvangtoeslag vangt aan op het moment van de dagtekening van de bestuurlijke boete of de strafrechtelijke sanctie.

Vierde lid

Het tijdvak waarin geen recht bestaat op kinderopvangtoeslag is gesteld op vijf jaar. Aangezien de hoogte van de fraudebedragen sterk kunnen verschillen wordt de duur van dit tijdvak verkort naar de mate waarin te veel aan toeslag is ontvangen. Hierbij wordt het totale benadelingsbedrag bij zowel de eerste overtreding als bij de tweede overtreding betrokken. Bij algemene maatregel van bestuur worden hiervoor nadere regels gegeven. Hierbij wordt

invulling gegeven aan de evenredigheid tussen de hoogte van het benadelingsbedrag en de duur van de periode waarin geen recht op toeslag bestaat. De duur van de uitsluiting van het recht op toeslag volgt dus rechtstreeks uit de wet en de algemene maatregel van bestuur. Bij een nieuwe aanvraag van toeslag zal deze uitsluiting worden toegepast.

Vijfde lid

Door de Belastingdienst/Toeslagen wordt de ingangsdatum en de duur van de uitsluiting van het recht op kinderopvangtoeslag schriftelijk aan de ouder medegedeeld. Hoewel de uitsluiting rechtstreeks uit de wet en de algemene maatregel van bestuur op grond van het vierde lid voortvloeit, is het uit een oogpunt van kenbaarheid van belang de ouder hiervan mededeling te doen.

Zesde lid

Op grond van het zesde lid kan de Belastingdienst/Toeslagen besluiten dat er wel recht op kinderopvangtoeslag bestaat indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn. Hierbij wordt een vergelijkbare regeling getroffen zoals die bestaat in de sociale verzekeringwetten. Het gaat hierbij om bijzondere omstandigheden in het individuele geval waarbij aansluiting kan worden gezocht bij de uitvoeringspraktijk op dit punt bij de toepassing van de huidige regeling van de bestuurlijke boete en de toepassing van de huidige maatregelen tot weigering of verlaging van de uitkering van de sociale verzekeringwetten door het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en de Sociale verzekeringsbank. Deze regel wordt slechts toegepast indien door het onthouden van het recht op kinderopvangtoeslag voor de ouder onaanvaardbare consequenties zouden optreden. Uit het woord "dringend" blijkt dat er wel iets bijzonders en uitzonderlijks aan de hand moet zijn, wil een afwijking van de regel gerechtvaardigd zijn. Daarbij dient het uiteraard om incidentele gevallen te gaan, gebaseerd op een individuele afweging van alle relevante omstandigheden; van algemene of categorale afwijkingen kan geen sprake zijn. De hier bedoelde dringende redenen kunnen overigens in hun algemeenheid moeilijk nader worden aangeduid. Voor zover het al doenlijk zou zijn wordt het niet wenselijk geacht: een opsomming zou een afgrenzing betekenen waardoor nieuwe, op voorhand niet bedachte gevallen, er buiten zouden vallen.

Zevende lid

In dit lid is geregeld dat het recht op kinderopvangtoeslag ontstaat, of wanneer de toeslag was ingetrokken i.v.m. de tijdelijke uitsluiting van het uitkeringsrecht, herleeft op de dag volgend op het tijdvak waarin geen recht bestond op toeslag in verband met de tijdelijke uitsluiting van het recht op toeslag bij recidive. Wel moet op dat moment uiteraard zijn voldaan aan de voorwaarden voor het recht op kinderopvangtoeslag.

Achtste lid

In dit lid is geregeld dat het recht op kinderopvangtoeslag niet geacht wordt te zijn uitgesloten wanneer een besluit waarmee een bestuurlijke boete is opgelegd door de Belastingdienst/Toeslagen, al dan niet in het kader van een bezwaarprocedure, wordt ingetrokken of dat een nieuw besluit wordt genomen waarbij de boete op nihil wordt gesteld. Ook wanneer tegen een boetebesluit beroep of hoger beroep is ingesteld en vervolgens dit besluit door de bestuursrechter wordt vernietigd, wordt de uitsluiting niet geacht te hebben plaatsgevonden. Echter dit geldt alleen wanneer de rechter met toepassing van artikel 8:72a van de Algemene wet bestuursrecht de bestuurlijke boete op nihil stelt en niet wanneer de bestuurlijke boete wordt verlaagd of verhoogd.

Ook in de situatie dat een strafrechtelijke sanctie in beroep of hoger beroep wordt vernietigd of wanneer een strafbeschikking op grond van artikel 257e, achtste lid, van het Wetboek van Strafvordering door de officier van justitie wordt ingetrokken, wordt de uitsluiting niet geacht te hebben plaatsgevonden.

Wanneer deze omstandigheden zich hebben voorgedaan betekent dit niet automatisch dat dan ook met terugwerkende kracht en over het hele tijdvak waarin het recht op kinderopvangtoeslag was uitgesloten, de toeslag alsnog wordt uitbetaald. Alsdan wordt bezien of aan de overige voorwaarden voor het recht op kinderopvangtoeslag is voldaan vanaf het moment van de aanvankelijke uitsluiting en gedurende het tijdvak waarin het recht op toeslag was uitgesloten. Indien en voor zover in de achterliggende periode recht op kinderopvangtoeslag bestond, wordt de toeslag met terugwerkende kracht alsnog uitbetaald.

Artikel 1.5b

In dit artikel is geregeld dat de Belastingdienst/Toeslagen de ouder en zijn eventuele partner waarschuwt voor recidive in verband met het gevolg dat er tijdelijk geen recht op toeslag meer bestaat. Deze waarschuwing is alleen effectief na een eerste sanctie en wordt daarom alleen gegeven indien voorafgaand aan de bestuurlijke boete of strafrechtelijke sanctie niet eerder in een periode van vijf jaar daaraan voorafgaand sprake is geweest van een bestuurlijke boete of strafrechtelijke sanctie wegens eenzelfde gedraging. In de waarschuwing wordt er op geattendeerd dat wanneer wederom een inlichtingenplicht wordt geschonden, er tijdelijk geen recht meer bestaat op kinderopvangtoeslag. Met de waarschuwing is beoogd dat hiervan een preventieve werking uitgaat en dat dit de ouder en zijn partner weerhoudt van recidive. De inlichtingenverplichting is niet alleen gericht op de ouder maar geldt ook voor zijn eventuele partner. In de regeling van de waarschuwing is bepaald dat de waarschuwing wordt gegeven aan de ouder of zijn partner. Voor zover sprake is van een partner die bij de Belastingdienst/Toeslagen bekend is, wordt de waarschuwing ook gegeven aan deze partner, ook indien deze partner niet zelf de overtredingen heeft begaan.

Er wordt op gewezen dat een waarschuwing geen noodzakelijke voorwaarde is voor de tijdelijke uitsluiting van het recht op toeslag. De tijdelijke uitsluiting van het recht op toeslag vloeit rechtstreeks uit de wet voort indien is voldaan aan voorwaarde dat sprake is geweest van recidive als bedoeld in artikel 1.5a.

Hoofdstuk V Arbeidswetten

Artikel XVII, onderdelen A en G (artikelen 10 en 33 van de Arbeidsomstandighedenwet)

Een overtreding van artikel 10 (voorkoming van gevaar voor derden) wordt niet meer aangewezen als een strafbaar feit maar wordt gesanctioneerd met een bestuurlijke boete. Dit is in lijn met de verplichtingen voor de werkgever ter voorkoming van gevaar voor werknemers. Er is geen reden om artikel 10 separaat strafrechtelijk te handhaven. In verband hiermee is het tweede lid van artikel 10 vervallen en is artikel 10 toegevoegd aan artikel 33 (aanwijzing als bestuursrechtelijke overtredingen).

Verder is een overtreding van artikel 6, eerste lid, en voorschriften gesteld in een algemene maatregel van bestuur die is gebaseerd op voornoemd artikel, aan artikel 33 toegevoegd. Hierbij gaat het om voorschriften ter voorkoming van zware ongevallen waarbij gevaarlijke ongevallen zijn betrokken. Het Besluit risico's zware ongevallen (BRZO) is o.a. gebaseerd op artikel 6, eerste lid, van de Arbeidsomstandighedenwet. Ten aanzien van het opleggen van sancties voor overtredingen van deze voorschriften is gekozen voor een gemengd stelsel. Overtredingen van deze voorschriften kunnen zowel strafbare feiten zijn (artikel 6, derde lid) als bestuursrechtelijke overtredingen (beboetbare feiten) op grond van artikel 33, eerste en tweede lid. In het BRZO worden overtredingen van de desbetreffende voorschriften als zodanig aangewezen. Waar sprake is van een aanwijzing van zowel strafbaar feit als beboetbaar feit zullen afspraken worden gemaakt met het OM in welke gevallen overtredingen strafrechtelijk worden afgedaan. Er is op dit punt gekozen voor een gemengd stelsel omdat vergelijkbare voorschriften in het Arbeidsomstandighedenbesluit voor bedrijven die niet onder het BRZO vallen bestuursrechtelijk worden gehandhaafd. Omwille van de effectiviteit, beide besluiten worden gehandhaafd door de Arbeidsinspectie, en gelijkheid in vergelijkbare gevallen, heeft het de voorkeur bestuursrechtelijk te handhaven. Niettemin moet strafrechtelijke handhaving mogelijk blijven in die gevallen waarin sprake is van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen.

Verder is in het eerste en tweede lid de verwijzing naar boete categorieën vervallen. De hoogte van de boetes (boetenormbedragen) worden in een beleidsregel verder uitgewerkt. Het derde en vijfde lid zijn vervallen omdat herhaalde recidive niet meer als een strafbaar feit wordt beschouwd maar als een strafverhogende omstandigheid wordt aangemerkt bij de bestuurlijke beboeting (zie ook de toelichting bij de bestuurlijke boete; Artikel I, onderdeel H).

Artikel XVII, onderdeel B (artikel 28 Arbeidsomstandighedenwet)

Artikel 28, zevende lid, is in overeenstemming gebracht met de eisen van artikel 2, derde lid, van de Wet op de economische delicten. Aangegeven dient te worden of ten aanzien van het strafbare feit sprake is van een overtreding of een misdrijf.

Artikel XVII, onderdeel D (artikel 28b Arbeidsomstandighedenwet)

Het oorspronkelijke artikel 28a (bestuursdwang) is vernummerd tot artikel 28b. In lijn met de voorgestelde bevoegdheden tot stillegging van werk en last onder dwangsom (artikelen 28a en 28b) wordt de bevoegdheid om bestuursdwang op te leggen in plaats van aan de toezichthouder toegekend aan een daartoe aangewezen onder de Minister van SZW ressorterende ambtenaar. Dit behoeft niet noodzakelijkerwijs een toezichthoudende ambtenaar te zijn. De bevoegdheid om bestuursdwang op te leggen is uitgebreid naar de naleving van het voorgestelde artikel 28a, tweede lid (stillegging van werk in verband met recidive). In verband met deze wijziging is artikel 24, tweede lid, van overeenkomstige toepassing verklaard zodat het mogelijk blijft deze bevoegdheid ook toe te kennen aan toezichthoudende ambtenaren die niet ressorteren onder de Minister van SZW.

Artikelen XVII, onderdelen C, E en J (artikelen 28a, 28c en 43 van de Arbeidsomstandighedenwet); XVIII, onderdeel B (artikelen 8:3a, 8:3b en 8:3c van de Arbeidstijdenwet); XIX, onderdelen B en E (artikelen 17b, 17c en 19f van de Wet arbeid vreemdelingen; XX, onderdelen C en D (artikelen 18g, 18h en 18j van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag) en XXI, onderdelen B en C (artikelen 21, 22 en 23 van de Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs)

(last onder dwangsom en stillegging van werk in verband met recidive)

Algemeen

In de Arbeidsomstandighedenwet, de Arbeidstijdenwet, de Wet arbeid vreemdelingen, de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag en de Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs worden bepalingen voorgesteld waarbij preventieve maatregelen (last onder dwangsom; waarschuwing stillegging van werk) kunnen worden opgelegd om herhaling van overtredingen te voorkomen. Bij de maatregelen wordt een last opgelegd om niet nogmaals een overtreding te plegen. Het doel hiervan is om orde op zaken te stellen; de overtredingen moeten worden beëindigd. Zodra naar aanleiding van een tweede overtreding of vervolgovertreding een boeterapport is opgesteld, kan één van de maatregelen worden geëffectueerd: een dwangsom wordt verbeurd of het werk dient voor een bepaalde tijd stil te worden gelegd. Met de maatregelen wordt derhalve herstel beoogd in die zin dat herhaalde overtreding dient te worden voorkomen.

Waar het gaat om de waarschuwing voor (de plicht tot) stillegging van (bepaalde) werkzaamheden wordt opgemerkt dat het hierbij gaat om de situatie dat na een eerste overtreding aan een bedrijf een waarschuwing wordt gegeven dat het bij een tweede overtreding of latere overtreding bepaalde werkzaamheden zal moeten staken bij gebreke waarvan bestuursdwang kan worden toegepast. Hierbij gaat het juridisch om een herstelsanctie,

in het bijzonder een last onder bestuursdwang als bedoeld in artikel 5:21 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) die met het oog op de voorkoming van herhaling van overtredingen van de desbetreffende arbeidswetten nader op dit doel is afgestemd. De last onder dwangsom is op grond van artikel 5:31d, aanhef en onder a, van de Awb eveneens te kwalificeren als een herstelsanctie. In dit artikel is bepaald dat een last wordt gegeven tot geheel of gedeeltelijk herstel van de overtreding. Met herstel wordt overeenkomstig de heersende leer herstel bedoeld in de zin van artikel 5:2, eerste lid, onder b, van de Awb. Dat artikel omvat ook het "voorkomen van herhaling van de overtreding"¹⁸. Ook de regeling van de last onder dwangsom is met het oog op het voorkomen van herhaling van overtredingen van de desbetreffende arbeidswetten nader op dit doel afgestemd. Op grond van de Awb kan een last onder bestuursdwang of een last onder dwangsom worden opgelegd indien deze bevoegdheid bij wet is verleend. Bij het onderhavige worden deze bevoegdheden toegekend voor de betreffende situaties en verder nader uitgewerkt.

Oplegging en effectuering van de maatregelen

De maatregelen (last onder dwangsom; waarschuwing stillegging van werk) kunnen door een daartoe aangewezen ambtenaar worden opgelegd nadat een overtreding is geconstateerd. De constatering van de overtreding dient te blijken uit een opgesteld boeterapport of een opgemaakt proces-verbaal (stillegging van werk: derde lid; last onder dwangsom: vierde lid). Met het oog op een effectieve inzet van de maatregelen is het in dit stadium voldoende dat wordt vastgelegd dat er een overtreding is begaan. In de praktijk kan hiermee worden volstaan en is het niet noodzakelijk om inhoudelijk alle informatie op te nemen die noodzakelijk is voor de bewijsvoering voor het opleggen van een bestuurlijke boete of strafvervolgning. Deze informatie kan zo nodig later voor deze laatste doeleinden worden aangevuld.

Dit neemt niet weg dat het in voorkomende gevallen ook mogelijk is om de maatregelen op een later tijdstip op te leggen, bijvoorbeeld op het moment dat een bestuurlijke boete of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd. Hierbij zou bijvoorbeeld kunnen worden gedacht aan de situatie dat op grond van het boeterapport het niet volstrekt duidelijk is of er daadwerkelijk sprake is van een overtreding althans daarvoor een sanctie zal worden opgelegd. De maatregelen kunnen op grond van het tweede lid (stillegging van werk) of het derde lid (last onder dwangsom) niet eerder worden geëffectueerd dan nadat de eerste overtreding is gesanctioneerd met een bestuurlijke boete of ten aanzien van een eerste strafrechtelijke overtreding een proces-verbaal is opgemaakt en binnen vijf jaar na de opgelegde maatregelen opnieuw een overtreding is geconstateerd. Waar het gaat om de eerste strafrechtelijke overtreding is het voldoende dat proces-verbaal is opgemaakt omdat de tijd die is gelegen tussen het constateren van een strafbaar feit en het opleggen van de strafrechtelijke sanctie aanzienlijk kan zijn en een effectief beleid in de weg kan staan. Het tweede en derde lid laten echter ruimte om ook de effectuering van de maatregelen op een later tijdstip door te voeren, bijvoorbeeld op het moment dat ten aanzien van de eerste overtreding een bestuurlijke boete onherroepelijk is geworden of een strafrechtelijke sanctie is opgelegd of onherroepelijk is geworden of bijvoorbeeld niet eerder dan nadat voor de tweede overtreding een sanctie is opgelegd. In veel gevallen zal dit echter een effectief beleid in de weg staan. Omwille van de effectiviteit kan het nodig zijn om niet te wachten op de onherroepelijkheid van de eerste sanctie om bij vervolgovertredingen de preventieve maatregelen te kunnen effectueren. In dit verband wordt opgemerkt dat wanneer de maatregel is geëffectueerd maar daarna de eerste sanctie in rechte wordt vernietigd, deze omstandigheid op zich geen grond oplevert voor het oordeel dat ook de maatregel onrechtmatig is opgelegd. Het is vaste rechtspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State dat bij de beoordeling van een besluit moet worden uitgegaan van het rechtregime dat gold op het moment dat het besluit werd genomen¹⁹. Dat betekent dat een eventuele herroeping of vernietiging van het boetebesluit of een vrijspraak door de strafrechter op zichzelf geen gevolgen hoeft te hebben voor een (onherroepelijk) besluit waarbij een dwangsom is verbeurd of een bevel tot stillegging van werk is opgelegd. Wel is het denkbaar dat bijvoorbeeld in de situatie dat een boetebesluit in het kader van bezwaar wordt herroepen, de preventieve maatregel wordt ingetrokken. Maar als de gevolgen die de preventieve maatregel op het oog heeft al zijn ingetreden, betekent een latere vernietiging of vrijspraak niet, althans niet zonder meer, dat de preventieve maatregel en de effectuering daarvan niet rechtmatig zou zijn.

Het is niet noodzakelijk om de maatregelen gelijk te effectueren bij een geconstateerde herhaalde overtreding; het is ook mogelijk eerst bij een latere overtreding tot effectuering over te gaan. Ook ten aanzien van een vervolgovertreding dient de constatering te zijn vastgelegd in een boeterapport of een opgemaakt proces-verbaal. Waar het gaat om de vervolgovertreding kan het hierbij gaan om zowel overtreding van eenzelfde wettelijke verplichting of verbod dat ook aan de orde was bij de eerste overtreding als bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aan te wijzen soortgelijke verplichtingen. Hierbij worden de verplichtingen ingedeeld naar aard en zwaarte.

De nieuwe bevoegdheden zullen alleen worden ingezet in gevallen waarbij ernstige overtredingen aan de orde zijn. In deze gevallen is het niet meer effectief om te volstaan met bestuurlijke boetes alleen maar dienen ook aanvullende herstelmaatregelen te worden opgelegd om vervolgovertredingen te voorkomen. De bevoegdheden zullen worden toegepast als uiterste middel tegen werkgevers bij wie herhaaldelijk is vastgesteld dat zij de wetgeving niet naleven en bij wie een eerste boete kennelijk niet tot gedragsverbetering heeft geleid. In de praktijk betekent dit dat de last onder dwangsom en de waarschuwing voor stillegging van werkzaamheden zal plaatsvinden nadat een tweede overtreding is geconstateerd en zal worden geëffectueerd na de derde overtreding. De bepalingen

¹⁸ Zie o.a. CBB 27 oktober 2009, AB 2009/3294.

¹⁹ Zie bijvoorbeeld ABRvS 19 juni 2002, AB 2002, 266; ABRvS 23 november 2009, LJN: BK7434 en ABRvS 20 januari 2010, LJN: BN4267.

zijn echter zodanig opgezet dat het mogelijk is gelijk bij een eerste overtreding een preventieve maatregel op te leggen en deze bij de tweede overtreding te effectueren. Het gaat dan om situaties waarin sprake is van een in aard of omvang grove overtreding van een van de arbeidswetten waarbij de bescherming van werknemers ernstig wordt aangetast of sprake is van een ernstige inbreuk op de arbeidsmarkt. Anderzijds zal van de preventieve maatregelen geen gebruik worden gemaakt als dat niet proportioneel is ten opzichte van de ernst en aard van de overtredingen die hebben plaatsgevonden.

In dit verband zijn delegatiebepalingen opgenomen op grond waarvan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur nadere regels worden gesteld met betrekking tot het gebruik van de bevoegdheden, de hoogte van de dwangsom en de duur van stillegging. Hierbij worden criteria gegeven die bepalend zijn voor de beslissing wanneer in welke omstandigheden een maatregel wordt genomen. Het gaat er om dat een maatregel wordt opgelegd die het meest effectief kan werken met het oog op het voorkomen van nieuwe overtredingen. Hierbij zijn factoren als de aard en de ernst van de plaatsgevonden overtreding(en) van belang. Indien bijvoorbeeld sprake is geweest van herhaalde overtredingen van verboden om te werken met gevaarlijke stoffen, zoals asbest, zou een tijdelijke stillegging van werk, gelet op de aard van de overtreding, effectiever kunnen werken dan een dwangsom. Een dwangsom zou weer eerder in beeld kunnen komen wanneer algemeen maatschappelijke dienstverlening door stillegging in gedrang komt, zoals bij de energievoorziening en ziekenhuizen. Ook de mogelijkheden om een bedrijf of onderdelen hiervan veilig te kunnen sluiten, zoals in de chemische sector, is hierbij van belang. Verder wordt er op gewezen dat, gelet op artikel 5:7 van de Awb, niet gelijktijdig een dwangsom kan worden verbeurd en een stillegging van werk kan worden bevolen. Dit neemt niet weg dat het wel mogelijk is de beide maatregelen als alternatief in het vooruitzicht te stellen; derhalve een waarschuwing te geven voor stillegging van werk en de oplegging van een last onder dwangsom. In de beschikking waarbij de maatregelen worden geëffectueerd dient echter wel een keuze te worden gemaakt tussen de verbeurdverklaring van de dwangsom of het bevel tot stillegging van werk.

Last onder dwangsom

De last onder dwangsom is er op gericht om herhaalde overtredingen te voorkomen. De bepalingen over de last onder dwangsom in afdeling 5.3.2 van de Awb zijn hierbij van toepassing. In de last onder dwangsom wordt op grond van het eerste lid de eis gesteld dat geen vervolgovertredingen meer zullen plaatsvinden; men dient zich voortaan te onthouden van gedragingen die leiden tot herhaalde overtredingen van de betreffende arbeidswet. In verband met het bepaalde in artikel 5.32a Awb (stellen termijn waarbinnen de last moet worden opgevolgd) wordt opgemerkt dat bij een last onder dwangsom die strekt tot het voorkomen van herhaling van overtreding uit de aard der zaak geen termijn hoeft te worden gesteld. Echter uit een oogpunt van rechtszekerheid is in het vijfde wel een vervaltermijn geregeld.

De last wordt op grond van het eerste lid opgelegd door een daartoe aangewezen ambtenaar van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Voor de Arbeidsomstandighedenwet en de Arbeidstijdenwet geldt dat ook ambtenaren van andere ministeries kunnen worden aangewezen die bevoegd zijn een last onder dwangsom op te leggen. Deze bevoegdheid kan worden verleend voor zover met betrekking tot aangewezen categorieën van arbeid het toezicht op de naleving van deze wetten is opgedragen of mede is opgedragen aan toezichthouders van die andere ministeries. In de betreffende arbeidswetten is geregeld dat beschikkingen van ambtenaren worden gegeven namens de Minister van SZW. Tegen beschikkingen van ambtenaren van andere ministeries kan administratief beroep worden ingesteld bij de Minister van SZW. De last onder dwangsom wordt opgelegd aan de werkgever die de overtreding heeft begaan. Voor de Arbeidsomstandighedenwet geldt dat de last ook kan worden opgelegd aan anderen dan de werkgever die verplicht zijn tot nakoming van de desbetreffende voorschriften, zoals in bepaalde gevallen zelfstandigen.

De dwangsom die kan worden opgelegd bedraagt op grond van het tweede lid ten hoogste het bedrag van de zesde categorie van artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht. Hierbij gaat het per 1 januari 2010 om een bedrag van €760000. Als gevolg van deze verwijzing wordt de maximale dwangsom automatisch aangepast aan de tweejaarlijkse wijzigingen van de maximale strafrechtelijke geldboetes op grond van artikel 23, negende lid, van het Wetboek van Strafrecht. De feitelijke hoogte van de dwangsom zal niet hoger zijn dan voor het voorkomen van herhaalde overtredingen noodzakelijk wordt gevonden. Op grond van het zesde lid worden bij of krachtens algemene maatregel van bestuur criteria gegeven aan de hand waarvan de feitelijke hoogte van de dwangsom wordt bepaald. Hierbij zullen onder meer de aard en de ernst van de overtredingen worden betrokken. Hierbij gaat het om de proportionaliteit van de preventieve dwangsom.

De dwangsom wordt op grond van het derde lid eerst verbeurd wanneer na recidive hiertoe wordt besloten. Het kan voorkomen dat een vervolgovertreding qua aard en ernst zodanig gering is dat dit feit een verbeuring van de dwangsom niet rechtvaardigt, maar dat bijvoorbeeld eerst bij een herhaling van een ernstiger vervolgovertreding de dwangsom wordt verbeurd. In verband hiermee dient op grond van het derde lid een beschikking te worden genomen waarbij de dwangsom wordt verbeurd. Het gaat hierbij om een afwijking van artikel 5:33 Awb waarin is bepaald dat een verbeurde dwangsom wordt betaald binnen zes weken nadat zij van rechtswege is verbeurd.

Aangezien de verbeuring van de dwangsom niet van rechtswege plaatsvindt, maar bij beschikking wordt opgelegd, dient van dit artikel te worden afgeweken. In verband hiermee geldt voor de betalingstermijn van de dwangsom de hoofdregel van art. 4.87 Awb voor betalingsverplichtingen die bij beschikking worden vastgesteld (6 weken nadat de beschikking is bekendgemaakt).

Uit oogpunt van rechtszekerheid is het gewenst om te bepalen dat een opgelegde last onder dwangsom vervalt indien binnen een bepaalde termijn de dwangsom niet is verbeurd. In verband hiermee is in het vijfde lid geregeld dat de beschikking waarbij de last onder dwangsom is opgelegd, vervalt wanneer na de oplegging vijf jaren zijn verstreken (en dus in die periode de dwangsom niet is verbeurd). In dit verband wordt ook gewezen op artikel

5:34, tweede lid, Awb op grond waarvan de overtreder kan verzoeken om de last op te heffen indien de beschikking een jaar van kracht is geweest zonder dat de dwangsom is verbeurd. Tot slot is geregeld dat wanneer een dwangsom onterecht is verbeurd, het bedrag binnen zes weken wordt terugbetaald.

Stillegging van werk

Voor deze bijzondere maatregel hebben de artikelen 28 van de Arbeidsomstandighedenwet (stilleggen van werk) en 8:2 van de Arbeidstijdenwet (staken van de arbeid) model gestaan. De eerst genoemde bepaling maakt het mogelijk om bij ernstig gevaar voor personen het verblijf op aangewezen plaatsen te verbieden of werkzaamheden te staken. De tweede bepaling maakt het mogelijk de arbeid te staken indien sprake is van ongeoorloofde kinderarbeid. Hierna worden de leden toegelicht van de hierboven vermelde artikelen van de arbeidswetten waarbij het bevel tot stillegging van werk is geregeld.

In het eerste lid is de waarschuwing voor een bevel geregeld. De waarschuwing voor het bevel richt zich op het staken van de werkzaamheden (of staken van de arbeid in de zin van de Arbeidstijdenwet) of dat werkzaamheden niet mogen worden aangevangen met het doel om herhaling van overtredingen van de betreffende arbeidswet te voorkomen. Een bevel kan betrekking hebben op werkzaamheden in een gebouw maar kan zich ook uitstrekken naar niet aan een bepaalde ruimte gebonden werkzaamheden. Het bevel kan zich ook richten op een verbod om bepaalde werkzaamheden aan te vangen. De eerdere overtredingen kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben gehad op specifieke werkzaamheden die door een bevel tijdelijk niet meer mogen plaatsvinden. Een waarschuwing voor een bevel wordt op grond van het eerste lid gegeven door een daartoe aangewezen ambtenaar van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Voor de Arbeidsomstandighedenwet en de Arbeidstijdenwet geldt dat ook ambtenaren van andere ministeries kunnen worden aangewezen die bevoegd zijn een bevel tot stillegging van werk te geven. Deze bevoegdheid kan worden verleend voor zover met betrekking tot aangewezen categorieën van arbeid het toezicht op de naleving van deze wetten is opgedragen of mede is opgedragen aan toezichthouders van die andere ministeries. In de betreffende arbeidswetten is geregeld dat beschikkingen van ambtenaren worden gegeven namens de Minister van SZW. Tegen beschikkingen van ambtenaren van andere ministeries kan administratief beroep worden ingesteld bij de Minister van SZW. De waarschuwing en het bevel worden opgelegd aan de werkgever die de overtreding heeft begaan. Voor de Arbeidsomstandighedenwet geldt dat de waarschuwing en het bevel ook kunnen worden opgelegd aan anderen dan de werkgever die verplicht zijn tot nakoming van de desbetreffende voorschriften, zoals in bepaalde gevallen zelfstandigen. De maximale duur van de stillegging is op grond van het eerste lid drie maanden. De stillegging zal niet langer duren dan voor het voorkomen van herhaalde overtredingen noodzakelijk is. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur op grond van het achtste lid worden criteria gegeven aan de hand waarvan de feitelijke duur van de stillegging wordt bepaald. In het bevel tot stillegging van werk zal de duur van de stillegging worden bepaald; zodra de duur van de stillegging is verstreken is daarmee het bevel uitgewerkt.

Het bevel wordt op grond van het tweede lid eerst opgelegd wanneer eerder een waarschuwing is gegeven en na recidive hiertoe wordt besloten. Het bevel kan niet eerder worden genomen dan nadat voor de eerste overtreding een bestuurlijke boete is opgelegd of, wanneer het gaat om een strafbaar feit, een proces-verbaal is opgemaakt. Het kan voorkomen dat een vervolgovertreding qua aard en ernst zodanig gering is dat dit feit een stillegging van werk niet rechtvaardigt, maar dat bijvoorbeeld eerst bij een herhaling van een ernstiger vervolgovertreding tot stillegging van werk wordt overgegaan. In het bevel wordt voorts een tijdstip bepaald waarop het werk dient te worden stilgelegd. Hierbij kan bijvoorbeeld rekening worden gehouden met een eventuele voorbereidingstijd die nodig is om het werk (veilig) te kunnen stilleggen. Uit oogpunt van rechtszekerheid is het gewenst om te bepalen dat een waarschuwing voor een bevel tot stillegging van werk vervalt indien binnen een bepaalde termijn geen bevel is opgelegd. In verband hiermee is in het vierde lid geregeld dat de waarschuwing vervalt wanneer na de dagtekening vijf jaren zijn verstreken (en dus in die periode geen beschikking is gegeven waarbij een bevel is opgelegd). Hierbij is artikel 5:34, tweede lid, Awb van overeenkomstige toepassing verklaard. Dit betekent dat de overtreder kan verzoeken om de waarschuwing in te trekken indien de waarschuwing een jaar van kracht is geweest zonder dat een bevel tot stillegging van werk is gegeven.

Op grond van het vijfde lid is de ambtenaar die een bevel tot stillegging heeft uitgevaardigd, bevoegd om met betrekking tot dat bevel nodige maatregelen te treffen, de nodige aanwijzingen te geven en de hulp van de sterke arm (politie) in te roepen. Het gaat dan bijvoorbeeld om het kunnen verwijderen van personen uit gebouwen en het verzegelen van gebouwen, terreinen en hetgeen zich daarin of daarop bevindt. Ook is geregeld dat bestuursdwang kan worden toegepast. Dit betekent dat zo nodig de stillegging van werk feitelijk kan worden afgedwongen op kosten van de belanghebbende.

Het zesde lid geeft aan dat een ieder wie zulks aangaat verplicht is zich te gedragen overeenkomstig een bevel tot stillegging van werk en de daarbij gegeven aanwijzing(en). Deze verplichting richt zich tot een ieder. Het gaat dan niet alleen om de werkgever en de werknemers, maar ook om bijvoorbeeld bezoekers en omstanders. Het niet voldoen aan deze verplichting is via het zevende lid strafbaar op grond van de Wet op de economische delicten.

Artikelen XVII, onderdelen F (artikel 31 van de Arbeidsomstandighedenwet); XVIII, onderdeel A (artikel 8:2 van de Arbeidstijdenwet); XIX, onderdeel B (artikelen 17d van de Wet arbeid vreemdelingen); XX, onderdeel E (artikel 18q van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag) en XXI, onderdeel C (artikelen 24 van de Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs)

(mandaat)

Bij genoemde bepalingen is geregeld dat de beschikkingen van de aangewezen ambtenaren in het kader van de

nieuwe bevoegdheden stillegging van werk en last onder dwangsom in verband met recidive worden genomen namens de Minister van SZW.

Artikelen XVII, onderdelen H en I (artikelen 34 en 42 van de Arbeidsomstandighedenwet); XVIII, onderdelen C, D en E (artikelen 10:7, 10:15 en 11:3 van de Arbeidstijdenwet); XIX, onderdelen A, C en D (artikelen 17, 19b, 19c en 19d van de Wet arbeid vreemdelingen); XX, onderdelen A en B (artikelen 18c en 18f van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag) en XXI, onderdeel A (artikel 19 van de Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs)

(bestuurlijke boete)

De huidige verschillende maxima van de bestuurlijke boete in de betreffende arbeidswetten worden geharmoniseerd en bepaald op ten hoogste de vijfde categorie van artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht. Hierbij gaat het per 1 januari 2010 om een bedrag van €76000,-. Als gevolg van deze verwijzing wordt de maximale bestuurlijke boete automatisch aangepast aan de tweejaarlijkse wijzigingen van de maximale strafrechtelijke geldboetes op grond van artikel 23, negende lid, van het Wetboek van Strafrecht. In beleidsregels op grond van de betreffende arbeidswetten worden overeenkomstig de huidige praktijk de feitelijke boetenormbedragen voor de overtredingen van de verschillende verplichtingen bepaald, waarbij tevens matigingsfactoren worden vastgesteld. De bestuurlijke boete die kan worden opgelegd voor een overtreding van artikel 6, eerste lid, van de Arbeidsomstandighedenwet of een voorschrift gesteld in een algemene maatregel van bestuur die is gebaseerd op voornoemd artikel, voor zover aangewezen als een beboetbaar feit, is bepaald op ten hoogste de zesde categorie van artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht. Hierbij gaat het per 1 januari 2010 om een bedrag van €760000,-. Hierbij gaat het om voorschriften ter voorkoming van zware ongevallen waarbij gevaarlijke ongevallen zijn betrokken. Het Besluit risico's zware ongevallen is o.a. gebaseerd op artikel 6, eerste lid, van de Arbeidsomstandighedenwet.

Het onderscheid in boetecategorieën in de Arbeidsomstandighedenwet en het onderscheid naar natuurlijke persoon of rechtspersoon in de overige wetten komt te vervallen. De ernst van de overtredingen en de hieraan gerelateerde boetebedragen en een eventuele matiging van de boete zullen worden uitgewerkt in de beleidsregels bestuurlijke boete.

In de Arbeidsomstandighedenwet, de Arbeidstijdenwet en de Wet arbeid vreemdelingen is een herhaalde recidive van een overtreding binnen een periode van maximaal 4 jaar aangemerkt als een strafbaar feit. Dit strafbare feit komt te vervallen en in de plaats hiervan wordt herhaalde overtreding steeds afgedaan met een bestuurlijke boete. Mede in verband hiermee is geregeld dat de verhoging van de bestuurlijke boete bij recidive 100% bedraagt (was 50%) waarbij een recidivetermijn wordt gehanteerd van 5 jaar (was 2 jaar). Indien binnen 5 jaar sprake is geweest van herhaalde recidive dan wordt de bestuurlijke boete voor de derde overtreding verhoogd met 200%. In de Arbeidsomstandighedenwet is aanvullend bepaald dat wanneer het gaat om een eerdere onherroepelijke strafrechtelijke sanctie in verband met een overtreding van artikel 6, derde lid (voorschriften ter voorkoming van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken), deze sanctie meetelt voor de vaststelling of er sprake is van recidive.

Verder is bepaald dat niet alleen sprake is van recidive wanneer eenzelfde verplichting of verbod wederom wordt overtreden maar ook indien sprake is van het niet naleven van bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aan te wijzen soortgelijke verplichtingen en verboden. Hierbij worden de verplichtingen ingedeeld naar aard en zwaarte. Tot slot is geregeld dat de recidivetermijn wordt verlengd van 5 jaar naar 10 jaar indien in die periode sprake is geweest van onherroepelijke boetes die zijn opgelegd wegens ernstige overtredingen. Bij ernstige overtredingen kan het zowel gaan om de aard van de overtreding (bijvoorbeeld werken met gevaarlijke stoffen) als de omvang van de overtredingen (bijvoorbeeld grotere aantallen onderbetaalden of illegaal tewerkgesteld). Bij algemene maatregel van bestuur zal nader worden aangegeven wat in dit verband wordt verstaan onder ernstige overtredingen.

Artikel 42 van de Arbeidsomstandighedenwet (wijziging boetebedrag) is vervallen en opgenomen in artikel 34, tiende lid, van de Arbeidsomstandighedenwet. Artikel 18c, derde lid, van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag is vervallen omdat het mandaat voor de boeteoplegger reeds in het eerste lid is geregeld.

Hoofdstuk VI Slotbepalingen

Artikel XXIII Afstemmingsbepaling wijziging WWB

Zowel artikel XV, onderdeel D, van dit als artikel I, onderdeel AG, van het voorstel van wet tot wijziging van de Wet werk en bijstand en samenvoeging van die wet met de Wet investeren in jongeren gericht op bevordering van deelname aan de arbeidsmarkt en vergroting van de eigen verantwoordelijkheid van uitkeringsgerechtigden (Kamerstukken 32 815) wijzigen artikel 41 van de WWB. Gezien de tekstuele afhankelijkheid van deze twee artikelen wordt er in artikel XXIII een samenloopbepaling opgenomen.

Artikel XXIV Wet arbeid en zorg

De verwijzing in de artikelen 3:16 en 3:27 van de Wet arbeid en zorg naar de regeling van de bestuurlijke boete in de Ziektewet respectievelijk de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen, die van overeenkomstige toepassing zijn, is technisch aangepast.

Eerste lid

Uit de artikelen 1, tweede lid, van het Wetboek van Strafrecht juncto artikel 5:46, vierde lid, van de Algemene wet bestuursrecht volgt dat bij verandering in de wetgeving na het tijdstip waarop het strafbare of beboetbare feit begaan is, de voor de verdachte gunstigste bepalingen worden toegepast. Om geen onzekerheid te laten bestaan welke bepalingen het meest gunstig zijn voor de overtreder in verband met de wijzigingen die bij deze wet in de desbetreffende SZW-wetten zijn doorgevoerd en de omstandigheid dat enkele strafbare feiten na de inwerkingtreding van de wet niet meer als strafbare feiten maar als een bestuursrechtelijke overtredingen zijn aangemerkt, is het wenselijk hiervoor een voorziening te treffen.

Waar in deze toelichting de inwerkingtreding van de onderhavige wet wordt aangehaald, wordt hieronder mede begrepen de inwerkingtreding van het onderdeel van de wet dat betrekking heeft op de desbetreffende beboetbare overtredingen en strafbare feiten.

Op grond van het eerste lid blijft voor beboetbare overtredingen (feiten waarvoor een bestuurlijke boete kan worden opgelegd) en strafbare feiten die zijn begaan uiterlijk op de dag voor de dag waarop deze wet in werking is getreden het oude recht gelden. Deze bepaling brengt met zich mee dat voor deze overtredingen de regelingen voor de bestuurlijke boete die golden voor de inwerkingtreding van deze wet, blijven gelden. Dit betekent dat voor deze overtredingen het meest gunstige recht voor de overtreder van toepassing blijft. Ook wanneer er tegen opgelegde bestuurlijke boetes voor deze overtredingen bezwaar is ingediend of beroep is ingesteld blijft het oude recht hierop van toepassing.

Ook voor strafbare feiten geldt dat het oude recht van toepassing blijft indien deze feiten zijn begaan voor de inwerkingtreding van deze wet. Dit betekent dat wanneer strafbare feiten die na de inwerkingtreding van deze wet niet meer als strafbare feiten zijn aangemerkt maar als beboetbare feiten, het oude recht van toepassing blijft indien deze strafbare feiten zijn begaan voor de inwerkingtreding van deze wet. Hierbij gaat het in hoofdzaak om herhaalde recidive van overtredingen van de arbeidswetten dat als strafbaar feit was aangemerkt. Dit feit was strafbaar gesteld met een maximale geldboete van de tweede categorie, bedoeld in artikel 23 van het Wetboek van Strafrecht. Thans is dit feit als een beboetbare overtreding aangemerkt en beboetbaar gesteld met een maximale geldboete van de vijfde categorie, bedoeld in artikel 23 van het Wetboek van Strafrecht. Hetzelfde kan worden opgemerkt voor de overtreding van artikel 10 van de Arbeidsomstandighedenwet (voorkomen van gevaar voor derden) die niet meer als een strafbaar feit maar als een beboetbare overtreding is aangemerkt. Dit brengt met zich mee dat ook ten aanzien van deze eerdere strafbare feiten voor de overtreder het meest gunstige recht van toepassing blijft.

Tweede lid

In de uitspraak van 10 mei 2000 van de CrvB (LJN: AA6466) is geoordeeld dat een overtreding van de inlichtingenverplichting die is begaan voor de inwerkingtreding van de Wet boeten, maatregelen en terug- en invordering sociale zekerheid (Stb. 1996, 248) maar die na de inwerkingtreding nog voortduurt niet het nieuwe recht kon worden toegepast en geen bestuurlijke boete kon worden opgelegd. In verband met deze uitspraak is de kans reëel dat zonder nadere wettelijke regeling ten aanzien van overtredingen van de inlichtingenplicht op grond van de uitkeringswetten die zijn begonnen voordat de onderhavige wet in werking is getreden, maar na de inwerkingtreding van de wet nog steeds voortduren, het nieuwe recht niet kan worden toegepast en deze overtredingen niet kunnen meetellen bij de bepaling van recidive als grondslag voor het tijdelijk onthouden van het recht op uitkering.

Waar het gaat om de inlichtingenplicht op grond van de uitkeringswetten geldt dat de belanghebbende uit eigen beweging onverwijld alle feiten en omstandigheden dient mee te delen waarvan hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat zij van invloed kunnen zijn op de uitkering. Ook wanneer deze feiten en omstandigheden niet onverwijld worden meegedeeld ontslaat dit de belanghebbende niet van de verplichting dit alsnog te doen. Laat hij dit na dan is er sprake van het doen voortbestaan van de verboden toestand inhoudende het niet (onverwijld) melden van de wijziging van de feiten en omstandigheden die van invloed zijn op het bepalen van het recht op uitkering. Hierbij kan een parallel worden getrokken met een voortdurend delict in het strafrecht waarbij zelfs herhaaldelijk gesanctioneerd mag worden, zonder dat er daardoor sprake is van strijd met artikel 68 Sr (ne-bis-in-idem-beginsel)²⁰. Voorts blijkt uit rechtspraak van de Hoge Raad dat artikel 1 Sr niet aan sanctiëring in de weg staat indien een bepaald voortdurend delict gedurende de tijd dat dat delict voortduurt strafwaardig wordt doordat ten aanzien van dat voortdurend delict een strafbepaling ingevoerd wordt²¹.

In het tweede lid is een regeling getroffen voor de situatie dat wanneer in het kader van de inlichtingenverplichting feiten en omstandigheden niet onverwijld zijn gemeld voordat de wet in werking is getreden maar die nog steeds niet zijn gemeld na de inwerkingtreding van de wet, toch het nieuwe recht kan worden toegepast. In het tweede lid is geregeld dat wanneer een dergelijk feit of omstandigheid niet wordt gemeld of geconstateerd uiterlijk dertig dagen na de inwerkingtreding van deze wet, dan geldt voor de toepassing van het overgangsrecht dat hierop het nieuwe recht van toepassing wordt. Zonder een dergelijke regeling zou bijvoorbeeld in de situatie dat samenleeffraude is ontstaan voordat de wet in werking is getreden, maar voortduurt na de inwerkingtreding van de wet, de belanghebbende bij een latere constatering steeds het oude recht van toepassing zijn. Het is niet de bedoeling dat de belanghebbende beter af is door de juiste feiten omtrent de leefsituatie te blijven verzwijgen. Door

²⁰ HR 1 december 1973, NJ 1976/254.

²¹ HR 15 november 1977, NJ 1978/217.

de regeling wordt de belanghebbende gestimuleerd om de juiste feiten zo snel mogelijk te melden, althans binnen dertig dagen na inwerkingtreding van de wet, zodat in die situatie nog kan worden geprofiteerd van het gunstiger oude recht. Het tweede lid kan ook van toepassing zijn op overtredingen van de arbeidswetten die zijn begonnen voor de inwerkingtreding van deze wet maar nog steeds voortduren na de inwerkingtreding.

Derde lid

In het derde lid is geregeld dat wanneer op grond van het nieuwe recht aan beboetbare overtredingen of strafbare feiten rechtsgevolgen worden verbonden of hieraan bevoegdheden worden ontleend, alleen beboetbare overtredingen of strafbare feiten die zijn begaan na de inwerkingtreding van de wet hierbij worden betrokken. In verband met het tweede lid is ook geregeld dat ten aanzien van voortdurende overtredingen het nieuwe recht van toepassing wordt indien na de dertigste dag waarop de wet in werking is getreden, deze overtredingen nog steeds voortduren.

Verder is geregeld dat hierbij alleen rekening wordt gehouden met opgelegde sancties voor overtredingen die zijn begaan na de inwerkingtreding van de wet of ten aanzien van de voortdurende overtredingen, na de dertigste dag waarop de wet in werking is getreden.

In de arbeidswetten zijn nieuwe bevoegdheden geregeld om een last onder dwangsom op te leggen of een stillegging van werk te bevelen nadat een overtreding is geconstateerd. Hierbij worden alleen overtredingen in ogenschouw genomen die zijn begaan (en vervolgens geconstateerd) na de inwerkingtreding van deze wet. Op deze wijze kunnen betrokkenen anticiperen op de nieuwe bevoegdheden en weten dat wanneer onder het nieuwe recht overtredingen worden begaan deze kunnen worden betrokken bij de inzet van deze bevoegdheden.

In de uitkeringswetten en de wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen is geregeld dat het recht op uitkering respectievelijk kinderopvangtoeslag tijdelijk komt te vervallen in een situatie wanneer na een eerste beboeting of strafrechtelijke veroordeling voor een overtreding van de inlichtingenverplichting wederom voor een dergelijke overtreding een beboeting of veroordeling heeft plaatsgevonden, waarbij tevens sprake was van fraudebedragen. Op grond van het tweede lid wordt hierbij alleen een eerste beboeting of veroordeling betrokken die is gevolgd op een overtreding die is begaan op of na de dag van inwerkingtreding van de wet. Op deze wijze kunnen betrokkenen weten dat nieuwe sanctioneringen voor overtredingen die zijn geconstateerd na de inwerkingtreding van de wet kunnen leiden tot ingrijpende inkomensgevolgen. Met deze regeling wordt zowel voor de arbeidswetten, de uitkeringswetten als de wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen recht gedaan het reparatoire karakter van de voorgestelde maatregelen.

In de Wet werk en bijstand, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijke arbeidsongeschikte werkloze werknemers en de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen wordt de bestuurlijke boete ingevoerd voor overtreding van de inlichtingenverplichting. Tot de inwerkingtreding van deze wet werd een degelijke overtreding gesanctioneerd met een maatregel waarbij de bijstand of uitkering werd verlaagd en werd eventueel strafvervolg ingesteld. Het derde lid brengt met zich mee dat alleen overtredingen van de inlichtingenplicht die zijn begaan op of na de dag van inwerkingtreding van de wet kunnen leiden tot een bestuurlijke boete en dat ten aanzien van overtredingen van de inlichtingenplicht die zijn begaan voor de inwerkingtreding van de wet, het oude recht van toepassing blijft en worden gesanctioneerd met voornoemde maatregel.

Volledigheidshalve wordt er op gewezen dat zowel onder het oude recht als onder het nieuwe recht overtredingen die hebben geleid tot een te hoog bedrag aan bijstand of uitkeringen strafrechtelijk kunnen worden vervolgd, op basis van een commune delict, zoals valsheid in geschrifte. Als hiervan sprake is, brengt artikel 5:44 van de Algemene wet bestuursrecht met zich mee dat dan geen bevoegdheid meer bestaat om een bestuurlijke boete op te leggen. Indien een bestuurlijke boete is opgelegd zal, hoewel er sprake is van verschillende feiten (overtreding inlichtingenplicht en commune delict) het OM voor dezelfde gedraging in beginsel geen vervolging instellen. Overigens zullen de bestaande afspraken met het OM inzake de vervolging van sociale zekerheidsfraude in verband met de onderhavige wet worden herzien.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

(H. J. G. Kamp)